

Programmarekening 2014

Jaarstukken 2014

Inhoudsopgave

1	Jaarverslag	3
1.1	Inleiding	3
1.2	Leeswijzer	5
1.3	Resultaat 2014	6
1.3.1.	Opbouw gerealiseerde resultaat	6
1.3.2.	Onderuitputting	10
1.3.3.	Algemene resultaatbestemming	11
1.4	Algemene reserve bodemvoorziening	13
1.5	Organisatie	14
2	Programmaverantwoording	15
2.1	Programma 1 Veiligheid	15
2.2	Programma 2 Beheer Openbare Ruimte	19
2.3	Programma 3 Economische Zaken	24
2.4	Programma 4 Educatie en Jeugd	27
2.5	Programma 5 Sport	31
2.6	Programma 6 Cultuur	34
2.7	Programma 7 Werk, Inkomen en Scholing	36
2.8	Programma 9 Maatschappelijke Ondersteuning	41
2.9	Programma 10 Ruimtelijke Ontwikkeling en Wonen	48
2.10	Programma 11 Milieu en Landschap	52
2.11	Programma 12 Bestuur en Organisatie	57
2.12	Programma 13 Dekkingsmiddelen	60
3	Paragrafen	64
3.1	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	64
3.1.1	Inleiding	64
3.1.2	Kaderstelling	64
3.1.3	Beleid	64
3.1.4	Ontwikkelingen	64
3.1.4.1	Algemene ontwikkelingen	64
3.1.4.2	Ratio weerstandsvermogen	64
3.1.4.3	Benodigde weerstandscapaciteit algemene dienst en Grondzaken	65
3.1.4.4	Benodigde weerstandscapaciteit	67
3.1.4.5	Beschikbare weerstandscapaciteit	67
3.2	Lokale Heffingen	68
3.2.1	Inleiding	68
3.2.2	Kaderstelling	68
3.2.3	Beleid en ontwikkelingen	68
3.2.3.1	Opbrengsten lokale heffingen en kwijtscheldingen	68
3.2.3.2	Onroerende zaakbelasting	68
3.2.3.3	Kostendekkendheid afvalstoffenheffing	69
3.2.3.4	Kostendekkendheid rioolheffing	69
3.2.3.5	Kostendekkendheid begraafrechten	70
3.2.3.6	Parkeergelden	70
3.2.3.7	Leges omgevingsvergunningen	70
3.2.3.8	Leges Burger- bestuurszaken	70
3.2.3.9	Kostendekkendheid tarieven leges	70
3.3	Onderhoud Kapitaalgoederen	71
	Inleiding	71
3.3.1	Kaderstelling	71
3.3.2	Beleid	71
3.3.3	Ontwikkelingen	71
3.4	Financieringen (Treasuryparagraaf)	74
3.4.1	Inleiding	74

	3.4.2	Kaderstelling	74
	3.4.3	Beleid.....	74
	3.4.4	Ontwikkelingen.....	74
	3.4.4.1	Ontwikkeling rente geld- en kapitaalmarkt.....	75
	3.4.4.2	Ontwikkeling financieringstekort.....	75
	3.4.4.3	Resultaat renteomslag.....	75
	3.4.4.4	Ontwikkeling risicobeheersing.....	76
3.5	Paragraaf Bedrijfsvoering	77	
	3.5.1	Inleiding	77
	3.5.2	Kaderstelling	77
	3.5.3	Beleid.....	77
	3.5.4	Ontwikkelingen.....	77
	3.5.5	Kengetallen P&O.....	78
	3.5.6	Realisatie activiteiten.....	80
3.6	Verbonden Partijen	81	
	3.6.1	Inleiding	81
	3.6.2	Kaderstelling	81
	3.6.3	Beleid.....	81
	3.6.4	Ontwikkelingen.....	81
	3.6.5	Overige verbonden partijen	85
3.7	Grondbeleid	85	
	3.7.1	Inleiding	85
	3.7.2	Kaderstelling	86
	3.7.3	Ontwikkelingen.....	86
	3.7.4	Resultaat 2014	86
	3.7.5	Aanpassing hoogte Voorziening Negatieve Plannen	87
	3.7.6	Financieel beeld	87
	3.7.6.1	Bedrijfsreserve en voorziening negatieve plannen	87
	3.7.6.2	Risico's.....	88
3.8	Grote projecten	89	
	3.8.1	Herstructurering sociaal domein / decentralisatie AWBZ, Jeugdzorg en Participatiewet.....	89
	3.8.2	Project Veluwe Poort	92
4	Jaarrekening.....	100	
	4.1	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	100
	4.2	Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2014 en toelichting	101
	4.2.1	Incidentele baten en lasten.....	102
	4.2.2	Begrotingsrechtmatigheid	103
	4.2.3	Wet normering bezoldiging topfunctionarissen	105
	4.3	Balans en toelichting	106
	4.3.1	Toelichting balans activa	108
	4.3.1.1	Vaste activa.....	108
	4.3.1.2	Materiële vaste activa	108
	4.3.1.3	Financiële vaste activa	109
	4.3.2	Vlottende activa.....	110
		Vorraden	110
	4.3.2.1	Uitzettingen met een looptijd < 1 jaar	111
	4.3.2.2	Liquide middelen	113
	4.3.2.3	Overlopende activa.....	113
	4.3.3	Toelichting balans passiva.....	113
		Eigen vermogen	113
	4.3.3.1	Voorzieningen	114
	4.3.3.2	Vaste schulden.....	115
	4.3.3.3	Vlottende schulden	115
	4.3.3.4	Overlopende passiva	116
	4.3.3.5	Niet uit de balans blijvende verplichtingen.....	117

5	Bijlagen.....	118
	5.1 Kerngegevens.....	118
	5.2 Overzicht van activa.....	119
	5.3 Overzicht van restantkredieten	120
	5.4 Overzicht van reserves.....	124
	5.5 Doel reserves.....	126
	5.6 Overzicht van voorzieningen	129
	5.7 Doel voorzieningen	130
	5.8 Overzicht van opgenomen geldleningen	131
	5.9 Single Information Single Audit.....	133

1 Jaarverslag

1.1 Inleiding

Hierbij bieden wij u de Programmarekening 2014 (Jaarstukken 2014) aan, de eerste van ons als college.

Wij kijken terug op het jaar 2014 als een jaar met veel ontwikkelingen. Allereerst was 2014 het verkiezingsjaar met als uitkomst een nieuwe raad en een nieuw college. Een jaar waarin we te maken hadden met het zoeken naar een balans tussen de onvermijdelijke bezuinigingen en het temperen daarvan door in te steken op een nieuwe rolverdelingsdiscussie en de zaken vooral anders te doen.

Ook stond dit jaar in het teken van het in gang zetten van de verdere uitwerking van ons convenant. Vele (strategische) onderwerpen vragen om die nadere uitwerking, ook met participatie. We noemen de uitwerking van de visies en uitvoeringsplannen voor onderwerpen als WFC, Duurzaamheid, Food, Kennisas etc.

Daarmee staat deze jaarrekening tegelijkertijd ook in het teken van een overgangsjaar. Op de grens van uitvoering en afronding van het oude convenant en het overvloeien in de voornemens van het nieuwe.

Ede smaakt naar meer.

Dit jaar zijn wij als college ingegaan met het motto "Ede smaakt naar meer".

In ons bestuursconvenant hebben wij het onder meer verwoord met: *"Wij willen in de bestuursperiode 2014-2018 op diverse gebieden de noodzakelijke keuzes maken en nieuwe wegen inslaan om Ede vooruit te helpen. Daarbij zullen we andere en soms experimentele samenwerkingsvormen aangaan. En op een andere manier werken dan in de traditionele rol van bepalende en regelende overheid. We gaan die nieuwe werkwijze samen uitwerken met onze burgers en andere partners zowel in de gemeente als in regionale en intergemeentelijke verbanden. Burgerparticipatie zetten wij actief in bij de voorbereiding en uitvoering van onze plannen en projecten. Uitgangspunt van onze bestuursstijl is: wederzijds vertrouwen van en in de samenleving"*.

mEdemaken en burgerparticipatie

In deze Programmarekening 2014 (Jaarstukken 2014) komt u voorbeelden tegen van wat dit jaar allemaal aan werk is ingezet en verzet. Belangrijke werkwijze bij onze activiteiten en projecten is om samen met burgers en partners de invulling vorm te geven. Dit geldt voor zowel beleidsvorming als de uitvoering. Eén ding in het bijzonder willen wij op deze plaats er echter uit lichten:

mEdemaken.

Onder de naam 'mEdemaken' zijn wij in gesprek gegaan met inwoners en instanties over de rol van de overheid. Het was tegelijkertijd ook een gezamenlijke ontdekkingstocht naar "wat is de kracht van Ede en waar zit die kracht?". Soms bevestigend, maar in veel opzichten ook verrassend en verrijkend.

Op een bijzondere wijze is vanuit een beladen startpositie, zijnde een kerntakendiscussie, heel veel los gemaakt in onze Edese samenleving. Een samenleving die, na aanvankelijke scepsis, met veel enthousiasme en elan deze uitdaging is aangegaan.

Het heeft burgers, bestuur en ambtenaren dichter bij elkaar gebracht. Tegelijkertijd vraagt dit ook wat van ons als politiek en organisatie: durven wij los te laten?! Durven we onze regel- en voorzorgreflex te onderdrukken? Dat is best spannend, maar wel een weg die wij samen met u en de Edese samenleving vol vertrouwen willen gaan!

Wat is er gerealiseerd?

In 2014 is in Ede veel werk verzet en volop ingezet op uitvoering van de voorgenomen plannen en ambities voor Ede. De basis hiervan ligt in de visie Ede 2025 en het Convenant. De focus ligt op een economisch en sociaal krachtig Ede. En om dit te bereiken wordt ingezet op onder andere Food, duurzaamheid, sociaal domein, levendig centrum en prettig wonen. Veel activiteiten en projecten zijn (door)gestart in 2014 om deze ambitie te realiseren. Hieronder wordt een aantal belangrijke hiervan benoemd, zonder hierbij volledig te zijn.

Ede kiest voor Food; dat heeft in 2014 nadrukkelijk uitwerking gekregen. Met deze keuze voor Food onderscheiden we ons echt. Deskundigen op dit gebied complimenteren ons: niet het vele is goed; het goede is veel. We moeten dit echt vasthouden omdat onze citymarketing hiermee echt goed geland is. Met weinig middelen hebben we focus, zijn we herkenbaar en wekken we sympathie.

Citymarketing blijft een belangrijk instrument om verbindingen te maken tussen beleidsterreinen enerzijds en externe partners anderzijds. Met als doel Ede zo integraal mogelijk te vermarkten. Food staat daarbij centraal. Ook in het programma Economie gestart in 2014, waarbij de focus (ook acquisitief) nadrukkelijk op Food ligt.

World Food Center

Afgelopen jaar is een belangrijke stap gezet in de ontwikkeling naar het WFC. De haalbaarheidsstudie is gereed en de raad heeft budget vrijgemaakt voor verdere ontwikkeling. Deze ontwikkeling zet Ede op de kaart als Foodstad.

Duurzaamheid

Er is draagvlak voor duurzaamheid, de knop is om bij inwoners, bedrijven en raadsleden. De startnotitie is net door uw raad in een oordeelsvormende sessie besproken. Nu komt het aan op stappen zetten. In beleid hebben we veel mogelijk gemaakt. Denk aan onze Warmtevisie van eind vorig jaar. De aansluitingen op het warmtenet groeien, de subsidies voor zonnepanelen en woningisolatie vinden gretig aftrek.

Wonen

Ede blijft bouwen. We merken dat het langzaamaan weer beter gaat. Zo is er veel interesse in de woningen op de kazerneterreinen, zien ontwikkelaars op Kernhem weer mogelijkheden om te gaan bouwen en zien we dat Het Nieuwe Landgoed in de afrondende fase zit.

We zijn druk bezig met het ontwikkelen van een kwalitatieve Woonvisie. Een woonvisie voor de toekomst, hoe gaat Ede (stad, dorpen en buitengebied) zich ontwikkelen, hoe krijgt duurzaamheid een plek binnen wonen en hoe zorgen we er als Ede voor dat we voorbereid zijn op de ontwikkeling dat mensen langer thuis blijven wonen. In het najaar moet deze visie klaar zijn.

Sociaal domein

Ten behoeve van sociaal krachtig Ede is werkgelegenheid belangrijk. Daarom is een heldere verbinding gelegd tussen het sociaal domein en het programma economie. Social return on Investment is hiervan een voorbeeld. Daarnaast is in 2014 zijn de voorbereidingen getroffen om per 1/1 2015 klaar te zijn voor alle nieuwe taken in het sociaal domein. Ede kan haar verantwoordelijkheden voor de Jeugdwet, Participatiewet en WMO uitvoeren.

Al met al kunnen we constateren dat in 2014 onze gemeente haar aantrekkelijkheid op het gebied van wonen, werken en leven weer zoveel mogelijk heeft vergroot door te blijven sturen op de sociale en economische kracht.

Ook in het gemeentehuis zelf zijn de nodige stappen gezet. In 2014 binnen de organisatie volop in het teken van het klaar staan voor een zo naadloze overgang van de overgehevelde taken vanuit het Rijk naar de gemeente op het gebied van het Sociaal Domein. Daarnaast zijn plannen gemaakt en uitgevoerd voor de bezuinigingstaakstelling op de organisatie.

Tot slot het financieel resultaat 2014 beziend: wij sluiten het jaar 2014 af met een positief resultaat. Bij het voordelige resultaat van € 10,4 miljoen zijn verschillende kanttekeningen te maken. Het betreft vooral incidentele meevallers, die uitgebreider worden toegelicht in de volgende paragrafen.

1.2 Leeswijzer

Op grond van de voor de gemeenten van toepassing zijnde richtlijnen voor de opstelling van de jaarrekening (Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)) dienen de jaarstukken van de gemeente te bestaan uit een jaarverslag en een jaarrekening.

Het **jaarverslag** bestaat uit:

- de programmaverantwoording (1^e en 2^e W-vraag) en
- de paragrafen

De **jaarrekening** bestaat uit:

- de balans met toelichting
- het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening met toelichting (inclusief 3^e W-vraag)
- Single Information Single Audit (bijlage 5.9).

De controle van de accountant is primair gericht op de jaarrekening. Bij de overige delen (het jaarverslag) stelt de accountant alleen vast dat hierin geen tegenstrijdigheden met de jaarrekening voorkomen.

De ontwikkeling en de inrichting van de programmabegroting hebben wij in nauwe samenwerking met uw raad bepaald. Het hart daarvan vormen de programmaplannen. Daarbij is ervoor gekozen dat deze programmaplannen op een geïntegreerde wijze per programma achtereenvolgend inzicht geven in alle W-vragen. Vanuit de optiek van een 1 op 1 verantwoording met de begroting is er eveneens voor gekozen op rekeningbasis dezelfde indeling te hanteren.

Wat willen we bereiken? (1^e W-vraag)

“Wat willen we bereiken?” De vraag zegt het al. Toekomstgericht leggen we in meerjarig kader vast wat voor effecten van beleid worden beoogd. Via kernindicatoren meten en volgen we of de uitgestippelde koers volgens plan verloopt en brengen de resultaten in beeld. In het systeem dat jaarlijks in de cyclus van planning en control plaatsvindt, heeft dit tot gevolg dat de 1^e W-vraag, in de opeenvolgende reeks van instrumenten van de p&c-cyclus, voortdurend zo actueel mogelijk wordt aangeboden. In concreto: de bevindingen bij de 1^e W-vraag van deze programmarekening 2014 sluiten aan op de inzichten die zijn geformuleerd bij de 1^e W-vraag van de Programmabegroting 2015. Daarom moet u het belang van de informatie bij de 1^e W-vraag in deze programmarekening beschouwen als een “update” van de gewenste beleidseffecten in de continue doorlopende p&c-cyclus. Het zwaartepunt van de programmarekening ligt uiteraard veel meer bij de 2^e en 3^e W-vraag waar we ons verantwoorden en terugkijken op prestaties en kosten die in het afgelopen jaar zijn gerealiseerd.

Beseft dient te worden dat nu verantwoording wordt afgelegd met behulp van oude indicatoren, waarin de nieuwe convenantsvoornemens nog niet zijn verwerkt. Voor het actualiseren van de opgenomen indicatoren zijn afspraken gemaakt met de raads werkgroep om deze de komende maanden opnieuw uit te werken.

Wat gaan we daarvoor doen? (2e W-vraag)

Één op één verantwoorden we hier de prestaties die in de Programmabegroting 2014 zijn verwoord. Dit doen we aan de hand van de volgende symbolen.

- ✓ = afgerond
- ⇒ = ligt op schema
- ✗ = vraagt aandacht

In principe lichten we prestaties niet toe indien ze zijn afgerond of op schema liggen. In sommige gevallen, als er iets bijzonders is te melden of bij omvangrijke projecten, verstrekken we nadere informatie om uw raad optimaal te informeren.

Als het symbool ✗ = **vraagt aandacht** is opgenomen leggen we eventuele knelpunten uit en geven de maatregelen aan die nodig zijn om weer op het juiste spoor te komen.

Wat gaat het kosten? (3^e W-vraag)

Bij deze vraag ligt een duidelijk koppeling met de 2^e W-vraag en ook met de geraamde bedragen van de Programmabegroting 2014. We confronteren de werkelijke kosten van de prestaties van de 2^e W-vraag met de geraamde kosten zoals door uw raad beschikbaar zijn gesteld bij de vaststelling van de Programmabegroting 2014. Substantiële voor- en nadelen verklaren we en lichten deze waar nodig nader toe.

Met de opzet en inhoud van dit jaarverslag willen wij bijdragen aan een herkenbare invulling van de controlerende en taakstellende functies van de gemeenteraad. Daarnaast is zoveel mogelijk gewerkt met een vaste indeling van de paragrafen.

1.3 Resultaat 2014

Rekening houdend met de voorgestelde resultaatbestemmingsvoorstellen leidt de normale bedrijfsvoering tot een voorgestelde storting in de Algemene Reserve van € 10.711.000. Ten aanzien van het negatieve resultaat Grondzaken van € 5.278.000 stellen wij voor dit te onttrekken aan de reserve Grondzaken.

Het resultaat is substantieel bepaald door mutaties in de reserves en voorzieningen. Naast de al aangekondigde vrijval van € 9,5 miljoen Onderwijs, leidt de striktere toepassing van de regelgeving BBV tot een (te bestemmen) voordeel van € 4,7 miljoen.

Programmaresultaat 2014	Resultaat	Resultaat- bestemming	Algemene reserve	Reserve Grondzaken
1a. Resultaat normale bedrijfsvoering	4.760 V	269 N	4.491 N	
1b. Mutatie reserves en voorzieningen	14.208 V	4.708 N	9.500 N	
1c. Afwaardering vastgoed	3.280 N		3.280 V	
2. Resultaat Grondzaken	5.278 N			5.278 V
Totaal	10.410 V	4.977 N	10.711 N	5.278 V

Op grond van de wettelijke verplichtingen vanuit het BBV dient de **bepaling** van het gerealiseerde resultaat te worden onderscheiden van de gewenste **bestemming** van het resultaat.

1.3.1. OPBOUW GEREALISEERDE RESULTAAT

Het gerealiseerde resultaat van € 10.410.000 positief is opgebouwd uit voor- en nadelen van de normale bedrijfsvoering en Grondzaken. Deze resultaten zijn voor het merendeel incidenteel van karakter. Daar waar sprake is van een structureel karakter worden ze – voor zover al niet eerder verwerkt – betrokken bij de Perspectiefnota 2016 – 2019.

In de volgende tabel wordt een analyse van de resultaten op hoofdlijnen gegeven. Een meer uitgebreide analyse is opgenomen op de programmabladen bij de 3^e W-vraag.

Programma	Omschrijving	Omvang
1	Brandweer	170 V
2	Rente wegen	400 N
2	Vrijval voorziening begraven	306 V
2	Bruggen en tunnels	240 N
2	Beplantingen en bosplantsoen	170 N
2	Openbare verlichting	150 N
2	Gladheidsbestrijding	130 N
2	Fietspaden buitengebied	100 N
3	Afwaardering panden	740 N
3	Incidentele verkopen	235 V
3	Vastgoedbeleid	150 N
3	Vrijval voorzieningen overige gebouwen	100 V
3	Resultaat grondzaken (onderdeel werken)	8.774 N

Programma	Omschrijving	Omvang
4	Onderwijshuisvesting	9.500 V
4	Leerlingenvervoer	165 N
4	Onderwijsachterstandsbeleid	120 V
4	Aanpak risicojongeren	250 V
4	Jeugdactiviteiten	175 V
4	VMBO Het Streek Zandlaan	485 V
5	Subsidies	87 V
5	Vrijval voorziening zwembad	46 V
5	Kapitaallasten sportpark Otterlo	97 V
5	GSO project Peppelensteeggebied	234 V
5	Vrijval onderhoudsvoorzieningen binnensport	95 V
5	Vrijval onderhoudsvoorzieningen buitensport	392 V
6	Afrekening overname pand Cultura	680 V
6	Budget Exposeum	500 V
6	Subsidies	120 V
6	Vrijval (onderhouds)voorzieningen cultuur	514 V
7	Algemene inkomensvoorziening	919 V
7	Aanvullende inkomensvoorziening	343 V
7	Overige sociale zekerheidsregelingen	147 N
7	Sociale werkvoorziening	186 N
7	Participatie	361 V
7	Arbeidsmarkt	63 V
9	Herstructurering sociaal domein	500 V
9	Integratie - zelforganisaties	70 V
9	Maatschappelijke opvang	70 V
9	Herhuisvesting sociaal maatschappelijke instellingen	175 V
9	Afwaardering sociaal cultureel vastgoed	140 N
9	Vrijval onderhoudsvoorzieningen sociaal cultureel vastgoed	627 V
9	WMO - huishoudelijke hulp	750 V
9	WMO - hulpmiddelen	200 V
9	WMO - eigen bijdrage	140 V
9	WMO - woonvoorzieningen	125 V
9	WMO - collectief vervoer	165 V
9	WMO - collectief vervoer (garantstelling)	57 N
9	Maatschappelijke ondersteuning - overig	85 V
10	Leges planatelier	83 N
10	Actualisatie bestemmingsplannen	100 N
10	Omgevingsvergunningen	158 V
10	Wonen	120 N
10	Ede Oost	445 V
10	Startersleningen	19 V
10	Resultaat grondzaken (onderdeel wonen)	3.496 V
12	Burgerzaken - leges en algemeen	165 V
13	Algemene uitkering	4.135 V
13	Stelpost onderuitputting	1.250 N
13	Onvoorzien	100 V
13	Dividend	110 N
13	Onroerende Zaakbelasting	195 V
13	Afwaardering panden	2.400 N
13	Matching	1.278 V
13	Ombuigingen bedrijfsvoering	400 N
13	Leeftijdsarrangement	4.509 N
13	Vrijval voorziening P	299 V
13	Bedrijfsvoeringsreserves	140 N
13	Vrijval voorziening huisvesting	425 V
13	Lokale arbeidsvoorwaarden	44 N
13	Overlopende verplichtingen	156 N
13	Rente	96 N
13	Renteomslag & financieringen	1.080 V
Div	Diversen	873 V
	Totaal	10.410 V

Het resultaat van 2014 is in sterke mate bepaald door een aantal substantiële incidentele ontwikkelingen.

Vrijval voorziening/reserve Onderwijs

Vanaf 1 januari 2015 zijn de schoolbesturen ook financieel verantwoordelijk voor het buitenonderhoud en aanpassingen aan het schoolgebouw. Hiermee zijn zij in feite volledig verantwoordelijk voor de instandhouding van hun schoolgebouwen. Met de vaststelling van het Integraal Huisvestingsplan 2015-2018, is besloten tot een wijziging van het systeem, waarbij nieuwe investeringen in het vervolg deel uit maken van de integrale afweging van het meerjarenperspectief. Als gevolg van dit besluit is de voorziening onderhoud (ca. € 2 miljoen) opgeheven en valt de reserve onderwijshuisvesting op termijn vrij. De vrijval 2014 bedraagt circa € 9,5 miljoen. Na deze vrijval resteert nog een saldo in de reserve huisvestingsvoorzieningen onderwijs (ca. € 5,9 miljoen) voor de afwikkeling van verplichtingen aan schoolbesturen. Na afwikkeling van deze verplichtingen wordt ook deze reserve opgeheven.

Leeftijdsarrangement

Bij de vaststelling van de Perspectiefnota 2014 heeft de ambtelijke organisatie de opdracht gekregen om met visiegedreven ombuigingsvoorstellen te komen voor de interne bedrijfsvoering tot een bedrag van € 5 miljoen. Op basis hiervan zijn voorstellen uitgewerkt waarbij de ambtelijke organisatie wordt doorontwikkeld, wat uiteindelijk tot een afslanking met ruim 100 fte leidt. Onderdeel van het totaalpakket aan maatregelen is het eenmalig aanbieden van een leeftijdsarrangement. Bij de Jaarrekening 2013 is, vooruitlopend op de animo voor dit arrangement, al een voorziening van € 4 miljoen getroffen voor de kosten leeftijdsarrangement. Op basis van de aangegane verplichting is dit bedrag aangevuld met € 4,5 miljoen. Nu alle afspraken zijn gemaakt is de voorziening omgezet (=opgeheven) naar de balanspost "nog te betalen".

Afwaarderingen vastgoed

Zoals reeds bij de Actualisatie 2014 gemeld is er dit jaar gewerkt aan het in kaart brengen van de gemeentelijke vastgoedportefeuille en de waarde van de gemeentelijke panden. Panden waarvoor niet de intentie bestaat om deze duurzaam te exploiteren, dus panden die we op termijn willen verkopen dienen te worden beoordeeld ten opzichte van de huidige marktwaarde. Voor deze categorie geldt dat moet worden afgeboekt als de boekwaarde hoger is dan de marktwaarde. Het is overigens niet toegestaan om in geval van een hogere marktwaarde op te waarderen. Door de wijziging van de functie van het gebouw De Vleugel (was eerst ambtenarenhuisvesting) valt dit pand nu onder genoemde categorie waardoor afwaardering van dit pand met een bedrag van € 2,1 miljoen heeft plaats gevonden. De totale afwaardering van panden bedraagt € 3,28 miljoen.

Vrijval onderhoudsvoorzieningen

Een van de voorwaarden voor het instellen van een onderhoudsvoorziening is het hebben van een actuele meerjarenonderhoudsplanning. Daarin moet duidelijk onderscheid gemaakt worden tussen groot en klein onderhoud, waarbij alleen groot onderhoud via de voorziening mag lopen. In Ede zijn niet alle meerjarenonderhoudsplanningen actueel. Tevens is in veel gevallen het klein onderhoud opgenomen in de onderhoudsvoorzieningen. Deze meerjarenonderhoudsplanningen zijn momenteel ontoereikend als adequate onderbouwing voor onze onderhoudsvoorzieningen.

Op dit moment wordt er voor ons gemeentelijk vastgoed een conditiemeting uitgevoerd. Hierdoor krijgen we inzicht in de conditie van ons vastgoed. Hierbij worden tevens geactualiseerde meerjarenonderhoudsplanningen opgesteld. De verwachting is dat deze in de loop van 2015 gereed zijn. Dit is dus niet op tijd om onze huidige onderhoudsvoorzieningen adequaat te kunnen onderbouwen. Dit is de reden dat wij hebben gekozen om het saldo per 31 december 2014 van de onderhoudsvoorzieningen te laten vrijvallen. Omdat de middelen wel benodigd zijn voor toekomstige onderhoudskosten, wordt voorgesteld deze te reserveren voor de in 2015 opnieuw te vullen voorzieningen op basis van de nieuwe onderhoudsplanningen. Hiervoor leggen wij een resultaatbestemmingsvoorstel aan u voor. Als blijkt dat er, na de uitvoering van de conditiemetingen, teveel of te weinig middelen beschikbaar zijn dan komen wij hier in de perspectiefnota op terug. In onderstaand overzicht wordt de vrijval per programma weergegeven.

Tabel 3

bedragen x € 1

Overzicht vrijval onderhoudsvoorzieningen	Omvang
<i>Programma 3 Economische zaken</i>	
- Voorziening overige gebouwen	100.000 V
<i>Programma 5 Sport</i>	
- Voorziening binnensport	95.000 V
- Voorziening buitensport	392.000 V
<i>Programma 6 Cultuur</i>	
- Voorziening beeldende kunst	127.000 V
- Voorziening overige gebouwen (Molens en torens)	200.000 V
<i>Programma 9 Maatschappelijke Ondersteuning</i>	
- Voorziening sociaal cultureel vastgoed	558.000 V
- Voorziening accommodaties kinderopvang	55.000 V
- Voorziening De Essenburg	14.000 V
<i>Programma 12 Bestuur en Organisatie</i>	
- Voorziening huisvesting	425.000 V
Totaal	1.966.000 V

Vrijval overige voorzieningen

Wij stellen voor om een aantal voorzieningen om te zetten in een reserve. Aanleiding hiervoor is het ontbreken van een actuele onderbouwing dan wel dat het op grond van de BBV geen voorzieningen kunnen zijn. De vrijval (en vervolgens de resultaatbestemming) bedraagt € 792.000. Daarnaast vallen in het resultaat nog twee andere voorzieningen vrij tot een bedrag van ruim € 58.000.

Tabel 4

bedragen x € 1

Overzicht vrijval overige voorzieningen	Omvang
<i>Programma 2 Beheer openbare ruimte</i>	
- Voorziening begraven	306.000 V
<i>Programma 6 Cultuur</i>	
- Voorziening monumenten	187.000 V
<i>Programma 13 Dekkingsmiddelen</i>	
- Voorziening herbezettingsgelden	299.000 V
Totaal	792.000 V

Diverse reserves

De striktere toepassing van de regelgeving BBV leidt er toe dat bij reserves waar de stortingen en onttrekkingen niet volledig waren begroot sprake is van een resultaat. Dit betekent dat het verschil tussen begroot en realisatie (ruim € 1,9 miljoen) via een resultaatbestemmingsvoorstel aan u wordt voorgelegd. In de dit jaar te actualiseren nota "Reserves en voorzieningen" komen wij met een aanscherping hierop bij u terug.

Tabel 5

bedragen x € 1

Overzicht diverse reserves	Omvang
<i>Programma 4 Educatie en Jeugd</i>	
- Reserve VMBO Het Streek Zandlaan	485.000 V
<i>Programma 7 Werk, Inkomen en Scholing</i>	
- Reserve Arbeidsmarktregio FoodValley	63.500 V
<i>Programma 10 Ruimtelijke Ontwikkeling en Wonen</i>	
- Reserve Ede Oost	445.000 V
- Reserve Startersleningen en doorstromers	19.000 V
<i>Programma 13 Dekkingsmiddelen</i>	
- Reserve Matching	1.278.000 V
- Bedrijfsvoeringsreserves	140.000 N
- Reserve Lokale arbeidsvoorwaarden	44.000 N
- Reserve Overlopende verplichtingen	156.000 N
Totaal	1.950.500 V

Samenvatting

Deze ontwikkelingen samen resulteren in een voordeel van € 6,5 miljoen. Daarnaast doen zich in de bedrijfsvoering nog “reguliere” voordelen voor tot per saldo een bedrag van € 9,2 miljoen, waarvan circa € 5 miljoen is gemeld bij de actualisatie jaarschijf 2014 in de Programmabegroting 2015-2018. De belangrijkste voordelen zijn: algemene uitkering (€ 4,1 miljoen), rente (€ 1,1 miljoen), Cultura/Exposeum (€ 1,2 miljoen), WMO (€ 0,8 miljoen) en reservering Regeerakkoord (€ 0,5 miljoen).

Het nadelig resultaat Grondzaken van € 5,3 miljoen is als volgt opgebouwd:

Een nadelig resultaat van € 8,8 op het onderdeel Werken (programma 3), dat grotendeels wordt veroorzaakt door toevoeging aan de Voorziening Negatieve Plannen, vanwege bijstellingen die in de grondexploitatie BTA12 hebben plaatsgevonden. Hiertegenover staat een voordelig resultaat van € 3,5 miljoen op het onderdeel Wonen (programma 10) dat grotendeels wordt veroorzaakt door het afsluiten van de grondexploitatie Kernhem A en een neerwaartse bijstelling van de exploitatie Kazerneterreinen (naast andere exploitaties).

1.3.2. ONDERUITPUTTING

Onderuitputting is in de bedrijfsvoering een jaarlijks terugkerend verschijnsel. Daar zijn verschillende redenen voor. Externe factoren zoals bezwaarprocedures, alternatieve dekkingsbronnen, wijzigingen rijksbeleid kunnen leiden tot vertraging van investeringsplanningen en onderuitputting. Daarnaast doen het verschijnsel van planningsoptimisme en te hoge ambities zich als interne factoren voor. Het resultaat van beide is dat bij de rekening zichtbaar wordt dat budgetten vaak niet in het ritme van de oorspronkelijke planning worden benut. Zoals gezegd wordt dit via onderuitputting zichtbaar maar ook via restantkredieten.

Onder de huidige financiële omstandigheden waar iedere euro telt willen wij nog directer sturen op de juiste verhouding tussen (realistisch) beleid en (beschikbare) middeleninzet. Dit omdat daardoor onnodig beslag op middelen wordt voorkomen, er een prikkel wordt gegeven om beleid tijdig en efficiënt te realiseren maar ook omdat het conform planning uitvoeren van beleid politiek bestuurlijk noodzakelijk is en Ede daarmee voor cofinancierders een beeld oproept van een betrouwbare uitvoeringspartner.

Samenvattend resulteert het volgende beeld inclusief de wijze waarop wij hiermee om gaan:

Onderuitputting

Het analyseren van de onderuitputting is, mede door de ombuigingen van de afgelopen jaren, verschillende malen gedaan. Uit deze analyse komt veelal geen structureel beeld naar voren en waar mogelijk vindt bijstelling van budgetten plaats. Wel hebben wij de indruk dat gezien de lopende discussies over bezuinigingen, dit jaar terughoudender met de beschikbare middelen is omgegaan.

Het hanteren van onderuitputting vraagt zowel bij de jaarrekening als bij de voorbereiding voor een nieuw meerjarenperspectief een zoeken naar balans tussen behoedzaamheid en lef. Overigens is onze reguliere stelpost te verwachten onderuitputting ingaande 2014 verhoogd van € 1 miljoen tot € 1,25 miljoen.

Restantkredieten

Voor 2014 is een bedrag van € 56 miljoen beschikbaar aan kredieten en restantkredieten. In totaal gaat het om 173 verschillende (deel)kredieten. Van deze kredieten zijn er 56 ouder dan twee jaar. Hiervan worden 27 kredieten nu afgesloten en de overigen grotendeels komend jaar.

Van de andere kredieten jonger dan twee jaar (117 stuks) worden er 18 afgesloten. Per saldo blijft € 12,8 miljoen aan kredieten openstaan, waarvan een derde ouder is dan twee jaar.

Onze beleidslijn is om kredieten ouder dan twee jaar af te sluiten. Deels is dit gebeurd, voor een aantal investeringen vinden wij het verantwoord om de kredieten nog niet af te sluiten.

Voor de werkzaamheden met betrekking tot het verplaatsen van het sportpark in Otterlo (€ 2,6 miljoen), wegen buitengebied (€ 1,5 miljoen), N224 (€ 1,3 miljoen), diverse verkeerskredieten voor Ede West (1,9 miljoen) en de hoofdwegenstructuur samenhangend met Veluwe Poort (€ 1,2 miljoen) verwachten wij de komende jaren de financiële afwikkeling te maken. Meer informatie vindt u in bijlage 5.3.

1.3.3. ALGEMENE RESULTAATBESTEMMING

In het kader van de afwikkeling van het gerealiseerde resultaat 2014 leggen wij u een aantal bestemmingsvoorstellen ter goedkeuring voor.

Het betreft de volgende bestemmingsvoorstellen.

Tabel 6 – Overzicht bestemmingsvoorstellen en afwikkeling gerealiseerde resultaat 2014

Programmaresultaat 2014	bedragen x € 1.000
1. Resultaat normale bedrijfsvoering	15.688 V
2. Resultaat Grondzaken	5.278 N
Totale resultaat 2014 voor bestemming	10.410 V
Resultaatbestemmingsvoorstellen 2014	
<i>A. Technische resultaatbestemmingsvoorstellen:</i>	
Onttrekking reserve vervanging kapitaalgoederen	500 V
Omzetting onderhoudsvoorzieningen	1.966 N
Omzetting overige voorzieningen	792 N
Diverse reserves	1.950 N
Participatie - onderdeel re-integratie	361 N
Aanvullende inkomensvoorziening	250 N
Overige sociale zekerheidsregelingen	158 N
<i>Resultaatbestemmingen</i>	4.977 N
<i>B. Bestemming resultaat na resultaatbestemmingsvoorstellen</i>	
Onttrekking aan de Bedrijfsreserve Grondzaken	5.278 V
Dotatie aan de Algemene Reserve	10.711 N
<i>Bestemming restant resultaat 2014</i>	5.433 N
Totaal resultaatbestemmingsvoorstellen	10.410 N
Totaal	0

Bovenstaande resultaatbestemmingen worden hieronder toegelicht.

A. Technische resultaatbestemmingsvoorstellen

Onttrekking reserve vervanging kapitaalgoederen € 500.000

In de exploitatie op programma 2 zijn voor twee onderwerpen – rente onderhanden werk (€ 400.000) en fietspaden buitengebied (€ 100.000) – uitgaven gedaan, die worden gedekt uit de

daarvoor bestemde reserve vervanging kapitaalgoederen. Wij stellen voor dit bedrag (€ 500.000) alsnog te onttrekken uit deze reserve.

Omzetting onderhoudsvoorzieningen € 1.966.000

In afwachting van de uitkomsten van de conditiemeting van ons gemeentelijk vastgoed en de daarmee samenhangende (mogelijke) actualisatie van de meerjarenonderhoudsplannen is een aantal onderhoudsvoorzieningen onvoldoende onderbouwd. Wij hebben er voor gekozen om de saldi van deze voorzieningen vrij te laten vallen en te doteren aan de reserve overlopende verplichtingen. Voorgesteld wordt de middelen in 2015 te gebruiken voor het uitvoeren van de conditiemetingen en het opnieuw vullen van de benodigde onderhoudsvoorzieningen op grond van de uitgevoerde metingen.

Wij stellen u voor om de volgende bedragen toe te voegen aan de reserve overlopende verplichtingen:

a. Vrijval voorziening overige gebouwen (pr. 3)	€ 100.000
b. Vrijval voorziening binnensport (pr. 5)	€ 95.000
c. Vrijval voorziening buitensport (pr. 5)	€ 392.000
d. Vrijval voorziening beeldende kunst (pr. 6)	€ 127.000
e. Vrijval voorziening overige gebouwen (pr. 6)	€ 200.000
f. Vrijval voorziening sociaal cultureel vastgoed (pr. 9)	€ 558.000
g. Vrijval voorziening accommodaties kinderopvang (pr. 9)	€ 55.000
h. Vrijval voorziening De Essenburg (pr. 9)	€ 14.000
i. Vrijval voorziening Huisvesting (pr. 13)	€ 425.000

Omzetting overige voorzieningen € 792.000

Een aantal voorzieningen moet worden omgezet naar een reserve omdat een actuele onderbouwing ontbreekt, dan wel omdat het conform de BBV niet voldoet aan de daarin gestelde eisen voor een voorziening. Wij stellen u voor om de volgende reserves in te stellen en het genoemde bedrag daarin te storten:

a. Reserve Begraven (pr. 2)	€ 306.000
b. Reserve Monumenten (pr. 6)	€ 187.000
c. Reserve Herbezettingsgelden (pr. 13)	€ 299.000

Mutaties in reserves € 1.950.500

Voor verschillende reserves waren de stortingen en onttrekkingen niet volledig begroot. Dit leidt er toe dat het verschil tussen begroot en realisatie via een resultaatbestemmingsvoorstel aan u wordt voorgelegd. Wij stellen voor om de volgende reserves te muteren:

Storten:

a. Reserve VMBO Het Streek Zandlaan (pr. 4)	€ 485.000
b. Reserve Arbeidsmarktregio FoodValley (pr. 7)	€ 63.500
c. Reserve Ede Oost (pr. 10)	€ 445.000
d. Reserve Starters en doorstromers (pr. 10)	€ 19.000
e. Reserve Matching (pr. 13)	€ 1.278.000

Onttrekken:

f. Reserve Lokale arbeidsvoorwaarden (pr. 13)	€ 44.000
g. Reserve Overlopende verplichtingen (pr. 13)	€ 156.000

h. Mutatie bedrijfsvoeringsreserves (pr. 13) € 140.000

Voor de bedrijfsvoeringsreserves geldt dat hier zowel stortingen als onttrekkingen aangepast dienen te worden en wel als volgt:

Tabel 7 bedragen x € 1.000

	Storting	Onttrekking
Bedrijfsmiddelen - Personeel	3.529	3.236
Bedrijfsmiddelen - Kapitaallasten	628	738
Bedrijfsmiddelen - Algemeen	243	267
Bedrijfsmiddelen - Huisvesting	135	0
Bedrijfsmiddelen - Automatisering	257	691
Totaal	4.792	4.932

Participatie € 361.000

In verband met de invoering van de drie decentralisaties per 1-1-2015, is de verantwoording en afrekening van het participatiebudget 2014 gewijzigd. Dit betekent dat de meeneemregeling 2014 niet via vooruitontvangen bedragen gaat zoals afgelopen jaren gebruikelijk was, maar dat deze via een resultaatbestemming moet worden overgeheveld. Wij stellen voor om het saldo van € 361.000 over te hevelen naar 2015 om de aangegane verplichtingen te kunnen bekostigen.

Aanvullende inkomensvoorziening € 250.000

In het kader van de afschaffing compensatie eigen risico hebben wij een bedrag van € 250.000 van het Rijk ontvangen. Nog niet alle aanvragen zijn verwerkt en om die reden stellen wij voor om deze middelen te reserveren.

Overige sociale zekerheidsregelingen € 158.000

Eind 2014 hebben wij van het Rijk middelen ontvangen voor het verstrekken van een eenmalige koopkrachttegemoetkoming aan huishoudens met een inkomen tot 110% van het sociaal minimum. Nog niet alle aanvragen zijn verwerkt en om die reden stellen wij voor om het restant budget te reserveren.

B. Bestemming gerealiseerde resultaat na bestemmingsvoorstellen

Bedrijfsreserve Grondzaken € 5.278.000

Het gerealiseerde resultaat Grondzaken bedraagt € 5.278.000 nadelig. Wij stellen voor om dit nadeel te onttrekken uit de bedrijfsreserve Grondzaken

Restant resultaatbestemming € 10.711.000

Wij stellen u voor om het restant van € 10.711.000 te storten in de Algemene reserve bodemvoorziening.

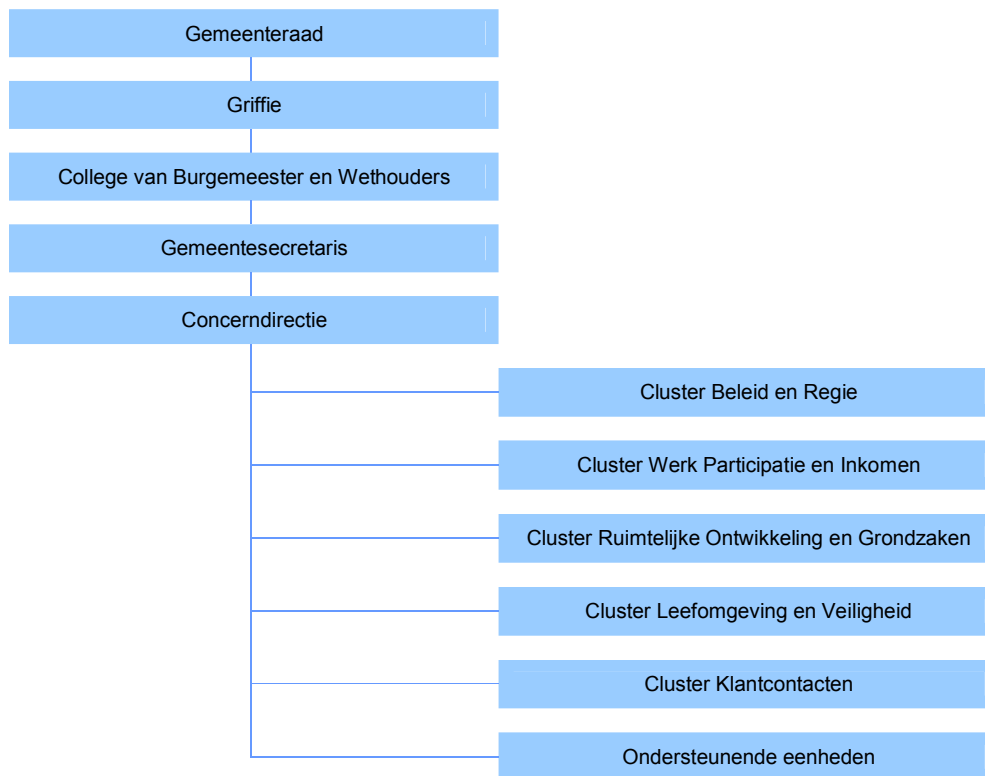
1.4 Algemene reserve bodemvoorziening

De Algemene reserve bodemvoorziening ontwikkelt zich op basis van bovenstaande besluitvorming als volgt:

Omschrijving	bedragen x € 1.000				
	2014	2015	2016	2017	2018
Saldo 1 januari (na resultaatbestemming)	8.869 V	27.595 V	24.683 V	27.038 V	30.923 V
Diverse onttrekkingen	8.015 V	415 N			
Resultaat programmabegroting 2015		2.497 N	2.355 V	3.885 V	3.076 V
Resultaat jaarrekening 2014	10.711 V				
Saldo per 31 december	27.595 V	24.683 V	27.038 V	30.923 V	33.999 V
2% norm	4.500 N	6.000 N	6.000 N	6.000 N	6.000 N
Afwijking van bodem	23.095 V	18.683 V	21.038 V	24.923 V	27.999 V

Binnen de algemene reserve bodemvoorziening wordt een bodem van 2% van het begrotingstotaal gehanteerd. Deze bodem is ingaande 2015 verhoogd als gevolg van de decentralisaties in het sociaal domein. Vooral nog is gerekend met 2% van € 60 miljoen, wanneer meer duidelijkheid bestaat over de uiteindelijke omvang vindt aanpassing plaats.

1.5 Organisatie

2 Programmaverantwoording

1 Veiligheid

■ Programmadoelstelling

Een veilige samenleving in Ede.

In dit programma onderscheiden wij Sociaal Veiligheidsbeleid, zoals bestrijding criminaliteit en overlast en Fysieke Veiligheid, ofwel brandweezorg en het voorkomen en beheersen van rampen en crises.

■ Ontwikkelingen

Sociaal Veiligheidsbeleid

In 2012 is de Kadernota Integrale Veiligheid 2012 - 2014 in werking getreden. Inmiddels is deze afgerond en is een aanvang gemaakt met het opstellen van het nieuwe plan 2015 – 2018, met hierin de ambities voor veiligheid in de komende jaren. Het in voorbereiding zijnde plan dat binnenkort ter besluitvorming zal worden voorgelegd, bevat de volgende accenten:

1. Aandacht voor overlastgevende (jeugdige) personen;
2. Ondermijning zoals hennepkwekerijen;
3. High Impact crime, met focus inbraken en geweld.

Het toenemende gevoel van onveiligheid in de wereld is ook aan de Edese samenleving niet voorbij gegaan. Wij constateren dat burgers zich zorgen maken over het gewelddadige karakter van terroristische acties en de mogelijke uitstralingseffecten hiervan naar de directe leefomgeving. Wij nemen deze signalen serieus en beraden ons samen met onder andere politie en justitie op adequate beleidsmaatregelen.

De afgelopen jaren heeft het aantal evenementen in Ede een behoorlijke groei laten zien. Deze sterkte groei en een aantal incidenten tijdens evenementen in andere steden, laat de noodzaak zien te komen tot verdergaande professionalisering en afbakening van gemeentelijke verantwoordelijkheden.

In 2014 werd bijzondere aandacht gegeven aan de aanpak van jeugdoverlast en jongerenproblematiek, meer wijkgericht werken, door middel van wijkveiligheidsplannen voor vier wijkgebieden in de gemeente Ede.

Sinds 2010 was sprake van een onaanvaardbaar aantal inbraken in de gemeente. In 2014 is echter een daling gerealiseerd van 45% ten opzicht van het jaar 2013. De focus op het voorkomen en oplossen van inbraken en overvallen heeft vruchten afgeworpen en blijft onverminderd gehandhaafd. Dit door continuering van zowel voorlichting en bewustmaking van burgers als ook door intensieve opsporing en vervolging maar niet in de laatste plaats door de integrale samenwerking van betrokken partners.

Als gevolg van de totstandkoming van de Nationale politie is in 2014 gewerkt aan een regionale veiligheidsvisie 2015 – 2018 tussen de 81 gemeenten in de politieregio Oost Nederland. Belangrijkste punt is dat alle partners in de regio meer samen gaan werken bij de aanpak van veiligheidsvraagstukken, zoals inbraken.

Fysieke Veiligheid

Wet Veiligheidsregio's

Per 1 januari 2014 maakt de brandweer onderdeel uit van de Veiligheidsregio Gelderland Midden (VGGM). Gemeente Ede en VGGM hebben een dienstverleningsovereenkomst gesloten.

■ Welk beleid is voorhanden

- Kadernota Integrale Veiligheid 2012-2014 Gemeente Ede;
- Wijkveiligheidsplannen.

■ Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Maatschappelijk effect	Meting						norm-/streefwaarde
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
Bevorderen dat burgers zich veilig voelen in hun leefomgeving (subjectief veiligheidsgevoel)							
▪ Mate waarin burgers zich veilig voelen in hun leefomgeving	80%	83%	80%	-	80%	-	83%
▪ Percentage inwoners dat vaak overlast van groepen jongeren ervaart in de buurt	12,5%	-	10,8%	-	8,6%	-	8%
Toelichting							
Dit wordt met ingang van 2011 tweejaarlijks gemeten. Volgende meting vindt plaats eind 2015.							
Prestaties							
▪ Opstellen van wijkveiligheidsplannen 2014 <i>In 2014 zijn de plannen opgesteld waarbij aansluiting is gezocht bij de nieuwe opzet van wijkgericht werken.</i>							✓
▪ Activiteiten die leiden tot vermindering van criminaliteit, inbraak en overlast in buurten en wijken onder meer door uitvoering van het projectplan integrale aanpak inbraken.							✓
▪ Activiteiten die leiden tot betrokkenheid van de bewoners bij hun woonomgeving, buurt en wijk (wijkactiviteitenplan = wijkagenda) <i>Door het houden van voorlichtingsavonden worden initiatieven van bewoners ondersteund. Voorbeelden zijn de Whats App groepen en de diverse buurtpreventieprojecten.</i>							⇒
▪ Communicatie met burger wordt versterkt onder meer door informatieavonden <i>Door de gemeente worden informatieavonden gehouden over inbraken, drankgebruik in relatie tot criminaliteit en jeugdoverlast. Ten aanzien van woninginbraken is een gratis woonscan voor alle burgers van Ede beschikbaar gesteld.</i>							⇒

Maatschappelijk effect	Meting						norm-/streefwaarde
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
Bevorderen van de veiligheid door middel van het terugdringen criminaliteit en overlast (mate van objectieve veiligheid).							
Dit wordt o.a. gemeten door het aantal aangiften en het aantal inbraak aangiften.							
▪ Totaal aantal aangiften	6.715	7.118	6.488	5.952	5.561	4.794	3%
	-6%	6%	-9%	-8%	-7%	-15%	daling
▪ Het aantal aangiften woninginbraak		786	766	856	845	473	5%
			-3%	12%	-1,3%	-44%	daling

Toelichting

Daling met 44% past in de trend van de politie-eenheid Oost-Nederland (-27%) en daarbinnen het district Gelderland-Midden (afname 31%).

In absolute zin is het aantal door de politie geregistreerde misdrijven met 838 afgenomen.

Een groot deel van de daling komt voor rekening van inbraken: -380.

Andere substantiële dalers:

- diefstal fiets: -130

- diefstal uit / vanaf auto's: -75

- "overige diefstal": -95

- vernieling: -75

Er zijn ook nog een aantal kleine "dalers" en overigens ook kleine "stijgers", maar bovenstaande delicten vormen het grootste aandeel in de afname.

Prestaties	
Uitvoering van het beleid zoals geformuleerd in de kademota integrale veiligheid 2012-2014, te weten:	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Intensieve regionale aanpak van inbraken door gezamenlijke aanpak tussen de ketenpartners OM, politie en gemeenten. 	⇒
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Toepassen shortlistmethodiek voor aanpak overlastgevende jeugdgroepen <i>De jeugdgroepen zijn in beeld en van een aanpak voorzien. Het aantal overlastgevende en criminele jeugdgroepen laat door deze aanpak een dalende tendens zien.</i> 	⇒
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Opstellen wijkveiligheidsplannen. <i>In de plannen worden jaarlijks wijkgerichte veiligheidsproblemen door middel van maatwerk aangepakt. Hierdoor kan door alle wijkbetrokkenen snel op problemen gereageerd worden en is er ook ruimte voor preventiemaatregelen op het juiste niveau.</i> 	⇒
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aanpak stelselmatige daders in het Veiligheidshuis <i>Alle (jeugdige) veelplegers worden in het casuoverleg besproken en van een aanpak voorzien wat heeft geleid tot een daling van het aantal veelplegers.</i> 	⇒
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aandacht voor aanpak jeugdoverlast en criminaliteit <i>Het project schooluitval onder Roma-jongeren heeft bij de partners geleid tot een heldere focus en eenduidige aanpak op deze groep.</i> 	✓
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Projectmatige aanpak mensenhandel, samen met politie <i>De koppeling van informatiesystemen en samenwerking tussen externe en interne partners heeft geleid tot het realiseren van een actietafel waardoor zicht is verkregen op de netwerken die op integrale wijze van een aanpak zijn voorzien.</i> 	⇒

Maatschappelijk effect	Meting						norm-/streefwaarde
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
Goede en tijdige brandweezorg							
Het percentage waarin de brandweer in spoedeisende gevallen voldoet aan de wettelijke opkomsttijden.	79%	70%	80%	79%	65%	64%	80%
Toelichting							
Prestaties							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ In 2014 wordt de brandweezorg door de VGGM uitgevoerd conform de afgesloten dienstverleningsovereenkomst. 							✓

■ Wat gaat het kosten?

01 Veiligheid	Rekening 2013	Primitieve begroting 2014	Actuele begroting 2014	Rekening 2014	Vershil rekening/geactualiseerde begroting
Lasten	10.083 N	8.702 N	8.759 N	8.673 N	86 V
Baten	1.117 V	202 V	202 V	682 V	480 V
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	8.966 N	8.500 N	8.557 N	7.991 N	566 V
Storting reserve	61 N	-	-	-	-
Onttrekking reserve	1.293 V	353 V	473 V	66 V	406 N
Gerealiseerd resultaat	7.734 N	8.147 N	8.084 N	7.925 N	160 V

Toelichting op de middelen

Brandweer

€ 170.000 V

De brandweer is per 1 januari 2014 geregionaliseerd. Dit heeft geleid tot diverse voordelen op materiële en personele budgetten. Per saldo een voordeel van € 170.000. Hierin is ook begrepen een lager beroep op de FLO-reserve.

Overlast en criminaliteit (projecten)

€ 11.000 N

Wij participeren in een aantal projecten, o.a. integrale aanpak problematische gezinnen en verbeteren toegang en participatie van migranten jeugd op basis van cofinanciering. Zowel de lasten als de baten van deze cofinanciering zijn niet meegenomen in de begroting. Dit leidt ten opzichte van de begroting tot een verschil in zowel de lasten (€ 254.000 nadelig) als in de

baten (€ 243.000 voordelig). Het nadelig resultaat van € 11.000 betreft de bijdrage van de gemeente als cofinanciering in de genoemde projecten.

In de begroting zijn de lasten voor projectondersteuning 2014 - 2016 tot een bedrag van € 170.000 opgenomen, waarbij de dekking gebeurt door een onttrekking aan de bestemmingsreserve overlopende verplichtingen. In 2014 is effectuering niet nodig gebleken, hetgeen in 2014 leidt tot een voordeel op de lasten en een nadeel op de onttrekking aan de reserve voor het genoemde bedrag. Gelet op het meerjarig karakter van het project is er voor gekozen de middelen beschikbaar te houden voor volgende jaren.

2

Beheer Openbare Ruimte

■ Programmadoelstelling

Het ontwikkelen en beheren van een prettige en veilige woon- en leefomgeving in Ede. Wij streven naar een duurzame openbare ruimte die schoon, heel en veilig is, zowel voor de inwoners, het bedrijfsleven als ook voor onze bezoekers.

■ Ontwikkelingen

Visie Openbare Ruimte

De Visie Openbare Ruimte wordt het kaderinstrument waarmee de gemeenteraad kan sturen op de programmadoelstelling. Integraal over de vakdisciplines heen worden inrichten en beheren in samenhang bekeken, bovengronds en ondergronds. Voor een realistische Visie Openbare Ruimte is een goede afstemming nodig met de resultaten uit de discussies rondom bezuinigingen, kerntaken en het project 'mEdemaken'. Aansluitend aan het genoemde is daarom de concept Visie Openbare Ruimte in de zomer van 2015 gereed.

Vervanging kapitaalgoederen

Om integraal te kunnen werken en als input voor de Visie openbare ruimte is het noodzakelijk dat de basisinformatie over te beheren arealen, huidige kwaliteiten en beschikbare middelen openbare ruimte op orde is. Dit onderzoek is inmiddels uitgevoerd. De belangrijkste conclusie van het onderzoek is dat er onvoldoende middelen beschikbaar zijn voor de vervanging van de kapitaalgoederen in de openbare ruimte. Uitgaande van het huidige kwaliteitsniveau zou het om substantiële bedragen kunnen gaan. Op weg naar de Perspectiefnota 2015 worden diverse scenario's uitgewerkt en aan u voorgelegd.

Parkeren

Begin oktober 2014 is gestart met een pilot real-time parkeren op het Bunschoterplein in Ede waarbij budgetneutraliteit als uitgangspunt is gehanteerd. De resultaten van de evaluatie zijn leidend in het besluit om real time parkeren verder uit te rollen. Daarnaast voeren we een quick scan uit om te komen tot het optimaliseren van het parkeerbeleid. De uitkomsten van deze quick scan worden gebruikt als onderlegger voor de voorgestelde maatregel met betrekking tot de kerntakendiscussie (€ 500.000 meer parkeeropbrengsten realiseren).

Wijkwerk

In de doorontwikkeling van wijkwerk wordt beter aangesloten op de leefwereld van de bewoner. Dat wil zeggen dat naast schoon, heel en veilig ook alle andere aspecten in de (semi) openbare ruimte tot het werkveld behoren (ontmoeten, verbinden, zorgen voor elkaar, stimuleren van bewonersnetwerken). Wijkwerk heeft samen met bewoners en partners wijkagenda's opgesteld, die een richting geven aan alle partijen voor de aankomende jaren.

■ Welk beleid is voorhanden

- Onderhoudsprogramma wegen buitengebied;
- Wegbeheerplan;
- Bomenbeleidsplan;
- Beleidsplan openbare verlichting;
- Beleidsplan begraven;
- Nota zandwegen;
- Waterplan 2013 – 2017;
- Verbeterd Gemeentelijk rioleringsplan;
- Gemeentelijk verkeers- en vervoersplan (GVVP);
- Parkeerbeleidsplan Ede.

■ Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Maatschappelijk effect	Meting						norm-/streefwaarde
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
Handhaven van de leefbaarheid en continueren van de kwaliteit van de leefomgeving	7,5	7,5	7,4	-	7,4	7,4	7,5
Leefbaarheid en kwaliteit in de wijk							
Toelichting							
Prestaties							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Voortzetten van het beleid met betrekking tot het integrale wijk- en buurtbeheer onder de werknaam: doorontwikkeling wijkwerk. ✓ ▪ Wijkagenda's maken met alle betrokken partijen en zorgdragen voor commitment van alle partijen om de doelen te realiseren. ⇒ ▪ Bestendigen van de samenwerking met de partners rond wijkwerk ⇒ ▪ Beeldkwaliteitplan: bewoners worden steeds meer betrokken bij het creëren van buitenruimtes die uitnodigen tot gebruik en die tegelijkertijd onderhoudsarm zijn. ⇒ 							

Maatschappelijk effect	Meting						norm-/streefwaarde
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
Voorkomen en bestrijden van overlast, criminaliteit en onveiligheidsgevoelens in de openbare ruimte.	80%	83%	80%	-	80%	-	83%
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mate waarin burgers zich veilig voelen in hun leefomgeving. 12,5%			10,8%	-	8,6%	-	8%
Toelichting							
Dit wordt met ingang van 2011 tweejaarlijks gemeten. Volgende meting vindt plaats eind 2015.							
Prestaties							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Inzetten Jeugdboa's continueren. Mede door gebruik van social-media is het contact met de jeugd en de informatiepositie van de Jeugdboa's goed. Alle in Ede aanwezige hangplekken, jeugdgroepen en de samenstelling van de jeugdgroepen zijn bij de Jeugdboa's in beeld. ⇒ ▪ Het cameratoezicht voortzetten. ⇒ ▪ De werkprocessen tussen Toezicht en de Politie beter op elkaar afstemmen. De samenwerking tussen Toezicht en politie is ook geïntensiveerd door gezamenlijk optreden bij projecten (woninginbraken, drank & horeca en overlastlocaties) en evenementen. ✓ ▪ Samen met de wijkpartners jaarlijks per wijk acties benoemen in de wijkagenda's. In 2014 zijn de plannen opgesteld waarbij aansluiting is gezocht bij de nieuwe opzet van wijkgericht werken. ✓ ▪ Behouden van het Keurmerk Veilig Ondernemen en uitbreiden van het aantal sterren (indicatie van het kwaliteitsniveau). Het centrum van de gemeente Ede is onderscheiden met de vijfde ster van het Keurmerk Veilig Ondernemen. ✓ 							

Maatschappelijk effect	Meting						norm-/streefwaarde
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
Een evenwichtig en duurzaam beheer van de openbare ruimte op de onderdelen schoon, heel en veilig op het met uw raad overeengekomen IBOR-niveau.	Boven niveau basis	Boven niveau basis	Richting basis	Basis	Basis	Iets boven basis	Basis
Toelichting							
Het IBOR niveau wordt beoordeeld op de aspecten schoon, heel en veilig. Op het aspect veilig is de score boven basis niveau, op de aspecten heel en schoon is de score gemiddeld basis. Uw raad wil dat het dagelijks onderhoud op het niveau IBOR basis wordt uitgevoerd.							
Prestaties							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dagelijks onderhoud wordt op afgesproken IBOR-niveau uitgevoerd. ▪ Verbeteren afhandelen van meldingen en klachten van burgers. In 2014 afgehandeld binnen de Ede-beter norm. ▪ Uitvoeren maatregelen Waterplan 2013 - 2017. <i>Grote activiteiten die in 2014 vertraging hebben zijn de afkoppelwerkzaamheden Bennekom-Oost (2013-2017). Conform de Verkenning (2013) wordt uitvoering gegeven aan het werk in vier deelgebieden. Binnen deelgebied II is een vertraging opgelopen van ca. een half jaar. Daarnaast is in 2014 de financiële planning bijgesteld op basis van genoemde verkenning, waardoor vervangingsinvesteringen verschuiven naar 2015-2017. Het particulier afkoppelen in Ede-Oost heeft ook in 2014 vertraging opgelopen vanwege de niet geslaagde aanbesteding. In 2014 is een goede start gemaakt, maar het zwaartepunt van de werkzaamheden ligt in 2015.</i> ▪ Stijging riooltarief blijft beperkt tot de noodzakelijke stijging om het onderhoud uit te kunnen voeren. 							<ul style="list-style-type: none"> ✓ ✓ ↔ ✓

Maatschappelijk effect	Meting						norm-/streefwaarde
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
Verkeersveilige openbare ruimte.							
Aantal verkeersongevallen	352	211	92	121	pm	pm	
Toelichting							
De politie registreert ongevallen op ViaStatOnline. Sinds 2011 worden alleen nog ernstige ongevallen geregistreerd met als doel de veroorzakers hiervan vast te leggen. Door andere manier van meten moeilijk te vergelijken en daarom cijfers 2013 en 2014 niet opgenomen. Wordt meegenomen bij traject raads werkgroep Programmabegroting.							
Prestaties							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Realisatie en verbetering fietsvoorzieningen. In 2014 gerealiseerd: <ul style="list-style-type: none"> - Fietsvoorzieningen Proosdijerveldweg - Reconstructie kruispunt Klaphekweg/Veenderweg (rotonde met fietsers in voorrang) - Fietspad langs Bovenbuurtweg (project Zandlaan) - Reconstructie kruispunt Tooroplaan/Bovenbuurtweg (fietsers verder van rijstrook af op rotonde) - Fietsoversteek Edeseweg nabij Kenniscampus Ede ▪ Uitvoering duurzaam veilige verkeersprojecten zoals vastgesteld in het Uitvoeringsprogramma Verkeer en Vervoer. In 2014 gewerkt aan: <ul style="list-style-type: none"> - 30 km-zone Bennekom in combinatie met vervanging riolering (loopt nog) - 60 km-zone Harskamp-Wekerom-Otterlo in combinatie met onderhoud (loopt nog) - 30 km-zone omgeving Prins Bernhardlaan (afgerond) ▪ Uitvoering activiteiten verkeerseducatie <ul style="list-style-type: none"> - Fietsverlichtingsactie - Broemritten ▪ Realiseren Fiets Filevrij route Ede-Veenendaal. <ul style="list-style-type: none"> - De fietsdoorsteek tussen de Veenendaalseweg en De Batterijen (in het verlengde van de Griftweg) is in voorbereiding - Onderzoek naar mogelijkheid van vrijliggend tweerichtingen fietspad langs Blokkenweg tussen de volkstuinten en het spoor ▪ Studie naar mogelijkheid van een snelfietsroute Ede-Wageningen. <ul style="list-style-type: none"> - De eerste studie is succesvol afgerond. De Provincie is de trekker van de vervolgstudie. Onderzoek vindt plaats samen met Spoorzone en Veluwe Poort. 							<ul style="list-style-type: none"> ✓ ↔ ✓ ↔ ↔

■ Wat gaat het kosten?

02 Beheer Openbare Ruimte	Rekening 2013	Primitieve begroting 2014	Actuele begroting 2014	Rekening 2014	Verschil rekening/geactualiseerde begroting
Lasten	39.896 N	36.301 N	36.027 N	37.437 N	1.410 N
Baten	16.185 V	14.495 V	14.933 V	14.858 V	75 N
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	23.711 N	21.805 N	21.094 N	22.579 N	1.485 N
Storting reserve	1.948 N	1.556 N	2.355 N	1.973 N	382 V
Onttrekking reserve	2.782 V	1.373 V	1.421 V	1.614 V	194 V
Gerealiseerd resultaat	22.877 N	21.989 N	22.028 N	22.937 N	909 N

Toelichting op de middelen

Het resultaat na bestemming bedraagt totaal € 909.000, dit nadeel wordt met name veroorzaakt door:

Rente wegen € 400.000 N

De rente op onderhanden werk (wegen buitengebied en N224) wordt niet begroot, maar wel toegerekend. Dit geeft een nadeel. Vanaf de begroting 2015 is dit aangepast. Middels resultaatbestemming € 400.000 onttrekken uit de reserve vervanging kapitaalgoederen, want het voordeel van de vrijval van de kapitaallasten is voorgaand jaar toegevoegd aan deze reserve.

Voorziening begraven € 306.000 V

De grondslag voor het vormen van een voorziening ontbreekt. Ons voorstel is een reserve hiervoor te vormen en middels resultaatbestemming € 306.000 te storten in de reserve begraven.

Bruggen en tunnels € 240.000 N

Het nadelig saldo van € 240.000 heeft betrekking op het onderhoud aan een viertal bruggen waar direct actie nodig was in 2013/2014. In de Programmabegroting 2013-2016 bent u akkoord gegaan met een overschrijding van maximaal € 600.000. In 2013 is € 200.000 besteed aan de vervanging en het herstel van de bruggen. In totaal is € 440.000 besteed aan de vervanging en het herstel.

Beplantingen en bosplantsoen (Act. 2014 € 110.000 N) € 170.000 N

In de Actualisatie 2014 hebben wij u gemeld:

- Door begeleidingskosten en de kleine schaal van onderhoud (in vergelijking met bulkwerkzaamheden van hele wijken) is er sprake van hogere kosten op het onderhoud Kenniscampus. In overleg met de andere zes onderwijspartijen wordt na de looptijd gezien of de structurele meerkosten gezamenlijk kunnen worden gedragen. Vooralsnog gaat het hier om een pilotcontract met een looptijd van 1 jaar, tot medio 2015. Hierna volgt de evaluatie.
- Er hebben zich onverwachte kosten (herstelwerkzaamheden) voorgedaan bij de overdracht van projecten. Procesafspraken zijn gemaakt ter verbetering.
- Daarnaast is het project snippergroen in 2014 verliesgevend geweest, omdat er een relatief groter deel van de grond door verjaring geen opbrengsten oplevert. De kosten voor de uitvoering zijn dan al gemaakt. Een voorstel voor de doorstart wordt in 2015 vorgelegd.

Openbare verlichting € 150.000 N

- In 2014 hebben wij een aantal incidentele tegenvallers moeten incasseren op de Openbare Verlichting (OV). Dit werd deels veroorzaakt door het ontbreken van contracten die aan onze aanbestedingsregels voldeden. Dit heeft geleid tot een nieuw raam- en onderhoudscontract (€ 15.000). Hierbij zijn tevens wijzigingen opgenomen die noodzakelijk zijn om de kosten in de toekomst terug te kunnen brengen.
- In het kader van de bezuinigingen en de doorontwikkeling van de afdeling heeft er een intensieve verbeteringslag op het product OV plaatsgevonden. Hiervoor hebben we externe kennis moeten inhuren (€ 35.000).
- Door een wisseling van netbeheerders werd de facturering van de nieuwe netbeheerder Eneco over 2013 pas in 2014 gefactureerd. Het bedrag dat voor 2013 was gereserveerd bleek onvoldoende. De naheffing viel onverwacht hoog uit (€ 45.000).
- In 2014 werd voor (€ 35.000) geïnvesteerd in een LED plan. Dit is een onderdeel om in de toekomst de structurele bezuinigingen op te kunnen vangen en maakt tevens deel uit van ons

duurzaamheidsbeleid. Om de LED verlichting te kunnen realiseren moeten er investeringen worden gedaan. Deze voorfinanciering is gemaakt om een LED plan te realiseren.

- In 2014 heeft er incidenteel uitbreiding van de uren van een van de medewerkers bij OV plaatsgevonden (€ 18.000). Dit had o.a. te maken met de overgang van het meldsysteem in het Zaaksysteem. Hierdoor moest meer tijd gestoken worden in het overzetten van gegevens van het zaaksysteem naar het systeem van de onderhoudsaannemer. Inmiddels is een belangrijke basis voor een goed beheer van de OV gerealiseerd.

Gladheidbestrijding

€ 130.000 N

De winterse omstandigheden hebben impact gehad op het reguliere strooibudget. Daarnaast is regelmatig preventief gestrooid. In het belang van de verkeersveiligheid is deze overschrijding onafwendbaar. Het budget gladheidbestrijding is structureel te laag.

Fietspaden buitengebied

€ 100.000 N

Noodzakelijke investeringen in fietspaden zijn gepleegd. Deze worden gedekt uit de reserve vervanging kapitaalgoederen. Middels resultaatbestemming € 100.000 onttrekken uit de reserve vervanging kapitaalgoederen.

Rioolaanleg en -beheer (Act. 2014 € 0 V)

€ 0 V

Het product rioolaanleg en -beheer is een 100% zelffinancierend product. Door bijstelling van de planning en vertraging in met name de uitvoering van rioolvervangings- en afkoppelwerkzaamheden is er een surplus van ca. € 4,5 miljoen op dit product. Bij de Actualisatie 2014 is een onderuitputting van € 3 miljoen gemeld. Het surplus wordt, conform de daarvoor geldende gedragslijn, verrekend met de Voorziening vervangingsinvesteringen riolering (gesloten financiering).

Het voordeel manifesteert zich met name bij het programma stedelijke werken (afkoppelen, rioolvervangings). Capaciteit van de vakgroep riolering blijft een aandachtspunt in relatie tot de voortgang van de verschillende werken. Programma stedelijke werken vraagt de nodige capaciteit. Er ontbreekt een duidelijke gebiedsgerichte, integrale agenda. Dit, in combinatie met een veranderende organisatie die fors bezuinigd, zorgt ervoor dat afstemming met andere disciplines een tijdrovende aangelegenheid is. De organisatiestructuur wordt momenteel zodanig aangepast (Doorontwikkeling Beheer openbare ruimte) dat integraal, meer ketengericht en meer gebiedsgericht gewerkt gaat worden. Dit zal de continuïteit en voortgang van de projecten ten goede komen. Daarnaast heeft ook stagnatie plaatsgevonden bij investeringswerken, belangrijkste oorzaak hiervan is het uitblijven van invulling van vacatureruimte.

Parkeren (Act. 2014 € 0 V)

€ 0 V

Op het product parkeren is sprake van een tekort van € 202.000. Dit nadeel is, conform de daarvoor geldende gedragslijn, onttrokken aan de Egalisatiereserve parkeren. De belangrijkste oorzaken voor dit tekort zijn:

- In 2014 is de concessieprijs over 2013 van parkeergarage Markt ontvangen, welke fors lager is dan in voorgaande jaren. Dit heeft te maken met een omzetsdaling in 2013, door de recessie is er minder bezoek aan winkels en centra in binnensteden. Tevens ligt de, in de concessieovereenkomst genoemde, voorgecalculeerde omzet 2013 door een tariefsverhoging aanzienlijk hoger dan het jaar ervoor. Dit nadeel is reeds gemeld bij de Actualisatie 2014 (€ 51.000 N.)
- De opbrengsten parkeergelden zijn wederom lager dan geraamd. Dit betreft de opbrengsten vooraf betaald parkeren (straatparkeren). Vanaf 2012 heeft de economische crisis, in combinatie met gewijzigd consumentengedrag (online kopen), een negatief effect op de parkeeropbrengsten (€ 71.000 N.)
- Om de kwetsbaarheid van de beheerders te verminderen zijn collega's gecoacht en opgeleid, waardoor extra kosten zijn gemaakt. Daarnaast heeft de beleidsmedewerker Parkeren extra uren voor dit product gemaakt in het kader van de kerntakendiscussie (€ 53.000 N.)
- Wegens gedwongen vertrek van een vrijwilliger bij de fietsenstalling waren we genoodzaakt om gedurende de openingstijden een alternatieve bezetting te regelen. Dit is gerealiseerd door extra inhuur bij een sociale werkvoorziening. Daarnaast is de beperking van de openingstijden pas sinds eind augustus 2014 doorgevoerd (€ 28.000 N.)

3

Economische Zaken

■ Programmadoelstelling

- Het bevorderen van voldoende en gevarieerde werkgelegenheid toegesneden op de kwaliteiten van de Edese beroepsbevolking.
- Het stimuleren en faciliteren van een aantrekkelijk aanbod van voorzieningen op het gebied van detailhandel, recreatie en toerisme voor inwoners en bezoekers.

■ Ontwikkelingen

De economische stagnatie in Nederland duurde in 2014 voort. De winkelleegstand nam in 2014 in Nederland fors toe. De centra van middelgrote steden staan zwaar onder druk. Nederlanders gingen in 2014 minder met vakantie dan in voorgaande jaren, het aantal binnenlandse vakanties nam af.

In het Collegeconvenant 2014-2018 wordt ingezet op de regionalisering in FoodValley verband met daarbij de nadruk op samenwerking met Wageningen UR als bron van kennis en innovatie. De regio FoodValley heeft de ambitie uit te groeien tot een Europese topregio op het gebied van agrofood. Ede faciliteert de komst van het World Food Center en investeert in een levendig centrum. Er komt een raadgevend referendum over de winkeltijden in Ede.

Het faillissement van het Veluws Bureau voor Toerisme in augustus 2014 was aanleiding gastheerschap en marketing opnieuw te organiseren.

In 2014 zijn minder kavels verkocht dan geraamd. Op de regionale markt is meer aanbod beschikbaar gekomen waardoor Ede minder bedrijven uit de regio trekt. Om de bovenregionale markt te bewerken is in augustus 2014 een acquisiteur in dienst genomen.

■ Welk beleid is voorhanden

- In december 2013 is het Programma Economie vastgesteld door de gemeenteraad. Ingezet wordt op Food als motor van de economie. De inzet op vijf speerpunten zoals in de Kadernota Economisch Beleid van 2003 wordt daarmee verlaten. Doel van het Programma Economie is het stimuleren van de werkgelegenheid.
- Visie Ede 2025 met daarin vier speerpunten die een belangrijke economische component bevatten; Food Valley, campus, Veluwse Poort en een levendig centrum.

■ Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Maatschappelijk effect	Meting						norm-/streefwaarde
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
Behoud en versterken van een goede werkgelegenheidssituatie in Ede en de regio.							
Percentage arbeidsplaatsen t.o.v. aantal inwoners	51%	51%	51%	51%	51%	51%	51%
Toelichting							
De verhouding is al jaren 51%, het aantal arbeidsplaatsen houdt gelijke tred met de bevolkingsontwikkeling.							
Prestaties							
▪ Actualiseren Kadernota Economisch Beleid, vaststellen nieuw Programma Economie.							✓
▪ Versterken Food Valley netwerk							↔
▪ Ontwikkelen Kennisas Food Valley.							↔
▪ Faciliteren startende ondernemers (o.a. deelname IkStartSmart)							↔

▪ Realisatie Bedrijventerrein A12 en nieuw bedrijventerrein in Wekerom.	↔
▪ Accountmanagement voor nieuwe en bestaande bedrijven.	↔

Maatschappelijk effect	Meting						norm-/streef-waarde
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
Aantrekkelijkheid en bekendheid Ede als toeristisch en recreatief gebied.							
Aantal toeristische overnachtingen	526.005	479.539	548.587	539.390	549.136	Nnb	
Toelichting							
Prestaties							
▪ Haalbaarheidsonderzoek Food Experience Center.							✓
▪ Faciliteren voorzieningen passend binnen kader nota Toerisme.							↔
▪ Prestatieovereenkomst met Veluws Bureau voor Toerisme. <i>Het aantal toeristische overnachtingen fluctueert. Het Veluws Bureau voor Toerisme is in augustus 2014 failliet gegaan. De gemeente heeft maatregelen genomen om toeristisch gastheerschap en marketing te continueren. In 2015 krijgt dit verder vorm. De haalbaarheidsstudie voor het World Food Center is in 2014 afgerond; de planontwikkeling gaat in 2015 door.</i>							✗

Maatschappelijk effect	Meting						norm-/streef-waarde
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
Realisatie nieuwe hoogwaardige en behoud kwaliteit bestaande bedrijventerreinen							
Aantal ha. uitgegeven nieuwe bedrijventerreinen	13,1	5,1	7,6	1,1	2,2	0,7	2-3 ha
Toelichting							
Prestaties							
▪ Ontwikkeling en marketing Bedrijventerrein A12; en ontwikkeling bedrijventerrein Wekerom.							↔
▪ Ontwikkeling en marketing Kennisas met hoogwaardige werklocaties o.a. Veluwe Poort.							↔
▪ Kavelverkoop 2-3 ha per jaar <i>Sinds 2012 is de verkoop van kavels teruggelopen, bedrijven krijgen de financiering moeilijk rond, in de regio is meer aanbod in de markt en de regionale acquisitie op de bovenregionale markt leidt nog tot onvoldoende resultaat. In augustus 2014 is een acquireur in dienst gekomen om de Food-ambitie mede vorm te geven. Er wordt gewerkt aan een integrale aanpak (product, prijs en promotie) om de verkoop van kavels te stimuleren en er wordt gesproken met een aantal serieuze belangstellenden.</i>							✗

■ Wat gaat het kosten?

03 Economische Zaken	Rekening 2013	Primitieve begroting 2014	Actuele begroting 2014	Rekening 2014	Verschil rekening/geactualiseerde begroting
Lasten	154.885 N	15.962 N	11.871 N	12.485 N	614 N
Baten	95.817 V	15.599 V	11.423 V	2.852 V	8.571 N
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	59.068 N	362 N	448 N	9.634 N	9.186 N
Storting reserve	4.179 N	258 N	232 N	141 N	91 V
Onttrekking reserve	101 V	297 V	297 V	122 V	174 N
Gerealiseerd resultaat	63.146 N	324 N	384 N	9.652 N	9.268 N

Toelichting op de middelen

Afwaardering panden (Act. 2014 PM)

€ 740.000 N

Zoals reeds bij de Actualisatie 2014 gemeld is er dit jaar gewerkt aan het in kaart brengen van de gemeentelijke vastgoedportefeuille en de waarde van de gemeentelijke panden.

Panden waarvoor niet de intentie bestaat om deze duurzaam te exploiteren, dus panden die we op termijn willen verkopen dienen te worden beoordeeld ten opzichte van de huidige marktwaarde. Voor deze categorie geldt dat moet worden afgeboekt als de boekwaarde hoger is dan de marktwaarde. Het is overigens niet toegestaan om in geval van een hogere marktwaarde op te waarderen. Op dit programma heeft dit geleid tot een afwaardering van € 680.000 N. Bij het in kaart brengen van de gemeentelijke vastgoedportefeuille is tevens geconstateerd dat de administratie van de geactiveerde investeringen (activa administratie) niet geheel aansluit bij de gemeentelijke vastgoedportefeuille. Ook dit heeft geleid tot een afwaardering (60.000 N)

Incidentele verkopen (Act. 2014 € 115.000 V) € 235.000 V
 Gemeentelijk beleid is gericht op de verkoop van vastgoed waarvan het eigendom voor de gemeente voor realisatie van beleid niet meer noodzakelijk is. Voor 2014 is een netto opbrengst gerealiseerd van € 235.000

Overschrijding uren € 150.000 N
 In 2014 is er hard gewerkt aan het vormgeven van het vastgoedbeleid. Dit heeft betrekking op alle programma's. De administratie hiervan loopt via dit programma, waardoor zich hier een overschrijding manifesteert.

Vrijval voorziening overige gebouwen € 100.000 V
 Zoals in paragraaf 1.3 gemeld is ervoor gekozen het saldo van de onderhoudsvoorzieningen op 31 december 2014 te laten vrijvallen. Voor dit programma levert dit een voordeel op van € 100.000 door vrijval van de Voorziening overige gebouwen.

Grondzaken Werken € 8.774.000 N
 Het verschil betreft het resultaat op Werken voor 2014:

Behaalde resultaat binnen de projecten	0
Afdracht t.b.v. reserve Werkgelegenheid	125.000 N
Rechtstreeks ten laste van resultaat 2014	125.000 N
Toevoeging Voorziening Negatieve Plannen	8.649.000 N
Resultaat Grondzaken Werken	8.774.000 N

Voor een toelichting van het resultaat en de activiteiten die in 2014 hebben plaatsgevonden binnen de grondexploitaties wordt verwezen naar het MPG 2015.

4 Educatie en Jeugd

■ Programmadoelstelling

Edese jongeren zijn goed voorbereid op deelname aan de samenleving.

■ Ontwikkelingen

Per 1 januari 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk geworden voor alle jeugdzorg. Gemeenten waren al eerder verantwoordelijk voor de lichte vormen van ondersteuning aan jeugdigen en gezinnen en zijn dat nu voor alle vormen van ondersteuning. De afgelopen periode heeft in het teken gestaan van voorbereiden op deze grote overheveling van taken. De aandacht is vooral uitgegaan naar een goede transitie: het inkopen van de zorg en het gereedmaken van de uitvoering.

Maar de 'decentralisatie van de jeugdzorg', die gepaard gaat met een bezuiniging, gaat niet alleen over een overheveling van taken (transitie). Er moet een inhoudelijke verandering plaatsvinden, een transformatie. Dit is een proces dat een aantal jaren in beslag neemt, maar uiteindelijk wel bepalend is voor het functioneren van het nieuwe jeugdzorgstelsel.

De verantwoordelijkheid voor de jeugdzorg is een flinke opgave voor gemeenten. Binnen de regio FoodValley is en wordt op veel onderdelen samengewerkt om de transitie en transformatie goed vorm te geven.

De nieuwe verantwoordelijkheid maakt het cruciaal om goede verbindingen te maken tussen preventie, zorg en veiligheid. Het streven is om door middel van preventie zoveel mogelijk te voorkomen dat mensen zwaardere zorg nodig hebben. Deze verschuiving is al in gang gezet waardoor de druk op het voorveld is toegenomen en nog verder zal toenemen. Het duurt een aantal jaren voordat de effecten van deze verschuiving zichtbaar zijn en er minder beroep wordt gedaan op zwaardere zorgvormen.

De veranderingen op het gebied van jeugdzorg raken nauw aan de ontwikkelingen rondom het passend onderwijs. Passend onderwijs betekent dat elk kind naar die vorm van onderwijs gaat die het beste recht doet aan de talenten of beperkingen van het kind. Scholen en schoolbesturen hebben met ingang van 1 augustus 2014 daarom een zorgplicht. De gemeente heeft met de samenwerkingsverbanden van scholen een op overeenstemming gericht overleg gevoerd. Hierbij zijn nadere afspraken gemaakt over enerzijds de ondersteuningsplannen passend onderwijs en anderzijds het gemeentelijke jeugdplan.

Afgelopen jaar was sprake van een verdere krimp van de basisgeneratie in het primair onderwijs en op iets langere termijn krimp in het voortgezet onderwijs. Met het oog op deze krimp en met het oog op de aangekondigde wetswijzigingen om de financiële verantwoordelijkheidsverdeling tussen schoolbesturen en gemeente ingrijpend te wijzigen, is een nieuw Integraal Huisvestingsplan onderwijshuisvesting (IHP 2015 - 2018) opgesteld. De beginnende implementatie van het passend onderwijs heeft nog geen extra ruimtebehoefte bij de scholen teweeg gebracht. Een heroriëntatie op de veranderende ruimtevrage als gevolg van de krimp en passend onderwijs is nog nodig. In 2015 ontwikkelen wij daartoe met de schoolbesturen een strategisch huisvestingsplan.

Voor de periode 2012-2015 zijn er bestuursafspraken gemaakt tussen het Rijk en de G4 en de G32 over de inzet van extra middelen voor Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE), schakelklassen en zomerscholen. Er zijn in 2014 door de gemeente en samenwerkende organisaties afspraken gemaakt over de kwaliteit van VVE. De Onderwijsinspectie heeft een rapport gepubliceerd over de kwaliteit van VVE binnen Ede.

■ Welk beleid is voorhanden

- Beleidsnota Jeugd (oktober 2014);
- Verordening Jeugdhulp Ede (oktober 2014);
- Beleidskader Jeugd en Onderwijs (september 2012);
- Integraal Huisvestingsplan Onderwijsvoorzieningen 2012-2015;
- Integraal Huisvestingsplan 2015-2018;
- Bestuursafspraken VVE tussen het Ministerie van OCW en de gemeente Ede (2012-2015).

■ Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Maatschappelijk effect	Meting						norm-/streefwaarde
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
Zoveel mogelijk Edese jongeren verlaten het onderwijs met een passend diploma							
Een maatstaf hiervoor bestaat uit het percentage nieuwe voortijdig schoolverlaters t.o.v. het totaal aantal deelnemers in het onderwijs in Ede.	3,4%	3,1%	3,1%	3,0%	1,8%	1,4%	1,7%
Toelichting							
Metingen worden per schooljaar verricht. De resultaten 2014 zijn in maart 2015 bekend.							
Prestaties							
▪ Er vindt intensieve controle plaats op registratie en melding van schoolverzuim.							✓
▪ Er wordt nader onderzoek verricht onder voortijdig schoolverlaters om uitval in Ede verder te kunnen verlagen.							✓
▪ Er wordt een masterplan huisvesting primair onderwijs opgesteld zodat jongeren in Ede gebruik kunnen blijven maken van een adequaat aanbod aan onderwijsvoorzieningen. Als eerste stap heeft uw raad het IHP 2015 – 2018 vastgesteld. Einde 2015 begin 2016 wordt een strategisch huisvestingsplan aan uw raad voorgelegd dat voorstellen omvat m.b.t. renovatie of vervangende nieuwbouw voor het bestaande schoolgebouwen. In samenhang daarmee wordt ook een beleidsplan kwaliteit onderwijshuisvesting opgesteld en ter goedkeuring aan uw raad voorgelegd.							⇒
▪ De gemeente neemt actief deel aan de ontwikkeling van passend onderwijs. Dit gebeurt door zitting in diverse regionale en lokale werkgroepen met de samenwerkingsverbanden. Hierdoor blijft de gemeente betrokken en houden we zicht op de gevolgen van passend onderwijs. Het gaat hierbij om de effecten op de jeugdzorg, onderwijshuisvesting, leerplicht en het leerlingenvervoer.							✓
▪ Er bestaat instemming over de ondersteuningsplannen van de diverse samenwerkingsverbanden passend onderwijs.							✓
▪ Er worden schoolbegeleidingsmiddelen beschikbaar gesteld voor (vroeg)signalering en remediering van kinderen met ontwikkelings- en/of leerproblemen.							✓
▪ Er worden eveneens middelen beschikbaar gesteld voor (vroeg)signalering van kinderen met logopedische problematiek.							✓

Maatschappelijk effect	Meting						norm-/streefwaarde
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
Jongeren beheersen de Nederlandse taal zodat eventuele risico's op onderwijsachterstanden worden tegengegaan							
Een maatstaf hiervoor is het percentage deelname door doelgroepkinderen aan VVE-programma's op voorschoolse voorzieningen en binnen het primair onderwijs.	-	52%	63%	68%	70%	75%	2013: 70% 2015: 100%
Toelichting							
Prestaties							
▪ De gemaakte Bestuursafspraken VVE met het Ministerie van OCW worden uitgevoerd							✓

Maatschappelijk effect	Meting						norm-/streefwaarde
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
Jongeren groeien op in een veilige en stimulerende opvoed- en opgroeicontext							
Een maatstaf hiervoor is het percentage jongeren met psychosociale problemen.		12%	12%	11%	-*	-*	11%
Toelichting							
Dit wordt tweejaarlijks gemeten.							
* In 2013 en 2014 is geen Jeugdmonitor uitgevoerd. Na afweging van de kosten van de Jeugdmonitor en de actuele behoefte aan onderzoeksgegevens over Jeugd, is besloten de Jeugdmonitor niet uit te voeren in 2013 en 2014. In plaats daarvan wordt in 2015 een kwalitatief onderzoek uitgevoerd naar het hulpaanbod voor jeugdigen. In de programmabegroting 2015-2018 is een nieuwe indicator opgenomen: 'het aantal jeugdbeschermingsmaatregelen'.							
Prestaties							
▪ Er is een samenhangend en vraaggericht aanbod van opgroei- en opvoedingsondersteuning.							✓
▪ Er wordt vindplaatsgericht gewerkt binnen de voorschoolse voorzieningen en in het onderwijs.							✓
▪ Professionals in de opvoed- en opgroei-ondersteuning werken volgens het principe van één gezin, één plan en gebruiken daarbij coördinatie van zorg en de verwijzindex.							⇒
▪ Er is duidelijkheid over de toekomstige rol en positie van het CJG en over hoe het CJG zich verhoudt tot de sociale teams.							⇒
▪ De gemeente ligt op schema met de voorbereidingen voor de transitie (en transformatie) van de jeugdzorg.							✓

Maatschappelijk effect	Meting						norm-/streefwaarde
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
Jongeren hebben voldoende mogelijkheden om zich te ontwikkelen en elkaar te ontmoeten							
Het percentage jongeren dat tevreden is over het vrijetijdsaanbod in Ede (15 t/m 22 jarigen)		-	-	-	67%	-	52%
Toelichting							
'Jeugdactiviteiten' is onderdeel van de kerntakendiscussie en daarmee ook onderwerp van <i>mEdemaken</i> . Ook raakt het aan de nuldelijnsdiscussie. Hierdoor kan er de komende jaren zowel verandering komen in het aantal en soort activiteiten, als de manier waarop het aanbod tot stand komt.							
*Uit de monitor "Inwoners aan het woord".							
Deze kernindicator wordt tweejaarlijks gemeten. De volgende meting is in 2015							
Prestaties							
▪ Per wijk of dorp bestaat een samenhangend en vraaggericht aanbod aan preventieve activiteiten voor jongeren. Hierbij ligt de nadruk op het eigen initiatief van jongeren.							✓

■ Wat gaat het kosten?

04 Educatie & Jeugd	Rekening 2013	Primitieve begroting 2014	Actuele begroting 2014	Rekening 2014	Verschil rekening/geactualiseerde begroting
Lasten	18.980 N	20.588 N	20.291 N	20.140 N	150 V
Baten	4.439 V	4.101 V	3.822 V	6.502 V	2.681 V
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	14.541 N	16.487 N	16.469 N	13.638 N	2.831 V
Storting reserve	539 N	571 N	593 N	544 N	49 V
Onttrekking reserve	637 V	1.485 V	1.497 V	9.146 V	7.649 V
Gerealiseerd resultaat	14.443 N	15.573 N	15.565 N	5.036 N	10.530 V

Toelichting op de middelen

Onderwijshuisvesting

€ 9.500.000 V

Met de vaststelling van het IHP 2015-2018, is besloten tot een wijziging van het systeem. Nieuwe investeringen worden in de toekomst met een investeringsplan/IHP ter besluitvorming aan de gemeenteraad voorgelegd. (raadsbesluit van 11 december 2014 - IHP 2015-2018).

Als gevolg van dit besluit is de voorziening onderhoud opgeheven en valt de reserve onderwijshuisvesting op termijn vrij. De vrijval 2014 bedraagt circa € 9,5 miljoen. Na deze vrijval resteert nog een saldo in de reserve huisvestingsvoorzieningen onderwijs (ca. € 5,9 miljoen) voor de afwikkeling van verplichtingen aan schoolbesturen en actualiseren van de Programmabegroting 2015-2018. Na afwikkeling van deze verplichtingen wordt de reserve opgeheven.

Leerlingenvervoer

€ 165.000 N

Leerlingenvervoer betreft een openeind regeling. De stijging van kosten is vooral zichtbaar op voortgezet speciaal onderwijs binnen Ede en basisonderwijs buiten Ede. Toename van kosten wordt met name veroorzaakt door een stijging van kosten voor uitzonderlijk vervoer (extra rolstoel rit) maar ook een gevolg van nieuwe vestigingen. Leerlingenvervoer is onderdeel van *mEdemaken*. Dit zal basis zijn voor beleids- of uitvoeringswijzigingen.

Onderwijsachterstandsbeleid

€ 120.000 V

Onderwijsachterstanden beleid wordt in belangrijke mate (€ 3 miljoen.) gefinancierd vanuit rijksmiddelen. Daarnaast zijn er gemeentelijke middelen (€ 0,5 miljoen.) beschikbaar waarvan € 0,3 miljoen. incidenteel uit de reserve voor onderwijsachterstandenbeleid. In 2014 is er een voordelig resultaat van € 120.000. Dit betreft een terugontvangst van verstrekte middelen aan de schoolbesturen. De beleidsdoelstellingen zijn behaald.

Het rijksbeleid heeft een looptijd tot en met 2015. Dit jaar zal de inhoud van deze wijziging van rijksbeleid duidelijk worden. De vertaling daarvan leggen wij in een raadsvoorstel aan u voor. Hierbij worden ook de beschikbare gemeentelijke middelen (inclusief reserve onderwijsachterstanden van circa € 1,6 miljoen.) betrokken.

Aanpak risicojongeren (Act. 2014 € 200.000 V)

€ 250.000 V

Er is een onderbesteding van € 250.000 op het project 'Re-integratie en resocialisatie van risicojongeren'. Dit ligt in de lijn van de Actualisatie 2014 waar een onderbesteding van € 200.000 is ingeschat. In het eerste kwartaal 2015 zijn de resultaten van het FOCUS-onderzoek gereed. De vertaling daarvan leggen wij in een raadsvoorstel aan u voor.

Jeugdactiviteiten

€ 175.000 V

Het preventieve beleid voor jeugdhulp is onder te verdelen in drie onderdelen, namelijk vindplaatsgericht werken, praktische gezinsondersteuning en jeugdactiviteiten. Door de decentralisatie jeugdzorg zal de verbinding tussen preventie en hulp nadrukkelijker gemaakt gaan worden. In 2014 is er een voordeel van € 175.000 op jeugdactiviteiten maar ook sprake van druk op vindplaatsgericht werken en praktische gezinsondersteuning. Vanuit de opbrengst uit *mEdemaken* maar ook de opgedane inzichten uit de decentralisatie jeugdzorg, zal dit in 2015 beleidsmatig herijkt worden.

Reserve VMBO Het Streek Zandlaan

€ 485.000 V

Voor de VMBO-afdeling van Het Streek is nieuwbouw gerealiseerd. In het bouwkrediet is rekening gehouden met de opbrengst van af te stoten panden. Het betreft onder andere het gebouw aan de Amsterdamseweg (€ 200.000) en Van Zantenstraat (€ 265.000).

Volgens de regelgeving BBV kunnen deze interne verrekeningen niet op het investeringskrediet in mindering worden gebracht, maar dienen via een bestemmingsreserve te worden afgewikkeld.

De gerealiseerde opbrengsten, samen € 485.000, zijn verwerkt in het rekeningresultaat 2014.

Voorgesteld wordt om via resultaatbestemming dit bedrag toe te voegen aan de bestemmingsreserve VMBO Het Streek Zandlaan.

5 Sport

■ Programmadoelstelling

Het bevorderen en waar nodig faciliteren van sport en bewegen.

■ Ontwikkelingen

In de sportnota Ploegenspel 2.0 is een aantal beleidsuitgangspunten opgenomen waar nu uitvoering aan wordt gegeven. Speerpunt is het optimaliseren van het gebruik van accommodaties. Daarvoor komt er zowel voor de binnen- als buitensport een meerjarenplanning en een toekomstvisie op zwembaden. Voor de binnensportaccommodaties is het Integraal Huisvestingsplan (IHP) inmiddels door uw raad vastgesteld. De andere onderdelen maken onderdeel uit van het traject *mEdemaken*.

Sportservice Ede wordt nauw betrokken bij de ontwikkelingen Sociaal Domein. In het verband hiermee is het aantal buurtsportcoaches uitgebreid en stimuleren we jeugd en doelgroepen vanuit de WMO om meer te bewegen en een gezondere leefstijl te hanteren.

Samen met de sportverenigingen zijn we in 2014 gestart met het vernieuwen van de regels rondom de sportsubsidies. Daarnaast is in 2014 het traject '*mEdemaken*' gestart om ideeën te schetsen over de invulling van de bezuinigingen.

■ Welk beleid is voorhanden

- Sportnota Ploegenspel 2.0;
- Jaarlijks uitvoeringsprogramma;
- IHP binnensport.

■ Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Maatschappelijk effect	Meting						norm-/streefwaarde
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
Zoveel mogelijk inwoners van de gemeente voldoen aan de beweegnorm, bij voorkeur via het sporten bij een vereniging							
Maatstaven hiervoor zijn:							
▪ Het percentage Edenaren dat voldoet aan de beweegnorm:							
% jongeren t/m 17 jaar		9%	5%	6%	-*	-*	15%
% volwassenen 18 t/m 54 jaar		40%	43%	43%	39%	42%	45%
% 55-plussers		39%	42%	43%	38%	38%	45%
▪ Percentage inwoners dat sport in verenigingsverband:							
% jongeren t/m 17 jaar		58%	55%	55%	-*	-*	60%
% volwassenen 18 t/m 54 jaar		31%	29%	27%	27%	27%	35%
% 55-plussers		18%	21%	19%	20%	20%	25%
Toelichting							
▪	*In 2013 en 2014 is geen Jeugdmonitor uitgevoerd. Na afweging van de kosten van de Jeugdmonitor en de actuele behoefte aan onderzoeksgegevens over Jeugd, is besloten de Jeugdmonitor niet uit te voeren in 2013 en 2014. In plaats daarvan wordt in 2015 een kwalitatief onderzoek uitgevoerd naar het hulpaanbod voor jeugdigen.						

- Dat de streefwaarden niet worden gehaald kent een aantal mogelijke redenen. Gedragsverandering (in dit geval toename van sportparticipatie) vraagt tijd en sportstimulering is een relatief nieuw onderdeel. Daarnaast is er sprake van een (langjarige) periode van economische stagnatie, waardoor mensen minder in clubverband gaan sporten. De kernindicator sport in de programmabegroting heeft ook betrekking op sporten in clubverband. Kijkend naar de Edese cijfers van de afgelopen jaren, ook uitgesplitst naar leeftijd en opleidingsniveau, valt als enige op dat het % sporters (ook in clubverband) onder laag opgeleiden sinds 2009 iets afgenomen is, terwijl het % sporters onder midden- en hoog opgeleiden gelijk gebleven/een fractie gestegen is. Overigens past de Edese trend binnen de landelijke trends. Zo blijkt uit de Sportersmonitor 2012 (i.o.v. NOC*NSF) dat landelijk het aandeel sporters tussen 2008 en 2012 gelijk gebleven is ("ondanks het toenmalig gevoerde sportbeleid", aldus het rapport). Uit de onlangs verschenen SCP-publicatie "Rapportage sport 2014" blijkt dat in de afgelopen 10 jaar een lichte toename van sportparticipatie is opgetreden, maar "de lichte groei in sportdeelname is niet zichtbaar in de groei van het sporten in verenigingsverband".

Prestaties

Faciliteiten voor sport en bewegen

- Besluitvorming integraal huisvestingsplan binnen- en buitensport. ⇒
- Besluitvorming toekomstvisie zwembaden. ✖
Het IHP binnensport is vastgesteld. Het IHP buitensport en de toekomstvisie zwembaden worden betrokken bij het traject 'mEdemaken'. Dat geldt ook voor de beleidsregels voor de subsidies.

Sport en bewegen in de buurt

- Inzet buurtsportcoaches voor sportstimulering jeugd en doelgroepen WMO. ✓

Sportverenigingen

- Vernieuwen en uitvoeren nieuwe beleidsregels subsidies. ⇒

■ Wat gaat het kosten?

05 Sport	Rekening 2013	Primitieve begroting 2014	Actuele begroting 2014	Rekening 2014	Vershil rekening/geactualiseerde begroting
Lasten	8.077 N	8.793 N	8.625 N	8.659 N	34 N
Baten	1.852 V	1.834 V	1.859 V	2.909 V	1.050 V
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	6.225 N	6.959 N	6.766 N	5.751 N	1.015 V
Storting reserve	916 N	824 N	497 N	497 N	-
Onttrekking reserve	890 V	820 V	786 V	720 V	66 N
Gerealiseerd resultaat	6.251 N	6.963 N	6.477 N	5.528 N	949 V

Toelichting op de middelen

Subsidies

€ 87.500 V

Sportservice Ede (SSE) heeft vanaf 2013 een besparing gerealiseerd van € 75.000 op de buurtsportcoaches. In 2014 is € 27.500 hiervan ingezet om een eerdere bezuiniging op de gehandicapten- en zwemsport terug te draaien. Per saldo is in 2014 € 47.500 overgebleven. De besparing op de buurtsportcoaches zal in 2015 worden meegenomen in het traject 'mEdemaken'. In 2000 is besloten tot de realisatie van een nieuwe sportzaal in Otterlo, ter vervanging van het verouderde SERO-gymnastieklokaal. De verwachting is dat in 2015 het project wordt opgestart. De subsidiemiddelen van plusminus € 40.000 vallen in 2014 vrij.

Vrijval voorziening zwembad

€ 46.500 V

De voorziening is oorspronkelijk bedoeld om medewerkers van het zwembad die bij de gemeente vandaan komen te bekostigen. In 2014 is de laatste loonsuppletie betaald en is de verplichting afgewikkeld. Het restant van de voorziening kan hiermee vrijvallen.

Kapitaallasten sportpark Otterlo (Act. 2014 € 100.000 V)

€ 97.500 V

De verplaatsing van het sportpark in Otterlo is al enige tijd vertraagd. De kapitaallasten staan al in de begroting. De kapitaallasten minus de werkelijke rentelasten, per saldo € 97.500, zullen vrijvallen in het resultaat. Verwacht wordt dat in 2015 de schop in de grond gaat en de realisatie staat gepland in 2016.

GSO project Peppelensteeggebied

€ 234.500 V

Het Peppelensteeggebied is onderdeel van het GSO4 contract 2012 - 2015. Voor de realisatie van de projecten binnen dit contract krijgt de gemeente provinciale subsidie. Vanaf 2014 moet met terugwerkende kracht het matchingsprincipe worden toegepast op de reeds gemaakte kosten. Dit houdt in dat de bijdrage naar rato van de uitgevoerde investering wordt verantwoord. Op het Peppelensteeg gebied zijn vanaf 2012 voor € 827.000 aan kosten gemaakt. Dit betekent dat bijdrage van de provincie tot en met 2014 € 413.000 zou moeten zijn. In de jaren 2012 en 2013 is een totaal van € 178.500 aan provinciale subsidie ontvangen. Door dat het matchingsprincipe in 2014 is ingetreden is dit verschil van € 234.500 met terugwerkende kracht op dit jaar in de exploitatie als voordeel gekomen.

Vrijval onderhoudsvoorzieningen sport

€ 487.000 V

Zoals in paragraaf 1.3 gemeld is ervoor gekozen het saldo van de onderhoudsvoorzieningen op 31 december 2014 te laten vrijvallen. Voor dit programma levert dit een voordeel op van € 487.000 door vrijval van de volgende voorzieningen:

Voorziening binnensport 95.000 V

Voorziening buitensport 392.000 V.

6 Cultuur

■ Programmadoelstelling

Er is een samenhangend, verbindend en kwalitatief goed cultuurbeleid dat aansluit bij de behoeften en wensen van de Edese bevolking.

■ Ontwikkelingen

In 2014 is gestart met de nieuwe regeling 'Cultuureducatie met kwaliteit', als opvolger van de regeling vanuit het Fonds Cultuurparticipatie.

De gebouwenrestauratie van het Openluchttheater (OLT) is eind maart 2014 gestart. De restauratie van het park volgt in 2015. Daarnaast is in 2014 een participatieproces gestart over het toekomstig gebruik van het OLT. In de eerste helft van 2015 wordt een toekomstvisie voor het gebruik van het OLT ter besluitvorming aangeboden.

■ Welk beleid is voorhanden

- Nota continu Cultuur 2011-2014;
- Regeling Cultuureducatie met kwaliteit;
- Subsidieregelingen culturele activiteiten, popmuziek en muziekonderwijs.

■ Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Maatschappelijk effect	Meting						norm-/streefwaarde
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
Het cultuuraanbod in Ede sluit zo goed mogelijk aan bij de wensen en behoeften van de Edenaren.							
Hierbij wordt ernaar gestreefd dat:							
▪ Het percentage Edenaren dat cultuuraanbod voldoende vindt	-	62%	67%	69%	65%	69%	70%
▪ Het percentage Edenaren dat cultuuraanbod (een beetje) interessant vindt	-	67%	68%	65%	60%	61%	66%
Toelichting							
Prestaties							
▪ Gemeente stimuleert afstemming lokaal en regionaal podiumaanbod waardoor publieksbereik podia toeneemt.							⇒
▪ Website UIT in EDE geeft overzicht cultureel en toeristisch aanbod.							✓
▪ Door samenwerking Cultura en amateurkunstverenigingen maken zoveel mogelijk jeugd en jongeren kennis met muziekonderwijs.							✓
▪ Museumvisie wordt opgesteld en in relatie daarmee wordt besluitvorming t.a.v. de huisvestingsproblematiek van het Tegelmuseum en het Historisch Museum Ede nader verkend. <i>Museumvisie is <u>niet</u> ter besluitvorming aan uw raad voorgelegd en vormt een van de onderwerpen in het participatietraject 'mEdemaken'. Binnen dat traject is het volledige cultuurbeleid onderwerp van discussie. 'mEdemaken' is in november 2014 gestart.</i>							✗
▪ De Omroep Ede (LOE) wordt geherhuisvest in Cultura en wordt via digitale aansluiting beter bereikbaar.							✓
▪ Informatie over kunst in de openbare ruimte en de mobiele collectie wordt digitaal beschikbaar.							✓

Maatschappelijk effect	Meting						norm-/streefwaarde
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
Het vergroten van de woonaantrekkelijkheid van Ede door het verbeteren van het culturele aanbod.							
Woonaantrekkelijkheidsindex Ede	-	27	28	32	31	27	
Toelichting							
Woonaantrekkelijkheidsindex: rangnummering van 50 grootste gemeenten, 1= aantrekkelijkste gemeente, 50= minst aantrekkelijke gemeente (Marlet)							
Prestaties							
<i>Er wordt een impuls gegeven aan de culturele infrastructuur door:</i>							
▪ In vervolg op het haalbaarheidsonderzoek WFC wordt bezien in hoeverre cultuurbeleid bij deze ontwikkeling kan aansluiten.							⇒
▪ Het samenwerkingsverband tussen de gemeente en het Kröller-Müller Museum wordt verder uitgevoerd, hiervoor worden diverse gezamenlijke projecten uitgewerkt.							✓
▪ Besluitvorming t.a.v. de revitalisering van het Openluchttheater heeft in het najaar 2013 plaatsgevonden, uitvoering is gepland voor 2014, 2015.							⇒
▪ Communicatie tussen culturele partijen en anderen (bedrijfsleven, citymarketing, toerisme etc.) wordt verbeterd door netwerken wat leidt tot betere afstemming en nieuwe initiatieven van het culturele aanbod.							⇒

■ Wat gaat het kosten?

06 Cultuur	Rekening 2013	Primitieve begroting 2014	Actuele begroting 2014	Rekening 2014	Verskil rekening/geactualiseerde begroting
Lasten	10.087 N	10.549 N	11.728 N	10.855 N	873 V
Baten	1.472 V	79 V	860 V	2.161 V	1.301 V
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	8.614 N	10.471 N	10.868 N	8.694 N	2.174 V
Storting reserve	855 N	64 N	155 N	107 N	48 V
Ottrekking reserve	95 V	58 V	512 V	173 V	338 N
Gerealiseerd resultaat	9.375 N	10.477 N	10.511 N	8.627 N	1.884 V

Toelichting op de middelen

Afrekening overname pand Cultura (Act. 2014 € 600.000 V) € 680.000 V
Dit jaar heeft de financiële afwikkeling plaatsgevonden van de overname van de Molenstraat 45 (Cultura). Het positieve saldo dat resteert na liquidatie betreft € 680.000. Dit saldo is tot stand gekomen door de vrijval van middelen van Culturabeheer minus de kosten voor de verbouwing voor de Omroep Ede en de Stadswinkel en de kosten van het achterstallig onderhoud dat nog moest plaatsvinden.

Budget Exposeum (Act. 2014 € 500.000 V) € 500.000 V
In de begroting is een structureel bedrag opgenomen van € 500.000 ten behoeve van het Exposeum. Van dit budget is dit jaar geen gebruik gemaakt en kan derhalve vrijvallen.

Niet uitgekeerde subsidies (Act. 2014 0) € 120.000 V
Doordat er in 2014 minder subsidies zijn uitgekeerd dan begroot, is er een voordeel behaald van € 120.000. Hiervan heeft € 70.000 betrekking op de samenwerking tussen de musea binnen de gemeente. De plannen hiervoor zijn uitgesteld en worden in 2015 ter besluitvorming aangeboden.

Vrijval (onderhouds)voorzieningen cultuur € 514.000 V
Zoals in paragraaf 1.3 gemeld is ervoor gekozen het saldo van de (onderhouds)voorzieningen op 31 december 2014 te laten vrijvallen. Voor dit programma levert dit een voordeel op van € 514.000 door vrijval van de volgende voorzieningen:

Voorziening beeldende kunst	€ 127.000 V
Voorziening overige gebouwen (molens en torens)	€ 200.000 V
Voorziening Monumenten	€ 187.000 V

7

Werk, Inkomen & Scholing

■ Programmadoelstelling

Zo veel mogelijk inwoners van Ede werken naar vermogen en participeren in de Edese samenleving.

■ Ontwikkelingen

De invoering van de Participatiewet per 1 januari 2015 heeft voor de gemeente grote gevolgen. In samenhang met de invoering van de Jeugdwet en WMO 2015 heeft ze in haar rol als opdrachtgever en partner – tezamen met haar (uitvoeringspartners) – het uitvoeringslandschap moeten herijken en voor een groot deel opnieuw moeten inkleuren.

Dit betekende beleidsmatig dat alle verordeningen en beleidsregels de Edese visie uitademen: “iedereen doet mee”. Betaald werk en participatie zijn daarbij van groot belang voor zelfredzaamheid, zelfrespect en integratie.

Daarbij geldt dat er balans wordt gezocht en steeds meer wordt gevonden tussen rechtmatigheid en doelmatigheid. De poortwachtersfunctie aan de voorkant voorkomt dat mensen onterecht of onnodig een uitkering aanvragen. We ondersteunen dit door goed advies en informatie en de inzet van controle-instrumenten. Daarnaast wordt de rechtmatigheid en doelmatigheid versterkt door een groepsgewijze aanpak waarbij klanten geïnformeerd worden over hun rechten en plichten bij het hebben van een uitkering. Ook wordt ondersteuning geboden bij onder andere het solliciteren en het geven van informatie over budgetbeheer.

In de uitvoeringspraktijk van alle dag wordt aansluiting gezocht met stakeholders en natuurlijke partners, via het (door)ontwikkelen van netwerkrelaties en samenwerkingsrelaties. Deze in co-creatie ter hand te nemen. In aansluiting op de visie van het Regionaal Werkbedrijf zal de werkgeversdienstverlening regionaal en lokaal verder vorm krijgen waarbij de vraag van de ondernemer centraal staat. De invulling van de garantiebanen zal daarbij een gemeenschappelijke doelstelling vormen.

Er is daarom in het afgelopen jaar ook geïnvesteerd in de samenwerking met de ondernemers in Ede om zo veel mogelijk mensen aan betaald werk te helpen. Mooie voorbeelden van succes zijn de resultaten met jongeren vouchers, de inmiddels overbekende ontbijtsessies, de insteek van onze accounthouders om “in de huid van ondernemer” te kruipen om in zijn personeelsbehoefte te kunnen voorzien, etc.

In 2015 ontwikkelen we een visie met betrekking tot “integraal Jongerenbeleid” op strategisch, tactisch en uitvoerend niveau. Daarin staat centraal een directe aansluiting van (kwetsbare) jongeren van het school verlaten naar het vinden van betaald werk. Samenhangend beleid met jeugdbeleid is daarbij vereist.

Het Edese beleid kenmerkt zich ook in het leveren van individueel maatwerk en biedt waar nodig een (tijdelijk) vangnet of ondersteuning.

De preventieve aanpak van schuldenproblematiek zal verder vorm worden gegeven tezamen met het sociaal team en de inzet van vrijwilligers. Voor een zo groot mogelijke financiële redzaamheid zal een integrale visie en uitvoering van bijzondere bijstand en schuldhelpverlening worden ontwikkeld.

■ Welk beleid is voorhanden

- Notitie “Inzet Re-integratiemiddelen”;
- Nota Minimabeleid 2013 en verder;
- Adviezen voor minimabeleid 2015 en verder;
- Monitoring minimabeleid (2013);
- Het is Mensenwerk (november 2013);
- Beleidsplan “Participatiewet”;

- Visiedocument Cluster Werk, Participatie en Inkomen;
- Minima-effectrapportage van het Nibud (augustus 2014);
- Kadernotitie schuldhulpverlening 2012 – 2016;
- Beleidsregels Schuldhulpverlening Ede (per 1 juli 2012).

■ Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Maatschappelijk effect	Meting						norm-/streefwaarde
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
Het aantal inwoners van Ede, dat afhankelijk is van een bijstandsuitkering is zo laag mogelijk.							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Percentage Edese huishoudens met een bijstandsuitkering 	2,9	3,0	3,1	3,0	3,3	3,6	<i>Gelijk houden</i>
Toelichting							
<p>Er was in 2014 een toename van het aantal uitkeringsgerechtigden van 4,3%. Deze toename hangt direct samen met de economische crisis. Daarnaast heeft Ede lokaal te maken met een onverwacht groeiende toestroom van vluchtelingen.</p> <p>Als we de cijfers analyseren blijkt dat het aantal nieuwe uitkeringsgerechtigden in Ede boven het landelijk gemiddelde lag. Dit impliceert tegelijkertijd dat de Edese aanpak gericht op uitstroom effect heeft gehad want per saldo houdt toename van het aantal uitkeringsgerechtigden gelijke tred met het landelijke trend.</p> <p>Landelijk en ook in Ede wordt voor 2015 een toename van het aantal uitkeringsgerechtigden verwacht op grond van de economische situatie in 2015.</p>							
Prestaties							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zorgen voor optimale preventie door uitvoeren optimale handhaving en poortfuncties. ▪ Doorontwikkelen (regionale) werkgeversbenadering. ▪ Gericht aanbieden van participatie- en re-integratievoorzieningen op maat. ▪ Het voeren van de regie op de uitvoering Wsw. ▪ Herontwerpen werkprocessen. ▪ Versterken regionale structuur voor optimale samenwerking tussen overheid, onderwijs en ondernemers. 							<ul style="list-style-type: none"> ✓ ✓ ✓ ⇒ ✓ ⇒

Toelichting

De gemeente heeft haar opdrachtgevende rol vervuld door zich te concentreren op de reguliere bedrijfsvoering en de afhandeling van het transformatieproces.

Medio december 2014 is uw raad geïnformeerd over de visievorming en de koersbepaling van Permar in 2015. Daarbij wordt ook opgetrokken met externe stakeholders. Ook de samenwerking met Permar voor de nieuwe doelgroep Participatiewet staat op de ontwikkelagenda.

Vanaf de start in 2014 is nadrukkelijk geïnvesteerd in de samenwerking met ondernemers en zien we dit in positieve zin terug in een absolute toename van de uitstroom naar betaald werk in 2014 ten opzichte van 2013. In het laatste kwartaal zijn de eerste concrete stappen gezet in het versterken van de regionale structuur tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Dit heeft geresulteerd in onder andere het instellen van de zgn. selectietafel en wordt in 2015 voorzien in het tezamen met het onderwijs- en arbeidsmarktveld ontwikkelen van een strategische visie "aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt". Tegelijkertijd zullen er netwerkrelaties ontstaan tussen onderwijs, overheid en arbeidsmarkt op de beleidsterreinen economie, onderwijs en participatie op de verschillende niveaus.

Maatschappelijk effect	Meting						norm-/streefwaarde
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
Bestrijden van armoede ter vergroting van participatie en zelfredzaamheid							
<ul style="list-style-type: none"> Percentage Edese huishoudens dat gebruik heeft gemaakt van aanvullende inkomensvoorzieningen 	5,6	5,7	5,7	5,9	5,3	5,1	Gelijk houden
Toelichting							
<p>Het percentage 5,1% zegt iets over het aantal huishoudens dat in Ede gebruik maakt van aanvullend inkomensvoorzieningen. In dit % is ook het aantal mensen verwerkt dat gebruik maakt van een collectieve ziektekostenverzekering. Het gebruik van deze regeling wisselt per jaar omdat er mensen zijn die verhuizen, meer geld verdienen dan de norm etc. Deze personen vallen dan automatisch niet meer onder de gebruikers. Als we de gebruikers van de collectieve ziektekostenverzekering buiten beschouwing zouden laten dan blijkt dat het aantal gebruikers van de andere aanvullend inkomensvoorziening 5,3% is. Dit betekent dat onze doelstelling bereikt is en dat het aantal gebruikers gelijk is gebleven.</p>							
Prestaties							
<ul style="list-style-type: none"> Toereikende communicatie over beschikbare regelingen. Het verstrekken van aanvullende inkomensvoorzieningen op basis van individueel maatwerk. Het verstrekken van aanvullende inkomensvoorzieningen aan bepaalde doelgroepen. Monitoren resultaten armoedebeleid. 							<ul style="list-style-type: none"> ✓ ✓ ✓ ⇒
<p><i>De monitoring van het armoedebeleid zou vanaf 2014 opgenomen worden in de Sociale Monitor. Deze monitor is in ontwikkeling. De eerste versie is samen met een afvaardiging van de gemeenteraad tot stand gekomen en inmiddels (d.d. 29-01-2015) gepresenteerd in de voltallige gemeenteraad. De verdiepingmodule voor armoedebeleid is een van de modules die nog nader uitgewerkt moet worden</i></p>							

Maatschappelijk effect	Meting						norm-/streefwaarde
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
Schulden vormen geen belemmering voor participatie. Inwoners van Ede hebben een zo groot mogelijke financiële zelfredzaamheid.							
Dit wordt o.a. gemeten door:							
<ul style="list-style-type: none"> Aantal Edenaren dat schuldhulpverlening aanvraagt Aantal Edenaren dat een schuldregeling heeft ingediend 	254	313	304	121	268	476	409
450							
Toelichting							
<p>Het aantal Edenaren dat zich bij de schuldhulpverlening heeft gemeld is gedaald t.o.v. het aantal meldingen in 2013. Dit bevreemdt enigszins vanwege de aanhoudende crisis in het afgelopen jaar. Deels kan dit worden verklaard in de toename van de gebruikmaking van de voorzieningen op grond van Bijzondere Bijstand. Met name het aantal mensen dat gebruikt maakt van een commerciële bewindvoerder is sterk toegenomen. Deze tendens is landelijk. Ook de preventieve voorlichting door gemeente en vrijwilligersorganisaties is van invloed op deze daling. Tegelijkertijd neemt het aantal aanvragen voor complexe schuldregelingen toe richting de gemeentelijke organisatie. Klanten hebben vaak langdurige en complexe schulden die moeilijker te saneren zijn.</p>							
Prestaties							
<ul style="list-style-type: none"> Begeleiding bij en sanering van schulden. Preventie schuldenproblematiek door voorlichting en vroegtijdig signaleren. Stabilisatie door middel van budgetbeheer en toeleiding naar zelfstandig financieel beheer. Verdere (externe) digitalisering van de hulpverlening. 							<ul style="list-style-type: none"> ✓ ✓ ✓ ⇒
<p>Dit loopt nog, een aantal fases van de schuldhulpverlening is gedigitaliseerd. Onder andere de communicatie met de schuldeisers.</p>							

■ Wat gaat het kosten?

07 Werk, Inkomen & Scholing	Rekening 2013	Primitieve begroting 2014	Actuele begroting 2014	Rekening 2014	Verschil rekening/geactualiseerde begroting
Lasten	47.640 N	46.962 N	49.226 N	49.789 N	563 N
Baten	37.868 V	35.317 V	35.461 V	37.914 V	2.453 V
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	9.771 N	11.645 N	13.766 N	11.875 N	1.890 V
Storting reserve	1.496 N	19 N	11 N	931 N	920 N
Onttrekking reserve	689 V	49 V	171 V	581 V	410 V
Gerealiseerd resultaat	10.578 N	11.615 N	13.606 N	12.226 N	1.380 V

Toelichting op de middelen

Algemene inkomensvoorziening

€ 918.500 V

In de meerjarenbeleidsvisie 2014-2018 is een verwacht nadeel van € 1,5 miljoen in 2014 verwerkt voor algemene inkomensvoorziening wat met name veroorzaakt is door een te verwachten neerwaartse bijstelling van het BUIG-budget 2014. Op basis van het definitieve BUIG-budget blijkt een daling van € 1,7 miljoen (i.p.v. verwachtte € 2 miljoen.). Daarnaast is de verwachte stijging in het klantenbestand achterwege gebleven (4,3% in 2014 t.o.v. 15,7% in 2013). Per saldo resulteert dit in een voordeel van € 325.500.

Ook heeft een herwaardering van de debiteuren-openstand Bbz-kredieten plaats gevonden. Dit onder invloed van gewijzigde wetgeving. Als gevolg hiervan is er sprake van een correctie van de voorziening dubieuze debiteuren en ontstaat een incidenteel voordeel van € 593.000.

Aanvullend inkomensvoorziening (Act. 2014 € 100.000 V)

€ 343.000 V

Voor 2014 is € 250.000 ontvangen in kader van de afschaffing compensatie eigen risico (CER). Doordat de Edese inwoners tot 1-1-2015 konden reageren om in aanmerking te komen voor deze compensatie, zijn de betalingen nog niet gedaan. Via een technische resultaatbestemming worden deze middelen overgeheveld naar 2015 om in het eerste kwartaal 2015 dit te voldoen.

Het verwachte incidentele voordeel dat bij de Actualisatie 2014 is gemeld op het product aanvullend inkomen is uitgekomen op € 93.000. De incidentele onderbesteding wordt veroorzaakt doordat de taakmutatie intensivering armoedebeleid voor 2014 ad € 250.000 is verwerkt in de begroting en het beleid pas per 1-1-2015 is aangepast. Anderzijds doordat de huidige uitgaven voor aanvullend inkomen hoger zijn. Dit komt voornamelijk door stapelingseffecten, door maatschappelijke participatie kinderen (sport, cultuur, recreatie) en door kosten van bewindvoering, die dit jaar weer zijn gestegen doordat het aantal burgers dat hiervan gebruik maakt stijgt.

Overige sociale zekerheidsregelingen

€ 147.000 N

Eind 2014 is het wetsvoorstel koopkrachttegemoetkoming lage inkomens aangenomen. Hiervoor is € 305.000 ontvangen. Deze extra middelen zijn in de programmabegroting 2015-2018 niet op het programma 7 Werk, Inkomen en Scholing opgenomen maar als een taakmutatie op programma 13 Dekkingsmiddelen. De eenmalige koopkrachttegemoetkoming is eind 2014 verstrekt aan de doelgroep die bij ons bekend is. Daarnaast hebben de overige Edese inwoners tot 01-02-2015 de mogelijkheid om een aanvraag in te dienen om in aanmerking te komen voor deze eenmalige koopkrachttegemoetkoming. Daarom wordt het saldo ad. € 158.150 via een technische resultaatbestemming overgeheveld naar 2015 om de laatste koopkrachttegemoetkomingen te kunnen betalen aan de doelgroep.

Sociale werkvoorziening

€ 186.000 N

De GR-Permar voert voor Ede de wet sociale werkvoorziening uit. Omdat het weerstandsvermogen van Permar nihil is, wordt een negatief rekeningresultaat direct afgewikkeld op de deelnemende gemeenten. Op basis van het geprognosticeerde verlies van € 100.000 is rekening gehouden met een Edese bijdrage daarin € 53.000. Daarnaast is het aantal gerealiseerde arbeidsjaren hoger dan begroot (€ 83.000) en is er sprake van een afrekening aan het rijk vanwege onderrealisatie voorgaand jaar (€ 50.000).

Participatie onderdeel Re-integratie

€ 361.000 V

In verband met de invoering van de drie decentralisaties per 1-1-2015, is de verantwoording en afrekening van het participatiebudget 2014 gewijzigd. Dit betekent dat de meeneemregeling 2014 niet via vooruitontvangen bedragen gaat zoals afgelopen jaren gebruikelijk was, maar dat deze via een resultaatbestemming moet worden overgeheveld. Wij stellen voor om het saldo van € 361.000 via een resultaatbestemming over te hevelen naar 2015 om de aangegaande verplichtingen te kunnen bekostigen met betrekking tot o.a. participatieplekken 2014, faciliteitskosten m.b.t. groepsaanpak, en extra tijdelijke consultants om de stijging van het aantal extra gestegen re-integratieklanten door de langdurige stijging van het aantal Wwb-klanten te kunnen bemiddelen.

Arbeidsmarkt

€ 63.500 V

Binnen de arbeidsmarktregio FoodValley heeft gemeente Ede een rol als centrumgemeente. Diverse subsidiestromen op het gebied van de regionale arbeidsmarkt lopen via de centrumgemeente. Zo heeft gemeente Ede als centrumgemeente € 100.000 voorbereidingskosten ESF-programma 2014-2020 ontvangen. Hiervan is dit jaar € 36.500 uitgegeven als voorbereidingskosten voor de ingediende regionale ESF aanvraag 2014-2016. De overige middelen zijn bedoeld om als centrumgemeente de volgende twee tranches voor te kunnen bereiden. Voorgesteld wordt om via een resultaatbestemming het restant € 63.500 in de nieuw te openen Reserve arbeidsmarktregio FoodValley te storten.

Daarnaast heeft gemeente Ede als centrumgemeente arbeidsmarktregio FoodValley voor de volgende onderdelen regionale gelden ontvangen: aanpak Jeugdwerkloosheid, ABU, ontwikkeling Regionaal Werk Bedrijf 2014-2016. De saldo's van deze posten zijn in 2014 in een drietal meerjarige vooruitontvangen bedragen gestort. Daar dit geen gelden van derden zijn moeten deze in een reserve worden gestort.

Wij stellen voor om deze middelen om te zetten van meerjarige ontvangsten naar de nieuw te openen reserve Arbeidsmarktregio FoodValley en de reserve Regionaal Werk Bedrijf.

Reserve arbeidsmarktregio FoodValley

Het doel van deze reserve is om ontvangen decentralisatie uitkeringen m.b.t. de arbeidsmarktregio FoodValley, die gemeente Ede ontvangt als centrumgemeente meerjarig binnen deze regio te kunnen besteden. De bestedingen vinden plaats in overeenstemming met de advisering van het regionaal overleg van wethouders (PHO Economie en Werkgelegenheid.).

Reserve Regionaal Werk Bedrijf

Het doel van deze reserve is om de meerjarige 2014-2016 ontvangen decentralisatie uitkering ad. € 1 miljoen, in het kader van de regionale implementatie Participatiewet c.q. de inrichting van het Regionale Werk Bedrijf, conform die doelstelling te besteden. De bestedingen worden conform besluitvorming van het bestuur RWB uitgevoerd.

9

Maatschappelijke Ondersteuning

■ Programmadoelstelling

Er is een sluitend aanbod voor inwoners van Ede ten behoeve van hun maatschappelijke participatie.

■ Ontwikkelingen

Maatschappelijke ondersteuning

De voorbereiding voor de nieuwe Wmo en de implementatie en uitvoering van taken die overkomen vanuit de AWBZ per 1-1-2015 was de belangrijkste opgave binnen dit programma voor 2014. De Wet Langdurige Zorg blijft alleen voor de cliënten die permanent toezicht of 24-uurs zorg in de nabijheid nodig hebben. De medische zorg, gericht op genezing, behandeling en verpleging, gaat naar de ziektekostenverzekering (de Zorgverzekeringswet).

In 2014 is in een interactief proces met cliënten, adviesraden, de gemeenteraad en (zorg) aanbieders een vertaling gemaakt van rijksvoorstellen naar het Edese beleid. Daartoe zijn diverse (deel) voorstellen vastgesteld en denkrichtingen aan u aangeboden die verdere uitwerking vinden in 2015 en verder.

De diverse proeftuinen zijn als voorloper op te formuleren beleid en uitvoering naar tevredenheid van partijen uitgevoerd. De geleerde lessen uit pilots en proeftuinen hebben bijgedragen aan de uitwerking voor beleid en implementatie per 1-1-2015. Parallel is in 2014 het inkoopproces WMO en Beschermd Wonen vormgegeven en zijn er afspraken gemaakt met aanbieders, zodat de zorg (continuïteit) voor huidige en nieuwe cliënten is geborgd.

Over de hoogte van het budget beschermd wonen (objectief verdeelmodel) vindt nog overleg plaats met het ministerie van VWS. Duidelijkheid hierover volgt eind eerste kwartaal 2015. De dienstverlening voor nieuwe cliënten Beschermd Wonen is geregeld. In afstemming met de regiogemeenten zijn afspraken gemaakt over onder meer het klantproces en de onderlinge taken en verantwoordelijkheden rond het beoordelen en toekennen. Deze afspraken zijn in een Mandaatbesluit en een Beleidsregel Beschermd Wonen 2015 door alle colleges van de regiogemeenten geaccordeerd.

Voor de Huishoudelijke Hulp zijn beleidsuitgangspunten vastgesteld. De jaren 2015 en 2016 worden daarbij beschouwd en gebruikt als overgangperiode naar een nieuwe vorm van dienstverlening. Vanaf 2017 wordt een nieuw en duurzaam aanbod van Huishoudelijke Hulp gerealiseerd.

De samenwerkingsovereenkomst op het collectief vervoer tussen de provincie en gemeente is verlengd tot 1 januari 2017. Na die datum wordt de regio Food Valley verantwoordelijk voor het collectieve vervoer (regiotaxi), inclusief het openbaar vervoer (OV-deel).

■ Welk beleid is voorhanden?

- Kaders WMO-beleid 2012-2015 *De kracht van Ede*;
- Nota Het is Mensenwerk – *toegang en sturing in het sociaal domein*;
- Notitie 'Toegang, toeleiding en toekenning in het sociaal domein';
- Beleidsplan AWBZ/WMO;
- Themanotitie AWBZ;
- Ontwikkelspoor duurzaam aanbod Huishoudelijke Hulp;
- Inkoopplan nieuwe WMO 2015;
- Planningskader wonen & zorg gemeente Ede (*onderzoeksrapportage 2013*);
- Nota gezondheidsbeleid Ede 2011 t/m 2015;
- Praktisch werkkader trajectfinancieringsstelsel (O)GGZ;

- Regionaal convenant Drieluik Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ) De Valleiregio, 2007-2014 en de doorvertaling van dit convenant in het Valleiregiowerkprocesboek Trajectfinanciering (2013);
- Overgangsnota Participatie door Integratie Ede 2013 – 2015 en uitwerkingsplan.

■ Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Maatschappelijk effect	Meting						norm-/streefwaarde
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
Belemmeringen die burgers ondervinden bij participatie worden zoveel mogelijk weggenomen							
Percentage Wmo cliënten waarbij ondersteuning (individ. Voorziening/hh) positief bijdraagt aan in de beleving van de burger:							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zelfstandig blijven wonen ▪ Kunnen blijven meedoen aan de maatschappij 	79%	-	79%	-	83%	-	100%
	72%	-	76%	-	72%	-	
Toelichting							
Dit wordt tweejaarlijks gemeten.							
Prestaties							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Steeds meer Edenaren zijn tevreden over de uitvoering en het aanbod van de WMO. 							⇒
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zorgen voor een goede informatie-, advies- en verwijfsfunctie (nadere vormgeving sociale coördinatie GSO-4). 							✓
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Compenseren Edenaren overeenkomstig het bepaalde in de WMO en uitvoeringsregelingen op een zodanige wijze dat de klanttevredenheid in de loop der jaren minimaal gelijk blijft bij waarschijnlijk dalende middeleninzet. 							⇒
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ondersteunen vrijwilligers en mantelzorgers. 							⇒
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uitvoeren beleidsplan WMO. 							⇒
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uitvoeren centrumtaken maatschappelijke opvang, verslavingsbeleid, vrouwenopvang, huiselijk geweld en OGGZ toeleiding. 							⇒
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Binnen de woonservicegebieden bieden de zorginstellingen zorg en welzijn aan zelfstandig wonende ouderen in hun gebied. 							⇒

Maatschappelijk effect	Meting						norm-/streefwaarde
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
Bestrijding huiselijk geweld							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Percentage inwoners dat de afgelopen 12 maanden geconfronteerd is met huiselijk geweld 	6%	6%	6%	-	7%	-	6%
Toelichting							
Met ingang van 2011 wordt dit tweejaarlijks gemeten. Huiselijk geweld speelt zich af achter de voordeur. Door de brede aandacht de laatste jaren durven meer mensen ermee naar buiten te komen. Het percentage stijgt daardoor. Gepleegde interventies hebben mogelijk deze percentages gecompenseerd.							
Prestaties							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Inhoudelijke, organisatorische en financiële eindverantwoordelijkheid voor het Steunpunt Huiselijk Geweld West-Veluwe/Vallei. 							✓
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uitvoering Wet Tijdelijk Huisverbod. 							⇒
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uitvoering geven aan de actieverklaring RAAK voor een sluitende aanpak kindermishandeling. 							⇒
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uitvoering actieplan bestrijding ouderenmishandeling. 							⇒

Maatschappelijk effect	Meting						norm-/streefwaarde
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
Terugdringen overmatig alcoholgebruik							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Percentage 12-19 jarigen dat overmatig drinkt ▪ Percentage 12-16 jarigen dat wel eens alcohol drinkt 	4%	4%	4%	4%	-	-*	4% max. 30%
Toelichting							
Dit wordt tweejaarlijks gemeten.							
* In 2013 en 2014 is geen Jeugdmonitor uitgevoerd. Na afweging van de kosten van de Jeugdmonitor en de actuele behoefte aan onderzoeksgegevens over Jeugd, is besloten de Jeugdmonitor niet uit te voeren in 2013 en 2014. In plaats daarvan wordt in 2015 een kwalitatief onderzoek uitgevoerd naar het hulpaanbod voor jeugdigen.							
Prestaties							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Deelname in regionaal actieplan FrisValley. ▪ Uitvoeren plan van aanpak terugdringen schadelijk alcoholgebruik met name onder jongeren. 							⇒

Maatschappelijk effect	Meting						norm-/streefwaarde
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
Verminderen onvrijwillige dakloosheid							
Aantal dak- en thuislozen							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Leger des Heils ▪ Johanniter Opvang ▪ Zwerfjongeren tot 23 jaar 	46 31	28 26 25	37 28 9	25 10 6	37 15 10	25 8 3	< 2011 < 2011 < 2011
Toelichting							
In 2014 zijn de activiteiten conform afspraak uitgevoerd.							
Prestaties							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uitvoeren in het Valleiregiokompas opgegane convenant OGGZ 'Drieluik 2007-2014 actieprogramma' ▪ Uitvoering van vangnet en bemoeizorg door toeleiding naar reguliere hulp door instandhouding van een centrale toegang meldfunctie voor het opstarten van individuele trajecten en volgens de afgesproken werkwijze in het Valleiregio werkprocesboek Trajectfinanciering (TF). Onderhouden en doorontwikkelen van de OGGZ-zorgmonitor in samenhang met de vormgeving aan cliëntregistraties binnen het sociale domein. 							✓ ⇒

Maatschappelijk effect	Meting						norm-/streefwaarde
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
Goede en tijdige ambulancezorg							
Percentage spoedeisende ritten binnen de norm aanrijtijden	93%	96%	96%	96%	96%	95%	94%
Toelichting							
* Ten opzichte van 2013 is het aantal spoedeisende ritten toegenomen met bijna 10%, waardoor enige druk op de aanrijtijden ontstaat.							
Prestaties							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Signaleren en melden wanneer het percentage spoedeisende ritten dat de norm voor aanrijtijden haalt, afneemt en/of onder de 94% (streefcijfer) blijft. 							⇒

Maatschappelijk effect	Meting						norm-/streef-waarde							
	2009	2010	2011	2012	2013	2014								
Mantelzorgers worden voldoende ondersteund om zorg te kunnen verlenen. vrijwilligers worden voldoende ondersteund om vrijwilligerswerk te kunnen uitvoeren														
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tevredenheid mantelzorgers over ondersteuning <ul style="list-style-type: none"> - Tevreden 79% - Neutraal 21% - Ontevreden 0% ▪ Behoeftte vrijwilligers aan extra ondersteuning om vrijwilligerswerk goed te kunnen uitvoeren <ul style="list-style-type: none"> - Geen behoefte 68% - Meer ondersteuning 3% - Voldoende 29% 		82%	17%	1%	-	83%	13%	4%	-	85%	-	-	-	
Toelichting														
Wordt tweejaarlijks gemeten.														
Prestaties														
De draagkracht en draaglast van vrijwilligers en mantelzorgers blijft in balans.														
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Voldoende (professionele) ondersteuning voor vrijwilligers en mantelzorgers. ▪ Aandacht voor werven van nieuwe vrijwilligers. 											⇒	⇒		

Maatschappelijk effect	Meting						norm-/streef-waarde		
	2009	2010	2011	2012	2013	2014			
Meer Edenaren zijn maatschappelijk actief									
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Percentage Edenaren dat maatschappelijk actief is 92% ▪ Sociale cohesie wijk (gem. schaalscore) 6,4 	92%	92%	90%	-	93%	90%	92%		
Toelichting									
Wordt tweejaarlijks gemeten. De indicator vormt een benadering van het percentage inwoners dat deelneemt aan de maatschappij in de vorm van betaald werk, vrijwilligerswerk, of sporten in clubverband.									
Prestaties									
Bewoners leveren een actieve bijdrage aan de sociale samenhang in de wijk									
<ul style="list-style-type: none"> ▪ De Buurt en Dorpshuizen bieden een op de vraag van bewoners in die wijk/dat dorp afgestemd en gevarieerd aanbod aan activiteiten waar de bewoners actief aan deel (kunnen) nemen. 							⇒		
Bevorderen toename maatschappelijke participatie door (allochtone) Edenaren									
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ondersteunen bewonersinitiatieven. ▪ Ondersteunen zelforganisaties. ▪ Uitvoering nieuwe Kadernota (vaststelling najaar 2012). 							⇒	✓	⇒
Bevorderen taalvaardigheden van Edenaren om in de maatschappij te kunnen meedoen									
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Subsidiëren participatieactiviteiten. 							✓		

Maatschappelijk effect	Meting						norm-/streef-waarde
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
Aandacht voor sociale aspecten van wijken (leefbaar houden) en gezamenlijk aanbod instellingen per wijk/dorp d.m.v. integrale wijkprogrammering							
Een maatstaf hiervoor bestaat uit een rapportcijfer voor leefbaarheid, toegekend door bewoners.	7,5	7,5	7,4	-	7,4	7,4	7,5
Toelichting							
Detailinformatie over scores voor de afzonderlijke wijken is beschikbaar.							
Prestaties							
Binnen de wijkaanpak ontstaat er voor iedere wijk/dorp een samenhangend programma voor sociale en fysieke activiteiten							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Op basis van de vraag van bewoners (de zgn. bewonersagenda) bieden de jaarlijkse wijkactiviteitenplannen een samenhangend programma van wat bewoners in die wijk of dat dorp doen met (lichte) ondersteuning van instellingen. ▪ In de budgetafspraken tussen gemeente en gesubsidieerde instellingen zijn afspraken gemaakt hoe instellingen bijdragen aan de leefbaarheid en sociale cohesie. ▪ Jaarlijks houdt de gemeente een monitoring van de leefbaarheid en de sociale ontwikkeling per wijk/dorp ▪ De gemeente streeft naar een ontmoetingspunt in wijk of dorp, waar bewoners samen kunnen komen voor diverse activiteiten in hun buurt. 							⇒
Ede kent verschillende prioriteitswijken waar extra aandacht naar toe gaat							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Door de aangepaste herstructurering in Veldhuizen A en in de Uitvindersbuurt heeft de gemeente samen met de wijkwerkpartners het plan voor verbetering van de leefbaarheid in die wijken eveneens aangepast. ▪ Uitvoeren van activiteiten in het kader van de notitie Het verschil mag er zijn voor de wijk Veldhuizen en het buitengebied. 							✓

■ Wat gaat het kosten?

09 Maatschappelijk Ondersteuning	Rekening 2013	Primitieve begroting 2014	Actuele begroting 2014	Rekening 2014	Vershil rekening/geactualiseerde begroting
Lasten	31.581 N	34.196 N	34.441 N	31.646 N	2.795 V
Baten	4.035 V	3.569 V	3.979 V	4.649 V	670 V
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	27.546 N	30.627 N	30.462 N	26.997 N	3.465 V
Storting reserve	92 N	131 N	400 N	669 N	269 N
Onttrekking reserve	1.629 V	417 V	738 V	492 V	247 N
Gerealiseerd resultaat	26.009 N	30.341 N	30.123 N	27.174 N	2.949 V

Toelichting op de middelen

Herstructurering sociaal domein (Act. 2014 € 500.000 V)

€ 500.000 V

De uitvoering van het programma loopt voor 2014 volgens planning en zal op basis van de huidige informatie binnen het budget wordt gerealiseerd. In februari 2014 is door uw raad een aanvullend budget beschikbaar gesteld voor expertise, sociale teams (ST) en een sociaal interventieteam (SIT). In het perspectief is al rekening gehouden met deze fasering.

Integratie zelforganisaties

€ 70.000 V

In aanloop naar het opheffen van de subsidie aandachtsgroepen in 2015, zijn de voorwaarden voor deze subsidie in 2014 al deels veranderd. Hierdoor kon niet meer vooraf voor een heel jaar subsidie aangevraagd worden, maar moesten organisaties per activiteit een aanvraag doen. Dit heeft geresulteerd in veel minder aanvragen. Organisaties hebben hiervoor als reden aangegeven dat ze voornamelijk behoefte hadden aan huisvesting/ ontmoetingsruimte. In 2014 waren de organisaties hier al voor gesubsidieerd of ze konden gratis gebruik maken van een locatie.

Maatschappelijke opvang - lokaal (Act. 2014 € 60.000 V) € 70.000 V

Bij de gemeentelijke middelen voor de lokale opvang zien we in 2014 een voordeel van ca. € 70.000. Dit bedrag betreft vooral ten onrechte toegekende budget voor loon- en prijscompensatie.

Voor het project Ontmoeten en Verbinden zijn de kosten 2014 ad € 53.000 onttrokken uit de specifiek hiervoor beschikbaar gestelde middelen. Dit project loopt overigens tot medio 2015, waarna mogelijke structurele inbedding wordt gezien.

Maatschappelijke opvang - regionaal

De invoering van de trajectfinanciering bij de maatschappelijke opvang leidt bij de definitieve subsidiebeschikkingen 2013 tot een additioneel voordeel van € 265.000. Voor het jaar 2014 betreft dit voordeel op de regionale opvang € 89.000. Dit valt lager uit dan 2013 en wordt verklaard door de lagere decentralisatie-uitkering Maatschappelijke Opvang. Het voordeel op de centrumgemeentelijke middelen (regionaal) ad € 354.000 is conform de gebruikelijke systematiek gestort in de reserve Maatschappelijk Opvang. Met de regio vindt overleg plaats om de problematiek van de wachtlijsten op te lossen.

Het sociaal pension op het kazerneterrein Maurits Noord is ultimo 2014 door Veluwe Poort overgedragen aan de afdeling Vastgoed. De overnameprijs is bepaald op € 1.380.000 en is gefinancierd uit ondermeer provinciale middelen die voor dit doel gereserveerd waren. Met de huidige gebruiker wordt vanaf 1-1-2015 een huurovereenkomst afgesloten.

Herhuisvesting sociaal maatschappelijke instellingen (Act. 2014 € 150.000) € 175.000 V

De herhuisvesting en het toepassen van kostprijsdekkende huur leidt soms tot een bijstelling van de subsidie. Hiervoor is een stelpost opgenomen. Voor het jaar 2014 betreft dit een incidentele vrijval.

Sociaal cultureel vastgoed – afwaardering boekwaarde € 140.000 N

In 2014 heeft een desinvestering van € 140.000 (N) plaatsgevonden op het voormalige Kulturhus te Wekerom. Bij de start van het project is vanuit Grondzaken een bijdrage gedaan aan de algemene dienst voor de inbreng van de gronden en opstallen. Deze bijdrage is destijds niet gebruikt om de boekwaarde af te boeken maar ten gunste van het rekeningresultaat gekomen. De boekwaarde is nu alsnog afgeboekt.

Sociaal cultureel vastgoed – vrijval onderhoudsvoorzieningen € 627.000 V

Zoals in paragraaf 1.3 gemeld is ervoor gekozen het saldo van de onderhoudsvoorzieningen op 31 december 2014 te laten vrijvallen. Voor dit programma levert dit een voordeel op van € 627.000.

Hulpmiddelen (Act. 2014 € 75.000 V) € 200.000 V

In het budget voor verstrekking van hulpmiddelen is, ten opzichte van de bestaande contracten, sprake van een structurele onderschrijding van € 75.000. Het overige voordeel wordt met name veroorzaakt door een eind november ontvangen eindafrekening 2011 en 2012, met een incidenteel voordeel van € 107.000.

Eigen bijdrage WMO-verstrekkingen (Act. 2014 € 100.000 V) € 140.000 V

Omdat de ontvangsten ook afhankelijk zijn van het inkomen, is op voorhand lastig te voorspellen hoe de eigen bijdragen uitvallen. De afdracht vanuit het CAK van de eigen bijdragen valt hoger uit dan in de begroting was voorzien.

Huishoudelijke hulp (Act. 2014 € 250.000 V) € 750.000 V

Als gevolg van de open-eind-regeling voor huishoudelijke hulp en de 40%-taakstelling vanaf 2015 vanuit het Rijk is het noodzakelijk om sturing te geven aan de indicatie. Om die reden is medio 2014 een proces van herindicaties gestart. De gewenste kanteling wordt bereikt door de maatwerkgesprekken (huisbezoeken).

In aanvulling op de prognose bij de Actualisatie 2014 zien we bij de rekening 2014 om die reden een hoger voordeel. Dit proces vraagt ook in 2015 een continuering van tijdelijk extra capaciteit bij de afdeling WMO. De kosten gaat ook hier nadrukkelijk voor de baten uit.

Woonvoorzieningen (Act. 2014 € 125.000 V) € 125.000 V

Door het in eigen hand nemen van de trapliftenverstrekking en onderhoud, zijn de kosten lager dan in voorgaande jaren. Ook voor andere voorzieningen zijn de kosten wat lager uitgevallen. Deels

heeft dit te maken met achterstand in de huisbezoeken en deels door achterstand in de afhandeling van toegekende voorzieningen. Aan de andere kant is de verwachting dat de kosten weer toe gaan nemen door een toenemende vergrijzing en het langer thuis wonen door maatregelen vanuit het Rijk.

Collectief vervoer (Act. 2014 € 50.000 V) € 165.000 V

De reden voor een verminderd gebruik van het collectief vervoer, dat in Gelderland bij veel gemeenten is opgetreden, heeft te maken met een terugloop van het onbedoeld gebruik. Het gebruik van de regiotaxi door mensen met Awbz-indicatie waarbij vervoer is inbegrepen. Het onbedoeld gebruik is bijna verdwenen. Ook de invoering van de eigen bijdrage in 2014 en de "keukentafelgesprekken" hebben geleid tot afname van het gebruik. Het voordeel bij de rekening 2014 bedraagt € 165.000.

Collectief vervoer - garantstelling € 57.000 N

Op basis van een samenwerkingsovereenkomst tussen provincie Gelderland en diverse gemeenten wordt de regiotaxi uitgevoerd door de provincie. De huidige vervoerder is door een volumedaling, te scherpe inschrijving en veel relatief korte ritten in financiële problemen gekomen. Via een memo d.d. 2 september 2014 is uw raad hierover geïnformeerd. Een overbruggingsregeling is getroffen. In 2014 is, voor de periode van 3 maanden, een bedrag van € 57.000 aan de provincie betaald. De bijdrage voor 2015 wordt geschat op een nadeel van ca. € 170.000. Inmiddels is op 13 februari 2015 de vervoerder failliet verklaard. Vooralsnog wordt er vanuit gegaan dat de bijdrage van Ede uit de overbruggingsregeling aan de Provincie moet worden voldaan. Voor het vervoer vanaf medio 2015 is de nieuwe aanbestedingsprocedure inmiddels afgerond.

Collectief vervoer – onderzoek (Act. 2014 € 50.000 N) € 0 N

Het gebruik van (en daarmee de kosten voor) het collectief vervoer zou nog verder kunnen dalen als er meer vrijwillige (collectieve) vervoersvoorzieningen aanwezig zijn. Op individuele basis kan voor een vervoersprobleem wel een vrijwilliger gevonden worden, maar een echte daling van het gebruik kan verder gestimuleerd worden als er een organisatie is die op doordeweekse dagen tussen 9.00 en 17.00 uur voor vervoer zou kunnen zorgen met behulp van vrijwilligers. Het is niet gelukt om dit op korte termijn te realiseren, maar we willen dit alsnog in 2015 ontwikkelen.

Collectief vervoer – Food Valley vanaf 2017

De samenwerkingsovereenkomst tussen de provincie en gemeente is verlengd tot 1 januari 2017. Na die datum wordt de regio Food Valley verantwoordelijk voor het collectieve vervoer (regiotaxi), inclusief het openbaar vervoer (OV-deel). Hiertoe worden de provinciale middelen overgedragen aan de regio Food Valley. De gemeente Ede is namens de regio verantwoordelijk voor de implementatie. Deze vraagt een extra investering, waarvan een deel door de overige regiogemeenten wordt bijgedragen. De hoogte hiervan is nog niet bepaald en wordt betrokken bij het resultaat van de jaarrekening 2015.

Maatschappelijke ondersteuning – overige € 85.000 V

Op diverse WMO-posten resteert per saldo ongeveer € 85.000.

10

Ruimtelijke Ontwikkeling en Wonen

■ Programmadoelstelling

Doelstelling is de ontwikkeling van een evenwichtig woningbouwprogramma met voldoende betaalbare woningen.

■ Ontwikkelingen

Er is een nieuwe realiteit ontstaan in de Nederlandse maar ook Edese woningmarkt. De eens aanbodgerichte markt is veranderd in een sterk vraaggerichte markt. Hierbij blijft er voor de gemeente Ede de komende jaren sprake van een forse behoefte aan woningen. Enerzijds door de bevolkingsgroei, anderzijds door de huishoudensverdunning.

Medio 2014 is gestart met de voorbereidingen voor een kwalitatieve woonvisie, die na de zomer van 2015 moet worden vastgesteld. In deze woonvisie ligt de nadruk op allerlei kwalitatieve woonvraagstukken.

Op 1 januari 2015 is de nieuwe Huisvestingswet in werking getreden. Deze wet biedt mogelijkheden om te sturen in de verdeling van sociale huurwoningen.

Momenteel wordt gewerkt aan de structuurvisie Ede-Stad en aan verschillende deelproducten van de structuurvisie Buitengebied en Kernen. Het ministerie van Infrastructuur en Milieu werkt aan een nieuwe Omgevingswet, naar verwachting zal deze op zijn vroegst in 2018 in werking treden.

Voor bestemmingsplannen geldt dat met uw raad is afgesproken dat we het aantal plangebieden verder beperken van 30 plangebieden naar 15. Deze plannen worden flexibeler gemaakt door jaarlijkse herziening.

De uitvoering van de vergunningverlening en handhavingstaak is sinds januari 2013 ondergebracht bij de Omgevingsdienst De Vallei. Het aantal aanvragen voor omgevingsvergunningen is aanmerkelijk afgenomen vanwege de economische crisis. Daarnaast is per 1 november 2014 het vergunningvrij bouwen uitgebreid, waardoor er voor minder bouwactiviteiten een vergunning nodig is. Dit heeft tot gevolg dat ook de legesinkomsten teruglopen.

■ Welk beleid is voorhanden

- Woonvisie Ede 2012 (vastgesteld mei 2012);
- Meerjaren Perspectief Grondexploitaties;
- Structuurvisie Buitengebied;
- Structuurplan Zoekzones Stedelijke Functies.

■ Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Maatschappelijk effect	Meting						norm-/streefwaarde
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
Bijdrage aan een goede woningbouwvoorziening, oplossen wachtlijsten voor goedkope woningen en bevorderen doorstroming.							
▪ Percentage gerealiseerde goedkope woningbouw in de woningbouwproductie	21%	43%	57%	38%	31%*	26%	Min. 30%
▪ Aantal gereedgemelde nieuwbouwwoningen	540	330	650	806	426**	419	

Toelichting

* Indien de gerealiseerde onzelfstandige studentenwoningen aan de Zandlaan worden meegenomen komt dit

percentage uit op 47%.	
** Dit is exclusief verschuiving 277 zorgwoningen. (bron: Nota Woningbouwproductie 2013)	
NB cijfers 2014 betreft concept cijfers	
Prestaties	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Start bouw vanaf 2013 van jaarlijks 500 woningen; 375 Ede Stad en 125 dorpen. In totaal 350 in gemeentelijke exploitaties, 150 particuliere exploitaties. <i>In 2014 is gestart met de bouw van ongeveer 480 woningen op gemeentelijke en particuliere locaties.</i> ▪ Gereedmelding van gemiddeld 500 woningen per jaar. 80% grondgebonden, 20% gestapeld ▪ Bevorderen doorstroming door inzet stimulerende maatregelen (zoals verwoord in de Woonvisie Ede 2012) <ul style="list-style-type: none"> - Inzet starters- en doorstromerslening - Mogelijkheden bieden voor vraaggerichte benadering - Bouwen in kleine series - Actief ondersteunen (collectief) particulier opdrachtgeverschap en erfpachtconstructies - Actieve betrokkenheid realisatie goedkope woningen buiten de realisatie van betaalbare woningen door Woonstede. ▪ Continue (kwartaal) monitoring en –rapportering uitgangspunten en maatregelen uit Woonvisie Ede 2012 (o.a. uitgifte gronden, start bouw en stand van zaken stimulerende maatregelen). ▪ Jaarlijks oplevering Nota Woningbouwproductie (o.a. aantal en prijsklassen gerealiseerde woningen). ▪ Met Woonstede, Plicht Getrouw en de Huurdersbond zijn prestatieafspraken gemaakt, welke tweejaarlijks worden gemonitord. 	<ul style="list-style-type: none"> ✘ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ⇨

Maatschappelijk effect	Meting						norm-/streefwaarde
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
Een voor het gehele grondgebied gelijke en op moderne inzichten gebaseerde juridische basis voor de toetsing van bouwen en gebruiken en de sturing van gewenst grondgebruik	57	71	66	70*	81	67**	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aantal bestemmingsplannen dat jaarlijks digitaal wordt opgesteld ▪ Aantal actualiseringsplannen 	4	10	11	10*	3	3	
Toelichting							
* Het wijzigingsplan Agrarisch Buitengebied 2012 bevat 17 ontwikkelingen; het bestemmingsplan Agrarisch Buitengebied 2012 bevat 45 ontwikkelingen van diverse aard en circa 200 woningsplitsingen.							
** De twee partiële herzieningen voor het Agrarisch Buitengebied Ede (BAB-rondes) in 2014 bevatten in totaal 78 ontwikkelingen van diverse aard.							
Prestaties							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Actualiseren en digitaliseren van 30 bestemmingsplannen conform de nieuwe Wet ruimtelijke ordening. ▪ Na 2013 structureel jaarlijks drie plannen actualiseren. ▪ Structuurvisies voor Ede-Stad en de dorpen opstellen of actualiseren. 							<ul style="list-style-type: none"> ✓ ⇨ ⇨

■ Wat gaat het kosten?

10 Ruimtelijke Ontwikkeling en Wonen	Rekening 2013	Primitieve begroting 2014	Actuele begroting 2014	Rekening 2014	Vershil rekening/geactualiseerde begroting
Lasten	114.738 V	50.952 N	46.922 N	74.492 N	27.569 N
Baten	53.794 N	36.123 V	41.715 V	72.357 V	30.642 V
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	60.944 V	14.828 N	5.207 N	2.135 N	3.072 V
Storting reserve	3.080 N	6.407 N	5.912 N	4.492 N	1.420 V
Ottrekking reserve	2.142 V	12.435 V	1.737 V	959 V	779 N
Gerealiseerd resultaat	60.005 V	8.800 N	9.382 N	5.668 N	3.714 V

Toelichting op de middelen

Leges Planatelier

€ 83.000 N

Aangezien er minder grote projecten worden uitgevoerd en de bouwkosten per project afnemen, dalen ook de legesopbrengsten. In hoeverre dit structureel is, zal worden bekeken bij de vaststelling van de tarieven, mede in relatie tot de kostendekkendheid.

Actualisatie van bestemmingsplannen en uitvoering structuurvisies

€ 100.000 N

Bij het actualiseren van het bestemmingsplan Lunteren-Centrum is een begin gemaakt met het terugbrengen van het aantal plangebieden. Oorspronkelijk betrof het alleen het gebied Lunteren-Centrum. In 2014 is er echter een nieuw bestemmingsplan voor heel Lunteren gemaakt. Dit nieuwe bestemmingsplan bestaat uit vier voormalige bestemmingsplannen, te weten Lunteren-Oost, Lunteren-West, Lunteren-Centrum en Bedrijventerrein De Stroet.

Binnen de Actualisatie Bezemronde worden de bestemmingsplannen voor het hele stedelijke gebied van Ede bekeken en eventuele onregelmatigheden gerepareerd. Tegelijkertijd wordt hierbij ook beoordeeld of de gemaakte planregels en wijze van bestemmen in de praktijk werkbaar zijn. Het gaat in bovenstaande gevallen dus niet om 'reguliere' actualisatieplannen, zoals dat was voorzien en geraamd. Er zijn extra werkzaamheden verricht, die noodzakelijk zijn om te komen tot een vermindering van het aantal plangebieden en het herijken van de gemaakte producten, afgestemd op de behoefte in de praktijk.

Omgevingsvergunningen / ODDV (Act. 2014 € 385.000 V)

€ 158.000 V

In de Actualisatie 2014 is een voordeel gemeld vanwege de verrekening van het voordelige resultaat 2013 binnen de ODDV over de partnergemeenten. Dit voordeel is eind 2014 aanmerkelijk geslonken als gevolg van lagere legesinkomsten dan geraamd over 2014. Door de recessie is een afname in zowel het aantal aanvragen om omgevingsvergunning (activiteit bouwen), als de omvang van de bouwprojecten en de legesinkomsten waar te nemen. Daarnaast is een ontwikkeling te zien van het verruimen van vergunningvrij bouwen binnen dit vakgebied, waardoor de gemeente voor minder activiteiten leges kan vragen.

Wonen

€ 120.000 N

Afgelopen jaar hebben zowel het project permanente bewoning recreatieparken als kwalitatieve woonvisie veel inzet gevraagd van ambtelijke capaciteit. Beide projecten zijn binnen de beschikbare capaciteit opgepakt, waardoor de overschrijding hier wegvalt tegen voordelen op andere programma's dan wel projecten. Daarnaast heeft extra onderhoud aan woonwagens voor een tekort gezorgd.

Ede Oost

€ 445.000 V

In 2014 hebben de eerste leveringen van grond in het project Kazerneterreinen plaatsgevonden. Bij levering is het project verplicht een afdracht bovenwijks te verrichten ter dekking van de investeringswerken Parklaan en Spoorzone. De dekking voor de Parklaan loopt via de reserve bovenwijkse voorzieningen. Voor de dekking van de Spoorzone wordt middels deze resultaatbestemming voorgesteld de afdracht bovenwijks over 2014 ad € 445.000 te storten in de reserve Ede-Oost.

Startersleningen

€ 19.000 V

De reserve ten behoeve van het verstrekken van Starters- en doorstromersleningen, is afhankelijk van de toevoeging van bijdrages vanuit de verkopende partij. In 2014 blijken er meer bijdrages binnen te zijn gekomen, dan geraamd (€19.000 V). Voorgesteld wordt om deze middels resultaatbestemming toe te voegen aan de reserve starters en doorstromers.

Grondbedrijf Wonen

€ 3.496.000 V

Het verschil betreft het resultaat op Wonen voor 2014:

Verspreide Gronden	221.000 N
Erfpachtsgronden	56.000 V
Afronding afgesloten plannen:	671.000 V
Afsluiten Maasdamstraat	196.000 V
Afsluiten Kernhem vlek A	8.742.000 V
Behaald resultaat binnen de projecten	9.444.000 V
Grondbedrijf algemene kosten	270.000 N
Afdracht BTW Compensatie Algemene Dienst	250.000 N
Rechtstreeks ten laste van resultaat 2014	520.000 N
Toevoeging Voorziening Negatieve Plannen	5.428.000 N
Resultaat Grondbedrijf Wonen	3.496.000 V

Voor een toelichting van het resultaat en de activiteiten die in 2014 hebben plaatsgevonden binnen de grondexploitaties wordt verwezen naar het MPG 2015.

11

Milieu en Landschap

■ Programmadoelstelling

Het bevorderen en beschermen van de kwaliteit van het milieu om daardoor bij te dragen aan een kwalitatief hoogwaardige en duurzame leefomgeving.

■ Ontwikkelingen

Duurzaamheid

Samen met inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties willen we duurzaamheid in Ede verstevigen. En zo tot de top van duurzaamste gemeenten gaan behoren. Doel van het duurzaamheidsprogramma is om te zorgen dat Ede een groene, gezonde en aantrekkelijke gemeente blijft om in te wonen, werken en recreëren, ook voor toekomstige generaties.

Vooralsnog gaan we uit van een werkmodel met de volgende speerpunten:

- Bio-energie/warmtenet
- Ede, groene fietsgemeente
- Energiebesparing / alternatieve energievormen bestaande bouw
- Ede, proeftuin voor duurzame voeding
- Meer waarde uit afval.

Rode draad is een duurzame leefstijl.

Met uw raad zijn we over deze thema's in gesprek, om zo te komen tot een visie over een duurzaam Ede. Waar gaat Edese duurzaamheid over? Wat zijn onze ambities? Ook voeren we een nulmeting uit hoe duurzaam Ede eigenlijk al is. Verder inventariseren we de mogelijkheden van duurzaamheidsbevordering, waarmee we ons onderscheiden en die passend zijn bij Ede. Vervolgens vragen we aan de samenleving wat volgens hen prioriteit heeft, hoe zij aan kijken tegen Edese duurzaamheid en wat hun bijdrage zou kunnen zijn. Resultaten van bovengenoemde stappen verwerken we in een uitvoeringsprogramma *Duurzaam Ede*.

Klimaatbeleid

Najaar 2013 is het SER-energieakkoord gesloten, ondertekend door ca. 45 maatschappelijke groeperingen, waaronder de VNG. In dit akkoord is een aantal (inspannings)verplichtingen voor gemeenten geformuleerd, o.a. op het gebied van stimulering energiebesparing bij burgers en bedrijven en stimulering duurzame energie.

In december 2014 is de Nota Warmtevisie Ede vastgesteld. In deze nota is de ambitie geformuleerd om in 2020 minimaal 20.000 woningen op het duurzame warmtenet te hebben aangesloten. De nota gaat verder in op de rollen die wij als gemeente bij dit project willen spelen. Verder is in november 2014 de subsidieregeling zonnepanelen vastgesteld en een (tijdelijk) projectleider Zonne-energie aangesteld. Deze functionaris zal de plaatsing van zonnepanelen gaan stimuleren bij verschillende doelgroepen (burgers, bedrijven, gemeentelijk vastgoed).

Afvalinzameling en –verwerking

Het Rijk wil dat door gemeenten in 2015 minimaal 65% van het huishoudelijk afval gescheiden wordt ingezameld en voor hergebruik beschikbaar komt. Dit landelijk beleid is inmiddels aangescherpt. Voor 2020 wil het Rijk dat door gemeenten in 2020 minimaal 75% van het huishoudelijk afval gescheiden wordt ingezameld en voor hergebruik beschikbaar komt (inspanningsverplichting). Dit aangescherpt beleid is nog niet vertaald naar lokaal Edes afvalbeleid. De eerder met uw raad besproken koersnotitie 'Kijken naar Afval' vormt de basis voor nieuw Edes afvalbeleid.

Agrarisch buitengebied

Het agrarisch buitengebied is volop in ontwikkeling en in verandering. Vrijkomende agrarische bebouwing, schaalvergroting in de landbouw, verandering van recreatieve bedrijvigheid en de stikstofproblematiek vormen nieuwe uitdagingen. Samen met ondernemers, bewoners en gebruikers van het buitengebied wordt een visie ontwikkeld op dit belangrijke gebied van Ede. Deze visie borduurt voort op het bestaande beleid en de Structuurvisie Buitengebied Ede 2011.

Met college en raad is een tijdspad afgesproken om deze visie in overleg met de samenleving vorm te geven. Daarbij wordt ook voorgesteld hoe nieuwe elementen uit deze visie vertaald worden naar de nieuwe Structuurvisie Buitengebied.

■ Welk beleid is voorhanden

- Structuurvisie Buitengebied Ede;
- Gebiedsplan zoekzones landschappelijke versterking Ede;
- Kadernota duurzaam Ede 2013 – 2016;
- Uitvoeringsprogramma Energie 2013 – 2016;
- Warmtevisie Ede;
- Koersnotitie Kijken naar Afval.

■ Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Maatschappelijk effect	Meting						norm-/streefwaarde
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
Inzamelen en verwerken van huishoudelijk afval op een milieuhygiënisch verantwoorde wijze, met een zo groot mogelijk hergebruik en tegen zo laag mogelijke kosten.							
Gescheiden ingezameld huishoudelijk afval (Inclusief 5% nascheiding door de ARN)	65%	63%	64%	63%	63,5%	63%	65%
Tarieven voor afvalstoffenheffing:							
▪ eenpersoonshuishouden	224,16	224,16	207,48	192,96	192,96	196,32	
▪ meerpersoonshuishouden	272,16	272,16	252,00	234,36	234,36	238,44	
Toelichting							
Prestaties							
▪ Inzameling en verwerking van huishoudelijk afval volgens de Koersnotitie Kijken naar Afval. <i>De eerder met uw raad besproken koersnotitie 'Kijken naar Afval' vormt vooralsnog de basis voor nieuw Edes afvalbeleid. Een uitwerking van deze Koersnotitie in de vorm van een raadsvoorstel in voorjaar 2014 (Meerwaarde uit Afval) is door het vorige college ingetrokken vanwege onvoldoende draagvlak binnen uw raad. Hierdoor is achterstand ontstaan in de beleidsaanpassingen met als gevolg een stagnatie in het verhogen van het afvalscheidingspercentage. Vooralsnog hanteren wij de Koersnotitie Kijken naar Afval nog als uitgangspunt voor ons afvalbeleid. Door middel van pilots in 2015 en 2016 willen we ervaringen opdoen en voldoende inzicht verkrijgen. In de loop van 2016 leggen wij een nieuw voorstel aan u voor, dat stimuleert tot minder restafval en meer grondstoffen/hergebruik.</i>							✘
▪ Het geven van subsidies voor het inzamelen van oud papier en karton aan inzamelende organisaties volgens de Beleidsregel Milieu en Landschap van de Algemene Subsidieverordening.							✓
▪ Kostendekkende gescheiden inzameling van minimaal 20 kg kunststof per huishouden per jaar.							⇒
▪ Plan van aanpak om 65% bronscheiding in 2015 te bereiken.							✓

Maatschappelijk effect	Meting						norm-/streefwaarde
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
Een sterke en duurzame landbouwstructuur							
▪ Percentage levensvatbare bedrijven	48%	49%	49%	50%	nb*	nb*	
▪ Functiewisselingen per jaar (aantal vastgestelde plannen)**				4	9	9	
Toelichting							
De Structuurvisie Buitengebied en regionaal afgesproken functiewisselingsbeleid zijn de kaders voor het beleid.							
* Voorheen werd het percentage levensvatbare bedrijven gebaseerd op de Nederlandse grootte-eenheid (NGE). De NGE is in 2013 komen te vervallen. CBS heeft een nieuwe maat ingevoerd (Standaard Omzet), wat alleen een							

indicatie is voor hoeveel verdiend wordt en niet meer over de omvang. Een indicator voor het aantal stoppende bedrijven is het aantal functiewisselingen.

** Door het wegvallen van de indicator 'percentage levensvatbare bedrijven' is een nieuwe indicator toegevoegd. Het aantal functiewisselingen per jaar zijn de vastgestelde plannen en niet het aantal gerealiseerde projecten.

Subdoelstelling

Ondersteuning omschakeling agrarische functie:

Het behouden van een duurzame en economisch gezonde landbouwsector in Ede.

Prestaties

▪ Ede ondersteunt innovaties actief en financieel.	✓
▪ Bedrijfsverplaatsingen uit de extensieve gebieden naar de landbouwontwikkelingsgebieden faciliteren en ondersteunen we.	✓
▪ Met functiewisseling van agrarische bedrijven willen we de agrarische functie verbeteren en de omschakeling naar duurzame en diervriendelijke agrarische activiteiten mogelijk maken.	✓

Maatschappelijk effect	Meting						norm-/streefwaarde
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
Hoogwaardige kwaliteit van natuur en landschap in het buitengebied van Ede							
Aantal hectare gerealiseerde nieuwe landschapselementen	4 ha	3 ha	3 ha	3 ha	9 ha	7 ha	

Toelichting

Prestaties

▪ Voor het agrarisch buitengebied van Ede is aandacht voor landschapsherstel door ondersteuning bij de aanleg van landschappelijke beplantingen bij particulieren en langs wegen.	✓
▪ Afspraken over duurzame ecologische verbindingzones met partners als het waterschap, provincie en natuurbeheerders voeren we uit.	✓
▪ Voor het Veluwegebied zijn samen met het park De Hoge Veluwe en de provincie afspraken gemaakt om te streven naar een meer aaneengesloten Veluwe (door onder andere het verbinden van heideterreinen).	✓

Maatschappelijk effect	Meting						norm-/streefwaarde
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
Vermindering energiegebruik en waar mogelijk toepassing van duurzame energie door huishoudens en bedrijven							
▪ Percentage uitgevoerde projecten van het Uitvoeringsprogramma Klimaatplan 2009-2013 c.q. Uitvoeringsprogramma Energie 2013-2016			80%	80%	80%*	89%**	80%
▪ In Ede opgewekte duurzame energie			4%	5%	5%	5%	2020: 14% 2020: 200.000 ton (t.o.v. 1990)
▪ Gerealiseerde reductie CO2-uitstoot			35.000	37.500	40.000	40.000	***
▪ Aantal koopwoningen met gerealiseerde energiebesparingsmaatregelen (met gebruikmaking gemeentelijke subsidie)		600	300	600	400	435	

Toelichting

* Heeft betrekking op projecten van het Uitvoeringsprogramma Klimaatplan 2009-2013.

** Dit betreft het percentage in uitvoering zijnde projecten (8 van de 9 projecten).

*** Voor wat betreft de CO2-uitstoot in Ede is reductie gerealiseerd door bijv. afvalscheiding, de bio-

energiecentrale, woningisolatie, bodemenergie/Warmte Koude Opslag (Kernhem, Enka, BTA12). Maar tegenover deze reductie staat toename van de CO2-uitstoot als gevolg van o.a. meer elektrische apparaten in huis en grotere auto's.

Prestaties

- We maken een milieuraportage waarin we inzicht geven in de voortgang van de realisatie van de projecten en activiteiten uit het Uitvoeringsprogramma energie 2013-2016.
In 2013 is de wettelijke verplichting voor gemeenten om jaarlijks een milieuprogramma te maken, komen te vervallen. De verplichting een milieverslag te maken was al eerder geschrapt. Voor deelgebieden worden verslagen opgesteld. Zo is in het voorjaar 2014 de eindrapportage over het Klimaatplan 2009-2013 vastgesteld. Over de wettelijke milieutaken vergunningverlening en handhaving brengt Omgevingsdienst De Vallei jaarlijks verslag uit.
*
- De jaarlijkse energiebesparing is gemiddeld gemiddeld 2%, het aandeel (lokaal geproduceerde) duurzame energie is minimaal 14% in 2020, de broeikasgasemissies zijn in 2020 met 20% gedaald t.o.v. 1990.
Genoemde doelstellingen zijn gemeentebreed (woningen, bedrijven, verkeer en vervoer). In alle sectoren wordt energiebesparing gerealiseerd, maar daarnaast stijgt het energiegebruik door bv. bevolkingsgroei, meer woningen, meer elektrische apparaten in huis, zwaardere auto's. Tevens zijn er schommelingen in energieverbruik als gevolg van economische omstandigheden en inkomensontwikkeling. Per saldo blijkt het tot nu toe lastig om de doelstelling van gemiddeld 2% energiebesparing per jaar te realiseren (landelijk en ook lokaal). Mede om deze reden is deze doelstelling in het SER-energieakkoord 2013 verlaagd tot 1,5%.
*

■ Wat gaat het kosten?

11 Milieu en Landschap	Rekening 2013	Primitieve begroting 2014	Actuele begroting 2014	Rekening 2014	Verschil rekening/ geactualiseerde begroting
Lasten	12.176 N	12.206 N	12.371 N	12.668 N	298 N
Baten	10.709 V	10.637 V	10.862 V	11.949 V	1.086 V
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	1.467 N	1.569 N	1.509 N	720 N	789 V
Storting reserve	616 N	600 N	600 N	964 N	364 N
Onttrekking reserve	455 V	549 V	483 V	-	483 N
Gerealiseerd resultaat	1.628 N	1.620 N	1.626 N	1.684 N	58 N

Toelichting op de middelen

Het gerealiseerde resultaat na bestemming wijkt slechts marginaal af van de actuele begroting 2014. Wel zijn er grote afwijkingen op de baten en reservemutaties. Deze worden voornamelijk veroorzaakt door:

- Afvalstoffenverwijdering en - verwerking* € 0 V
- Bij de actuele begroting 2014 was sprake van een nadelig saldo van € 393.000. Bij de rekening 2014 is echter sprake van een positief saldo van € 115.000. Dit resultaat is, conform de daarvoor geldende gedragslijn, gedoteerd aan de betreffende egaliseringsreserve. Het verschil van € 508.000 wordt verklaard door:
- In 2014 zijn 6 kwartaaltermijnen (1 januari 2013 t/m 30 juni 2014) ontvangen uit het Afvalfonds voor de inzameling van plastic verpakkingen, geraamd waren de opbrengsten van 4 kwartaaltermijnen € 340.000 V
 - Diverse kleinere afwijkingen op de kosten en opbrengsten laten op dit product een incidenteel voordeel zien € 168.000 V

Toepassen van het matching-principe bij het waarderen van activa € 0 V

Het matching-principe houdt in dat de bijdragen in het jaar van uitvoering in verhouding tot de uitgaven ten gunste van de activiteit/het project worden gebracht. Te veel geboekte eigen middelen zijn gereserveerd in de Reserve overlopende verplichtingen (R497) (voor 2014 een budgettair neutrale verschuiving van € 335.000).

Vrijval ISV-3 gelden € 80.000 V

Bij het definitief opstellen van de verantwoording over ISV-3 gelden is gebleken dat aan alle verplichtingen is voldaan. De nog beschikbare middelen in de voorziening kunnen derhalve vrijvallen.

Bosbeheer (Act. 2014 € 50.000 N)

€ 34.000 N

- Begin 2013 is met Biomassa de Vallei (BDV) een 15-jarig contract afgesloten voor het jaarlijks, in de periode oktober - november leveren van 3.000 ton aan houtsnippers. In het contract is een vaste opbrengstprijis voor de houtsnippers afgesproken, gekoppeld aan de landelijke energieprijzen. Tot op heden blijkt deze activiteit voor de gemeente niet budgettair neutraal te zijn. Het tekort bedraagt dit jaar € 90.000. Onze inspanningen zijn er op gericht om te komen tot een budgettair neutrale exploitatie voor de gemeente. Bij de Actualisatie 2015 komen wij hierop bij u terug.
- Hogere opbrengsten van houtverkoop € 60.000, door het kappen van hout in een groter perceel dan voorgaande jaren.

12

Bestuur en Organisatie

■ Programmadoelstelling

Het waarborgen van de lokale democratie en het optimaliseren van de publieke dienstverlening en communicatie met de burgers. Een aantrekkelijke gemeente om te wonen en te bezoeken. Het succesvol vermarkten van de gemeente als plek om te (blijven) wonen, vestigen en te recreëren

■ Ontwikkelingen

Visie Ede 2025

In maart 2012 heeft de gemeenteraad de visie op Ede in 2025 vastgesteld. *Ede kiest voor Food, in een jonge, groene stad van ontmoeten en verbinden*. De visie is een zeer levend, actueel en leidend document voor het denken en handelen binnen de organisatie. Dat geldt zowel voor de ontwikkeling van de gemeentelijke organisatie als voor de ontwikkeling van nieuw beleid. Zo is de visie Ede 2025 leidraad voor ons bestuursconvenant 2014-2018.

Daarnaast wordt nog met grote voortvarendheid en inzet gewerkt aan de realisatie van de door de gemeenteraad vastgestelde prioriteiten te weten:

1. Food Valley,
2. Kenniscampus,
3. Veluwe Poort,
4. Levendig Centrum en
5. De transitie in het Sociaal Domein.

In 2014 zijn wij voor het onderwerp Food en Duurzaamheid gestart met het opstellen van aparte programma's met bijbehorende ambities, doelstellingen en budgetten. Ook is het realiseren van het World Food Center een prioriteit en strategisch project in het kader van het realiseren van de koers en ambities uit de visie Ede 2025. Tot slot is het realiseren van een kwalitatieve woonvisie een prioritair thema.

Verkiezingen

In 2014 hebben zowel de gemeenteraadsverkiezingen als de Europese verkiezingen plaatsgevonden.

In 2015 staan de verkiezingen voor de Provinciale Staten en het Waterschap op het programma.

Referendum

In 2015 wordt een raadgevend referendum gehouden over de zondagopenstelling van winkels.

■ Welk beleid is voorhanden

- Visie Ede 2025
- Visie op dienstverlening 2020

■ Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Maatschappelijk effect	Meting						norm-/streefwaarde
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
Burgers zijn tevreden over de publieke dienstverlening.							
Dit wordt o.a. gemeten door: Percentage burgers dat tevreden is over publieke dienstverlening		65%	73%	76%	-	72%	75%
Toelichting							
Wordt tweejaarlijks gemeten.							

Prestaties	
<ul style="list-style-type: none"> Eenvoudigere dienstverlening tegen lagere kosten. We hebben in 2014 gekeken of we met minder mensen en middelen dezelfde prestaties kunnen leveren als in 2013: 75% klanttevredenheid, 95% van de klanten aan de balie wordt geholpen binnen 15 minuten. We willen de telefonische bereikbaarheid (KCC) verbeteren door 80% procent binnen 30 seconden op te nemen. Verder streven we naar het percentage van 55% waarbij de klant in een keer antwoord krijgt op zijn/haar vraag. Genoemde percentages komen mogelijk in 2015 onder druk te staan door de decentralisaties in het sociaal domein en de effecten van de ombuigingen. 	⇒
<ul style="list-style-type: none"> Kanaalsturing: Burgers kunnen vanaf 2017 vrijwel alle dienstverlening en informatievoorziening digitaal regelen (regeerakkoord 2012). Hier hebben we in 2014 op ingezet door bewuste keuzes te maken in de kanalen: minder contact aan de balie/telefoon en meer digitaal. Dit jaar zijn al voorbereidende stappen gezet (ontwikkeling digitale formulieren, invoering spraakherkenning, digitale beantwoording, professionalisering klantcontact-centrum) om in 2015 verdere keuzes te kunnen maken. De uiteindelijke keuze wordt mede bepaald door besluitvorming <i>mEdemaken</i>. 	✖

Maatschappelijk effect	Meting						norm-/streefwaarde
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
Goede, heldere en tijdige informatievoorziening aan de klant (extern en intern)							
Percentage inwoners, dat tevreden is (waardering 7 of hoger) met gemeentelijke informatievoorziening		69%	71%	69%	-	7,1*	7
Toelichting							
Wordt tweejaarlijks gemeten.							
* 2014 gemeten: rapportcijfer digitale dienstverlening.							
Prestaties							

Maatschappelijk effect	Meting						norm-/streefwaarde
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
Een goed imago van de gemeente Ede om zo voor huidige en potentiële bewoners, bezoekers en bedrijven een aantrekkelijke vestigingsplek te zijn en blijven.							
<ul style="list-style-type: none"> Positieve waardering gemeente Ede door bewoners Waardering gemeente Ede door bezoekers 		n.v.t. n.v.t.	69% 7,0	7,2 n.v.t.	72% 6,9	72% -	75% 7,0
Toelichting							
De waardering door bezoekers wordt tweejaarlijks gemeten.							
Prestaties							
<ul style="list-style-type: none"> Inzetten van citymarketing om verbindingen te maken tussen beleidsterreinen en externe partners uit Ede om de gemeente zo integraal mogelijk te vermarkten in lijn met de visie Ede 2025 waarbij Food centraal staat. 	⇒						
<ul style="list-style-type: none"> Initiëren en participeren van groene, gezonde en actieve nieuwe product-marktcombinaties om "Ede kiest voor Food" integraal te vermarkten bij de doelgroepen. 	⇒						

■ Wat gaat het kosten?

12 Bestuur en Organisatie	Rekening 2013	Primitieve begroting 2014	Actuele begroting 2014	Rekening 2014	Vershil rekening/ geactualiseerde begroting
Lasten	15.859 N	11.705 N	11.785 N	18.886 N	7.101 N
Baten	1.897 V	1.593 V	1.611 V	8.783 V	7.172 V
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	13.962 N	10.113 N	10.174 N	10.103 N	71 V
Storting reserve	19 N	-	-	25 N	25 N
Onttrekking reserve	18 V	-	-	137 V	137 V
Gerealiseerd resultaat	13.963 N	10.113 N	10.174 N	9.992 N	183 V

Toelichting op de middelen

Burgerzaken – gemeentelijke leges

€ 115.000 V

Dit betreft een meeropbrengst van diverse leges. Met name de leges rijbewijzen en de leges voor aktes en uittreksels dragen bij aan dit voordeel.

Burgerzaken - algemeen

€ 50.000 V

Het voordeel wordt met name veroorzaakt door een incidentele terugname van reeds ingekochte Eigen verklaringen door het CBR. Dit betrof verouderde verklaringen. Daarnaast zijn er minder nieuwe Eigen verklaringen ingekocht met het oog op te maken keuzes rond kanaalsturing.

Airborne Luchtlandingen 2014

€ 25.000 N

In 2014 was het 70 jaar geleden dat de Operatie Market Garden plaatsvond. Vanuit zowel binnen- als buitenland was grote belangstelling. Om de verwachte grotere belangstelling voor deze "jubileum-editie" in goede banen te leiden zijn extra kosten gemaakt. Verder ontstond er door de extreme weersomstandigheden op de dag zelf een gevaarlijke situatie voor de bezoekers. Daarom zijn duizenden flesjes water besteld en uitgedeeld aan de wachtende bezoekers.

13 Dekkingsmiddelen

■ Programmadoelstelling

Het waarborgen van een solide financiële positie van de gemeente blijktend uit een in evenwicht verkerende begroting.

■ Ontwikkelingen

Als gemeente staan wij voor een ingrijpende bezuinigingsoperatie, op zowel bedrijfsvoering (€ 5 miljoen) als beleid (€ 5 miljoen, plus € 2 miljoen om ruimte te maken voor nieuw beleid). In een (kerntaken)discussie met inwoners, bedrijven en instellingen wordt aan de hand van "rolneming" nadrukkelijk gekeken naar het gemeentelijk takenpakket. De uitkomsten van *mEdemaken* leggen wij in de Perspectiefnota 2016 - 2019 aan u voor.

De financiële positie blijft in relatie tot de ontvangen rijksmiddelen een punt van aandacht. Met name de middelen die wij in het kader van de decentralisatie-operaties ontvangen zijn met nogal wat onzekerheden omgeven. Deze middelen worden verdeeld aan de hand van zgn. "objectieve verdeelmodellen", maar vooralsnog gebeurt dit op een voor ons weinig inzichtelijke wijze. Hierover zijn wij in gesprek met de VNG en betreffende vakministeries.

■ Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

De uitgangspunten voor dit programmahoofdstuk lenen zich minder voor uitwerking via beleidsaccenten van een programmaplan. De elementen hiervan komen jaarlijks tot uitdrukking in:

1. Het hoofdstuk De financiële positie
2. Paragraaf Lokale Heffingen
3. Paragraaf Bedrijfsvoering

■ Wat gaat het kosten?

13 Dekkingsmiddelen	Rekening 2013	Primitieve begroting 2014	Actuele begroting 2014	Rekening 2014	Verschil rekening/ geactualiseerde begroting
Lasten	22.360 N	9.263 N	6.108 N	13.583 N	7.475 N
Baten	128.195 V	128.696 V	128.027 V	134.725 V	6.698 V
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	105.834 V	119.433 V	121.919 V	121.141 V	777 N
Storting reserve	14.526 N	3.504 N	3.731 N	1.915 N	1.816 V
Onttrekking reserve	24.690 V	10.034 V	9.774 V	7.495 V	2.279 N
Gerealiseerd resultaat	115.998 V	125.962 V	127.962 V	126.722 V	1.240 N

Toelichting op de middelen

Algemene uitkering (Act. 2014 € 1.815.000 V)

€ 4.135.000 V

Wij ontvangen dit jaar een € 4,1 miljoen hogere uitkering. Voor ongeveer de helft is dit te herleiden tot taakmutaties (te reserveren middelen), afrekening oude jaren en een lagere correctie voor de waarde van het onroerend goed. Accresontwikkeling en aanpassing van maatstaven verklaart het overige voordeel.

Het voordeel is als volgt opgebouwd:

- **Taakmutaties**
Diverse taakmutaties zijn ontvangen tot een bedrag van € 415.000. Dit zijn middelen die voor een specifiek onderwerp, al dan niet geoormerkt, aan de algemene uitkering worden toegevoegd. Tegenover dit voordeel op programma 13 staan overeenkomstige nadelen op de diverse andere programma's.
- **Afrekening oude jaren**
De algemene uitkering is voor de jaren 2012 en 2013 per saldo naar boven bijgesteld, een voordeel van € 875.000.
- **Inkomstenmaatstaf OZB**
In de berekening van de algemene uitkering wordt gecorrigeerd voor de gemeentelijke belastingcapaciteit. Dit gebeurt aan de hand van de waarde van het onroerend goed. Deze

waarde is verlaagd ten opzichte van een eerdere raming. Dit leidt tot een voordeel van € 700.000.

▪ *Overige mutaties*

Als gevolg van wijzigingen in het accres (incl. verwachte onderuitputting Rijk), aantallen, bedragen per maatstaf en de verfijningsuitkering riolering resteert een voordeel van € 2.145.000. In de Actualisatie 2014 is een bedrag van € 1,5 miljoen gerapporteerd.

Stelpost onderuitputting (Act. 2014 € 1.250.000 N) € 1.250.000 N

In de programmabegroting is een structurele stelpost onderuitputting opgenomen, uitgaande van een jaarlijkse onderuitputting als gevolg van onder meer fasering van realisatie. Deze onderuitputting doet zich voor op diverse budgetten/programma's. Tegenover deze voordelen op de programma's staat de vrijval van de stelpost, een nadeel van € 1,25 miljoen.

Onvoorzien (Act. 2014 € 100.000 V) € 100.000 V

Analoog aan de vrijval van de stelpost onderuitputting laten wij de post onvoorzien vrijvallen, een voordeel van € 100.000.

Dividend € 110.000 N

Het afgelopen jaar zijn onder invloed van de economische omstandigheden de inkomsten uit dividend ACV achtergebleven, een nadeel van € 110.000.

Onroerende zaakbelasting (Act. 2014 € 175.000 V) € 195.000 V

De inkomsten uit onroerende zaakbelasting 2014 zijn 1% hoger uitgevallen met een financiële omvang van € 315.000. Dit is te verklaren door waardeontwikkelingen en areaal, maar ook door de gerealiseerde kwaliteitslag. Ook zien we een afname van de leegstand. Deze effecten zijn grotendeels meegenomen in de tariefberekening 2015. Een nadere toelichting is opgenomen in de paragraaf lokale heffingen.

Het doorvoeren van correcties op oudere belastingjaren bij met name de niet-woningen leidt tot een nadeel van € 120.000. Dit betreft vooral einduitkomsten van (hoger) beroepszaken met doorwerking naar oudere jaren, maar ook uitspraken van de Hoge Raad omtrent zorginstellingen waarbij het OZB-gebruikersdeel fors is gedaald.

Afwaardering panden (Act. 2014 pm) € 2.400.000 N

Panden waarvoor niet de intentie bestaat om deze duurzaam te exploiteren, dus panden die we op termijn willen verkopen dienen te worden beoordeeld ten opzichte van de huidige marktwaarde. Voor deze categorie geldt dat moet worden afgeboekt als de boekwaarde hoger is dan de marktwaarde. Door de wijziging van de functie van het gebouw De Vleugel (was eerst ambtenarenhuisvesting) valt dit pand nu onder genoemde categorie waardoor afwaardering van dit pand heeft plaats gevonden. Daarnaast heeft een afboeking plaatsgevonden op de investeringen Doelen 2, omdat deze locatie niet meer wordt gehuurd door ons als gemeente.

Afwikkeling projecten van het regiocontract en stadscontract ten laste van reserve Cofinanciering

Minder kosten projecten € 1,8 miljoen V

Lagere onttrekking uit reserve cofinanciering € 1,8 miljoen N

In het kader van het regiocontract en stadscontract lopen veel projecten. Een gedeelte van de dekking van deze projecten vindt plaats uit de reserve cofinanciering.

Als totale onttrekking uit de reserve was een bedrag geraamd van circa € 2,4 miljoen. In werkelijkheid is slechts 6 ton besteed. Het grootste gedeelte wordt veroorzaakt doordat het project Openluchttheater tijdelijk stil heeft gelegen (€ 1,2 miljoen V). Daarnaast hebben verschuivingen tussen verschillende jaren plaatsgevonden door toepassing van het matchingprincipe. De begrote onttrekking van 2014 schuift door naar 2015.

Matching € 1.278.000 V

Het matching principe houdt in dat de ontvangen bijdragen in het jaar van uitvoering in verhouding tot de subsidiabele uitgaven ten gunste van de activiteit/het project worden gebracht. Te veel geboekte eigen middelen worden voorgesteld om te reserveren in de nieuw in te stellen reserve Matching.

Ombuigingen bedrijfsvoering € 400.000 N
In de Programmabegroting 2014 – 2017 is besloten tot een ombuigingstaakstelling van € 10 miljoen. Onderdeel hiervan is een taakstelling van € 5 miljoen op de bedrijfsvoering. In maart jl. heeft ons college kennisgenomen en ingestemd met een pakket aan bezuinigingsmaatregelen die deze taakstelling concretiseren. Bij dit voorstel zijn enkele maatregelen uit oude bezuinigingstaakstellingen voor een bedrag van € 1,6 miljoen toegevoegd, waardoor sprake is van één integraal samenhangend voorstel van totaal € 6,6 miljoen (afgerond).

De taakstelling voor 2014 bedraagt € 2,1 miljoen. Voor een belangrijk deel is deze gerealiseerd, maar wel is sprake van vertraging in realisatie. Dit leidt tot een tekort van € 400.000. Wij hebben de afspraak met de directie dat eventuele tekorten worden opgevangen binnen de reserves bedrijfsvoering. Gezien de huidige omvang van deze reserves achten wij het voor 2014 niet verantwoord. Om die reden stellen wij voor dit bedrag ten laste te brengen van de algemene middelen.

Leeftijdsarrangement (Act. 2014 € 4.436.000 N) € 4.509.000 N
Bij de Jaarrekening 2013 is een voorziening van € 4 miljoen getroffen voor de kosten leeftijdsarrangement. Op basis van de aangegane verplichting dient dit bedrag te worden aangevuld met een bedrag van € 4.509.000. Nu alle afspraken zijn gemaakt is de voorziening omgezet (=opgeheven) naar de balanspost "nog te betalen". Rekening houdend met de al gedane betalingen in 2014 resteert een bedrag van € 6,6 miljoen.

Vrijval Voorziening herbezettingsgelden € 299.000 V
Wij hebben besloten om de voorziening herbezettingsgelden vrij te laten vallen, omdat een dekkingsplan ontbreekt. Wij stellen u voor om een reserve herbezettingsgelden in te stellen, ter dekking van de bedrijfsvoeringskosten van de afdeling Mobiliteit en Ontwikkeling.

Vrijval bedrijfsvoeringsreserves € 140.000 N
Voor de bedrijfsvoeringsreserves waren de stortingen en onttrekkingen niet volledig begroot. Dit leidt er toe dat het verschil tussen begroot en realisatie via een resultaatbestemmingsvoorstel aan u wordt voorgelegd. In de dit jaar te actualiseren nota "Reserves en voorzieningen" komen hiervoor nieuwe spelregels.

Vrijval voorziening huisvesting € 425.000 V
Zoals in paragraaf 1.3 gemeld is ervoor gekozen het saldo van de onderhoudsvoorzieningen op 31 december 2014 te laten vrijvallen. Voor dit programma levert dit een voordeel op van € 425.000 door vrijval van de Voorziening huisvesting.

Lokale arbeidsvoorwaarden € 44.000 N
Voor deze reserve was de onttrekking niet volledig begroot. Dit leidt er toe dat het verschil tussen begroot en realisatie via een resultaatbestemmingsvoorstel aan u wordt voorgelegd.

Overlopende verplichtingen € 156.000 N
Voor deze reserve was de onttrekking niet volledig begroot. Dit leidt er toe dat het verschil tussen begroot en realisatie via een resultaatbestemmingsvoorstel aan u wordt voorgelegd. In de dit jaar te actualiseren nota "Reserves en voorzieningen" komen hiervoor nieuwe spelregels.

Rente € 96.000 N
In uw vergadering van 26 september 2014 heeft uw raad ingestemd met ons voorstel voor vervroegde gehele aflossing van de door de gemeente verstrekte geldlening aan de Taxon Groep (Cinemec). Dit onder kwijtschelding van de nog niet betaalde rente. Deze was deels reeds voorzien (€ 275.000), het resterende nadeel ad € 96.000 moest als oninbaar worden afgeboekt.

Renteomslag en financieringen (Act. 2014 € 1.400.000 V) € 1.080.000 V
De aanhoudend lage rente leidt tot een positief financieringsvoordeel. In 2014 levert dit een voordeel op van bijna € 1,1 miljoen. Een nadere toelichting vindt u in de paragraaf Financieringen.

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Conform artikel 8 lid 5 van de BBV dient een overzicht algemene dekkingsmiddelen te worden opgenomen in de begroting en de jaarrekening.

Overzicht algemene dekkingsmiddelen 2014	Begroting	Realisatie
Algemene uitkering	99.040.000	103.177.000
Bespaarde rente	4.204.000	4.186.000
Dividend BNG	125.000	137.000
Dividend ACV	384.000	275.000
OZB	21.470.000	21.666.000
Hondenbelasting	796.000	830.000
Toeristenbelasting	575.000	623.000
Forensenbelasting	612.000	604.000
Totaal	127.206.000	131.498.000

3 Paragrafen

3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

3.1.1 INLEIDING

De ontwikkelingen op het gebied van risicomanagement worden in deze paragraaf toegelicht. Bovendien worden de risicoprofielen voor de gemeente Ede (totaal), de algemene dienst en grondexploitaties weergegeven. Dit voor zover deze risico's bijdragen aan de benodigde weerstandscapaciteit. De gepresenteerde risicoprofielen beperken zich tot de grootste financiële risico's en kansen.

3.1.2 KADERSTELLING

Het Besluit Begroting & Verantwoording (BBV) geeft het kader voor risicomanagement. De Nota Risicomanagement & Weerstandsvermogen is op basis van dit besluit uitgewerkt. Uw raad heeft deze nota in februari 2008 vastgesteld.

3.1.3 BELEID

Het beleid op het terrein van risicomanagement heeft als het doel het inzichtelijk maken van risico's en het aanbrengen van samenhang in het sturen op risico's.

3.1.4 ONTWIKKELINGEN

In deze subparagraaf worden de algemene ontwikkelingen op het gebied van risicomanagement geschetst. Een volgende stap is het toelichten van de ratio van het weerstandsvermogen, de benodigde- en beschikbare weerstandscapaciteit.

3.1.4.1 Algemene ontwikkelingen

Eind 2014 is de ontwikkeling van het risicoprofiel van de gemeente Ede gepresenteerd aan het directieteam. De presentatie heeft plaatsgevonden op het niveau van strategische, prioritaire dossiers per cluster. Afgesproken is deze presentatie voortaan halfjaarlijks te laten plaatsvinden, dit om risicogestuurde control en afstemming met de strategische agenda mogelijk te maken.

Voor het realiseren van beleidsdoelstellingen gaat de gemeente Ede steeds meer samenwerkingsverbanden aan met externe partijen. De toename van het zowel het aantal, als de complexiteit van deze samenwerkingsverbanden vraagt een andere toezichthoudende rol. Begin 2015 wordt uitgewerkt op welke wijze risicomanagement bij kan dragen aan deze toezichthoudende rol en hoe risicogestuurde toezichtsarrangementen kunnen worden ontwikkeld.

Een algemene tendens is nog steeds dat het risicoprofiel van gemeenten verslechtert. Oorzaken zijn zowel externe ontwikkelingen met een opwaartse druk op de benodigde weerstandscapaciteit, als het onder druk staan van reserves (beschikbare weerstandscapaciteit).

3.1.4.2 Ratio weerstandsvermogen

De ratio van het weerstandsvermogen wordt berekend door de beschikbare- en benodigde weerstandscapaciteit tegen elkaar af te zetten. De ratio die hierdoor ontstaat, geeft inzicht in de mate waarin we in staat zijn om risico's af te dekken met de beschikbare middelen.

Tabel 9 - Ratio's weerstandsvermogen (na resultaatbestemming)

Ratio Weerstandsvermogen	Integraal	Algemene dienst	Grond-exploitaties
Beschikbare weerstandscap.	€ 60.874.924	€ 59.464.489	€ 1.410.435
Benodigde weerstandscap.	€ 35.978.217	€ 27.719.020	€ 13.475.759
	= 1,69	= 2,15	= 0,10
Score waardering	Ruim voldoende	Uitstekend	Ruim onvoldoende

De integrale ratio (1,69) is licht verbeterd ten opzichte van de integrale ratio bij de Programmabegroting 2015 (1,62).

Bij grondexploitatie wordt voor de dekking van risico's onderscheid gemaakt tussen positieve en negatieve plannen. Dekking voor risico's van positieve plannen, wordt gevonden in de meerjarige winstverwachting van deze plannen. Voor risico's die zich binnen de negatieve plannen voordoen, is weerstandscapaciteit nodig. Deze wordt allereerst gevonden binnen de bedrijfsreserve grondzaken en vervolgens binnen de reserves van de algemene dienst. De in tabel 9 weergegeven benodigde weerstandscapaciteit voor grondexploitatie heeft enkel betrekking op de negatieve plannen. Voor meer informatie over grondexploitatie risico's wordt verwezen naar de paragraaf Grondbeleid en MPG.

Tabel 10 - Ontwikkeling ratio's

	Programmarekening 2013	Programmabegroting 2015	Programmarekening 2014
Integraal	1,14	1,62	1,69
Algemene dienst	1,75	2,31	2,15
Grondexploitatie	0	0,37	0,10

Bij de kolom Programmarekening 2014 zijn de ratio's na resultaatbestemming weergegeven.

3.1.4.3 Benodigde weerstandscapaciteit algemene dienst en Grondzaken

In deze subparagraaf staat de identificatie en waardering (kans van optreden en financiële impact) van de risico's van de algemene dienst en grondzaken centraal.

De tien grootste risico's hebben een financiële omvang van € 108,5 miljoen. Het totaal van alle risico's (algemene dienst en negatieve plannen) bedraagt € 171,0 miljoen. Bij de Programmabegroting 2015 was het totaal van alle risico's € 168,5 miljoen. Het totale risicobedrag is daarmee met zo'n 1,5% gestegen.

In onderstaande tabel zijn de twintig grootste financiële risico's en kansen (nummers 9, 19 en 20) weergegeven. In verband met vertrouwelijke informatie zijn sommige risico's veralgemeniseerd. De in de tabel opgenomen risico's en kansen kunnen zowel incidenteel als structureel (S) van aard zijn. Indien een risico en/of kans structureel is, wordt het maximale financiële gevolg vermenigvuldigd met 2,5 (systeemafpraak). Zo wordt bijvoorbeeld bij risico nummer 14 over "leegstand maatschappelijk vastgoed" het maximale gevolg ingeschat op € 1.000.000. Aangezien dit een structureel risico betreft, wordt ten behoeve van de benodigde weerstandscapaciteit € 2.500.000 opgenomen.

Bij risico's voor grondexploitatie wordt onderscheid gemaakt tussen projectspecifieke risico's per plan en conjuncturele risico's en kansen die op portefeuilleniveau worden berekend. De conjuncturele risico's en kansen (nummers 3, 9 en 17) betreffen namelijk verzamelrisico's en kansen, die op meerdere plannen van toepassing zijn. We onderscheiden daarbij:

- het risico op afwijkende opbrengststijging ten opzichte van de uitgangspunten van het MPG;
- planvertraging ten opzichte van de programmering in het MPG.

Conjuncturele risico's en kansen kunnen hetzelfde gevolg hebben als een projectspecifiek risico. De oorzaken van beide risico's zijn echter verschillend.

Ten behoeve van het MPG zijn ten aanzien van te verwachten opbrengsten uitgangspunten geformuleerd. De in de tabel 11 opgenomen verzamelrisico's en kansen betreffen de risico's en kansen dat van deze uitgangspunten wordt afgeweken (bijvoorbeeld hogere dan wel lagere grondprijzen voor de komende tien jaar dan waarmee rekening gehouden in de uitgangspunten).

Tabel 11 - Top 20 risico's

Nr.	Risico	Gevolgen	Kans	Financieel gevolg	Invloed
1.	Het op de Kazerneterreinen niet af kunnen zetten van alle in de grondexploitatie opgenomen dure woningen.	Een verslechtering van het financieel resultaat.	50%	max. € 9.000.000	6.77%
2.	De uitkomst van herijking van verdeelmodellen na 2016 is onduidelijk.	Er zijn minder middelen beschikbaar voor zorg.	20%	max. € 21.000.000 (S)	6.37%

Nr.	Risico	Gevolgen	Kans	Financieel gevolg	Invloed
3.	Een achterblijvende opbrengstenstijging (gedurende 10 jaar) voor de woningmarkt (negatieve plannen).	Een verslechtering van het financieel resultaat.	50%	max. € 7.072.191	5.40%
4.	De gebiedsexploitatie van de stationsomgeving levert minder opbrengsten op dan gepland.	De voorziene dekking wordt niet gerealiseerd. De gemeente Ede moet uit eigen middelen aanvullen.	50%	max. € 7.000.000	5.30%
5.	Het ontvangen van schadeclaims naar aanleiding van wijzigingen in programma's.	Het betalen van afkoopsommen voor ontwikkelpotenties.	25%	max. € 11.444.000	4.37%
6.	Het nog niet concreet invullen van de structurele steltpost bezuinigingen uit de Perspectiefnota 2014.	Het moeten aanspreken van reserves. Bij een niet-sluitende begroting het onthouden van goedkeuring door de provincie en plaatsen onder preventief toezicht.	20%	max. € 12.500.000 (S)	3.79%
7.	De rijkskorting op nieuwe taken Jeugdzorg, Awbz-Wmo en Participatiewet wordt onvoldoende ingevuld.	Een overschrijding van het budget.	10%	max. € 24.000.000 (S)	3.67%
8.	De vrijstelling BTW voor sport vervalt vanaf 2016 door veranderende regelgeving.	Het niet meer kunnen verrekenen van BTW over investeringen, waardoor het een kostenpost wordt. Het behaalde voordeel kan met terugwerkende kracht vervallen.	50%	max. € 3.410.794 (S)	2.58%
9.	Een sneller dan verwachte opbrengststijging voor de woningmarkt (negatieve plannen).	Een verbetering van het financieel resultaat.	25%	max. € 6.227.897	2.38%
10.	Verandering van functie van panden van maatschappelijk gebruik naar gebruik zonder maatschappelijk doel	Afwaardering, indien boekwaarde hoger ligt dan marktwaarde	30%	max. € 5.000.000	2.28%
11.	Minder zelfrealisatie dan gepland in de Klomp Oost.	Een verslechtering van het financieel resultaat.	50%	max. € 3.000.000	2.27%
12.	De realisatie van minder woningen dan gepland in het westelijk deel van Kernhem.	Een verslechtering van het financieel resultaat.	50%	max. € 2.615.700	2.01%
13.	De stortingen in de reserve bovenwijkse voorzieningen vinden later plaats dan gepland, c.q. niet (volledig) plaats.	Er zijn onvoldoende middelen in de reserve aanwezig om de aanleg van de Parklaan (tijdig) te realiseren.	50%	max. € 2.500.000	1.90%
14.	De leegstand van (maatschappelijk) vastgoed is hoger dan gepland.	Er is sprake van niet gedekte exploitatiekosten.	50%	max. € 2.500.000 (S)	1.90%
15.	Het bestemmingsplan voor de Parklaan wordt later gepland vastgesteld.	Een verslechtering van het financieel resultaat.	50%	max. € 2.500.000	1.90%
16.	Kosten uitvoering werken Kernhem vallen hoger uit dan geraamd	Een verslechtering van het financieel resultaat.	50%	max. € 2.395.800	1.80%
17.	Een achterblijvende opbrengstenstijging (gedurende 10 jaar) voor de woningmarkt (positieve plannen).	Een verslechtering van het financieel resultaat.	50%	max. € 2.011.602	1.53%
18.	De kosten voor het bouw- en woonrijp maken van de Kazerneterreinen zijn (sober) geraamd.	De uitkomsten van de aanbestedingen vallen tegen met als gevolg hogere kosten.	50%	max. € 2.000.000	1.53%
19.	De verkoopwaarde van gebouwen op de kazerneterreinen valt hoger uit dan geraamd.	Een positief effect op het financieel resultaat.	50%	max. € 2.000.000	1.52%
20.	De inkomsten uit de 2e concessie windmolens op BTA12 vallen hoger uit dan gepland.	Een verbetering van het financieel resultaat.	50%	max. € 1.886.000	1.43%

De belangrijkste wijzigingen (nieuwe risico's) in de lijst met toprisico's ten opzichte van september 2014 (Programmabegroting 2015) zijn:

- De uitkomst van de herijking van de verdeelmodellen na 2016 is nog onduidelijk. Dit kan er toe leiden, dat er minder middelen beschikbaar zijn voor zorg. Door lobby aan de voorkant van het proces, wordt geprobeerd nadelige effecten te beperken. Daarnaast wordt door sturing aan de poort, het verstevigen van de nuldelijn en het inzetten op urgentie geprobeerd om de kosten te beperken.
- Mogelijk gaat de regelgeving omtrent vrijstelling van BTW voor sport veranderen. BTW over investeringen is dan niet langer verrekenbaar en wordt een kostenpost. Het behaalde voordeel kan met terugwerkende kracht komen te vervallen.
- Het risico van het onvoldoende invullen van de rijkskorting op nieuwe taken Jeugdzorg, Awbz-Wmo en Participatiewet is verlaagd, omdat inkoop deels binnen financiële kaders heeft plaatsgevonden.
- Het risico, dat verandering van functie van panden van maatschappelijk gebruik naar gebruik zonder maatschappelijk doel, een afwaardering tot gevolg kan hebben, is toegevoegd.

Binnen de grondexploitaties zijn in 2014 de risico's afgenomen. Hiervoor zijn de volgende oorzaken te benoemen. De grondprijzen zijn opnieuw (en onafhankelijk) beoordeeld en de planningen ten aanzien van het tempo van verwachte verkopen van bouwgrond zijn naar beneden bijgesteld. Het effect hiervan is lagere risico's en grotere kansen op toekomstig meevallende prijzen of snellere verkoop van bouwgrond. Voor meer informatie wordt verwezen naar de paragraaf Grondbeleid en MPG.

3.1.4.4 Benodigde weerstandscapaciteit

Niet alle geïdentificeerde risico's zullen zich tegelijkertijd en in maximale omvang voordoen. Het gevolg hiervan is dat de benodigde weerstandscapaciteit veel lager is, dan het totaal van alle risico's. Door middel van simulatie kan berekend worden wat de benodigde weerstandscapaciteit is bij een gekozen zekerheidspercentage. In de gemeente Ede wordt gewerkt met een zekerheidspercentage van 90%.

Tabel 12 - Risicobedrag en benodigde weerstandscapaciteit

	Integraal	Algemene dienst	Grondexploitaties
Totaal risicobedrag	€ 171.049.437	€ 123.415.601	€ 47.633.836
Benodigde weerstandscapaciteit (90% zekerheid)	€ 35.978.217	€ 27.719.020	€ 13.475.759

Bij de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit voor de grondexploitaties is enkel rekening gehouden met de negatieve plannen. Dekking voor risico's van positieve plannen, wordt gevonden in de meerjarige winstverwachting van deze plannen.

3.1.4.5 Beschikbare weerstandscapaciteit

De eenmalig vrij in te zetten middelen, die gebruikt kunnen worden om eventueel optredende risico's af te dekken, noemen we de beschikbare weerstandscapaciteit. De omvang van de beschikbare weerstandscapaciteit is weergegeven in de volgende tabel:

Tabel 13 - Berekening beschikbare weerstandscapaciteit (totaal) bedragen x € 1.000

	September 2014/ Begroting 2015	Februari 2015/ Jaarrekening 2014
Onvoorzien	100	100
Algemene reserve	16.883	27.595
Overige algemene reserves	16.514	16.514
Bedrijfsmiddelen en P-reserves	15.395	15.255
Stille reserves	p.m.	p.m.
Bedrijfsreserve grondzaken	6.384	1.410
Totale weerstandscapaciteit	55.278	60.874

De kolom September 2014/Begroting 2015 bevat de verwachte stand van de opgenomen reserves per 31/12/2014. De kolom Februari 2015/Programmarekening 2014 geeft de reservestanden aan per 31/12/2014 na resultaatbestemming.

Tot de beschikbare weerstandscapaciteit voor de algemene dienst worden gerekend: onvoorzien, algemene reserve, overige algemene reserves, bedrijfsmiddelen en P-reserves en stille reserves. De winstverwachting voor grondexploitaties worden met ingang van de Jaarrekening 2013 niet meer tot de beschikbare weerstandscapaciteit gerekend voor de negatieve plannen. Voor meer informatie wordt verwezen naar de paragraaf Grondbeleid en het MPG.

3.2 Lokale Heffingen

3.2.1 INLEIDING

De ontwikkeling van lokale heffingen wordt in deze paragraaf toegelicht. Hierbij gaat het ondermeer over de opbrengsten versus de ramingen en kostendekkendheid van tarieven.

3.2.2 KADERSTELLING

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is het wettelijk kader voor lokale heffingen te vinden. Op basis van dit kader is door uw raad in 2005 de Nota Lokale Heffingen vastgesteld.

3.2.3 BELEID EN ONTWIKKELINGEN

Het beleid is dat tarieven slechts gecorrigeerd worden voor inflatie. Bij de onroerende zaakbelasting wordt het tarief tevens beïnvloed door de waardeontwikkeling. Deze correctie van het tarief valt, gemiddeld gezien, voor de burger per saldo neutraal uit.

Bij de vaststelling van tarieven wordt tevens gekeken naar kostendekkendheid. Dit geldt overigens niet voor belastingen, omdat belastingopbrengsten een algemeen dekkingsmiddel zijn voor de uitgaven van de gemeentebegroting.

3.2.3.1 Opbrengsten lokale heffingen en kwijtscheldingen

In onderstaande tabel is een overzicht te vinden van de belangrijkste lokale heffingen.

Tabel 14 - Samenvattend overzicht van een aantal belangrijke belastingen en heffingen bedragen x € 1.000

Omschrijving	Opbrengst 2013	Opbrengst actuele begroting 2014	Opbrengst 2014	% Afwijking t.o.v. de begroting
Onroerende zaakbelastingen	21.052	21.469	21.785	1%
Afvalstoffenheffing	9.620	9.865	9.883	0%
Rioolrechten	10.383	10.590	10.568	0%
Begraafrechten	1.119	1.012	1.113	10%
Parkeergelden	1.042	1.125	1.054	-6%
Leges omgevingsvergunningen	2.079	2.205	1.983	-10%
Leges Burger- en bestuurszaken	1.134	1.028	1.133	10%

De kosten van kwijtschelding bedragen € 424.000 en vallen daarmee 3% hoger uit dan de raming.

3.2.3.2 Onroerende zaakbelasting

De inkomsten zijn 1% hoger uitgevallen. Dit is te verklaren door waardeontwikkelingen en areaal, maar ook door gerealiseerde kwaliteitslagen en intensievere controles. Deze effecten zijn al meegenomen bij de tariefberekening 2015. Een nadere toelichting, uitgesplitst in woningen en niet-woningen, volgt hieronder.

Onroerende Zaakbelasting - woningen

€ 139.000 V

De neerwaartse waardeontwikkeling 2013 valt slechts 0,2% hoger uit dan was voorzien, waardoor een incidenteel nadeel van € 29.000 ontstaat. Het areaal op woningen, maar ook minder toegekende bezwaren en aanzienlijk minder beroepszaken, zorgen voor een voordeel van € 168.000.

Onroerende Zaakbelasting – niet woningen

€ 176.000 V

In de categorie 'niet-woningen' is sprake van een voordeel dat op hoofdlijnen bestaat uit:

1. Waardeontwikkelingen € 129.000 V
In de tarieven 2014 zit de waardeontwikkeling begrepen tot medio 2013. De werkelijke waardeontwikkeling over geheel 2013, is iets lager uitgevallen dan was voorzien.
2. Areaal en overige waardeverschillen € 137.000 N
Het nadeel op areaal en overige waardeverschillen, wordt verklaard door een forse verruiming van de woondelenvrijstelling bij gemengde panden. Door een aantal arresten dat gewezen is door de Hoge Raad, worden veel meer delen van objecten toegerekend als 'woning' of dienstbaar hieraan. Daarnaast en in combinatie hiermee, heeft er een verschuiving plaatsgevonden van objecten die in 2013 als niet-woning te boek stonden, maar in 2014 wel als woning zijn gekwalificeerd.
3. Verminderingen en leegstand € 184.000 V
Met name de kosten van leegstand dalen sterk. Dit is mogelijk een voorzichtig teken van economisch herstel. Bovendien zijn er eind 2013 grondige leegstandscontroles gehouden onder niet-woningen. Hierbij is niet alleen administratief gecontroleerd, maar was er ook sprake van een veldcontrole (bezoeken/controles ter plaatse).

3.2.3.3 Kostendekkendheid afvalstoffenheffing

De kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing wordt bewaakt via de egaliseringsreserve afval. Het verloop van deze reserve is betrokken bij de vaststelling van de tarieven. Onderstaand een beknopt overzicht van de totale kosten en baten van het product afval.

Tabel 15 - Overzicht product Afval

bedragen x € 1.000

Kostendekkendheid	Rekening 2013	Begroting 2014	Realisatie 2014
Kosten afval	10.783	11.058	10.974
Opbrengsten afval	10.328	10.665	11.089
Vershil	455 N	393 N	115 V

Voor de inzameling van plastic verpakkingen zijn vanuit het nationaal Afvalfonds Verpakkingen ook over 2013 nog inkomsten ontvangen. Mede hierdoor zijn de inkomsten in 2014 hoger dan verwacht. Het saldo is, conform de geldende gedragslijn, verrekend met de egaliseringsreserve afval. Ultimo 2014 is de stand van de egaliseringsreserve afval € 2,21 miljoen. Voor deze reserve is een plafond vastgesteld van € 1,2 miljoen. Vanaf 2012 wordt al uitvoering gegeven aan een verlaging van de afvalstoffenheffing. Het huidige beeld van de meerjarige ontwikkeling van de reserve laat een daling zien tot een saldo van ca. € 740.000 in 2018.

3.2.3.4 Kostendekkendheid rioolheffing

De kostendekkendheid van de rioolheffing wordt bewaakt via de voorziening vervangingsinvesteringen riolering. Het verloop van deze voorziening wordt betrokken bij de vaststelling van de tarieven. Onderstaand een beknopt overzicht van de totale kosten en baten (o.a. rioolheffing en verfijningsuitkering Rijk) van het product riolering.

Tabel 16 - Overzicht product Riolering

bedragen x € 1.000

Kostendekkendheid	Rekening 2013	Begroting 2014	Realisatie 2014
Kosten riolering	8.159	12.195	7.624
Opbrengsten riolering	11.358	11.676	11.656
Vershil	3.199 V	519 N	4.032 V

Het saldo is, conform de geldende gedragslijn, verrekend met de voorziening vervangingsinvesteringen riolering. De werkelijke inkomsten zijn nagenoeg gelijk aan de raming. Voor een toelichting op de dotatie van € 4,0 miljoen, wordt verwezen naar Programmablad 2 Beheer Openbare Ruimte.

Ultimo 2014 is de stand van de voorziening vervangingsinvesteringen riolering € 32,1 miljoen. Dit saldo wordt aangewend om de toekomstige piek in de rioolvervanging te kunnen financieren,

zonder dat hiervoor geld geleend hoeft te worden. Bij de 5-jaarlijkse evaluatie wordt de hoogte van de voorziening betrokken bij de vaststelling van de tarieven. Conform het verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan Ede 2013 – 2017, blijft de jaarlijkse rioolheffing in de huidige planperiode op hetzelfde niveau en wordt afgezien van de reguliere inflatiecorrectie.

3.2.3.5 Kostendekkendheid begraafrechten

Tabel 17 - Overzicht product Begraven

bedragen x € 1.000

Kostendekkendheid	Rekening 2013	Begroting 2014	Realisatie 2014
Kosten Begraven	1.050	1.104	970
Opbrengsten Begraven	1.119	1.012	1.113
Verschil	69 V	92 V	143 V

Het voordeel van € 143.000 wordt veroorzaakt door een hoger aantal begrafenissen dan verwacht. De geprognosticeerde daling van het aantal begrafenissen, in verband met het geopende crematorium, heeft zich daarmee nog niet laten zien. De verwachting is echter wel dat dit effect de komende jaren merkbaar wordt. Dit mede in verband met de komst van de particuliere begraafplaats Wekerom. Het product begraven is een volledig zelffinancierend product. Het voordeel op begraven, wordt toegevoegd aan de voorziening begraven. Eind 2014 zal deze voorziening worden omgezet in een reserve (zie voor een toelichting hierop programmablad 2 Beheer openbare ruimte).

3.2.3.6 Parkeergelden

De opbrengsten van parkeergelden (-6%) zijn wederom lager dan begroot. Dit betreft het vooraf betaald parkeren (straatparkeren). Vanaf 2012 heeft de economische crisis, in combinatie met gewijzigd consumentengedrag (online kopen), een negatief effect op de parkeeropbrengsten. De opbrengsten achteraf betaald parkeren zijn conform de begroting. Bij de eerstkomende Perspectiefnota komen wij terug op het structureel effect van lagere opbrengsten bij vooraf betaald parkeren.

3.2.3.7 Leges omgevingsvergunningen

De recessie zorgt zowel voor een afname in het aantal aanvragen om een omgevingsvergunning (activiteit bouwen), als de omvang van bouwprojecten. Daarnaast is er een ontwikkeling te zien van het verruimen van vergunningvrij bouwen binnen het vakgebied, waardoor gemeenten voor minder activiteiten leges kunnen vragen. De hiervoor genoemde punten zorgen de laatste jaren voor een forse teruggang in leges. De gerealiseerde inkomsten van € 2,0 miljoen, zijn € 200.000 lager dan waarmee gerekend werd in de actuele begroting voor 2014.

In veel gevallen leidt het vergunningvrij bouwen niet tot minder werkzaamheden bij gemeenten. Zo is het toetsingskader voor een sloopmelding, hetzelfde als het toetsingskader dat voorheen voor een sloopvergunning werd gehanteerd. Bovendien vraagt de uitleg over vergunningvrij bouwen veel tijd en specifieke kennis van gemeenten. De hiervoor genoemde ontwikkelingen zorgen voor onduidelijkheid over de betaalbaarheid van de uitvoering van (achterblijvende) vergunning- en toezichttaken binnen de overheid. Bovendien verandert de rol van de gemeente. De taken die overblijven in het nieuwe stelsel van kwaliteitsborging, zien meer toe op algemeen belang dan een individualiseerbaar, economisch belang. De grondslag voor legesheffing is echter een individueel belang. Als in mindere mate het individuele belang met de achterblijvende taken wordt gediend, heeft dit invloed op de grondslag van het legesstelsel. Dit vraagt op termijn om een herbezinning op de rol van bouw- en woningtoezicht (BWT) van gemeenten.

3.2.3.8 Leges Burger- bestuurszaken

De inkomsten uit leges zijn 10% hoger uitgevallen. Dit is meeropbrengst van diverse leges. Met name de leges rijbewijzen, aktes en uittreksels dragen bij aan dit voordeel.

3.2.3.9 Kostendekkendheid tarieven leges

De onderbouwing van tarieven voor leges in 2011 en 2012 is afgerond. In procedures voor het Gerechtshof Arnhem, met betrekking tot de legesverordening algemene dienst, is de gemeente in het gelijk gesteld. De inkomsten zijn niet hoger geweest dan de hiervoor gemaakte kosten, waardoor de desbetreffende verordeningen niet onverbindend zijn verklaard.

De opgedane ervaring wordt gebruikt in de onderbouwing van de tarieven voor 2015. In 2015 wordt het onderzoek naar het transparanter maken van de kostenonderbouwing afgerond. De informatie over de kostendekkendheid van legstarieven, wordt in het voorjaar van 2015 via de website ontsloten. De resultaten van het onderzoek kostendekkendheid leges worden, als onderdeel van de toegezegde informatiebijeenkomst Belastingen, via de raads werkgroep aan uw raad aangeboden.

Acties (✓ = gerealiseerd, ⇨ = ligt op schema, * = vraagt aandacht)	Status
1. De kostendekkendheid van onze tarieven wordt onderzocht. Hiertoe wordt een afzonderlijk raadsvoorstel opgesteld.	⇨

3.3 Onderhoud Kapitaalgoederen

INLEIDING

Een gemeente beschikt over veel kapitaalgoederen op het gebied van infrastructuur (wegen, water, riolering, civiele kunstwerken), voorzieningen (groen, verlichting, sportfaciliteiten, speelvoorzieningen, straatmeubilair) en gebouwen. Ten aanzien van deze kapitaalgoederen is er de verplichting te zorgen voor onderhoud en/of beheer.

3.3.1 KADERSTELLING

Het wettelijk kader voor onderhoud en/of beheer van kapitaalgoederen is te vinden in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Op basis hiervan is door uw raad in oktober 2009 de 'Nota Onderhoud Kapitaalgoederen' vastgesteld. Deze nota is verder uitgewerkt in onderliggende beleids- en onderhoudsplannen.

3.3.2 BELEID

De algemene beleidslijn ten aanzien van onderhoud van kapitaalgoederen, is dat dit van voldoende tot goed niveau moet zijn. In onderliggende, door u vastgestelde, plannen worden zowel de beleidsintenties (zoals spreiding van voorzieningen), als het onderhoudsniveau nader uitgewerkt.

3.3.3 ONTWIKKELINGEN

Kerntakendiscussie

Op 10 juli 2014 heeft uw raad besloten om een bezuinigingstaakstelling op diverse producten voor beheer van de openbare ruimte te leggen. Op basis van een participatietraject met de samenleving, genaamd *mEdemaken*, is eind 2014/begin 2015 gediscussieerd over een definitieve invulling van deze taakstelling. De uitkomsten van dit traject zijn van invloed op de kwaliteit en wijze van beheer van de genoemde kapitaalgoederen. Een aanpassing van de kwaliteit van de openbare ruimte betekent ook een beleidsaanpassing.

Vervanging kapitaalgoederen

Bij de Programmabegroting 2014-2017 is besloten om investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut niet meer te activeren. In expliciete gevallen, bijvoorbeeld zeer omvangrijke investeringen, kan van deze beleidslijn worden afgeweken en toch geactiveerd worden. Hiervoor is een raadsbesluit benodigd.

In 2014 heeft een VNG-adviescommissie het rapport 'Vernieuwing van de begroting en verantwoording van gemeenten' uitgebracht. In dit rapport worden voorstellen gedaan voor het aanpassen van de regelgeving (BBV). Een van de voorstellen is de mogelijkheid om 'niet te activeren' af te schaffen, zodat de vergelijkbaarheid tussen gemeenten wordt vergroot. Medio 2015 wordt duidelijk of het Rijk dit voorstel overneemt. In dat geval is met ingang van 2016 'niet activeren' niet meer toegestaan.

Reserve Vervanging kapitaalgoederen

Deze reserve is een samenvoeging van de volgende reserves: vervanging kapitaalgoederen, onderhoud wegen en openbare verlichting. Uit deze reserve wordt de vervanging van kapitaalgoederen (met maatschappelijk nut) betaald. Dit beperkt zich tot de openbare ruimte.

Zowel de mogelijke wijziging in regelgeving, als de typen kapitaalgoederen die vallen onder maatschappelijk nut zijn voor ons aanleiding om, samen met de raads werkgroep Programmabegroting, deze reserve (en daarmee ook de Nota onderhoud kapitaalgoederen) in de loop van 2015 nog eens tegen het licht te houden. Hierbij gaat het om de spelregels voor wat betreft verantwoordelijkheden, voeding en onttrekking (incl. financiering van investeringen).

Visie voor de Openbare ruimte

In 2015 wordt er gewerkt aan de (door)ontwikkeling van het beleid voor het beheer van de openbare ruimte. Uitgangspunt is een meer integrale werkwijze, waarin de verschillende 'grijze, groene en blauwe' onderdelen in de openbare ruimte in nauwere samenhang worden gebracht. Een stadsbrede 'Visie voor de Openbare Ruimte (VOR)', is daarvoor in ontwikkeling. Met de VOR kan uw raad sturen op kwaliteit van de inrichting en het beheer van onze leefomgeving. Kapitaalgoederen nemen hierbij een belangrijke plaats in. De VOR moet tevens antwoorden geven op vragen om meer te gaan differentiëren naar inrichting en beheer. Bij het opstellen van de VOR wordt rekening gehouden, met de door uw raad bepaalde richting met betrekking tot de bezuinigingstaakstelling (kerntakendiscussie). Afhankelijk van het proces rondom *mEdemaken*, is de verwachting dat de VOR in juni 2015 als concept besproken kan worden met uw raad. Vaststelling van de VOR kan dan direct na de zomer plaatsvinden.

Rapportage 'Basis in beeld'

Om integraal te kunnen werken, en als input voor de Visie openbare ruimte (VOR), is het noodzakelijk dat de basisinformatie over te beheren arealen, huidige kwaliteiten en beschikbare middelen openbare ruimte op orde is. Dit onderzoek is inmiddels afgerond. De belangrijkste conclusie van het onderzoek is dat er onvoldoende middelen beschikbaar zijn voor de vervanging van de kapitaalgoederen in de openbare ruimte. Uitgaande van het huidige kwaliteitsniveau gaat het om substantiële tekorten. Op weg naar de Perspectiefnota worden diverse scenario's uitgewerkt en aan u voorgelegd. De resultaten van het participatietraject *mEdemaken* zijn een belangrijke input hierbij en beïnvloeden de definitieve uitkomsten. Wij betrekken hierbij ook de ontwikkeling van de reserve Vervanging kapitaalgoederen. Het saldo per 31 december 2014 van deze reserve bedroeg € 7,6 miljoen (na resultaatbestemming € 7,1 miljoen), terwijl jaarlijks € 1 miljoen extra aan deze reserve wordt toegevoegd. In afwachting van de uitwerking op weg naar de Perspectiefnota, is het uitgangspunt de grootste knelpunten binnen het genoemde bedrag van € 1 miljoen op te lossen.

Wegen buitengebied

Voor de aanpak van (achterstallig) onderhoud aan wegen in het buitengebied heeft uw raad, verdeeld over de periode 2010 tot en met 2015, een krediet beschikbaar gesteld van € 15 miljoen. Op 31-12-2014 bedroeg het restantkrediet € 1,5 miljoen. Dit resterende budget wordt ingezet om diverse geprioriteerde grootschalige vervangingen op wegen in het buitengebied te plegen. Daarnaast vindt verharding van delen van zandwegen plaats conform raadsbesluit (7596).

Bomenbeleidsplan

Op 19 december 2013 heeft uw raad kennis genomen van het Bomenbeleidsplan 'Toekomst voor bomen, bomen voor de toekomst'. Hierbij is als één van de beleidsuitgangspunten gekozen voor het scenario 'Accent op structuren'. Doel is om daarmee het groene karakter van Ede te waarborgen.

Voor omvormingen is een brutobedrag van € 6 miljoen nodig. Omdat omvormingen ook besparingen opleveren, leidt dit tot een lager nettobedrag afhankelijk van de termijn van omvormen. De omvormingen leveren op termijn structurele bezuinigingen op. Overigens zijn de uitkomsten van het participatietraject en de bezuinigingen van invloed hierop.

Op verzoek van uw raad wordt het omgevingsvergunningstelsel voor bomen herzien. Uitgangspunt hierbij is focus leggen op écht belangrijke bomen en deregulering. Kostenbesparing is geen doel, maar waarschijnlijk wel een effect van de herzieningen.

Het aanpassen van het omgevingsvergunningstelsel is afhankelijk van besluitvorming door de Eerste en Tweede Kamer over de Wet Natuurbescherming. Aangezien besluitvorming in de Tweede Kamer eind 2014 is vertraagd, wordt ervoor gekozen om een knip aan te brengen in het kapvergunningsstelsel voor de kernen en het buitengebied. Het kapvergunningsstelsel

buitengebied blijft vooralsnog gehandhaafd tot de wijziging in de Wet Natuurbescherming is doorgevoerd. Voor de kernen wordt het kapvergunningstelsel afgeschaft, met uitzondering van waardevolle monumentale bomen.

Voor bomen in openbaar gebied worden beleidsregels en een kaart met gemeentelijke monumentale bomen opgesteld. Hierin komt te staan dat voor het kappen van bomen in de kernen geen omgevingsvergunning meer nodig is, dit met uitzondering van monumentale bomen die op de bijbehorende kaart zijn gemarkeerd. Voor particuliere bomen geldt een meldingsplicht, op basis waarvan de gemeente bepaald of de boom waardevol is of niet. De conceptbeleidsregels worden begin april 2015 vrijgegeven voor inspraak. Vaststelling door uw raad staat gepland voor begin juli.

Platform Water Vallei en Eem - Samen naar een duurzame waterketen

In het Waterplan 2013-2017 (vastgesteld 18 september 2012) is als één van de speerpunten geformuleerd de regionale samenwerking binnen het Platform Water Vallei en Eem. Doel van deze samenwerking is invulling geven aan de landelijke doelmatigheidsopgave, die ondermeer moet leiden tot een (landelijke) besparing die oploopt tot € 380 miljoen per jaar in 2020. De samenwerking is gestart met het uitwisselen van kennis en groeit verder via het gemeenschappelijk uitvoeren van projecten.

In 2014 is de voortgang op de landelijke doelmatigheidsopgave beoordeeld door de visitatiecommissie onder leiding van Karla Peijs. Het samenwerkingsverband wordt positief beoordeeld. In de beoordelingsrapportage staat: 'Platform Water Vallei en Eem is een mooi voorbeeld, daar vallen de eerste vruchten. Partijen ervaren dat de samenwerking voor een stabielere organisatie rond watertaken zorgt'.

In 2015 staan we voor de uitdaging om de bestaande samenwerking verder te professionaliseren en projecten ter hand te nemen om invulling te geven aan de doelmatigheidsopgave uit het bestuursakkoord.

De komende jaren wordt het uitvoeringsprogramma gevolgd, conform het Waterplan 2013-2017. In 2015 staan er aansprekende opgaven op de agenda. Zoals het Particulier afkoppelen in de Burgemeesterbuurt en de omgeving van de Stationsweg in Ede. Daarnaast wordt het Gemeentelijk afkoppelproject Bennekom-Oost (deelgebied II) uitgevoerd, waarbij naast afkoppelen en rioolvervangende diverse beheers- en verkeersmaatregelen integraal meegenomen worden. In 2015 start de evaluatie en herijking van het hemelwaterbeleid aan de hand van al uitgevoerde afkoppelprojecten. De uitkomsten van deze evaluatie leiden mogelijk tot een bijstelling van de afkoppelambities, zoals opgenomen in het huidige hemelwaterbeleid (2007).

Onderhoud vastgoed

De gecentraliseerde aanpak van het gemeentelijk vastgoed is in 2014 verder vormgegeven. Er is een aanbesteding gedaan, om in de eerste helft van 2015 voor alle vastgoedobjecten van de gemeente Ede een conditiemeting uit te voeren. Op basis van deze conditiemeting wordt per object een onderhoudsplan opgesteld, waarin de onderhoudsverwachting voor de komende jaren is opgenomen. Met de nieuwe onderhoudsplannen is er een actueel en compleet beeld van het benodigde onderhoud aan het vastgoed. In de tweede helft van 2015 worden de uit te voeren onderhoudswerkzaamheden, op basis van de conditiemeting, aanbesteed. Per 2016 kunnen de onderhoudswerkzaamheden dan door de markt uitgevoerd worden, waarbij de regie in handen blijft van de gemeente Ede.

Omdat bij het opstellen van de jaarrekening de onderhoudsplanningen niet compleet en/of actueel waren, is er voor gekozen verschillende voorzieningen voor gebouwenonderhoud vrij te laten vallen. In het overzicht van de verschillende voorzieningen staat een aantal voorzieningen daarom per 31 december 2014 op nul. Op basis van de nieuwe onderhoudsplannen kunnen dotaties aan de verschillende voorzieningen opnieuw vastgesteld worden.

Acties (✓ = gerealiseerd, ⇨ = ligt op schema, * = vraagt aandacht)	Status
1. Actualisering Nota onderhoud kapitaalgoederen.	*

Resultaten

In onderstaande tabel vindt u een resumé van alle voorzieningen en reserves, die een één op één relatie hebben met het onderhoud en vervanging van de kapitaalgoederen.

Tabel 18

bedragen x € 1.000

Stand per 31-12	Meerjarenprognose 2014 - 2018				
	Realisatie 2014	2015	2016	2017	2018
Huisvesting	0	0	0	0	0
Voorziening huisvesting primair en voortgezet onderwijs	0	0	0	0	0
Voorziening onderhoud binnensportaccommodaties	0	0	0	0	0
Voorziening onderhoud buitensportaccommodaties	0	0	0	0	0
Voorziening overige gebouwen	0	0	0	0	0
Voorziening onderhoud beeldende kunst	6	0	2	4	5
Voorziening onderhoud sociaal cultureel werk	0	0	0	0	0
Reserve vervanging kapitaalgoederen	7.656	8.454	9.939	11.425	13.063
- mutaties vervanging kapitaalgoederen storting	1.982	1.621	2.308	2.308	2.458
- mutaties straatverlichting	-388	-724	-723	-722	-721
- mutaties groot onderhoud/vervanging wegen					
- mutaties overige kapitaalgoederen maatschappelijk nut	-100	-100	-100	-100	-100
Totaal	7.662	8.454	9.941	11.429	13.068

3.4 Financieringen (Treasuryparagraaf)

3.4.1 INLEIDING

In deze paragraaf wordt ingegaan op het risicobeheer van de financieringsportefeuille. Dit betreft het besturen, beheersen, verantwoorden over en het toezicht houden op de geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.

3.4.2 KADERSTELLING

Het wettelijke kader voor het risicobeheer is te vinden in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en de Wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO, artikel 4).

3.4.3 BELEID

Het Treasurystatuut (vastgesteld in december 2009), bevat de vastlegging van de structuur, inrichting en het beleid van het risicobeheer.

3.4.4 ONTWIKKELINGEN

In deze subparagraaf wordt ingegaan op de ontwikkelingen van het risicobeheer. Openbare lichamen zijn op grond van de wet Financiering decentrale overheden sinds eind 2013 verplicht tot deelname aan schatkistbankieren. Dit betekent dat bij overschrijding van een te berekenen drempelbedrag afoming plaatsvindt en het overschot gestort wordt op een rekening van het Rijk. In deze jaarrekening vindt u voor het eerst onderstaande tabel. Uit deze tabel blijkt dat er geen sprake is geweest van overschrijding van het drempelbedrag.

Tabel 19 – Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren

bedragen x € 1.000

		Verslagjaar 2014			
(1)	Drempelbedrag	1.921			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	387	370	429	786
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	1.534	1.551	1.492	1.135
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
		Verslagjaar 2014			
(1)	Berekening drempelbedrag				
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	256.100			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	256.100			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	1.921			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen				
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	34.818	33.636	39.496	72.300
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	387	370	429	786

3.4.4.1 Ontwikkeling rente geld- en kapitaalmarkt

Het verloop van de rentetarieven is weergegeven in onderstaande tabel. In 2014 is als financieringsmiddel gebruik gemaakt van kort- en lang geld.

Tabel 20 - Verloop rentetarieven

Omschrijving	Rekening 2013	Begroting 2014	Rekening 2014
Korte rente (geldmarkt: financiering tot 1 jaar) – 3 maanden	0,25 %	1,00 %	0,09 %
Lange rente (kapitaalmarkt: financiering ≥ één jaar)	0,47 %	3,00 %	1,996 %

3.4.4.2 Ontwikkeling financieringstekort

In de begroting 2014 is gerekend met een financieringstekort van € 29,3 miljoen per 1 januari 2014. Het werkelijke tekort op die datum bleef echter beperkt tot € 6,2 miljoen. De reden voor dit grote verschil is voornamelijk dat in de Programmarekening 2014 bij de berekening van het financieringstekort de vooruit ontvangen subsidiebijdragen voor de Veluwe Poort (€ 23,5 miljoen) zijn meegerekend.

3.4.4.3 Resultaat renteomslag

Het resultaat van de renteomslag wordt hieronder toegelicht.

Tabel 21 - Percentage renteomslag per 01-01

bedragen x € 1 miljoen

Percentage renteomslag per 01-01	2014 PB 2015	2014 JR 2014
Rentekosten	10	11
Boekwaarde investeringen	431	431
Renteomslagpercentage (= rente / boekwaarde)	2,30 %	2,63 %

Het genormeerde renteomslagpercentage is 3%. Door de werkelijke, nog steeds lage, rentestand ligt de ontwikkeling van het werkelijke renteomslagpercentage onder het niveau van het genormeerde percentage.

Het verschil in het berekende renteomslagpercentage tussen de begroting en rekening is te verklaren door het feit dat in de begroting geen rekening is gehouden met rente over de vooruitontvangen subsidiebedragen Veluwe Poort. Vanuit het BBV is er om technische redenen de verplichting deze bedragen niet in een voorziening op te nemen, maar onder transitorische posten. Bij de actualisatie van de Programmabegroting 2015 is een voorlopig voordeel genoemd van € 1,4 miljoen. Het uiteindelijke voordeel is € 1,1 miljoen.

3.4.4.4 Ontwikkeling risicobeheersing

- Renterisico

In de Wet FIDO worden renterisico's onderscheiden in renterisico's van de vlottende (= kasgeldlimiet) en vaste schuld. De begrote renterisiconorm voor de vaste schuld lag voor de gemeente Ede in 2014 op € 61 miljoen. Deze norm is niet overschreden. De werkelijke renterisiconorm bedroeg in 2014 € 25 miljoen (dit is het bedrag waarvoor daadwerkelijk leningen zijn (over)gesloten). Deze ruimte heeft zich ontwikkeld zoals verwacht.

- Risico normale bedrijfsvoering (current ratio)

De current ratio geeft inzicht in de liquiditeit, ofwel de mate waarin voldaan kan worden aan de verplichtingen op korte termijn. De current ratio wordt berekend door de vlottende activa en de vlottende passiva tegen elkaar af te zetten. Algemeen wordt een waarde tussen de 1,5 en 2 als gezond beschouwd.

Tabel 22

bedragen x € 1 miljoen

Omschrijving	Rekening 2013	Rekening 2014
Vlottende activa	210,1	202,7
Vlottende passiva	72,5	79,8
Current ratio per 31 december	2,90	2,54

- Kredietrisico

Het gaat hierbij om de verkregen garanties inzake het terugontvangen van verstrekte leningen. Verstrekte geldleningen maken onderdeel uit van ons systeem van risicomangement. Eventuele risico's zijn opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Tabel 23 - Verstrekte geldleningen

bedragen x € 1 miljoen

Omschrijving	Rekening 2013	Rekening 2014
Woningcorporaties met garantie WSW	43	49
Woningcorporaties zonder garantie WSW	54	20
Overige toegestane instellingen volgens Treasurystatuut	16	13
Ambtenarenhypotheken met hypothecaire zekerheid	6	6
Totaal verstrekte geldleningen	119	88
Waarvan: - reguliere aflossingen	6	6
- vervroegde aflossingen	10*	25
- bedrag waarover rente wordt herzien	1	0

Ad *) betreft overname van Cultura (zie balans en toelichting onderdeel financiële vaste activa).

In 2014 is extra afgelost op leningen zonder WSW garantie. Dit betrof leningen aan Woonstede. Tevens is in 2014 € 2 miljoen vervroegd afgelost door de Taxon Groep.

Hiernaast waarborgde de gemeente per ultimo 2014 geldleningen tot een bedrag van € 96 miljoen (zie de toelichting balans, onderdeel 'niet uit de balans blijvende verplichtingen').

De ontwikkeling van de **opgenomen leningen** is weergegeven in onderstaande tabel.

Tabel 24 - Opgenomen geldleningen

bedragen x € 1 miljoen

Omschrijving	Rekening 2013	Rekening 2014
Stand per 1 januari	316	305
Nieuwe leningen	26*	25**
Reguliere aflossingen	-36	-37
Vervroegde (extra) aflossingen	-1	-23
Stand per 31 december	305	270
Waarvan: - bedrag waarover rente wordt herzien	2	0

Ad *) betreft financiering van twee vaste geldleningen van 1 jaar en 3 dagen voor in totaal € 25 miljoen.

Ad **) betreft herfinanciering van een vaste geldlening van 1 jaar en 3 dagen voor in totaal 25 miljoen voor vijf jaren vast.

3.5 Paragraaf Bedrijfsvoering

3.5.1 INLEIDING

De resultaten en ontwikkelingen op het terrein van de bedrijfsvoering in 2014 worden in deze paragraaf verantwoord.

3.5.2 KADERSTELLING

Het wettelijk kader is te vinden in de Financiële Beheersverordening. In deze verordening zijn de uitgangspunten voor het financiële beleid, het financiële beheer en de inrichting van de financiële organisatie vastgelegd. De Financiële Beheersverordening is vastgesteld in september 2011. Deze verordening is gebaseerd op artikel 212 van de Gemeentewet.

3.5.3 BELEID

In 2012 is een beweging in gang gezet gericht op het ontwikkelen van een organisatie waarin medewerkers de inwoners en bedrijven centraal stellen. Een organisatie die actief de dialoog aangaat met de samenleving bij de voorbereiding en uitvoering van het beleid. Om dat mogelijk te maken zijn moderne bedrijfsmiddelen onontbeerlijk.

3.5.4 ONTWIKKELINGEN

Organisatieontwikkeling

De gemeentelijke organisatie staat voor een dubbele opgave. Enerzijds moeten we inspelen op de veranderende verhoudingen tussen gemeente, samenleving en markt en op nieuwe taken die op ons afkomen. Anderzijds zullen we de komende jaren onze manier van werken nog slimmer moeten organiseren en verder professionaliseren om de bezuinigingen te kunnen realiseren. Veranderen en bezuinigen gaan dus hand in hand.

In 2014 heeft de clusterorganisatie verder vorm gekregen en zijn de clusters Beleid en Regie en Werk, Participatie en Inkomen gereorganiseerd. Er is gestart met het reorganiseren van het cluster Leefomgeving en Veiligheid en de middelenfuncties dat afgerond zal worden in 2015.

De reorganisatie van WPI heeft voornamelijk in het teken gestaan van het voorbereiden van de overdracht van taken in het kader van de drie decentralisaties. Het ontwikkelen van processen, het aanpassen van ICT-systemen, het inrichten van de organisatie en plaatsen van medewerkers heeft plaats gevonden. Inmiddels is de uitvoering van die taken de praktijk, maar er moet nog veel in de nieuwe uitvoeringspraktijk verbeterd en verder ontwikkeld worden.

Bezuinigingen

De bezuinigingen bestaan uit twee componenten: een inhoudelijke component en een bedrijfsvoeringscomponent.

De voorbereidingen voor inhoudelijke bezuinigingen zijn in 2014 gestart. Hiervoor is het programma 'mEdemaken' van start gegaan. Samen met burgers worden plannen om te bezuinigen gemaakt en uitgewerkt. De resultaten hiervan worden in 2015 zichtbaar.

Vanuit de bezuinigingsdoelstelling op de bedrijfsvoering gezien, wordt gebalanceerd op twee gedachten. Enerzijds het belang van het verder professionaliseren en ontwikkelen van manieren van (samen-) werken binnen de organisatie. Anderzijds het belang van het op een zo goed mogelijke wijze reduceren van het aantal arbeidsplaatsen.

Arbeidsmobiliteit van medewerkers, in het bijzonder van herplaatsingskandidaten, was en blijft hierbij een speerpunt. 91 Medewerkers hebben ingetekend op het leeftijdsarrangement, hetgeen neerkomt op 78 fte. Deze medewerkers zullen gerekend in de periode van 2014 tot en met 2017 de organisatie verlaten. Voor een deel zal het vertrek van medewerkers niet worden opgevuld en wordt daarmee een deel van de bezuinigingen gerealiseerd (30 fte). De arbeidsplaatsen die wel zullen blijven bestaan, zullen worden ingezet om herplaatsingskandidaten te kunnen plaatsen en ook om nieuwe instroom van personeel van buiten te bewerkstelligen.

Administratieve organisatie en interne controle (AO/IC)

De accountant heeft meerdere malen in de toelichting op de verklaring opgenomen dat een efficiëntere wijze van uitvoering van verbijzonderde interne controle mogelijk was. Naar aanleiding daarvan heeft de doorontwikkeling van de AO/IC, op basis van uitgevoerde risicoanalyses, in 2014 verder vorm gekregen. Er is in overleg met de accountant evenwicht gezocht tussen inspanning en risico's. De auditcommissie is meegenomen in deze ontwikkeling en regelmatig heeft de voortgang daar op de agenda gestaan

Bij het uitvoeren van controles zijn verbeterpunten geconstateerd. Waar mogelijk zijn, in overleg met de afdelingsleiding, direct corrigerende maatregelen getroffen. De voortgang in de uitvoering en de bereikte resultaten van deze maatregelen worden bewaakt.

Informatievoorziening, informatiebeveiliging en automatisering.

Een belangrijk aandachtspunt is de instabiliteit van onze ICT-infrastructuur. Deze situatie is in 2014 onderzocht. Hieruit is een aantal urgente aandachtspunten naar voren gekomen, dat wordt aangepakt om de stabiliteit en de continuïteit te waarborgen. Bij de perspectiefnota komen wij op de effecten bij u terug.

Huisvesting

Het Nieuwe Werken is organisatiebreed ingevoerd en de noodzakelijke verhuizingen zijn gerealiseerd. Per 1 januari 2015 zijn de gebouwen 'De Vleugel' en 'De Zonneberg' verlaten. Het vertrek uit 'De Manenberg' staat gepland voor het tweede kwartaal 2015. De werkplekken zijn dan voornamelijk geconcentreerd rondom de gebouwen 'Het Raadhuis' en 'De Doelen'. In 2015 e.v. worden de effecten van de decentralisatie van taken vanuit het Rijk zichtbaar en zijn bovendien de uitkomsten bekend van mogelijke regionale samenwerkingen. Deze ontwikkelingen hebben invloed op de toekomstige huisvestingsbehoefte.

3.5.5 KENGETALLEN P&O

Ontwikkeling en samenstelling formatie

Op de peildatum (31 december 2014) waren er 763 medewerkers in dienst van de gemeente Ede (2013: 794). Dat is een daling van 4% ten opzichte van 2013. Het aantal vrouwen daalde van 403 naar 383. Bij de mannen was er een daling van 391 naar 380. Hiermee komt het aandeel vrouwen in het totale personeelsbestand uit op 50,2% (2013: 50,8%). Het werkelijke aantal fte daalde van 688 naar 668. Op de peildatum bedroeg de personeelsformatie per 1000 inwoners 6,07 fte (2013: 6,22). Bij vergelijkbare 100.000+ gemeenten was deze ratio in 2012 gemiddeld 9,1 fte.

Benoemingen en stages

In 2014 was er sprake van 26 nieuwe medewerkers (2013: 15). Van de nieuwkomers kregen er 11 een tijdelijk contact bij aanvang van de dienstbetrekking. Van het totaal aantal medewerkers op de peildatum had 2,6% een tijdelijk dienstverband. Het benoemen in tijdelijke dienstverbanden past in de ontwikkeling van een flexibelere inzet van personeel. Het aantal betaalde stages bedroeg 23 en daalde daarmee licht ten opzichte van vorig jaar (2013: 25).

Instroom en uitstroom

De genoemde 26 nieuwe medewerkers vormen 3,4% van het totale personeelsbestand. De dalende instroom hangt nauw samen met de bezuinigingen. Veel functies worden momenteel op

een andere wijze tijdelijk ingevuld (inhuur, flexkrachten en payroll). Afgelopen jaar verlieten 66 medewerkers de organisatie (8,7%). Een van de speerpunten op dit gebied is het bevorderen van de instroom van jongeren. Van de 26 nieuwe medewerkers zijn er 5 jonger dan 30 jaar. De beperkte instroom was hier debet aan. Op de plekken waar wel sprake was van instroom, concentreerde zich dit op vakspecialistische functies waarvoor veel werkervaring nodig is.

Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

De WNT is per 1 januari 2013 in werking getreden en reguleert bezoldigingen in de (semi)publieke sector. Voor 2014 bedroeg de norm € 230.474. In Ede was in een geval sprake van bezoldiging van medewerkers boven deze norm. De medewerker heeft in 2014 gebruik gemaakt van het leeftijdsarrangement. Door cumulatie van salaris en uitkering wordt de norm iets overschreden. Conform wetgeving worden zowel de bezoldiging van de topfunctionarissen (gemeentesecretaris en griffier) als de medewerker waar sprake is van overschrijding opgenomen in het jaarverslag en gemeld aan het ministerie van Binnenlandse Zaken. Voor 2015 is de WNT-norm inmiddels verlaagd tot € 178.000.

Flexibele schil

Gezien de veranderopgave en de reorganisaties in 2014, naast de projecten die de gemeente uitvoert, heeft de organisatie behoefte aan een flexibele schil die groter is dan de afgelopen jaren. Voor een deel wordt deze flexibele schil veroorzaakt door vacatureruimte. Vacatures worden bewust niet opgevuld, in afwachting van eventueel vervallen van de functie door bezuiniging of door reorganisatie. Vaak wordt dan het werk verricht door tijdelijke menskracht door middel van inhuur en payrollers.

Onderstaand een overzicht van de kosten van inhuur in 2014 en 2013.

Inhuur derden	Werkelijk 2014	Werkelijk 2013
Uitzendkrachten	5.391.586	3.073.599
Interim-management	1.168.532	1.202.415
Projectmanagement	1.750.147	1.102.745
Specialistisch advies	4.357.167	3.287.839
Totaal	12.667.432	8.666.598

De kosten geboekt op inhuur zijn in 2014 toegenomen met 46%, ongeveer € 4 miljoen. Van de ruim € 12,6 miljoen is bijna € 1,1 miljoen betaald aan uitbesteedde diensten. Dit betreft geen inhuur, maar zijn betalingen voor geleverde diensten. Deze werkzaamheden worden voornamelijk ter realisatie van projecten uitgevoerd. Voor de vergelijkbaarheid met andere jaren is deze categorie wel in de cijfers opgenomen. De overige, ruim € 11,5 miljoen uitgaven voor inhuur is als volgt te verklaren:

- Voor de invoering van de 3 decentralisatie is in 2014 voor € 0,8 miljoen ingehuurd. (€ 0,65 miljoen projectleiding en inkoop; € 0,15 mln. Informatisering & Automatisering).
- Ter vervanging van medewerkers die gebruik hebben gemaakt van het leeftijdsarrangement is € 122.000 uitgegeven. Daarvoor is dekking gevonden in de managementruimte van de afdelingen.
- De grootste post is uitgegeven aan vervanging in het kader van vacatures. Ruim € 6 miljoen is daar aan besteed, waarbij een gedeelte is ingehuurd in afwachting van bezuiniging en reorganisatie. Dekking is voornamelijk gevonden in managementruimte van afdelingen, namelijk bijna € 5 miljoen. Overige inzet heeft plaatsgevonden ten laste van projectmiddelen.
- Er is in 2014 voor ruim € 3,7 miljoen ingehuurd om projecten te realiseren. Daarvan is de dekking als volgt gevonden: ruim € 1 miljoen managementruimte, bijna € 2,4 miljoen projectmiddelen, € 170.000 P-reserve en € 170.000 gelden van derden.
- Bijna € 900.000 is ingezet met overige redenen. Hierbij moet voornamelijk worden gedacht aan ziekte- of zwangerschapsvervangings.

Verzuim

Het verzuimpercentage in 2012 was 4,9%, in 2013 5,4%. Er was destijds sprake van een verschuiving van kort- naar middellang en langdurig verzuim. Over 2014 is het verzuimcijfer uitgekomen op 5,7%. Dat is een stijging van 0,3% ten opzichte van 2013. Deze stijging wordt verklaard door een stijging van het lang- en zeer langdurig verzuim. Aan dit verzuim ligt voornamelijk een medische verklaring ten grondslag. Het kort en met middel langdurig verzuim laat een daling zien. Indien reorganisaties onrust tot gevolg hebben laten deze laatste 2 categorieën meestal een stijging zien. Specifieke sturing op kortdurend verzuim heeft tot dit resultaat geleid. Het verzuim komt daarmee iets boven het gemiddelde van gemeenten uit (5,3%).

3.5.6 REALISATIE ACTIVITEITEN

In 2014 zijn de volgende zaken opgepakt ter ondersteuning van de bedrijfsvoering:

Acties (✓ = gerealiseerd, ⇨ = ligt op schema, ✖ = vraagt aandacht)	Status
1. Het flexibiliseren van het ambtelijk apparaat met behulp van strategische personeelsplanning, w.o.:	⇨
▪ interne en externe arbeidsmobiliteit;	⇨
▪ waarderingscyclus personeel;	✓
▪ opleiding en (talent)ontwikkeling;	⇨
▪ leiderschapsontwikkeling;	
2. Het nauwlettend monitoren van het ziekteverzuim en, indien gewenst, nemen van maatregelen.	⇨
3. Het realiseren van brede, betrouwbare managementinformatie (o.a. via dashboards).	⇨
4. Aansluiten op de in het Nationaal Uitvoeringsprogramma (NUP) opgenomen basisregistraties en het benoemen, uitdragen en toepassen van de kernprincipes van het ontsluiten en gebruiken van basisgegevens en het NUP.	⇨
5. Het invoeren van Het Nieuwe Werken. (flexibilisering huisvesting, digitalisering, resultaatgericht werken, thuiswerken en 'Bring Your Own Device').	✓
6. Het realiseren van de technische infrastructuur om zaakgericht en volgens de principes van Het Nieuwe Werken te kunnen werken.	⇨
7. Klant- en zaakgericht werken met behulp van zaaksysteem.nl. In het verlengde hiervan: het faciliteren van met LEAN geoptimaliseerde werkprocessen, het (intern en extern) koppelen van bestanden, beschikbaar stellen van procesinformatie en het verminderen van de hoeveelheid applicaties.	✖
8. Documenten koppelen aan zaakdossiers, c.q. het stapsgewijs uitfaseren van het oude documentmanagementsysteem.	⇨
9. Het verminderen van de kosten van overhead.	⇨
10. Het slimmer organiseren van processen.	⇨
11. Het anders organiseren van processen (uitbesteden, samenwerken, privatiseren, overlaten aan maatschappelijke organisaties etc.).	✖

Ad 7.

In 2014 is vastgesteld dat er binnen de afdeling I&A sprake is van achterstallig onderhoud. Dit raakt zowel de ICT-infrastructuur, applicaties, organisatie, werkprocessen en medewerkers (kennis en opleiding). In het eerste kwartaal is een roadmap gereed om het geheel weer op niveau te brengen. Het verder uitrollen en introduceren van zaakgericht werken is vertraagd. In 2015 wordt een compleet nieuwe doorstart gemaakt.

Ad 11.

Pogingen om te komen tot samenwerking in de regio verlopen moeizaam. Voor samenwerking op het gebied van belastingen worden alternatieven uitgewerkt. Voor de operationalisering van jeugdzorg is een knooppunt gerealiseerd.

3.6 Verbonden Partijen

3.6.1 INLEIDING

Het publieke belang vraagt van de gemeente het aangaan van samenwerkingsvormen, variërend van contracten tot subsidierelaties. In deze paragraaf wordt ingegaan op de relatie die de gemeente heeft met verschillende verbonden partijen. Een verbonden partij is een privaatrechtelijke- of publiekrechtelijke organisatie, waarmee de gemeente een samenwerkingsverband heeft. Door deze samenwerking is er sprake van een bestuurlijk en/of financieel belang voor de gemeente.

In de gemeentelijk financiële verslaglegging vindt geen consolidatie plaats van de verbonden partij.

3.6.2 KADERSTELLING

Het kader voor deze paragraaf is vastgelegd in de 'Kadernota Verbonden Partijen', vastgesteld door uw raad op 17 september 2009.

3.6.3 BELEID

Ten aanzien van verbonden partijen zijn er afspraken gemaakt over het verloop van de informatiestromen. Dit om ervoor te zorgen dat uw raad als bestuurder, een goede invulling kan geven aan de rol van budgethouder en toezichthouder.

3.6.4 ONTWIKKELINGEN

De nadruk in deze subparagraaf ligt op de belangrijkste verbonden partijen. Dit zijn de verbonden partijen waar de grootste risico's, zowel financieel als bestuurlijk, worden gelopen.

Permar WS

Vestigingsplaats Doelstelling Programma Openbaar belang

Ede.

Uitvoering geven aan de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW).
Werk, Inkomen en Scholing (7).

- Bieden van aangepaste arbeidsplaatsen binnen en buiten het SW-bedrijf;
- Uitvoeren van werkgelegenheidsprojecten en dagbestedingsprojecten voor arbeidsgehandicapten met een arbeidsmatig karakter;
- Bieden van faciliteiten en diensten gericht op verbetering van de arbeidskansen op de private en publieke markt;
- Plaatsen van personen via begeleid werken, de uitzend- of detachingsformule.

Ontwikkelingen

De vijf Permar-gemeenten hebben budget beschikbaar gesteld om de noodzakelijke reorganisatie te kunnen realiseren. Deze reorganisatie wordt begin 2015 afgerond. In de contourennota Permar is de veranderopgave uitgewerkt en een sluitende begroting gepresenteerd. In de begroting Permar 2015, met een doorkijk naar de volgende jaren, wordt geanticipeerd op een afnemende rijksbijdrage per SW-er.

Permar oriënteert zich op verdere samenwerking met andere bedrijven en IW4. IW4 is een organisatie die mensen helpt die graag willen werken, maar zelfstandig moeilijk de juiste baan kunnen vinden. Hierbij gaat het om mensen met een psychische, lichamelijke of verstandelijke beperking. Het bestuur van Permar en het college van B&W van Veenendaal hebben zich uitgesproken voor een nadere verkenning van de samenwerkingsmogelijkheden tussen Permar en IW4. Het inhoudelijk en financieel verkennen van de samenwerkingsmogelijkheden tussen Permar en IW4 is hierbij de onderzoeksopdracht. Dit inclusief de mogelijke dienstverleningsconcepten voor de brede doelgroep van de Participatiewet. De bevindingen van het onderzoek zijn in februari 2015 gepresenteerd aan de besturen en RvC van IW4 en Permar.

Financiële bijdrage Risico

Geschat op € 10.800.000 per jaar.

Als gevolg van de invoering van de Participatiewet, wordt het budget voor voorzieningen participatie aan de onderkant van de arbeidsmarkt gebundeld. Wel blijven de bestaande rechten voor de huidige SW-ers gehandhaafd, terwijl de SW-bijdrage in een periode van 6 jaar wordt

	afgebouwd naar het niveau van het wettelijke minimum loon (WML). De huidige rechten van een deel van de werknemers liggen op circa 130% van het WML.		
	Bovengenoemde ontwikkeling zorgt ervoor dat financiële kaders zwaar onder druk staan. Omdat het weerstandsvermogen van Permar nihil is en de gemeenten ook financieel verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de WSW, zullen eventuele financiële tegenvallers direct ten laste komen van de deelnemende gemeenten.		
Financieel belang	Het realiseren van de veranderopgave is cruciaal. Afhankelijk van het exploitatieresultaat, gecombineerd met het knelpunt rondom bestaande rechten, zal blijken of een aanvullende gemeentelijke bijdrage nodig is.		
Bestuurlijk belang	Het financiële belang per gemeente wordt berekend naar rato van het aantal gerealiseerde arbeidsjaren Wsw en bedraagt voor Ede circa 55%.		
Financiële gegevens	Wethouder Ligtelijn-Bruins is met ingang van augustus 2012 voorzitter van het algemene- en dagelijkse bestuur van Permar.		
	01/01/2013	31/12/2013	
	Eigen Vermogen	€ 2.985.000	€ 104.000
	Vreemd Vermogen	€ 11.511.000	€ 14.104.000
	Resultaat 2013	€ 104.000	

Regio FoodValley

Vestigingsplaats	Ede.		
Doelstelling	De regio FoodValley ontwikkelen tot hét agrofoodcentrum van Europa. Dé internationale topregio voor kennis en innovatie op het gebied van gezonde en duurzame voeding.		
Programma	Diverse programma's.		
Openbaar belang	De Regio FoodValley spant zich in voor elf strategische hoofdpogingen, die zich richten op het vestigingsklimaat en de leefomgeving van het FoodValley-gebied dat acht gemeenten beslaat. De hoofdpogingen zijn uitgewerkt in programma's en projecten in het Uitvoeringsprogramma Regio FoodValley. Een deel van het Uitvoeringsprogramma is opgenomen in het regiocontract met de provincie Gelderland. Daarnaast is er ook een strategische samenwerking met de provincie Utrecht.		
Ontwikkelingen	De samenwerking met partners in de Gouden Driehoek (overheid, ondernemers en onderwijs) heeft in 2013 verder vorm gekregen door het gezamenlijk aangaan van projecten.		
Financiële bijdrage	De bijdrage voor 2015 is € 1,78 per inwoner per jaar (bevroren op het niveau van 2013). Daarnaast is er sprake van cofinanciering van projecten in het regiocontract.		
Risico	Door het niet tijdig, of onvoldoende tot uitvoering komen van projecten, kan (een gedeelte van) de cofinanciering komen te vervallen.		
Financieel belang	Het financiële belang per gemeente is gebaseerd op het inwonertal. Voor Ede komt dit neer op 33%.		
Bestuurlijk belang	Burgemeester Van der Knaap is voorzitter en Wethouder Vreugdenhil lid van het algemene bestuur.		
Financiële gegevens	01/01/2013	31/12/2013	
	Eigen Vermogen	€ 283.933	€ 262.641
	Vreemd Vermogen	€ 2.629.095	€ 3.070.473
	Resultaat 2013	€ -21.293	

ACV – groep

Vestigingsplaats	Ede.
Doelstelling	Afvalinzameling op een maatschappelijk verantwoorde wijze.
Programma	Milieu en Landschap (11).
Openbaar belang	Het gescheiden inzamelen van huishoudelijk afval in stromen, die op een milieuhygiënisch en economisch verantwoorde wijze kunnen worden hergebruikt, of verwerkt tegen voor de burgers zo laag mogelijke tarieven.

Ontwikkelingen	Vanuit de sterke regionale positie op het speelveld worden de regionale groeimogelijkheden nader onderzocht. Bovendien wordt bekeken of door bijvoorbeeld samenwerkingsverbanden, een betere toegang verkregen kan worden tot de verwerkingsmogelijkheden.		
Financiële bijdrage	Naast de focus op de kernactiviteit afvalinzameling, is er grote aandacht voor duurzaamheid (o.a. hergebruik) en maatschappelijk verantwoord ondernemen (samenwerking Permar, Restore, Road2Work e.d.).		
Risico	De gemeente betaald voor afgenomen producten conform de afgesloten SLA (serviceniveau overeenkomst met de ACV). De risico's voor de gemeente zijn: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Het ingebrachte aandelenkapitaal (€ 2.671.501); ▪ De gemeente heeft de verplichting een eventueel negatief bedrijfsresultaat aan te vullen (ACV Gemeente B.V. artikel 4.1); ▪ Verplichting tot garantieverstrekking aan derden in verband met verplichtingen ACV Gemeente BV. ten opzichte van die derden; ▪ Beëindiging contract met ACV kan alleen met toestemming van alle aandeelhouders. 		
Financieel belang	Het ingebrachte aandelenkapitaal (€ 2.671.501).		
Bestuurlijk belang	Wethouder Meijer zit als vertegenwoordiger van de gemeente Ede bij de vergadering van aandeelhouders.		
Financiële gegevens		01/01/2013	31/12/2013
	Eigen Vermogen	€ 10.689.000	€ 10.524.000
	Vreemd Vermogen	€ 22.004.000	€ 23.886.000
	Resultaat 2013	€ 601.000	

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden (VGGM)

Vestigingsplaats	Arnhem.		
Doelstelling	Regionale samenwerking op het gebied van veiligheid en volksgezondheid.		
Programma	Veiligheid en Maatschappelijke ondersteuning (1 en 9).		
Openbaar belang	Goede en tijdige brandweerzorg. Uitvoering geven aan de Wet Publieke Gezondheid, dit voor zover het aan de gemeente opgedragen taken bevat.		
Ontwikkelingen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ De doorontwikkeling repressieve organisatie heeft vorm gekregen en wordt ook in 2015 verder voortgezet; ▪ Voorbereidingen zijn getroffen voor mogelijke nieuwe taken, als gevolg van decentralisatie van jeugdzorg. 		
Financiële bijdrage	€ 7.481.000 per jaar.		
Risico	Het totale risicobedrag voor de VGGM is berekend op € 1.453.000. Het weerstandsvermogen is voldoende om dit af te dekken.		
Financieel belang	16%.		
Bestuurlijk belang	In het algemene bestuur van de VGGM (het regionale College), wordt de gemeente Ede vertegenwoordigd door burgemeester Van der Knaap en wethouder Ligtelijn-Bruins (op basis van haar portefeuille Welzijn). In het dagelijkse bestuur is burgemeester Van der Knaap vicevoorzitter.		
Financiële gegevens		01/01/2013	31/12/2013
	Eigen Vermogen	€ 2.487.257	€ 3.371.426
	Vreemd Vermogen	€ 13.018.002	€ 48.711.979
	Resultaat 2013	€ 211.546	

Omgevingsdienst de Vallei (OddV)

Vestigingsplaats	Ede.		
Doelstelling	Uitoefenen van bevoegdheden op grond van onder andere de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Dit betreft o.a. bevoegdheden tot het beslissen op aanvragen om omgevingsvergunningen, het houden van toezicht op en het beslissen over bestuursrechtelijke handhaving van wettelijke voorschriften.		
Programma	Diverse programma's.		
Openbaar belang	Gemeenschappelijke behartiging van de belangen van de deelnemers ter zake van vergunningverlening, toezicht en handhaving in het kader van het omgevingsrecht. Onder de belangen van de deelnemers wordt tevens begrepen het belang van een goede samenwerking tussen de verschillende omgevingsdiensten in Gelderland. De OddV werkt intensief samen met die omgevingsdiensten. Samen vormen zij het 'Gelders Stelsel van omgevingsdiensten'.		
Ontwikkelingen	De gemeenschappelijke regeling betreft een samenwerking van de provincie Gelderland en de volgende gemeenten: Ede, Barneveld, Nijkerk, Wageningen en Scherpenzeel. De GR is opgericht op 30-10-2012, terwijl de OddV van start is gegaan op 1-4-2013.		
Financiële bijdrage	<p>Wet- en regelgeving zijn dynamisch. De OddV zal tijdig inspelen op veranderingen. Accentverschillen per gemeente in prioritering en intensiteit van handhavingsactiviteiten zijn mogelijk.</p> <p>Als gevolg van de privatisering van het bouwtoezicht, als onderdeel/ voorloper van de Omgevingswet, ter vervanging van de Wabo, zal er op een termijn van 3-5 jaar sprake zijn van formatiereductie. Tijdig anticiperen daarop is een noodzakelijk.</p> <p>De OddV is gestart met een inputbegroting. Er is een meerjarenbegroting voor 2013-2016 vastgesteld. De begroting legt in feite een lumpsum voor de eerste vier jaar vast. Vanaf 2016 zal het uitvoeringsprogramma meer op output, product- en dienstenniveau worden ingericht.</p> <p>Jaarlijks wordt de meerjarenbegroting geactualiseerd (en voorzien van een nieuwe jaarschijf), dit op basis van relevante ontwikkelingen.</p> <p>Voor de jaarlijkse bijdragen van de deelnemende partners is een verdeelsleutel vastgelegd. De begroting wordt vastgesteld en geaccordeerd door het algemeen bestuur, met inachtneming van eventuele zienswijzen van de deelnemers.</p>		
Risico	PM.		
Financieel belang	Het financiële belang per gemeente is gebaseerd op de verhoudingen van hun individuele budgettaire inbreng. Voor Ede komt dit uit op circa 47%.		
Bestuurlijk belang	Wethouder Leon Meijer vertegenwoordigt de gemeente Ede in het dagelijkse- en algemene bestuur van de OddV.		
Financiële gegevens			
	Eigen Vermogen	01/01/2013	31/12/2013
	Vreemd Vermogen	N.v.t.	Nihil
	Resultaat 2013	N.v.t.	€ 1.861.000
		Batig € 1.477.000	vóór bestemming.

3.6.5 OVERIGE VERBONDEN PARTIJEN

N.V. Bank Nederlandse Gemeenten

Vestigingsplaats	Den Haag.		
Doelstelling	De BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijke belang. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Daarmee is de bank essentieel voor de publieke taak.		
Financiële bijdrage	Geen.		
Risico	Minimaal.		
Financieel belang	108.420 aandelen tegen nominaal € 2,50.		
Financiële gegevens	01/01/2013	31/12/2013	
	Eigen Vermogen	€ 2.752 miljoen.	€ 3.430 miljoen.
	Vreemd Vermogen	€ 139.476 miljoen.	€ 127.753 miljoen.
	Resultaat 2013	€ 283 miljoen	

Regio De Vallei

Vestigingsplaats	Ede.		
Doelstelling	Samenwerking tussen vijf gemeenten, die zich momenteel vooral nog richt op afvalverwerking. Het merendeel van de onderwerpen is inmiddels overgegaan naar de nieuw opgerichte Regio FoodValley.		
Financiële bijdrage	De financiële bijdrage voor 2015 bedraagt € 18.000 per jaar.		
Risico	Minimaal.		
Financiële gegevens	01/01/2013	31/12/2013	
(gegevens 2013 nog niet beschikbaar)	Eigen Vermogen	€ 1.016.995	€ 752.816
	Vreemd Vermogen	€ 1.646.331	€ 3.720.341
	Resultaat 2013	- € 167.830	

Stichting Parkeren Ede Centrum

Vestigingsplaats	Ede.		
Doelstelling	Het bewaken van het kwaliteitsniveau van het aandachtsgebied 'Parkeren' in de gemeente Ede. Hierover tevens adviseren en communiceren met belanghebbenden.		
Financiële bijdrage	De financiële bijdrage bedraagt € 2.900 per jaar. Vanwege voldoende financiële middelen is er in 2014 (incidenteel) geen bijdrage verstrekt.		
Risico	Minimaal.		
Financiële gegevens	01/01/2013	31/12/2013	
	Eigen Vermogen	€ 20.995,-	€ 26.710,-
	Vreemd Vermogen	€ 0,-	€ 0,-
	Resultaat 2013	€ 5.715,-	

3.7 Grondbeleid

3.7.1 INLEIDING

In deze paragraaf worden de resultaten van de plannen voor ontwikkeling en realisatie van bouwgrond voor woningbouw, bedrijven, maatschappelijke voorzieningen en bijbehorende openbare ruimten toegelicht.

De bouwgrondproductie voor woningbouw maakt onderdeel uit van programma 10 (Ruimtelijke Ontwikkeling en Wonen). De bouwgrondproductie voor bedrijven maakt onderdeel uit van programma 3 (Economische Zaken).

Gedetailleerde informatie over de uitvoering van het grondbeleid is opgenomen in het Meerjaren Perspectief Grondexploitaties 2015 (MPG). Dit MPG wordt gelijktijdig met deze Programmarekening ter behandeling aan uw raad aangeboden.

3.7.2 KADERSTELLING

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is het wettelijk kader voor deze paragraaf te vinden. Via deze paragraaf wordt verantwoording afgelegd over het gevoerde grondbeleid.

3.7.3 ONTWIKKELINGEN

Ontwikkeling grondexploitaties:

De ontwikkelingen binnen de gemeentelijke grondexploitaties zijn de afgelopen jaren beïnvloed door de problemen op de vastgoedmarkt. In 2014 laten de gemeentelijke woningbouwlocaties weer een toename in de afzet zien. Bedrijventerreinen lijden echter nog altijd onder de gevolgen van de economische crisis.

▪ Woningbouw

In de gemeentelijke grondexploitaties werd voor 2014 gerekend met de start van de bouw van 443 woningen. In werkelijkheid is met de bouw van 356 woningen gestart. Een vertraging van de start van de bouw heeft met name plaatsgevonden bij Veluwe Poort (68) en de Kop van de Parkweg (18). Hoewel in 2014 met de bouw van minder woningen is gestart dan geraamd in het MPG, geven de gerealiseerde aantallen ten opzichte van eerdere jaren een duidelijke groei aan.

▪ Bedrijventerreinen

De uitgifteplanning voor bedrijfsterreinen uit het MPG 2014, gebaseerd op een onafhankelijk onderzoek van Stec, is niet gehaald. Van de verwachte afzet van 4,9 ha is 0,7 ha daadwerkelijk verkocht. Op de bedrijventerreinen BTA12, Het Laar en Kievitsmeent West hebben geen verkopen plaatsgevonden. De voortgang van de verkopen op de bedrijventerreinen baart zorgen. In het MPG 2015 is mede naar aanleiding van de huidige ontwikkelingen, de planning van de uitgifte van gronden bijgesteld.

Voor een uitgebreide behandeling van de ontwikkelingen, de voortgang in 2014 en de uitsplitsing naar projecten wordt verwezen naar het MPG 2015.

3.7.4 RESULTAAT 2014

Het resultaat van het Grondbedrijf bestaat uit verschillende onderdelen, namelijk:

- De resultaten op verspreide- en erfpachtsgronden; dit zijn de gronden die niet in ontwikkeling zijn. Resultaten ontstaan als gevolg van beheer/pachten en verkopen. Alle erfpachtgronden zijn in 2014 overgedragen naar Vastgoed.
- De resultaten op af te sluiten projecten. Wanneer projecten afgerond zijn, wordt het resultaat genomen en indien nodig (verlies) verrekend met de Voorziening Negatieve Plannen.
- De aanpassing van de Voorziening Negatieve Plannen als gevolg van bijstellingen van de plannen in het MPG. Indien uit de actualisatie van de plannen blijkt dat de verliesgevende plannen wijzigen, moet dit direct verrekend worden met het resultaat en aangepast in de Voorziening Negatieve Plannen.
- Vaste afdrachten en verrekeningen. Het grondbedrijf doet vaste afdrachten aan de algemene dienst. Bovendien is er sprake van kosten die niet ten laste van individuele plannen gebracht worden, maar direct ten laste van het resultaat.

Het resultaat van het Grondbedrijf over 2014 bedraagt:

Tabel 26

bedragen x € 1

Resultaat Grondbedrijf	
Verspreide Gronden	-€ 221.000
Erfpachtsgronden	€ 56.000
Afronding afgesloten plannen:	€ 671.000
Afsluiten Maasdamstraat	€ 196.000
Afsluiten Kernhem vlek A	€ 8.742.000
Behaald resultaat binnen de projecten	€ 9.444.000
Grondbedrijf algemene kosten	-€ 270.000
Afdracht BTW Compensatie Algemene Dienst	-€ 250.000
Afdracht t.b.v. reserve Werkgelegenheid	-€ 125.000
Rechtstreeks ten laste van resultaat 2014	-€ 645.000
Toevoeging Voorziening Negatieve Plannen	-€ 14.077.000
Resultaat Grondbedrijf	-€ 5.278.000

Het positieve resultaat binnen projecten wordt grotendeels verklaard door de afsluiting van Kernhem vlek A. Het project Kernhem A was al enkele jaren afgerond, maar liep nog mee in het totaalplan Kernhem AB. Het hanteren van fasering in projecten, heeft het mogelijk gemaakt om projecten eerder af te sluiten en het resultaat op Kernhem vlek A te nemen.

3.7.5 AANPASSING HOOGTE VOORZIENING NEGATIEVE PLANNEN

De grondexploitaties zijn geactualiseerd en de resultaatsverwachtingen bijgesteld. Voor een uitgebreide beschrijving op project- en portefeuilleniveau wordt verwezen naar het MPG 2015.

Op basis van de actualisatie moet de voorziening per 01.01.2015 worden bijgesteld naar € 58.081.000. De hoogte van de voorziening betreft per 31.12.2014 € 44.004.000, zodat een dotatie van € 14.077.000 noodzakelijk is. De dotatie aan de Voorziening Negatieve Plannen is in de jaarrekening 2014 verwerkt en opgenomen in het resultaat van Grondzaken (zie ook bovenstaande specificatie van het resultaat).

3.7.6 FINANCIEEL BEELD

3.7.6.1 Bedrijfsreserve en voorziening negatieve plannen

Op basis van meerjarige verwachtingen van grondexploitaties kan een uitspraak gedaan worden over de resultaten van het Grondbedrijf in de toekomst. Uitgangspunten hierbij zijn:

- Negatieve plannen worden verrekend met de daarvoor ingestelde Voorziening Negatieve Plannen, op het moment dat deze worden afgesloten. Het verlies is immers in de voorziening opgenomen op het moment dat deze bij het opstellen van de grondexploitatie naar voren kwam.
- Het resultaat op positieve plannen wordt toegevoegd aan de Bedrijfsreserve Grondzaken, op het moment dat deze worden afgesloten. De positieve resultaten worden in een resultaatsbestemming voorgelegd aan uw raad. Om te kunnen rekenen met het verloop van de reserve is aangenomen dat deze vervolgens worden toegevoegd aan de Bedrijfsreserve Grondzaken.
- Verliezen worden met deze reserve verrekend, mits de reserve over voldoende middelen beschikt.

Op basis van bovenstaande verwachtingen en uitgangspunten wordt het volgende verloop verwacht van de ontwikkeling van de Bedrijfsreserve Grondzaken en de Voorziening Negatieve Plannen¹:

Tabel 27

	bedragen x €1.000									
Ontwikkeling bedrijfsreserve	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Stand 1 jan.	1.410	835	1.538	4.105	3.382	2.660	1.937	18.811	18.088	23.225
Afsluiting plannen per 31.12	197	1.426	3.289	-	-	-	17.596	-	5.859	-
verspreide en erfpachtgronden	-220	-170	-170	-170	-170	-170	-170	-170	-170	-170
vaste afdrachten	-553	-553	-553	-553	-553	-553	-553	-553	-553	-553
Stand 31 dec.	835	1.538	4.105	3.382	2.660	1.937	18.811	18.088	23.225	22.502
	bedragen x €1.000									
Ontwikkeling Voorziening	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
stand 1 jan	58.081	57.329	58.072	58.225	38.888	39.896	41.093	42.326	42.603	40.723
Rente boekjaar	1.742	1.720	1.742	1.747	1.167	1.197	1.233	1.270	1.278	1.222
Afsluiting plannen	-2.494	-977	-1.589	-21.084	-159	-	-	-993	-3.158	-24.973
Stand 31 december	57.329	58.072	58.225	38.888	39.896	41.093	42.326	42.603	40.723	16.972

Uit bovenstaand beeld wordt duidelijk dat de bodem van het de bedrijfsreserve Grondzaken (weerstandsniveau van het grondbedrijf) in zicht komt. Wanneer we de risico's bezien die nog boven de verschillende exploitaties hangen, is het weerstandsvermogen mager te noemen. De komende tijd worden de verschillende grondexploitaties kritisch doorgelopen op optimalisaties in de kosten en opbrengsten. Tevens wordt extra aandacht besteed aan verkoopstrategieën om de afzet te bevorderen.

3.7.6.2 Risico's

Met het actualiseren van de grondexploitaties zijn ook de risicoanalyses bijgesteld.

Bij het analyseren van de risico's wordt een onderscheid gemaakt tussen negatieve en positieve plannen:

- 1 bij **negatieve plannen** dient als een risico zich voordoet, en daardoor het resultaat van het plan slechter wordt, de Voorziening Negatieve Plannen te worden aangevuld ter hoogte van dit tekort. Bij het ontbreken van een bedrijfsreserve grondzaken, wordt in die gevallen een beroep gedaan op de algemene reserve. In dit geval is het hebben van weerstandscapaciteit van groot belang.
- 2 Bij **positieve plannen** wordt, als een risico zich voordoet, de verwachting van het toekomstige planresultaat naar beneden bijgesteld. Er hoeft geen tekort te worden gedekt, maar het resultaat van het project neemt af. De reservering van middelen in het gemeentelijke weerstandsvermogen voor mogelijke tegenvallers is daarmee feitelijk niet nodig.

Bovengenoemde systematiek betekent het volgende voor dekking van risico's via het gemeentelijke weerstandsvermogen:

- Bij de bepaling van de hoogte van risico's wordt onderscheiden of deze binnen positieve plannen kunnen worden gedekt. Zo ja, dan draagt dit risico niet bij aan de behoeferaming voor het weerstandsvermogen.
- Voor zover risico's kunnen leiden tot vergroting van de negatieve planresultaten, en daarmee van de Voorziening negatieve Plannen, dienen de risico's wel te worden meegewogen bij de bepaling van de behoefte aan weerstandsvermogen.

Conform de risicoanalyse 2015 is er sprake van € 27,9 miljoen nadelige risico's en € 5,3 miljoen positieve risico's (lees: kansen). Om het benodigde weerstandsvermogen te berekenen, is er uitsluitend gerekend met de risico's die niet ten laste gebracht kunnen worden van toekomstige positieve planresultaten. Het gaat hierbij om een bedrag van € 15 miljoen. Via een Monte Carlo-simulatie, waarbij er gewerkt is met een zekerheidspercentage van 90%, is berekend dat een bedrag van € 13,5 miljoen benodigd is om de risico's op de grondexploitaties te kunnen afdekken.

¹ In het overzicht is vooruitlopend op de resultaatsbestemming, rekening gehouden met de onttrekking van het negatieve resultaat over 2014 aan de reserve.

Een nadere onderbouwing van de risico's op de grondexploitaties is opgenomen in het MPG 2015 en bijbehorende Risicoanalyse Grondexploitaties 2015.

3.8 Grote projecten

3.8.1 HERSTRUCTURERING SOCIAAL DOMEIN / DECENTRALISATIE AWBZ, JEUGDZORG EN PARTICIPATIEWET

<i>Doel/Kader</i>	Met de drie decentralisaties (AWBZ, Jeugdzorg en Participatiewet) komen nieuwe taken over naar de gemeente. In financiële zin gaat het om een bedrag van circa € 70 miljoen. Omdat er met de overdracht van taken tevens een korting wordt doorgevoerd, is naast de transitie (inbedden van nieuwe taken), een transformatie (op onderdelen anders vormgeven) nodig. Deze decentralisaties hebben grote invloed op de huidige taken in het sociaal domein. Het verbinden van de nieuwe taken die naar ons overkomen en de bestaande taken in het sociaal domein is een belangrijke opgave, waarbij eveneens de transformatie van huidige taken aan de orde zal zijn. Het streven is om aan de organisaties en inwoners ruimte te geven voor initiatieven en met hen gezamenlijk op te trekken. Om deze herstructurering van het sociaal domein vorm te geven is een programmteam ingericht.
<i>Tijdspanne</i>	Het programma herstructurering sociaal domein loopt tot en met 2015.
<i>Coördinerend wethouder</i>	G. Ligtelijn.
<i>Ambtelijk opdrachtgever</i>	S. Visser (concerndirecteur).
<i>Raadsbesluit</i>	Op 14 maart 2013 is het 'spoorboekje' herstructurering sociaal domein 2013-2015 vastgesteld.
<i>Aanvullende besluitvorming</i>	Op 6 februari 2014 zijn de beleidsnota's voor de decentralisaties in het sociaal domein vastgesteld. Het betreft de paraplu-nota 'Het is mensenwerk', de beleidsnota's voor de AWBZ en de participatiewet en voor jeugdzorg de lokale en de regionale beleidsnota en het Transitiearrangement voor de jeugdzorg. Voor jeugdzorg moet in gevolge de wet in november 2014 een geactualiseerd beleidsplan worden vastgesteld door uw raad. In de loop van 2014 wordt aan de hand van de beleidsnota's de uitvoering voorbereid. Voor de uitvoering per 1 januari 2015 worden voor de drie decentralisaties eind 2014 verordeningen en beleidsregels ter besluitvorming aan uw raad voorgelegd.
<i>Programma</i>	De effecten van de herstructurering betreffen meerdere begrotingsprogramma's namelijk: Educatie en Jeugd, Werk en Inkomen en Maatschappelijke Ondersteuning.

Financieel beeld

Op basis van de huidige informatie zijn onderstaande middelen als gevolg van de drie decentralisaties in de begroting verwerkt. Voor het product participatie gaat het om bestaande middelen die niet langer als specifieke rijksdoeluitkering aan de gemeente worden verstrekt, maar zijn toegevoegd aan het gemeentefonds middels een integratie-uitkering. Het betreft de middelen voor sociale werkvoorziening (€ 10,75 miljoen) en participatiebudget (€ 2,25 miljoen).

Tabel 28

		Bedragen x € 1.000			
Programma	product	2015	2016	2017	2018
04 Educatie & Jeugd	Jeugdzorg preventief	1.640	1.617	1.562	1.572
	Jeugdzorg	26.895	26.513	25.616	25.776
	<i>subtotaal</i>	28.536	28.130	27.178	27.348
07 Werk, Inkomen & Scholing	Algemene inkomensvoorziening	10	35	55	75
	Aanvullende inkomensvoorzieningen participatie	1.293	1.333	1.669	1.689
	<i>subtotaal</i>	13.010	12.229	11.470	10.871
09 Maatschappelijke Ondersteuning	Maatschappelijke ondersteuning	1.928	2.035	2.011	1.981
	Maatwerkvoorzieningen	11.917	11.777	11.247	11.207
	Opvang en beschermd wonen	16.351	16.351	16.351	16.351
	<i>subtotaal</i>	30.196	30.163	29.609	29.539
Totaal drie decentralisaties		73.044	71.889	69.981	69.522

In bovenstaande tabel is uitgegaan van een neutraal effect als gevolg van wijzigende verdeling van budgetten naar de individuele gemeenten vanaf 2016. Op basis van de huidige informatie, wordt een aanzienlijk nadelig verdeleffect verwacht. Voor 2018 wordt dit bedrag geschat op ruim € 5 miljoen nadelig. Daarnaast is er ten aanzien van beschermd wonen voor 2015 nog steeds een knelpunt van circa € 1,3 miljoen. Het proces rondom de wijzigende verdeelmodellen, wordt nauwgezet gevolgd en op de momenten waar mogelijk wordt invloed uitgeoefend.

Programmakosten

In onderstaande tabel wordt een inzicht gegeven in de budgetten en de prognose van de kosten van het programma herstructurering sociaal domein.

Tabel 29

2014	Budget	Prognose	Verschil x € 1.000
Programma HSD	1.206	1.106	100 V
Aanvullend budget Expertise, ST, SIT	800	400	400 V
Totaal	2.006	1.506	500 V
2015	Budget	Prognose	Verschil x € 1.000
Programma HSD	600	600	0 V
Fasering en actualisatie expertise, ST, SIT	0	590	590 N
Totaal	600	1.190	590 N

De uitvoering van het programma is voor 2014 binnen de planning verlopen en verliep financieel conform bovenstaande prognose. Wel blijkt dat de benodigde inzet voor I&A, over de jaargrens heen loopt. Dit zal extra druk geven op het budget voor 2015. Het resultaat over 2014 is verantwoord op het programma Maatschappelijke ontwikkeling (programma 9).

Inzet 2015

In 2014 is de voorbereiding op de decentralisaties gerealiseerd. De komende jaren staan in het teken van doorontwikkelen, leren, bijstellen en het beleggen van de taken die met de decentralisaties zijn overgekomen. De programmastructuur wordt verantwoord afgebouwd, waarbij de taken in lopende het jaar steeds meer in de reguliere organisatie worden belegd. Vanuit de programmaorganisatie HSD zullen de ontwikkelopgaven in beeld gebracht worden. De inzet wordt in combinatie met de lijn geleverd. De in de Programmabegroting 2015-2018 aangegeven fasering voor expertise (€ 150.000), sociaal team (€ 290.000) en sociaal interventieteam (€ 150.000) maakt daar ook onderdeel van uit. Ten aanzien van de sociale teams is al in de Programmabegroting 2015-2018 opgemerkt dat bekeken wordt of voor het incidentele knelpunt in 2016 (een bedrag van € 290.000) de stelpost zal moeten worden aangesproken. Ten aanzien van sociaal interventieteams worden op basis van pilot-resultaten beleidsvoorstellen uitgewerkt.

Mijlpalen

1. Notitie Het is Mensenwerk, najaar 2013;
2. Beleidsnota's jeugdzorg, Wmo, participatie, februari 2014;
3. Besluit Regionale Samenwerking Jeugdzorg, (juridische vorm), mei 2014;
3. Inkoopnota 2015, juni 2014;
4. Regionale Begroting Jeugdzorg, najaar 2014;
5. Regionale Verordening Jeugdzorg, najaar 2014;
6. Keuzenota Themanotitie AWBZ/Wmo, najaar 2014;
7. Besluit Regionaal Werkbedrijf (Participatie), najaar 2014;
8. Beleidsnota Jeugdzorg, november 2014;
9. Inkoopcontracten, november/december 2014;
10. Verordeningen en beleidsregels per decentralisatie, december 2014;
11. Implementatie Decentralisaties per 1 januari 2015;
12. Einde programma, ingebed in reguliere organisatie, eind 2015.

Voortgang

In 2013 is het programmateam ingericht en gestart met de voorbereiding op de decentralisaties. In dat jaar heeft het accent gelegen op het verwerven van kennis en inzicht in de voor de gemeente nieuwe beleidsterreinen. Kennismaking met het nieuwe speelveld, nieuwe cliëntengroepen en netwerkontwikkeling met organisaties en aanbieders. Er is geïnvesteerd in kennisontwikkeling in de ambtelijke en bestuurlijke organisatie, waaronder uw raad. Door nieuwsbrieven, nieuwsflitsen, artikelen, website, bijeenkomsten e.d. is aandacht besteed aan het informeren van ambtenaren, instellingen en het publiek. Middels pilots en proeftuinen is verbinding met het werkveld gelegd en is er ingezet op vernieuwing. In het tweede deel van 2013 heeft het zwaartepunt gelegen op lokale (en voor jeugdzorg ook regionale) beleidsontwikkeling. Het opstellen van beleid was een interactief proces met organisaties, aanbieders, vertegenwoordigers van cliënten, de adviesraden en uw raad. Dit heeft geresulteerd in beleidsnotities, die begin 2014 zijn vastgesteld door uw raad. De beleidsnota's geven richting aan het inkoopproces en vormen het vertrekpunt voor de voorbereidingen op de uitvoering van de decentralisaties per 1 januari 2015.

In 2014 is voor alle decentralisaties op landelijk niveau wetgeving vastgesteld. Ook zijn dit jaar de budgetten voor de uitvoering definitief bekend geworden. Het werken met pilots en proeftuinen is gecontinueerd, om enerzijds allianties met en tussen aanbieders te bevorderen, en anderzijds kennis te verkrijgen over de uitvoeringspraktijk. Een deel van de pilots is inmiddels afgerond en geïmplementeerd. De lessen daaruit worden betrokken bij de voorbereiding van het implementatietraject. De pilots hebben kennis opgeleverd voor het te realiseren transformatieproces.

Op basis van de beleidsplannen zijn projectplannen opgesteld aan de hand waarvan de uitvoering verder is voorbereid. Die voorbereiding is een interactief proces met uw raad, organisaties, adviesraden, inwoners en cliënten. In het najaar van 2014 zijn de geactualiseerde beleidsplannen van de verschillende decentralisaties opnieuw aan uw raad voorgelegd.

In tweede deel van 2014 is intensief ingezet op het bereiken van inwoners en cliënten om hen te informeren over veranderingen en wegwijs te maken in het sociaal domein na de decentralisaties. Inzet was de inwoners op te zoeken en informatie ook op wijkniveau toegankelijk te maken. Er is een kalender samengesteld, waarop de communicatiemomenten en de in te zetten tools zijn vermeld. (Actie: De wijk in.)

De regionale samenwerking op het terrein van de jeugdzorg is uitgewerkt en vastgelegd. De meerwaarde van regionale samenwerking op het terrein van de participatie en AWBZ, is verder verkend. De voorbereiding van een regionaal bestuurlijk overleg voor de Wmo is ter hand genomen.

In de loop van 2014 is gewerkt aan het 3D-proof maken van de gemeentelijke organisatie. Dat betekent scholing en training van medewerkers en het inrichten van werkprocessen, ICT en de bedrijfsvoering. Voort dat laatste is een aparte projectgroep ingericht.

In 2014 is informatie verzameld en verkregen over cliënten, hun vragen, de kosten van zorg en ondersteuning. Nog in 2014 is een deel van de sociale monitor klaargezet voor gebruik en is ten behoeve van sturing en verantwoording een tool ontwikkeld met prestatie-indicatoren. Uw raad is betrokken bij keuze van onderwerpen voor de sociale monitor en het bepalen van de prestatie-indicatoren. Deze instrumenten maken trends zichtbaar en zijn behulpzaam bij het beheersen van risico's.

Het zwaartepunt in het najaar van 2014 lag op het contracteren van zorgaanbieders. Het betreft lokaal ongeveer 50 stuks aanbieders en regionaal ongeveer 130 stuks. Dit is een complexe aangelegenheid, die binnen een beperkt tijdspad moest worden afgerond. Een goede contractering is cruciaal voor een succesvolle implementatie van de transformatie per 1 januari 2015. Waar mogelijk is de transformatieopgave betrokken bij de contractering.

De herinrichting van de lijnorganisatie is gevorderd. De lijn zal gaandeweg steeds meer de rol van de programmaorganisatie overnemen, door de overgang van de fase van ontwikkeling naar de fase van uitvoering. Per 1 januari 2015 is de gemeentelijke organisatie toereikend klaar om de decentralisaties uit te voeren

Gelet op de omvang en complexiteit van de decentralisaties, zal de doorontwikkeling van de organisatie nog enige tijd aandacht vragen en geflankeerd worden vanuit het programma.

De gemeente is in 2015 voor het eerst verantwoordelijk is voor de uitvoering van de overgedragen taken. Er zijn voor dit jaar enkele mijlpalen te onderscheiden.

De eerste mijlpaal is direct actueel aan de start van het jaar en betreft de bedrijfsvoering. Het gaat er om dat de organisatie klaar staat om de bedrijfsprocessen goed uit te voeren (w.o. screening, intake, beschikking, facturatie en betaling).

De tweede mijlpaal betreft het uitwerken en implementeren van de vastgestelde beleidsambities en denkrichingen in de beleidsnotities. Het is noodzakelijk dat het systeem van monitoring en sturing, waaronder de kwartaalrapportjes, operationeel is vanaf eind maart.

Er blijft voorlopig veel aandacht nodig voor het informeren van de burgers, zodat zij weten waar zij met hun ondersteuning- en zorgvragen terecht kunnen.

De doorontwikkeling van de zogenaamde kop van het proces (w.o. wpi-loket, sociaal teams, c/j) en de daaraan verbonden regisseursfunctie krijgt prioriteit.

De inkoop 2016 wordt vanaf het voorjaar ter hand genomen. Sterker dan in 2014 laat de regelgeving toe dat hieraan een meer lokale invulling wordt gegeven. Het inkoopbeleid wordt opnieuw tegen het licht gehouden en waar nodig bijgesteld. De transformatieopgave zal als gevolg van een verwacht extra nadelig effect van ruim € 5 miljoen, door de wijzigende verdeelsystematiek, groter worden.

Voorts is een aandachtspunt dat ontwikkeling en scholing van medewerkers en aanbieders, een continu leerproces blijft. Tenslotte is het de bedoeling dat de reguliere organisatie qua expertise en capaciteit wordt toegerust om de taken van het programma in 2016 over te nemen.

Top 3: risico's

Risico	Gevolg	Beheersmaatregel
Meer zorg nodig dan ingekocht.	Wachlijsten of budgetoverschrijding	Tussentijds volgen van productie en bijsturen; Flexibiliteit in contracten ten behoeve van overheveling middelen bij achterblijvende productie; Sturing aan de poort; Versteving nuldelijn; Inzetten op urgentie.
Onduidelijkheid over herijking verdeelmodellen na 2016.	Minder middelen voor zorg beschikbaar.	Lobby aan de voorkant van het proces om nadelige effecten te beperken; Sturing aan de poort;; Versteving nuldelijn; Inzetten op urgentie.
Risico-regelreflex als respons op incidenten.	Verlamming van innovatiekracht.	Gedragslijn is ongeschreven regel, waarmee voorkomen wordt, dat wordt gevraagd om zware regelgeving ten behoeve van bijvoorbeeld preventie.

3.8.2 PROJECT VELUWSE POORT

Doel / Kader	Het project heeft tot doel de integrale herontwikkeling van het zuidoostelijke deel van Ede, door middel van ontwikkeling van de woningbouwlocaties Kazerneterreinen, het voormalige Enka terrein en de Kop van de Parkweg. Bovendien de herstructurering van de Spoorzone, tot een geheel nieuwe stationsomgeving. In de genoemde gebieden wordt nieuwbouw (wonen en kantoren) gepleegd en wordt een aantal bestaande monumentale complexen herbestemd. Het plan zal ongeveer 4.000
---------------------	--

	woningen en ca. 100.000 m ² bvo commercieel en maatschappelijk vastgoed realiseren. De herontwikkeling vindt in samenhang met een aantal grootschalige infrastructurele ingrepen plaats: een nieuwe oostelijke randweg (de Parklaan) tussen de A12 en de N224 en een totale herstructurering van de spoorzone en stationsomgeving (nieuwe noord-zuid verbindingen, P&R voorziening, nieuw busstation, gebouwde fietsenstalling).
<i>Tijdspanne</i>	Het project loopt t/m 2025.
<i>Coördinerend wethouder</i>	J. Weijland.
<i>Ambtelijk Opdrachtgever</i>	A. Los (clustermanager ROG).
<i>Raadsbesluit</i>	Op 26 mei 2005 is het Masterplan Ede-Oost/Spoorzone vastgesteld.
<i>Programma</i>	Dit project is onderdeel van het programma Ruimtelijke Ontwikkeling en Wonen.

Projectorganisatie / interne beheersing

De projectorganisatie Veluwe Poort wordt aangestuurd door een projectdirecteur. Stuurbeslissingen van importantie worden genomen door de Stuurgroep Veluwe Poort, op aangeven van (o.m.) het projectleidersoverleg Veluwe Poort.

De projectdirecteur treedt op als (gedelegeerd) opdrachtgever naar de afzonderlijke projectmanagers van de diverse (deel)projecten. De opdracht van de projectmanagers, wordt per fase vastgelegd in een projectdocument (vastlegging inhoudelijke en financiële kaders, daarnaast risico's en afspraken over verantwoording).

De sturing van het project is geclusterd in de volgende projectactiviteiten: 1. overall projectmanagement, 2. infrastructuurprojecten (Parklaan en Spoorzone), 3. gebiedsontwikkeling door derden (Enka terrein) en 4. gebiedsontwikkeling door gemeente (o.a. Kazerneterreinen).

Overall projectmanagement

De kosten van projectmanagement worden gezien als kosten overhead binnen Veluwe Poort. Jaarlijks worden deze kosten toegerekend aan de overige drie projectactiviteiten. Meerjarig inzicht in en verantwoording over de kosten van projectmanagement vindt binnen deze activiteiten plaats.

Aanvullende besluitvorming (geheel Veluwe Poort)

- Structuurvisie Infrastructuur Ede-Oost vastgesteld, Raad 11 december 2008;
- Besluit MER vastgesteld, Raad 23 april 2009;
- Planconcept Veluwe Poort vastgesteld, Raad 17 december 2009;

Mijlpalen 2014

<i>Te realiseren mijlpaal</i>	<i>Voortgang eind 2014</i>	<i>Toelichting c.q. reden van afwijking</i>
Het uitvoeren van het marketingplan Veluwe Poort.	In proces.	Het uitvoeren van het marketingplan is een continu proces vanaf 2014.
Het actualiseren van de businesscase Veluwe Poort, inclusief een kwalitatieve risicoanalyse.	Gereed (2x in 2014).	N.v.t.

Parklaan

Doel

Realisatie van een nieuwe oostelijke ontsluiting van Ede.

Aanvullende besluitvorming

- Functioneel Ontwerp Parklaan vastgesteld, Raad 30 juni 2011;
- Bestemmingsplan Parklaan vastgesteld, Raad 27 september 2012 (inmiddels vernietigd door Raad van State);
- Onteigeningsprocedure bestemmingsplan Parklaan vastgesteld, Raad 15 november 2012;
- Kredietaanvraag ontsluiting Mauritskazerne en Enka terrein, Raad 11 juli 2013;
- Verplaatsing van het Theehuis, Raad 31 oktober 2013.

Mijlpalen 2014

<i>Te realiseren mijlpaal</i>	<i>Voortgang eind 2014</i>	<i>Toelichting c.q. reden van afwijking</i>
Het opstellen en vaststellen van het bestemmingsplan Parklaan.	Door naar 2015.	Op 23 april 2014 heeft de Raad van State het bestemmingsplan Parklaan vernietigd. Daarna is direct gestart met het opstellen

		van een nieuw bestemmingsplan. De verwachting is nu dat het College van B&W uiterlijk in mei 2015 het ontwerpbestemmingsplan Parklaan kan vaststellen en vrijgeven voor inspraak.
Het opstellen en vaststellen van het bestemmingsplan Theehuis.	Vervallen.	Door de vernietiging van het bestemmingsplan Parklaan is het niet meer nodig een afzonderlijk bestemmingsplan Theehuis op te stellen. Deze maatregel wordt in het nieuwe bestemmingsplan opgenomen.
Het verwerven van gronden ten behoeve van de realisatie van de Parklaan.	In proces.	Het verwerven van gronden is een continu proces dat doorloopt tot in 2015.
Het realiseren van de ontsluiting Mauritskazerne (kruispunten 4B en 5).	Door naar 2016.	De start van realisatie van de eerste kruispunten is door de vernietiging van het bestemmingsplan vertraagd. De oplevering wordt nu in 2016 verwacht.
Start realisatie van de ontsluiting Enka terrein (kruispunten 6 en 7).	Door naar 2016.	Zie toelichting ontsluiting Mauritskazerne.

Financiën boekjaar (bedragen x € 1.000)

2014	Begroot	Werkelijk	Verschil	Verklaring
Kosten	851	574	277 V	In 2014 zijn voorziene verwervingen ten behoeve van de aanleg van de Parklaan achterwege gebleven. Door de vernietiging van het bestemmingsplan is de aanleg vertraagd, waardoor verwervingstrajecten langer door kunnen lopen.
Opbrengsten	0	0	0	

Businesscase (nominale bedragen x € 1 miljoen)

Investering	€	Dekking	€
Realisatiekosten	61,2	Provincie Gelderland (GSO-3 gelden) Provincie Gelderland (GSO-4 gelden) Overige bijdragen	8,0 6,5 47,6
Totaal	61,2		62,1
Resultaat (Netto Contante Waarde)	0,7		

Risico's

- Reguliere ramingsrisico's investeringswerken;
- Fasering (kosten voor de baten uit) en feitelijke bedragen van dekkingsbronnen onzeker, zowel particulier als gemeentelijk;
- Raad van State vernietigt ook het nieuwe bestemmingsplan Parklaan, waardoor verdere vertraging wordt opgelopen.

Spoorzone

Doel

Totale herstructurering van het station Ede-Wageningen en de directe stationsomgeving.

Aanvullende besluitvorming

- Aangepast plan deelproject Spoorzone vastgesteld, Raad 7 februari 2008;
- Besluit af te zien van partiële verdieping van het spoor, Raad 11 november 2010;
- Keuzenota Spoorzone vastgesteld, Raad 29 oktober 2012;
- Bestemmingsplan Spoorzone west vastgesteld, Raad 21 november 2013;
- Kredietaanvraag westelijke Spoorzone, Raad 21 november 2013.

Mijlpalen 2014

Te realiseren mijlpaal	Voortgang eind 2014	Toelichting c.q. reden van afwijking
Het opstellen en vaststellen van het	Door naar 2015.	Begin juli 2014 is het opstellen van het VO

<i>Te realiseren mijlpaal</i>	<i>Voortgang eind 2014</i>	<i>Toelichting c.q. reden van afwijking</i>
Voorlopig Ontwerp (VO) OV-knoop Spoorzone (inclusief oost en PHS).		OV-knoop Spoorzone gegund. Eind 2014 of begin 2015 zal het VO naar verwachting zijn afgerond. Het opstellen van het bestemmingsplan Spoorzone OV-knoop loopt qua planning parallel aan het opstellen van het VO. Voor beide producten wordt vaststelling verwacht in het najaar van 2015. Vertraging is ontstaan door lange discussies over vormgeving, aanbestedingsaanpak en onduidelijkheden en/of misinterpretaties met het ingenieursbureau/architect over de gestelde kaders.
Het opstellen van een bestemmingsplan OV-knoop Spoorzone.	Door naar 2015.	Zie toelichting VO.
Het opstellen en vaststellen van realisatieovereenkomsten (ROK) binnen OV-knoop Spoorzone (inclusief oost).	Door naar 2015.	In het 2e semester van 2014 is gestart met het opstellen van een samenwerkingsovereenkomst (SOK) voor de Spoorzone. Inmiddels is de overeenkomst nagenoeg gereed en vindt in het eerste kwartaal van 2015 ondertekening plaats door de gemeente Ede, ProRail en NS. Na goedkeuring van het Bestuurlijk Overleg Spoorzone, wordt de SOK aan het College van B&W aangeboden. Realisatieovereenkomst(en) voor de OV-knoop volgen vanaf 2015.
Het realiseren van een tijdelijke P&R-voorziening op de Mauritskazerne zuid.	Door naar 2015.	De realisatie van de tijdelijke P&R-voorziening op Mauritskazerne zuid is doorgeschoven naar de 2e helft van 2015. Doordat kruispunt 6, de noordelijke ontsluiting van het Enka terrein nog niet aangelegd wordt, is er op dit moment geen noodzaak voor verplaatsing
Het bouwrijp maken van Spoorzone west.	Gereed.	Het bouwrijp maken van de westelijke Spoorzone is in principe gereed, slechts een klein stukje grond aan de Frankeneng dient nog opgeleverd te worden.
Het aanbestedingstraject voor de realisatie van de westelijke Spoorzone.	Gereed.	In december 2014 is de opdracht voor het realiseren van de onderdoorgangen en spoogerelateerde werkzaamheden (raildempers en geluidsmaatregelen), door ProRail gegund aan een aannemer. De daadwerkelijke bouw start in het najaar van 2015.
Het opstellen en vaststellen van realisatieovereenkomsten binnen Spoorzone west.	Gereed.	Op 6 mei 2014 is de realisatieovereenkomst voor de westelijke Spoorzone met ProRail ondertekend.

Financiën boekjaar (bedragen x € 1.000)

<i>2014</i>	<i>Begroot</i>	<i>Werkelijk</i>	<i>Verschil</i>	<i>Verklaring</i>
Kosten	2.298	2.034	264 V	Door de vertraging in het opstellen van het VO OV-knoop/oostelijke Spoorzone, verschuift ook een deel van de hiermee gepaard gaande bestedingen naar 2015.
Opbrengsten	0	0	0	

Businesscase (nominale bedragen x € 1 miljoen)

Investering	€	Dekking	€
Realisatiekosten	113,0	Rijk (Ministerie I&M) Provincie Gelderland Gemeente Ede (reserve) Provincie Gelderland (GSO-4 gelden) Overige bijdragen	42,4 30,0 10,0 5,0 23,9
Totaal	113,0		111,3
Resultaat (Netto Contante Waarde)	1,3		

Risico's

- Reguliere ramingsrisico's investeringswerken;
- Realisatie feitelijke bedragen van gemeentelijke dekkingsbronnen onzeker.

Enka*Doel*

Herontwikkeling van het Enka terrein door de Grondbank.

Aanvullende besluitvorming

- Beeldkwaliteitsplan Enka-Oostrand en De hofjes deel B vastgesteld, Raad 17 november 2011;
- Bestemmingsplan twee vrijstaande woningen vastgesteld, Raad 15 december 2011;
- Beeldkwaliteitsplan deelgebied J1 vastgesteld, Raad 4 oktober 2012;
- Beeldkwaliteitsplan deelgebied E en Carré vastgesteld, Raad 27 februari 2014;
- Bestemmingsplan Westhal, de Fietser vastgesteld, Raad 11 december 2014.

Mijlpalen 2014

Te realiseren mijlpaal	Voortgang eind 2014	Toelichting c.q. reden van afwijking
De start van de bouw van meerdere deelgebieden op het Enka terrein.	Gereed.	In 2014 heeft de start van de bouw van de deelgebieden E2, J1 en J2 plaatsgevonden.
Het opstellen en vaststellen van uitwerkingsplan(nen) en beeldkwaliteitsplan(nen) voor nader te bepalen deelgebied(en) op het Enka terrein.	Gereed.	Het College van B&W heeft in 2014 voor de volgende deelgebieden ontwerpuitwerkingsplannen vastgesteld: C1, E2, F1, F2 en J2. Daarnaast heeft uw raad de beeldkwaliteitsplannen voor de deelgebieden E en Carré vastgesteld.
Het opstellen en vaststellen van een bestemmingsplan Westhal.	Gereed.	Op 11 december 2014 heeft uw Raad het bestemmingsplan 'Enka, Westhal, de Fietser' vastgesteld en ter inzage laten leggen.

Financiën boekjaar (bedragen x € 1.000)

2014	Begroot	Werkelijk	Verschil	Verklaring
Kosten	178	237	59 N	N.v.t.
Opbrengsten	68	48	20 N	

Risico's

- VSOK wordt ontbonden en een aangepaste overeenkomst leidt tot ongunstigere financiële voorwaarden voor de gemeente.

Kazerneterreinen*Doel*

Locatieontwikkeling ten oosten van de bestaande stad Ede op de voormalige kazerneterreinen.

Aanvullende besluitvorming

- Bestemmingsplan tijdelijk beheer Kazerneterreinen vastgesteld, Raad 30 september 2010;
- Ontwikkelingsplan Kazerneterreinen vastgesteld, Raad 30 juni 2011;
- Globaal bestemmingsplan en beeldkwaliteitsplan Kazerneterreinen vastgesteld, Raad 25 april 2013.

Mijlpalen 2014

<i>Te realiseren mijlpaal</i>	<i>Voortgang eind 2014</i>	<i>Toelichting c.q. reden van afwijking</i>
Het bouwrijp maken van Mauritskazerne (noord).	Gereed.	De eerste fase bouwrijp maken op de Mauritskazerne noord is gereed, het betreft vlek 1 t/m 3.
Ondertekening van intentie- en koopovereenkomsten voor meerdere locaties op de Mauritskazerne noord.	Gereed.	In 2014 is een drietal intentieovereenkomsten met projectontwikkelaars voor locaties op de Mauritskazerne noord ondertekend. Dit is gevolgd door ondertekening van de koopovereenkomsten.
Start bouw van de eerste fase op de Mauritskazerne noord.	Gereed.	Op de Mauritskazerne noord zijn in 2014 van vlek 1 en 2 alle gronden geleverd. Inmiddels is gestart met de woningbouw.
Het opstellen van een Inrichtingsplan voor de Beeckmankazerne.	Gereed.	Het Inrichtingsplan (IP) voor de Beeckmankazerne is in mei 2014 door de Stuurgroep Veluwe Poort vastgesteld.
Het bouwrijp maken van de Beeckmankazerne.	Door naar 2015.	Het uitgifteplan 2e fase woningbouw Kazerneterreinen is op 4 november 2014 door het College van B&W vastgesteld. In 2015 wordt begonnen met bouwrijp maken van de Beeckmankazerne.
Start verkoop van de vrije kavels op de Beeckman- en Stevinkazerne.	(deels) Gereed.	In 2014 is een verkoop-manifestatie gehouden voor de verkoop van vrije kavels op de Beeckmankazerne. Bijna alle kavels zijn inmiddels gereserveerd voor kopers. Kavels op de Stevin-kazerne worden in 2015 in de verkoop gebracht.
Start bouw van de eerste fase Beeckmankazerne.	Door naar 2015.	Vanaf het tweede kwartaal 2015 wordt gestart met de bouw van de 1e fase op de Beeckmankazerne.
Ondertekening van de koopovereenkomst voor het Beeckmancomplex	Door naar 2015.	De projectontwikkelaar heeft van de gemeente uitstel gekregen om de afspraken uit de intentieovereenkomst na te komen. Vervolgens zal het document bestuurlijk moeten worden vastgesteld. Dit moet leiden tot ondertekening in de zomer van 2015.

Financiën boekjaar (bedragen x € 1.000)

2014	Begroot	Werkelijk	Verschil	Verklaring
Kosten	12.860	7.623	5.237 V	Vanwege onduidelijkheid over de ontwikkelingen omtrent het WFC, is de Mauritskazerne in 2014 nog niet verkocht. De renovatie van de Mauritskazerne zal nu grotendeels in 2015 plaatsvinden. De resultaten uit de beheerexploitatie zijn veel gunstiger dan voorzien. Door het afhaken van een tweetal ontwikkelende partijen, is de opbrengst van de woningbouw lager uitgevallen dan gebudgetteerd. Dit heeft ook effect op de hoogte van de af te dragen bijdrage bovenwijkse voorzieningen. In 2014 is uiteindelijk grond geleverd voor 89 woningen, in plaats van de geprognosticeerde 157 woningen. Het Sociaal Pensioen is dit jaar aan de afdeling Vastgoed overgedragen.
Opbrengsten	16.291	5.682	10.609 N	

Meerjaren Perspectief Grondexploitaties

VP Kazerne		(N)=nadelig (V)=voordelig
Boekwaarde per 1-1-2015		€ 75.105.000 (N)
Resultaat MPG 2015 (NCW)		€ 18.582.000 (N)
Resultaat MPG 2014 (NCW)		€ 14.506.000 (N)
Projectrisico cf. risicoanalyse 2015		€ 6.495.000
Projectkansen cf. risicoanalyse 2015		€ 1.000.000

Risico's

- Relatief veel dure woningen in de programmering, de afzetbaarheid in de huidige markt is onzeker;
- De kosten van bouw- en woonrijp maken zijn vooralsnog sober geraamd. In de komende jaren moet blijken of het werk door de markt nog steeds voor de huidige prijzen wordt aanbesteed.

Kop van de Parkweg

Doel

Herontwikkeling van de Kop van de Parkweg.

Aanvullende besluitvorming

- Stedenbouwkundig plan en beeldkwaliteitsplan Kop van de Parkweg vastgesteld, Raad 11 november 2010;
- Bestemmingsplan Kop van de Parkweg vastgesteld, Raad 22 maart 2012.

Mijlpalen 2014

<i>Te realiseren mijlpaal</i>	<i>Voortgang eind 2014</i>	<i>Toelichting c.q. reden van afwijking</i>
Het afronden van de koopovereenkomsten met de projectontwikkelaar.	2015.	Door financiële problemen bij de projectontwikkelaar heeft de levering van de twee bestaande panden nog steeds niet plaatsgevonden. Hierdoor is de koopovereenkomst voor de bouwkeuzes ook nog niet tot stand gekomen. In 2015 zal bestuurlijk een keuze worden gemaakt over de vanaf dat moment te volgen ontwikkelstrategie.
De start van de bouw van het eerste deelgebied.	2015.	

Financiën boekjaar (bedragen x € 1.000)

2014	Begroot	Werkelijk	Verschil	Verklaring
Kosten	555	354	201 V	De voorziene opbrengsten uit de verkoop panden en woningbouwlocaties zijn in 2014 uitgebleven. Hierdoor is er ook de afdracht aan de voorziening bovenwijken voor het project Spoorzone niet geboekt.
Opbrengsten	1.152	435	717 N	

Meerjaren Perspectief Grondexploitaties

VP Kop van de Parkweg		(N)=nadelig (V)=voordelig
Boekwaarde per 1-1-2015		€ 6.441.000 (N)
Resultaat MPG 2015 (NCW)		€ 6.347.000 (N)
Resultaat MPG 2014 (NCW)		€ 5.651.000 (N)
Projectrisico cf. risicoanalyse 2015		€ 300.000
Projectkansen cf. risicoanalyse 2015		€ 0

Risico's

- Het niet afnemen van, of vertraging in het (deels) afnemen van de bouwgronden, door de projectontwikkelaar kan leiden tot een gewijzigde uitvoeringsstrategie met een negatief resultaat.

Azo moskee

Doel

Ontwikkeling van een moskee op een deel van het Azo terrein.

Aanvullende besluitvorming

- Gewijzigd bestemmingsplan en beeldkwaliteitsplan moskee vastgesteld, Raad 23 januari 2014.

Mijlpalen 2014

<i>Te realiseren mijlpaal</i>	<i>Voortgang eind 2014</i>	<i>Toelichting c.q. reden van afwijking</i>
Het vaststellen van een bestemmingsplan en beeldkwaliteitsplan voor de moskee.	Gereed.	Op 23 januari 2014 heeft uw Raad het gewijzigde bestemmingsplan en het beeldkwaliteitsplan voor de realisatie van een moskee op een deel van het Azo terrein vastgesteld. Op 10 december 2014 is het bestemmingsplan onherroepelijk verklaard door de Raad van State.

Financiën boekjaar (bedragen x € 1.000)

2014	Begroot	Werkelijk	Verschil	Verklaring
Kosten	562	270	292 V	De afdracht bovenwijks aan het project Spoorzone wordt geboekt op het moment van levering van de grond in 2015. Dan wordt ook het 2 ^e deel van de opbrengst gerealiseerd, deze was volledig in 2014 voorzien.
Opbrengsten	811	634	177 N	

Meerjaren Perspectief Grondexploitaties

VP Azo moskee		(N)=nadelig (V)=voordelig
Boekwaarde per 1-1-2015		€ 200.000 (N)
Resultaat MPG 2015 (NCW)		€ 48.000 (N)
Resultaat MPG 2014 (NCW)		€ 60.000 (N)
Projectrisico cf. risicoanalyse 2015		€ 20.000
Projectkansen cf. risicoanalyse 2015		€ 0

Risico's

- Afspraken met de provincie over de methode van saneren moeten door het provinciebestuur nog geaccordeerd worden. Indien geen akkoord volgt, vallen de saneringskosten waarschijnlijk hoger uit.

4 Jaarrekening

4.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

- De balans is opgesteld volgens de richtlijnen, zoals deze in het Besluit Begroting en Verantwoording 2004 zijn vastgelegd;
- De geactiveerde investeringen worden vanaf 2002 opgenomen tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met eventuele beschikkingen over bestemmingsreserves, voorzieningen (gelden van derden) of rechtstreekse bijdragen van derden. Voor activa met een economisch nut geldt deze regel niet. Hier wordt de bruto-methode voor gevolgd, dat wil zeggen dat de beschikkingen over reserves niet plaatsvinden, maar gereserveerd blijven in een egaliseringsreserve kapitaallasten en parallel aan de afschrijvingslasten vrijvallen. De afschrijvingen worden bepaald door de te verwachten levensduur. De afschrijving geschiedt voor het eerst in het jaar volgend op het jaar van de investering;
- In september 2013 heeft de gemeenteraad de geactualiseerde nota afschrijvingsbeleid vastgesteld. De hierin opgenomen afschrijvingstermijnen gelden met ingang van 1 januari 2014.

Tabel 30 - Afschrijvingstermijnen

Soort investering	Afschrijvingstermijn (jr)
Activa met een zeer lange levensduur / methode lineair	
Grondkosten, indien waarde in stand blijft	-
Grondkosten, civieltechnische werken	100
Gebouwen	40
Eerste inrichting en inventaris	20
Eerste inrichting en inventaris - schoolgebouwen	40
Centrale verwarming (uitgezonderd 'grote installaties' zoals raadhuis)	15
Civieltechnische werken algemeen *	40
Verharding zandwegen *	10
Aanleg speelgelegenheden	10
Plantsoenaanleg	25
Investeringssubsidies, niet zijnde monumenten	10
Investeringssubsidies monumenten	25
Noodvoorzieningen huisvesting	15
Riolering	60
Verkeersregelinstallaties *	15
Aanleg vijvers	20
Lichtmasten *	40
Armaturen	20
Apparatuur betaald parkeren	7
Grootschalige basiskaart Ede / Nederland	10
Abri's	15
Restauratie gebouwen	25
Woonwagens standplaatsen	75
Woonwagens huurwoningwagens	35
Activa t.b.v. bedrijfsvoering methode annuïtair	
Gebouwen	40
Eerste inrichting en inventaris	20
Vervoermiddelen (niet specifiek, zoals bijv. brandweerauto's)	5
Materieel (diversen, niet uniform)	*
Automatiseringsapparatuur; hardware	5
Automatiseringsapparatuur, software voor zover dit een econ. waarde vertegenwoordigt	5

Inventaris / meubelen	10
Vloerbedekking	15
Telemetrie (technische installatie)	10
Immateriële activa / methode lineair	
Disagio	max. looptijd lening
Onderzoek en ontwikkeling (dit mag alleen nog maar als er een direct verband is met een vast actief van de gemeente).	max. 5

* In het geval dat activa met een maatschappelijk nut toch geactiveerd wordt, dan gelden deze afschrijvingstermijnen.

- Het interne renteomslagpercentage bedraagt 3% (zie ook de Paragraaf Financiering);
- De voorraad wordt gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en, indien van toepassing, tegen de lagere marktwaarde;
- De boekwaarde van in erfpacht gegeven gronden is gebaseerd op de uitgifteprijs;
- De liquide middelen zijn opgenomen conform de saldo-opgaven per 31 december 2014 van de financiële instellingen;
- De leningen worden gewaardeerd tegen het restant leningbedrag (nominale waarde verminderd met de betaalde aflossingen);
- De overige activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarden;
- De onderhanden werken met betrekking tot de grondexploitatie worden gewaardeerd overeenkomstig de cumulatieve bestedingen verminderd met de reeds ontvangen opbrengsten uit hoofde van verkopen, subsidies en bijdragen vanuit reserves en voorzieningen. Verwachte verliezen worden in mindering gebracht. Winstneming vindt meestal plaats bij afsluiting van het complex. In sommige gevallen vindt tussentijdse winstneming plaats. Dit kan echter pas als 75% van de uitgaven heeft plaatsgevonden;
- Alle genoemde bedragen zijn in deze toelichting afgerond op duizendtallen.
- De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

4.2 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2014 en toelichting

Hieronder vindt u in verkorte vorm de exploitatierekening en de exploitatieresultaten per programma. Voor een toelichting van de afwijkingen verwijzen wij u naar de toelichting bij de derde W-vraag bij de betreffende programmabladen in het jaarverslag. Hier treft u tevens de primitieve begroting per programma aan. Daarnaast is op programma 13 een overzicht van algemene dekkingsmiddelen opgenomen.

Tabel 31

bedragen x € 1.000

Programma	lasten	baten	Saldo baten en lasten	storting reserve	onttrekking reserve	Gerealiseerd resultaat
Veiligheid						
geactualiseerde begroting	8.759 N	202 V	8.557 N	0 N	473 V	8.084 N
rekening 2014	8.673 N	682 V	7.991 N	0 N	66 V	7.925 N
Verschil	86 V	480 V	566 V	0 N	406 N	160 V
Beheer Openbare Ruimte						
geactualiseerde begroting	36.027 N	14.933 V	21.094 N	2.355 N	1.421 V	22.028 N
rekening 2014	37.437 N	14.858 V	22.579 N	1.973 N	1.614 V	22.937 N
Verschil	1.410 N	75 N	1.485 N	382 V	194 V	909 N
Economische Zaken						
geactualiseerde begroting	11.871 N	11.423 V	448 N	232 N	297 V	384 N
rekening 2014	12.485 N	2.852 V	9.634 N	141 N	122 V	9.652 N
Verschil	614 N	8.571 N	9.186 N	91 V	174 N	9.268 N

Programma	lasten	baten	Saldo baten en lasten	storting reserve	onttrekking reserve	Gerealiseerd resultaat
Educatie & Jeugd						
geactualiseerde begroting	20.291 N	3.822 V	16.469 N	593 N	1.497 V	15.565 N
rekening 2014	20.140 N	6.502 V	13.638 N	544 N	9.146 V	5.036 N
Verschil	150 V	2.681 V	2.831 V	49 V	7.649 V	10.530 V
Sport						
geactualiseerde begroting	8.625 N	1.859 V	6.766 N	497 N	786 V	6.477 N
rekening 2014	8.659 N	2.909 V	5.751 N	497 N	720 V	5.528 N
Verschil	34 N	1.050 V	1.015 V	0 N	66 N	949 V
Cultuur						
geactualiseerde begroting	11.728 N	860 V	10.868 N	155 N	512 V	10.511 N
rekening 2014	10.832 N	2.161 V	8.671 N	107 N	173 V	8.604 N
Verschil	896 V	1.301 V	2.198 V	48 V	338 N	1.907 V
Werk, Inkomen & Scholing						
geactualiseerde begroting	49.226 N	35.461 V	13.766 N	11 N	171 V	13.606 N
rekening 2014	49.789 N	37.914 V	11.875 N	931 N	581 V	12.226 N
Verschil	563 N	2.453 V	1.890 V	920 N	410 V	1.380 V
Maatschappelijke ondersteuning						
geactualiseerde begroting	34.441 N	3.979 V	30.462 N	400 N	738 V	30.123 N
rekening 2014	31.646 N	4.649 V	26.997 N	669 N	492 V	27.174 N
Verschil	2.795 V	670 V	3.465 V	269 N	247 N	2.949 V
Ruimtelijke Ontwikkeling en Wonen						
geactualiseerde begroting	46.922 N	41.715 V	5.207 N	5.912 N	1.737 V	9.382 N
rekening 2014	74.443 N	72.422 V	2.022 N	4.492 N	959 V	5.555 N
Verschil	27.521 N	30.706 V	3.186 V	1.420 V	779 N	3.827 V
Milieu en Landschap						
geactualiseerde begroting	12.371 N	10.862 V	1.509 N	600 N	483 V	1.626 N
rekening 2014	12.668 N	11.949 V	720 N	964 N	0 N	1.684 N
Verschil	298 N	1.086 V	789 V	364 N	483 N	58 N
Bestuur en Organisatie						
geactualiseerde begroting	11.785 N	1.611 V	10.174 N	0 N	0 N	10.174 N
rekening 2014	18.886 N	8.783 V	10.103 N	25 N	137 V	9.992 N
Verschil	7.101 N	7.172 V	71 V	25 N	137 V	183 V
Dekkingsmiddelen						
geactualiseerde begroting	6.108 N	128.027 V	121.919 V	3.731 N	9.774 V	127.962 V
rekening 2014	13.583 N	134.725 V	121.141 V	1.915 N	7.495 V	126.722 V
Verschil	7.475 N	6.698 V	777 N	1.816 V	2.279 N	1.240 N
Totaal geact. begroting	258.155 N	254.753 V	3.402 N	14.486 N	17.888 V	0 V
Totaal rekening 2014	299.243 N	300.405 V	1.161 V	12.257 N	21.506 V	10.410 V

Het resultaat 2014 bedraagt € 10.410 voordelig ten opzichte van de actuele begroting 2014. Dit resultaat is opgebouwd uit twee delen: normale bedrijfsvoering (€ 15,7 miljoen voordelig) en Grondzaken (€ 5,3 miljoen nadelig). Daar waar sprake is van een structureel karakter worden ze – voor zover al niet eerder verwerkt – betrokken bij de Perspectiefnota 2016 - 2019.

4.2.1 INCIDENTELE BATEN EN LASTEN

Het jaarrekeningresultaat bestaat deels uit grote incidentele mee- en tegenvallers. Onder incidenteel verstaan wij voor- of nadelen die zich niet vaker dan eens per 5 jaar voordoen en niet vallen onder een structurele begrotingspost. Het totaal van het € 10 miljoen voordelig resultaat

bevat € 21,7 miljoen incidentele lasten en € 25,2 miljoen incidentele baten. Deze voor- en nadelen zijn op de programmabladen toegelicht bij de 3^e W-vraag. Hieronder volgt een samenvatting in de onderstaande tabel.

Tabel 32 – Incidentele lasten en baten 2014 **bedragen x € 1.000**

Programma	Incidentele lasten	bedrag
3	Resultaat grondzaken (onderdeel werken)	8.774 N
13	Bedrijfsvoeringsreserves	4.932 N
13	Leeftijdsarrangement	4.509 N
div.	Afwaardering panden	3.280 N
13	Overlopende verplichtingen	156 N
13	Lokale arbeidsvoorwaarden	44 N
	Totaal incidentele lasten	21.695 N
	Incidentele baten	
4	Onderwijs	9.500 V
13	Bedrijfsvoeringsreserves	4.792 V
10	Resultaat grondzaken (onderdeel wonen)	3.496 V
div.	Vrijval overige voorzieningen	850 V
div.	Vrijval onderhoudsvoorzieningen	1.966 V
13	Matching	1.278 V
6	Afrekening overname pand Cultura	680 V
6	Budget Exposeum	500 V
9	Herstructurering sociaal domein	500 V
4	VMBO Het Streek Zandlaan	485 V
10	Ede Oost	445 V
7	Participatie	361 V
4	Aanpak risicjongeren	250 V
7	Arbeidsmarkt	63 V
10	Startersleningen	19 V
	Totaal incidentele baten	25.185 V
	Totaal	3.490 V

4.2.2 BEGROTINGSRECHTMATIGHEID

De begrotingsrechtmatigheid wordt gezien binnen het totaal van een programma. Volgens het Platform Rechtmatigheid heeft alleen de lastenkant in de rechtmatigheidstoets voor het begrotingscriterium betrekking te worden. Het normenkader is daar ook op ingericht ("Verordening controle op het financieel beheer en op de inrichting van de financiële organisatie van de gemeente Ede"). Uw raad autoriseert het college op programmaniveau. Blijven de lasten binnen het totaal van het programma dan zijn deze rechtmatig. De mutaties en (afwijkende) activiteiten die zich binnen een programma hebben voorgedaan zijn toegelicht in het verslag over de uitvoering van de programma's in deze jaarrekening.

Uit voorgaande presentatie per programma komt voor de programma's "Beheer Openbare Ruimte", "Economische Zaken", "Sport", "Werk, Inkomen en Scholing", "Ruimtelijke Ontwikkeling en Wonen", "Milieu en Landschap", "Bestuur en Organisatie" en "Dekkingsmiddelen" een overschrijding van de lasten naar voren.

Deze overschrijdingen passen binnen het bestaande beleid. Derhalve tellen ze niet mee in het oordeel van de accountant over de rechtmatigheid.

Het betreft de volgende afwijkingen:

Beheer Openbare Ruimte

Past deels binnen het bestaande beleid.

Op dit programma is een overschrijding op de lasten van € 1,4 miljoen.

Verrekening met voorzieningen:

Op dit programma is een overschrijding op de lasten van € 1,4 miljoen. Hiervan heeft € 800 betrekking op de kosten van riolering (€ 691) en begraven (€ 102). Dit wordt conform de afgesproken systematiek verrekend met de daarvoor bestemde voorzieningen.

Open einde regeling:

Overschrijding op gladheidsbestrijding wegen van € 130.

Op openbaar groen is ten opzichte van het in de Actualisatie 2014 gemelde nadeel van € 110 sprake van een overschrijding van € 290. Dit betreft de kosten (€ 340) van de verkoop snippergroen, welke deels gecompenseerd wordt door inkomsten ad. € 100.

Doorontwikkeling en verbeterlagen

Op openbare verlichting een overschrijding van € 179, door een verbeterlag binnen dit product. Daarnaast € 100 door inhuur ten behoeve van de doorontwikkeling van BOR.

Economische Zaken

Past binnen het bestaande beleid, maar technisch niet verwerkt als begrotingswijziging. Zoals reeds bij de Actualisatie 2014 gemeld is dit jaar de gemeentelijke vastgoedportefeuille in kaart gebracht. Panden waarvoor niet de intentie bestaat om deze duurzaam te exploiteren, dus panden die we op termijn willen verkopen dienen te worden beoordeeld ten opzichte van de huidige marktwaarde. Voor deze categorie geldt dat moet worden afgeboekt als de boekwaarde hoger is dan de marktwaarde. Dit heeft geleid tot een afwaardering van € 680.

Sport

Past binnen het bestaande beleid, maar technisch niet verwerkt als begrotingswijziging. Het saldo van allerlei kleine voor- en nadeeltjes leidt per saldo tot een overschrijding van € 34.

Werk, Inkomen en Scholing

Past binnen het bestaande beleid, betreft een storting in de voorziening debiteuren WIZ.

Ruimtelijke Ontwikkeling en Wonen

Past binnen het bestaande beleid en wordt gecompenseerd door direct gerelateerde baten. Het verschil op de lasten, wordt veroorzaakt door een splitsing van de boekwaarde Kernhem, over de projecten Kernhem A, Kernhem B west en Kernhem B oost. De verwerking van deze splitsing doet zich voor zowel op de lasten als de baten, per saldo neutraal. Daarnaast is conform raadsbesluit het SOMA terrein voor € 1 miljoen (deel grondexploitatie) aangekocht.

Milieu en Landschap

Past binnen het bestaande beleid, zijnde een open eind regeling (oud papier) danwel technisch niet verwerkt als begrotingswijziging.

De uitbetaalde subsidie voor oud papier is € 134 hoger dan geraamd. In 2014 zijn nog nabetalings over 2013 gedaan. Tevens is er door de verenigingen meer oud papier ingezameld dan in de begroting rekening mee werd gehouden.

Bij de opstelling van de Programmabegroting 2014-2017 was onvoldoende duidelijkheid over de kosten (€ 167) voor het leveren van houtsnippers aan Biomassa de Vallei, zodat geen raming is opgenomen.

Bestuur en Organisatie

Past binnen het bestaande beleid en wordt gecompenseerd door direct gerelateerde baten of verrekeningen.

Het betreft hier voor het Rijk geïnde leges (€ 336) en kosten Citymarketing (€ 43). Dit zijn uitgaven waar inkomsten tegenover staan.

Deze overschrijding betreft een nadeel op de kosten van Airborne (€ 26) en op kosten van de accountant (€ 35).

De omzetting van de voorziening leeftijdsarrangement leidt tot een stijging van lasten en baten met € 6,6 miljoen.

Dekkingsmiddelen

De € 7,5 miljoen aan lastenoverschrijding bestaat voornamelijk uit stelposten op de algemene middelen en lasten die weglopen tegen baten of onttrekkingen uit reserves. Niet begrote lasten zijn vooral de € 4,5 miljoen aan lasten leeftijdsarrangement en de afboeking van de Vleugel ad € 2,1 miljoen.

4.2.3 WET NORMERING BEZOLDIGING TOPFUNCTIONARISSEN

De Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is op 1 januari 2013 in werking getreden. De WNT beperkt op ingrijpende wijze de mogelijkheden in de (semi)publieke sector om beloningen overeen te komen die uitgaan boven een vastgestelde norm. In 2014 was deze norm € 230.474. In 2015 is de norm aangescherpt tot € 178.000.

De WNT is van toepassing op topfunctionarissen, waaronder voor een gemeente verstaan worden de gemeentesecretaris en griffier. Voor deze functionarissen geldt dat bij een bezoldiging boven de norm, het bovenmatige deel teruggevorderd moet worden. Uit onderzoek is gebleken dat in de gemeente Ede geen sprake is van bezoldiging van topfunctionarissen boven de norm. Naast beperking van de bezoldiging kent de WNT een publicatieplicht. De publicatieplicht geldt voor de topfunctionarissen, ook indien de norm niet wordt overschreden.

Voor overige functionarissen geldt slechts een publicatieplicht, indien de norm wordt overschreden. In de gemeente Ede was er in 2014 één functionaris die deze norm overschrijdt. De overschrijding van de WNT-norm is veroorzaakt door het betalen van een ontslagvergoeding. Er bestond verschil van inzicht over de wijze van functie-invulling door deze medewerker. Op basis hiervan is er onderhandeld over een vertrek. Het resultaat van de onderhandelingen was een ontslagvergoeding, ter voorkoming van WW-aanspraken.

Tabel 33 - Overzicht (gewezen) topfunctionarissen

bedragen x € 1

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

(gewezen) topfunctionarissen

Naam	R. Wielinga	
	Gemeentesecretaris	
Functie(s)	2013	2014
Beloning:		
Brutoloon	€ 96.876	€ 97.119
Uitruil bruto loon		- € 3.481,20
BHV-vergoeding		
Eenmalige uitkering		€ 350,00
Vakantietoeslag	€ 7.750,08	€ 7.750,08
Werkgeversbijdrage ziektekostenverzekering	€ 168,00	€ 168,00
Eindejaarsuitkering	€ 5.812,56	€ 5.827,14
Belaste gratificatie		€ 2.180,00
Vaste en variabele onkostenvergoedingen:		
Belaste parkeerkostenvergoeding		
Belaste reiskostenvergoeding		€ 543,52
Beloning betaalbaar op termijn:		
Premies werkgever, nabestaandenpensioen en ouderdompensioen, invaliditeitspensioen en VUT	€ 22.646,40	€ 18.928,44
Totaal:	€ 133.253,04	€ 129.384,98

Naam Functie(s) Beloning:	G.H. Hagelstein	
	Raadsgriffier	
	2013	2014
Brutoloon	€ 80.256	€ 80.457
Uitruil bruto loon		-€ 1.113,84
BHV-vergoeding		€ 212,00
Eenmalige uitkering		€ 350,00
Vakantietoelage	€ 6.420,48	€ 6.420,48
Werkgeversbijdrage ziektekostenverzekering		
Eindejaarsuitkering	€ 4.815,36	€ 4.827,42
Belaste gratificatie		
Vaste en variabele onkostenvergoedingen:		
Belaste parkeerkostenvergoeding		€ 41,50
Belaste reiskostenvergoeding		€ 119,36
Beloning betaalbaar op termijn:		
Premies werkgever, nabestaandenpensioen en ouderdompensioen, invaliditeitspensioen en VUT	€ 18.393,48	€ 15.375,36
Totaal:	€ 109.885,32	€ 106.689,28

Tabel 34 - Overzicht functionarissen

bedragen x € 1

Adviseur projecten / secretaris rekenkamer	Beloning 2013	Beloning 2014
Brutoloon	€ 53.868	€ 17.956
Persoonlijke toelage	€ 3.828	€ 1.276
Eenmalige uitkering		€ 210.000
Vakantietoelage	€ 4.615,68	€ 4.231,04
Werkgeversbijdrage ziektekostenverzekering	€ 168	€ 56
Eindejaarsuitkering	€ 3.461,76	€ 1.153,92
Beloning betaalbaar op termijn		
Premies werkgever nabestaandenpensioen en ouderdompensioen, invaliditeitspensioen en VUT	€ 12.620,52	€ 3.517,40
Totaal	€ 78.561,96	€ 238.190,36

4.3 Balans en toelichting

In onderstaande tabel is de balans opgenomen.

Tabel 35 - Activa

bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2014	Boekwaarde 31-12-2013
Materiële vaste activa economisch nut	163.402	172.054
Gronden en terreinen	24.456	25.452
Bedrijfsgebouwen	122.375	126.133
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	10.554	14.488
Vervoermiddelen	516	527
Machines, apparaten en installaties	4.896	4.908
Overige materiële activa	606	546

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2014	Boekwaarde 31-12-2013
Materiële vaste activa economisch nut, met mog. heffing ter bestrijding van de kosten	9.244	0
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	9.244	0
Materiële vaste activa maatschappelijk nut	53.187	50.019
Gronden en terreinen	4.136	1.589
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	48.782	48.401
Overige materiële activa	268	29
Financiële vaste activa	98.647	127.385
Kapitaalverstreking aan deelnemingen	3.002	3.020
Kapitaalverstreking aan gem. regelingen	0	1
Leningen aan woningbouwverenigingen	69.493	97.190
Overige langlopende leningen	18.823	22.169
Overige langlopende uitzettingen	6.823	4.411
Bijdrage aan activa van derden	506	594
Totaal vaste activa	324.480	349.458
Voorraden	162.993	169.433
Niet in exploitatie genomen bouwgronden	3.681	109.798
Onderhanden werk, w.o. bouwgronden in exploitatie	159.098	59.427
Gereed product en handelsgoederen	214	208
Uitzettingen met een looptijd < 1 jaar	10.973	24.779
Debiteurenvorderingen	8.940	12.357
Vorderingen BTW en BTW-compensatiefonds	269	12.422
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd < 1 jaar	1.764	0
Liquide middelen	628	427
Kasrekeningen	24	22
Bankrekeningen	604	405
Overlopende activa	28.155	15.896
Totaal vlottende activa	202.749	210.535
Totaal Activa	527.229	559.993

Tabel 36 - Passiva

bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2014	Boekwaarde 31-12-2013
Eigen vermogen	139.685	138.524
Algemene reserves	33.398	25.456
Bestemmingsreserves	95.877	94.898
Gerealiseerd resultaat	10.410	18.170
Voorzieningen	35.755	42.115
Voor verplichtingen, verliezen en risico's	3.478	9.231
Ter egalisering van kosten	6	4.730
Voor middelen van derden w.v. de bestemming gebonden is	32.271	28.154
Vaste schulden met een looptijd ≥ 1 jaar	271.968	306.675
Onderhandse leningen van banken	270.271	305.342
Door derden belegde gelden	1.206	1.167
Waarborgsommen	491	166
Totaal vaste passiva	447.408	487.314
Vlottende schulden met een looptijd < 1 jr.	16.995	16.903
Bankrekeningen	3.671	11.621
Overige schulden	13.324	5.282
Overlopende passiva	62.826	55.776
Totaal vlottende passiva	79.821	72.679
Totaal Passiva	527.229	559.993

4.3.1 TOELICHTING BALANS ACTIVA

4.3.1.1 Vaste activa

Vaste activa wordt onderscheiden in kapitaaluitgaven/-ontvangsten voor vaste activa van immateriële, materiële en financiële aard. Voor meer gedetailleerde informatie verwijzen wij u naar bijlage 5.2.

Vanuit de genoemde bijlage worden in onderstaande tabellen de onderscheiden groepen vaste activa nader gecategoriseerd en per categorie de specificaties per balansdatum als ook het verloop van de boekwaarden gedurende het dienstjaar weergegeven.

4.3.1.2 Materiële vaste activa

Tabel 37 - Materiële vaste activa

bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boek- waarde 31-12-2013	Investe- ringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Bijdrage van derden	Afwaar- deringen	Boek- waarde 31-12-2014
Gronden en terreinen	27.041	3.344	489	808	495	0	28.592
Bedrijfsgebouwen	126.147	5.014	73	4.761	1.384	2.567	122.375
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	62.875	17.867	88	1.745	10.329	0	68.580
Vervoermiddelen	527	183	0	181	13	0	516
Machines / apparaten / installaties	4.908	677	0	689	0	0	4.896
Overige materiële vaste activa	576	3.070	0	151	2.619	0	874
Totaal materiële activa	222.073	30.155	651	8.335	14.841	2.567	225.833

Gronden en terreinen

In het boekjaar is er € 823 aan rente over de beginboekwaarde toegevoegd. De belangrijkste vermeerderingen vormen de activeringen voor Veluwe Poort Spoorverbinding € 3,5 en Uitvindersbuurt € 3,0 miljoen. De verminderingen betreffen voornamelijk de via het matching principe (= naar rato van de bestedingen) toegerekende bijdragen van derden voor projecten Veluwe Poort Spoorverbinding € 3,5 en Uitvindersbuurt € 0,6 miljoen.

Van de in erfpacht uitgegeven gronden is de boekwaarde per 31 december 2014 op nihil gesteld. De afschrijving ad € 808 heeft voornamelijk betrekking op de investeringen in sportparken (aanleg kunstgrasvelden).

De boekwaarde van de investeringen in gronden en terreinen per 31 december 2014 wordt gesplitst in boekwaarden investeringen van economisch nut voor een bedrag van € 24,5 miljoen en van maatschappelijk nut voor € 4,1 miljoen.

Bedrijfsgebouwen

De belangrijkste vermeerderingen op het investeringsonderdeel bedrijfsgebouwen zijn:

- Verbouwing kantoorgebouwen (HNW vervolg) € 2.569
- Uitbreiding Stadhouders Willem III school € 389

De boekwaarde van De Vleugel is verminderd met € 2.103. De waarde is conform de regelgeving aangepast aan de marktwaardewaarde.

Hiernaast is de boekwaarde van onderstaande panden, opgenomen in de activa-administratie, op nihil gezet daar de panden niet meer in het bezit zijn van, of niet meer worden gehuurd door de gemeente. Het betreft de panden:

- De Doelen 2 € 324
- Dorpshuis Wekerom € 140

Grond-, weg- en waterbouwkundige werken

Grote vermeerderingen voor het onderdeel grond-, weg-, en waterbouwkundige werken betreffen de herontwikkeling van de Frisokazerne voor € 6.895 en de aanleg van wegen in het buitengebied voor € 2.287. Verder is voor € 10.935 aan verkregen bijdragen, voornamelijk van derden, als vermindering opgenomen, o.a. voor herinrichting Zandlaan € 1.622, herontwikkeling Friso Kazerne € 982 en voor de aanleg van de N224 € 749.

De boekwaarde van de investeringen in grond-, weg- en waterbouwkundige werken worden opgedeeld in de categorie van economisch nut voor € 10,6 miljoen en van maatschappelijk nut

voor € 48,8 miljoen. Vanaf het verslagjaar is er, conform regelgeving, een derde categorie ingesteld, namelijk economisch nut waarbij heffingen kunnen worden opgelegd (€ 9,2 miljoen).

Machines, apparaten en installaties

De grootste investeringen zijn de aanschaf van een postregistratiesysteem (€ 216), automatiseringssystemen (€ 123) en het Financieel Management Informatie Systeem (€ 105).

Overige materiële vaste activa

De gemaakte kosten voor de projecten FoodValley € 1.140, GSO4 € 603 en uitvoeringsprogramma energie € 599 hebben voor het merendeel bijgedragen in het totaal (€ 3.289) van de vermeerderingen. De verminderingen betreffen voornamelijk de via het matching principe (= naar rato van de bestedingen) toegerekende bijdragen van derden voor de genoemde projecten, te weten FoodValley € 739, GSO4 € 604 en uitvoeringsprogramma energie € 431.

Per 31 december 2014 bedraagt de boekwaarde van de overige materiële vaste activa € 874.

Hiervan dient € 606 aangemerkt te worden als de boekwaarde van investeringen van economisch nut en € 268 van maatschappelijk nut.

4.3.1.3 Financiële vaste activa

Tabel 38 - Financiële vaste activa

bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2013	Investe- ringen	Desinves- teringen	Afwaar- deringen	Aflos- singen	Boekwaarde 31-12-2014
Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	3.020	0	0	18	0	3.002
Kv. aan gemeenschappelijke regelingen	1	0	0	0	1	0
Leningen aan woningbouwverenigingen	97.190	0	0	0	27.697	69.493
Overige langlopende leningen	22.169	171	26	0	3.491	18.823
Overige langlopende uitzettingen	4.411	2.437	25	0	0	6.823
Bijdrage aan activa van derden	594	0	0	0	88	506
Totaal financiële activa	127.385	2.608	51	18	31.277	98.647

Kapitaalverstrekingen aan deelnemingen

De kapitaalverstreking betreft de nominale waarde van de in het bezit zijnde aandelen van nv Bank Nederlandse Gemeenten en ACV. De afwaardering is een correctie op de inleg in de toenmalige KernhemmerHout BV.

Kapitaalverstrekingen aan gemeenschappelijke regelingen

Voor het doen van investeringen (op het gebied van automatisering en/of meubilair) betreft de gemeenschappelijke regeling Regio De Vallei gelden van de gemeente. De lening is in dit verslagjaar afgelost.

Leningen aan woningbouwverenigingen

Er is gebruik gemaakt van de vervroegde aflossing vanwege een renteherzieningsclausule voor een 27-tal leningen. Het onder de aflossing genoemde bedrag van € 27.697 was voor € 23.603 bestemd voor deze vervroegde aflossing. Herfinanciering van deze leningen heeft niet plaatsgevonden via de gemeente, maar is rechtstreeks door Woonstede opgepakt.

Overige langlopende leningen

Door de gemeente zijn, voornamelijk in het kader van het cafetariamodel pc/fiets, leningen verstrekt tot een bedrag van € 171.

De aflossing ad € 3.491 op de overige langlopende leningen betreft:

- Aflossing op verstrekte kredieten voor het pc/fietsproject (€ 118)
- Normale aflossingen hypothecaire en overige langlopende leningen (€ 638)
- Extra aflossingen hypothecaire en overige langlopende leningen (€ 2.735).

Overige langlopende uitzettingen

Er zijn leningen verstrekt in het kader van de SOE (Stedelijke Ontwikkeling Ede) vanuit het aandeel van de gemeente in het, bij de ABN-AMRO ondergebrachte, revolverend fonds van de Stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVn). Ten behoeve van de

verstrekking door het SVn van starters-, doorstromers- en/of duurzaamheidsleningen is het revolverend fonds aangevuld met € 2,4 miljoen.

Bijdrage aan activa van derden

Op de geactiveerde bijdragen aan activa van De Reehorst en het Bosbad Lunteren zijn de reguliere aflossingen in mindering gebracht.

4.3.2 VLOTTENDE ACTIVA

Vorraden

Tabel 39 - Voorraden

bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2013	Correctie nieuwe fase- indeling	Vermeer- dering	Verminde- ring	Boekwaarde 31-12-2014
Niet in exploitatie genomen bouwgronden	109.798	-/-106.700	667	84	3.681
Onderhanden werk, w.o. bouwgronden in exploitatie	102.149	106.700	28.176	19.846	217.179
Voorziening voor negatieve plannen	-/- 42.722	0	0	15.359	-/- 58.081
Gereed product en handelsgoederen	208	0	258	252	214
Totaal voorraden	169.433	0	29.101	35.541	162.993

Niet in exploitatie genomen bouwgronden

Door het hanteren van een nieuwe fase-indeling is de beginboekwaarde gemuteerd ten gunste van de beginboekwaarde onderhanden werk waaronder bouwgronden in exploitatie.

In het boekjaar 2014 is de boekwaarde per saldo met € 583 miljoen toegenomen, dat voornamelijk het gevolg is van de kosten voor verwervingen Veluwe Poort (AZO-terrein € 539 en SOMA-terrein € 925) en verrekening Veluwe Poort Noordplein (-/- € 680).

Voor nadere toelichting over inkomsten en uitgaven betreffende de diverse plannen in initiatief- en planfase wordt verwezen naar programma 3 en 10.

Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie

Door het hanteren van een nieuwe fase-indeling is de beginboekwaarde gemuteerd ten gunste van de beginboekwaarde niet in exploitatie genomen bouwgronden.

De specificatie van de vermeerderingen voor een bedrag van per saldo € 28,2 miljoen is:

- Verwervingskosten in totaal € 9,5 miljoen, waaronder overboeking i.v.m. afsluiting Kernhem vlek A -/- € 2,9 miljoen en verwervingen Kernhem vlek B Oost en West respectievelijk € 5,0 en € 6,7 miljoen
- Bouw- en woonrijp maken in totaal € 5,6 miljoen, waaronder overboeking i.v.m. afsluiting Kernhem vlek A -/- € 7,2 miljoen, kosten bouw- en woonrijp maken Kernhem vlek B Oost € 6,4 miljoen, Kernhem vlek B West € 1,2 miljoen, Veluwe Poort Mauritskazerne € 1,2 miljoen en Het Nieuwe Landgoed € 1,1 miljoen
- Rente en planbegeleidingskosten respectievelijk € 6,1 en € 3,2 miljoen
- Overige kosten, waaronder sloop- en beheerskosten, in totaal € 2,1 miljoen.

De vermindering van de post onderhanden werk ad € 19,8 miljoen komt voornamelijk op het conto van het realiseren van opbrengsten, o.a. overboeking Kernhem vlek A -/- € 38,2 miljoen, Veluwe Poort Mauritskazerne € 5,6 miljoen, Westzoom 't Hoefje te Lunteren € 3,1 miljoen, bedrijventerrein De Vallei € 1,0 miljoen, overboeking en verwerving Kernhem vlek B Oost € 41,9 miljoen en herstructurering Veldhuizen A € 1,3 miljoen.

Voor nadere toelichting op inkomsten en uitgaven betreffende de plannen in realisatiefase wordt verwezen naar programma 3 en 10.

Als nadere toelichting op de grondpositie dienen de volgende zaken gemeld te worden:

- De erfpachtgronden zijn overgeheveld naar de afdeling Vastgoed en maken geen deel meer uit van de grondpositie binnen Grondzaken;
- De gemiddelde m² prijs van de gronden in de planfase (nog vast te stellen plannen) per 31 december 2014 bedraagt € 63;
- Voor de bouwgronden (initiatief-, plan- en realisatiefase) wordt aan nog te maken kosten een bedrag van € 244 miljoen verwacht. De te realiseren opbrengsten in de periode tot na 2017 worden geschat op € 456 miljoen, zodat de boekwaarde ad € 227 miljoen niet geheel kan

worden goedge maakt. Dekking van het verwachte tekort kan gevonden worden in de voorziening negatieve plannen.

Voorziening voor negatieve plannen Grondzaken

In de paragraaf grondbeleid bij deze jaarrekening is een nadere toelichting gegeven op de ontwikkeling van de voorziening in aanloop naar de vaststelling van de negatieve plannen bij het MPG. De voorziening voor negatieve plannen Grondzaken is dienovereenkomstig gemuteerd. De toevoegingen aan de voorziening zijn de inflatiecorrectie voor € 1,3 miljoen. Aan de voorziening is verder een bedrag van € 14,1 miljoen toegevoegd als gevolg van een herberekening van de te verwachten resultaten van de plannen van Grondzaken (voornamelijk Bedrijventerrein A12).

4.3.2.1 Uitzettingen met een looptijd < 1 jaar

Debiteurenvorderingen

De balanspost debiteurenvorderingen wordt onderverdeeld in een drietal categorieën:

- Belastingdebiteuren (opgelegde belastingkohieren WOZ, afvalstoffenheffing, etc.);
- Debiteuren Werk, Inkomen en Zorg (bijstandsuitkeringen);
- Overige debiteuren (zoals plankosten en verhuur van onroerend goed).

Tabel 40 - Debiteurenvorderingen

bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2013	Boekwaarde 31-12-2014
Belastingdebiteuren	2.003	1.558
Debiteuren WIZ	7.959	7.707
Overige debiteuren	9.721	7.542
Voorziening dubieuze debiteuren	-/- 7.326	-/- 7.867
Totaal debiteurenvorderingen	12.357	8.940

Per categorie worden de debiteurenvorderingen onderstaand toegelicht.

Ad 1 Categorie Belastingdebiteuren

Tabel 41 - Openstaande belastingdebiteuren

bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2014	Waarvan > 3 maanden open
Belastingjaren tot 2012	8	8
Belastingjaar 2012	45	43
Belastingjaar 2013	147	130
Belastingjaar 2014	1.358	518
Totaal	1.558	699

De beoordeling bij de belastingdebiteuren is enigszins afwijkend ten opzichte van de reguliere debiteuren. De aanslagen gemeentelijke heffingen mogen door de belastingdebiteur in een aantal betaaltermijnen voldaan worden. Uit bovenstaande tabel blijkt dat het grootste gedeelte van de openstaande belastingdebiteuren betrekking heeft op het belastingjaar 2014.

Tegenover de vordering staat een voorziening dubieuze debiteuren van € 155 op 31 december 2014. De afdeling Belastingen komt eens per jaar met een voorstel tot het afboeken van de oninbare vorderingen.

Ad 2 Categorie Debiteuren Werk, Inkomen en Zorg

Tabel 42 - Openstaande debiteuren WIZ

bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2013	Boekwaarde 31-12-2014
Terugvordering / Fraude	4.169	3.804
Onderhoudsbijdrage (verhaal van bijstand)	534	512
Leenbijstand	676	727
Maatregel en boete	24	48
Jaarstukken 2014		111

Overigen (voorschotten / rente / woonvoorz.)	434	536
Declaratie Rijk (m.n. Besluit Bijstandverlening Zelfstandigen)	2.122	2.080
Totaal	7.959	7.707

Het economische risico van de WIZ-debiteuren (met uitzondering van de financiële activa verantwoorde vorderingen krediethypotheek ad € 292) ligt bij de gemeente. Op grond van een indicatie van de risico's is er een voorziening getroffen van 62% (saldo 31 december 2014 bedraagt € 4.860, waarvan € 180 betrekking heeft op vorderingen krediethypotheek). Het bedrag aan openstaande vorderingen is afgenomen door een lager aantal (voornamelijk in het kader van fraude) terugvorderingen in dit verslagjaar.

Ad 3 Categorie Overige debiteuren

In onderstaand verloopoverzicht is de openstand per 31 december 2014 van de overige debiteuren vermeld met vergelijkende cijfers vanuit de jaarrekeningen 2011, 2012 en 2013. De openstand is opgebouwd uit vorderingen van publiekrechtelijke aard voor € 575 en uit vorderingen van privaatrechtelijke aard voor € 6.967. Eind 2013 gefactureerde en nog openstaande vorderingen voor verkoop van gronden op het bedrijventerrein Schuttersveld Noord ad € 2.317 zijn debet aan de hoge(re) openstand (zie ook de toelichting onder de tabel).

Tabel 43 - Ouderdom openstaande vorderingen overige debiteuren bedragen x € 1.000

Omschrijving	Dagen					Totaal
	0 - 30	30 - 60	60 - 90	90 - 120	> 120	
Jaarrekening 2011	1.689	446	39	151	679	3.004
Jaarrekening 2012	4.225	162	55	42	744	5.228
Jaarrekening 2013	6.034	76	2.412	58	1.141*	9.721
Jaarrekening 2014	2.895	581	428	117	3.521**	7.542

Ad *) Van de categorie > 120 dagen openstaande vorderingen vanuit de jaarrekening 2013 is in dit verslagjaar € 427 meegenomen in een afboekingsvoorstel. Hiernaast is er door betaling een afname met € 192.

Ad **) Vooral de openstaande vorderingen, die meer dan 120 dagen open staan (€ 3.521) zijn bij de beoordeling van het debiteurensaldo van belang. Deze zijn ten opzichte van het afgelopen jaar per saldo met € 2.380 toegenomen. De reden is dat de inning van twee vorderingen ad € 2.317, die in bovenstaande tabel ook in de openstand 2013 categorie 60-90 dagen zitten, opgeschort is in afwachting van bespreekresultaten van/met het college van b&w.

Voorziening dubieuze debiteuren

In het verslagjaar is de (totale) voorziening dubieuze debiteuren toegenomen met € 541 tot een boekwaarde van € 7.867 op 31 december 2014. Onderverdeeld in de drie genoemde categorieën is dit € 155 (was € 201) voor de belastingdebiteuren, € 4.860 (was € 4.099) voor de debiteuren WIZ waarvan € 180 debiteuren krediethypotheek (was € 159) en € 3.032 (was € 3.185) voor de overige debiteuren. Eens per jaar wordt de beoordeling geactualiseerd.

Het saldo van de voorziening dubieuze debiteuren krediethypotheek ad € 180 wordt geëlimineerd op de vaste activa onderdeel financiële activa overige langlopende uitzettingen.

Vorderingen btw en btw-compensatiefonds

Vanaf dit verslagjaar is de aangifte van het BTW-compensatiefonds niet meer verwerkt op de balanspost debiteurenvorderingen, maar dient deze opgenomen te worden als een nog te ontvangen bedrag (zie onder overlopende activa). Voor de ondernemersbtw is alleen de suppletie over 2013 voor een bedrag van € 269 meegenomen. Over 2014 is de gemeente aan de belastingdienst € 375 verschuldigd. Dit is opgenomen onder de overlopende passiva.

Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd < 1 jaar

Met ingang van 2014 is de gemeente verplicht hun liquiditeitoverschotten (zie ook de paragraaf financieringen) af te storten bij het Rijk. Het saldo van deze in 's Rijks schatkist gestorte middelen bedraagt per 31 december 2014 € 1.764.

4.3.2.2 Liquide middelen

Tabel 44 - Liquide middelen

bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2013	Boekwaarde 31-12-2014
Kas	22	24
ABN-AMRO Bank	393	567
Rabobank	3	0
ING bank	9	37
Totaal liquide middelen	427	628

4.3.2.3 Overlopende activa

Tabel 45 - Overlopende activa

bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2013	Boekwaarde 31-12-2014
Vooruitbetaalde bedragen	7.055	6.914
Nog te ontvangen bedragen	8.841	21.241
Totaal overlopende activa	15.896	28.155

Vooruitbetaalde bedragen

Voornamelijk de betaalde voorschotten op de subsidiëring 2015 voor het programma cultuur (€ 5.007) en de bevoorschotting van de Permar (€ 1.751) leiden tot het saldo.

Nog te ontvangen bedragen

Vanaf dit verslagjaar maakt de aangifte van het btw-compensatiefonds onderdeel uit van de balanspost nog te ontvangen bedragen. De aangifte btw-compensatiefonds vermeldt per 31 december 2014 een bedrag van € 11.485 weer. Dit activaonderdeel wordt o.a. gevormd door nog te ontvangen rente geldleningen € 1.487, bijdrage vanuit de samenwerkingsovereenkomst ENKA € 3.162, algemene uitkering 2014 € 697 en afrekening dienstverlening 2014 VGGM € 509.

4.3.3 TOELICHTING BALANS PASSIVA

Eigen vermogen

Tabel 46 - Eigen vermogen

bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2013	Resultaat- bestemming	Vermeer- dering	Vermindering	Rente	Boekwaarde 31-12-2014
Algemene reserves	25.456	10.657	0	3.213	498	33.398
Bestemmingsreserves	2.098	0	115	0	0	2.213
Overige bestemmingsreserves	92.800	7.513	9.721	18.293	1.923	93.664
Gerealiseerd resultaat	18.170	-/ 18.170	10.410	0	0	10.410
Totaal eigen vermogen	138.524	0	20.246	21.506	2.421	139.685

Gedetailleerde informatie is weergegeven in het overzicht van reserves (bijlage 5.4 en 5.5) en de programma's (hoofdstuk 2).

Algemene reserves

Naast de boeking van de resultaatbestemming 2013 ad € 10.657 is er per saldo voor de algemene reserves een vermindering te zien van € 2.715, verdeeld naar vermeerderingen en verminderingen respectievelijk € 498 (vanwege rentetoevoeging) en € 3.213.

De verminderingen zijn conform de begrote inzet van diverse reserves voor dekking van de exploitatie (algemene reserve € 2.642, algemene reserve begroting € 281 en algemene reserve rente begroting € 290).

Bestemmingsreserves

De boekwaarde wordt gevormd door de egaliseringsreserve afval. Het doel van deze reserve is het nivelleren van de ongewenste schommelingen in de afvaltarieven. De vermeerdering van € 115 betreft het resultaat op het desbetreffende product.

Overige bestemmingsreserves

De resultaatbestemming 2013 geeft ook voor de overige bestemmingsreserves een 'correctie' op de boekwaarde 31-12-2013 te zien, namelijk per saldo een toename van € 7.513. Een specificatie hiervan is opgenomen in bijlage 5.4 Overzicht van reserves.

Naast de genoemde correctie dienen de volgende zaken genoemd te worden als belangrijkste vermeerderingen:

▪ Reserve Parklaan bovenwijkse voorzieningen	€	3.255
▪ Rentetoevoeging	€	1.923
▪ Egalisatiereserve btw-compensatiefonds	€	1.366
▪ Reserve vervanging kapitaalgoederen	€	1.354
▪ Reserve overlopende verplichtingen subsidies	€	1.286

Onderstaand wordt een beeld gegeven van de belangrijkste verminderingen van de overige bestemmingsreserves:

▪ Reserve onderwijs huisvesting	€	8.640
▪ Egalisatiereserve btw-compensatiefonds	€	1.450
▪ Reserve bedrijfsmiddelen personeel	€	1.246

Gerealiseerd resultaat

Op dit passivaonderdeel staat het verschil tussen de baten en de lasten van de producten c.q. de programma's. Voor een nadere specificatie wordt verwezen naar hoofdstuk 1 resultaatbepaling en bestemming.

4.3.3.1 Voorzieningen

Tabel 47 - Voorzieningen

bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2013	Vermeer- dering	Vermindering	Vrijval	Inflatie- rente	Boekwaarde 31-12-2014
Voorz. voor verplichtingen, verliezen en risico's	9.231	4.760	2.558	7.956	0	3.478
Voorz. ter egalisering kosten	4.730	1.853	2.335	4.242	0	6
Voorz. voor middelen van derden wv. de bestemming gebonden is	28.154	6.749	2.797	318	483	32.271
Totaal voorzieningen	42.115	13.362	7.691	12.516	483	35.755

Voorzieningen

Naast de jaarlijkse in de begroting opgenomen dotaties hebben ook andere mutaties tot vermeerderingen geleid.

De belangrijkste vermeerderingen betreffen:

Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's

▪ Voorziening P-budgetten, inclusief frictiekosten leeftijdsarrangement	€	4.533
---	---	-------

Voorzieningen ter egalisering van kosten

▪ Voorziening huisvesting primair en voortgezet onderwijs	€	900
▪ Voorziening onderhoud bedrijfsgebouwen o.a. Raadhuis	€	459

Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is

▪ Voorziening IGW rioolaanleg en -beheer (exploitatie resultaat)	€	6.735
--	---	-------

De verminderingen bestaan o.a. uit de volgende onttrekkingen:

Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's

▪ Voorziening P-budgetten, vrijval frictiekosten leeftijdsarrangement	€	6.625
▪ Voorziening P-budgetten Participatie, voornamelijk vrijval	€	1.031

Voorzieningen ter egalisering van kosten

▪ Voorziening huisvesting primair en voortgezet onderwijs, w.o. vrijval	€	3.092
▪ Voorziening buitensport accommodaties, waaronder vrijval	€	639
▪ Voorziening overige gebouwen o.a. Molenstraat 45, waaronder vrijval	€	597
▪ Voorziening Sociaal Cultureel Werk, vrijval	€	558

- Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is
- Voorziening IGW rioolaanleg en –beheer (exploitatie resultaat) € 2.703

In de bijlagen 5.6 en 5.7 treft u gedetailleerde informatie aan van de voorzieningen.

4.3.3.2 Vaste schulden

De details van de hieronder genoemde onderdelen van vaste schulden zijn opgenomen in de als bijlage 5.8 opgenomen Staat van opgenomen geldleningen. In het boekjaar 2014 is er € 11,1 miljoen aan rente betaald over de vaste schulden.

Tabel 48 - Vaste schulden bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2013	Vermeer- dering	Verminder- ing	Aflossing	Boekwaarde 31-12-2014
Onderhandse leningen van banken	305.342	25.000	0	60.071	270.271
Door derden belegde gelden	1.167	93	54	0	1.206
Waarborgsommen	166	1.216	891	0	491
Totaal vaste schulden	306.675	26.309	945	60.071	271.968

Onderhandse leningen van banken

Voor de (her)financiering van het financieringstekort is er € 25 miljoen aangetrokken bij de NV Bank Nederlandse Gemeenten met een looptijd van vijf jaar. Hiertegenover staat de afloop van een in 2013 opgenomen geldlening met een looptijd van één jaar en drie dagen. Hiernaast zijn in het verslagjaar negen leningen (gelinked aan de woningbouw) extra afgelost. Deze mogelijkheid werd geboden in het kader van een renteherzieningsclausule.

Het in de tabel genoemde bedrag aan aflossingen ad € 60.071 op de onderhandse leningen van banken bestaat uit reguliere en extra aflossingen voor respectievelijk € 36.602 en € 23.469.

Door derden belegde gelden

Het saldo per 31 december 2014 bestaat uit ontvangen gelden van derden voor een fonds voor verleende spaarhypotheken.

Waarborgsommen

Er worden (voornamelijk) door Grondzaken bedragen ingehouden op de aankopen, die dienen als garantie voor de oplevering van de desbetreffende aankopen.

4.3.3.3 Vlottende schulden

Tabel 49 - Vlottende schulden bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2013	Boekwaarde 31-12-2014
Bankrekeningen	11.621	3.671
Overige schulden	5.282	13.324
Totaal vlottende schulden	16.903	16.995

Bankrekeningen

Zowel de nevenrekeningen als de hoofdrekening bij de nv Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) hebben een debetsaldo. Bij het bereiken van de kredietlimiet (circa € 20 miljoen) wordt pas overgegaan tot het sluiten van een kasgeldlening voor het gedeelte dat de limiet overstijgt. Rood staan was heel 2014 goedkoper dan het aantrekken van een kasgeldlening om het debetsaldo bij de BNG om te zetten naar een creditsaldo.

Overige schulden

Tot het saldo behoren de betalingen in 2015 van facturen voor in 2014 geleverde goederen en/of diensten voor een totaalbedrag van € 6,1 miljoen, de vordering van Regio De Vallei in hun rekening-courant met de gemeente voor € 6,3 miljoen en de inhoudingen (veelal aflossingen op aangegane schulden) op de uitkeringen van uitkeringsgerechtigden WIZ voor € 0,9 miljoen.

4.3.3.4 Overlopende passiva

Tabel 50 - Overlopende passiva

bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2013	Boekwaarde 31-12-2014
Vooruit ontvangen bedragen	1.636	1.060
Voorfinancieringen specifiek bestedingsdoel	28.407	37.781
Te betalen rente	7.231	6.427
Nog te betalen bedragen	18.502	17.558
Totaal overlopende passiva	55.776	62.826

Vooruit ontvangen bedragen

Aan vooruit ontvangen bedragen is o.a. door bijstelling van diverse huurcontracten een bedrag ad € 285 ontvangen aan huren voor 2015.

Voorfinancieringen specifiek bestedingsdoel

Uitkeringen van Europese en/of Nederlandse overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel, ontvangen als voorfinanciering, worden in de navolgende tabel vermeld.

Tabel 51

bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2013	Vermeerdering	Vermindering	Boekwaarde 31-12-2014
Gelders Stedelijk Ontwikkelingsbeleid overig (GSO4)	1.032	3.945	3.859	1.118
Regionale Aanpak Kindermishandeling (RAAK)	113	0	0	113
Ontwikkeling nieuw stadsdeel Veluwe Poort (Parklaan en Spoorzone)	23.515	14.370	4.214	33.671
Landschapsherstel Gemeente Ede	38	0	6	32
Reconstructie fietspaden	280	0	280	0
Investeringsbijdragen (ISV3)	1.123	1.483	1.242	1.364
Gemeentelijke monumenten	45	60	72	33
Maatschappelijke opvang	1.946	0	1.410	536
Jeugdmonitor	75	0	0	75
RMC gelden leerplicht	240	62	100	202
Projecten arbeidsmarktbeleid	0	676	39	637
Totaal voorfin. spec. bestedingsdoel	28.407	20.596	11.222	37.781

De ontvangen voorfinanciering Gelders Stedelijk Ontwikkelingsbeleid (GSO4) valt uiteen in uitkeringen voor de projecten economische versterking, versterken vestigingsklimaat, leefbaarheid en veiligheid, Veluwe Poort en Akoesticum.

Te betalen rente

Dit is een administratieve boeking om alle rente, vanuit de renteomslag, toe te rekenen aan het kalenderjaar 2014.

Nog te betalen bedragen

In 2014 aangegane verplichtingen die in 2015 (en/of volgende jaren) zullen worden voldaan vormen het totaal van dit onderdeel, waarvan de belangrijkste posten zijn:

▪ Verplichting o.b.v. regeling leeftijdsarrangement	€ 6.625
▪ Afdracht loonheffing en premies salarissen december 2014	€ 3.018
▪ Verleende WMO-zorg (huishoudelijke hulp) door zorgaanbieders	€ 2.174
▪ Diverse uitkeringen Werk Inkomen en Zorg (o.a. WWB)	€ 1.054
▪ Aangifte ondernemers BTW december 2014 en suppletie BCF	€ 644
▪ Afrekening subsidiëring o.a. maatschappelijke zorginstellingen	€ 562

4.3.3.5 Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Per 31 december 2014 heeft de gemeente € 69 uitgeleend aan de woningcorporaties Woonstede en Plicht Getrouw. Hiervan is € 49 miljoen geborgd via het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). De gemeente staat zelf rechtstreeks garant voor € 20 miljoen.

Het WSW is in 1983 opgericht met als doelstelling woningbouwcorporaties in Nederland van goedkope financiering te voorzien. In totaal is momenteel € 90,4 miljard aan leningen geborgd via het WSW. De zekerheidsstructuur van het WSW bestaat uit drie lagen: de geldmiddelen van de corporatie, de borgingsreserve van het WSW en de achtervangpositie van Rijk en de gemeenten. Indien de geldmiddelen van de corporatie en de borgingsreserve van het WSW niet toereikend zijn, komt de achtervang positie van het Rijk en de gemeente in beeld. Hierbij staan de gezamenlijke gemeenten voor 25% van het liquiditeitstekort garant. De overige 25% komt ten laste van de schade-gemeente(n). Het Rijk draagt de resterende 50% bij. De garantstelling houdt in dat het Rijk en de gemeenten op verzoek van het WSW renteloze leningen verstrekken.

In totaal had het WSW op 31 december 2014 voor € 361,4 miljoen aan leningen geborgd van in Ede gevestigde woningbouwcorporaties. Dit betekent dat de garantstelling van Ede maximaal € 90,4 miljoen bedraagt (25% van € 361,4 miljoen).

De gemeente staat verder nog garant voor één lening met een restant van € 96. Deze lening is indertijd niet door de gemeente zelf verstrekt en kent een afloop in 2016. De gemeente had/heeft wel een bijzondere maatschappelijke relatie met de betreffende instelling.

Per balansdatum 31 december 2014 heeft de gemeente de volgende langlopende contractverplichtingen uitstaan (bedragen betreffen het totaal van de contractperioden, exclusief eventuele prijsindexering):

▪ Tot januari 2029 huur gebouw De Doelen I	€ 11.084
▪ Tot januari 2018 huur en servicekosten gebouw Manenberg	€ 1.027
▪ Tot april 2016 voor schoonmaak werkzaamheden	€ 349
▪ Tot januari 2016 preventief bouwkundig onderhoud	€ 204
▪ Tot januari 2016 preventief onderhoud installaties	€ 169
▪ Tot januari 2016 voor implem./huur/beheer/onderh. multi functionele printers	€ 47
▪ Tot oktober 2015 huur fietsenstalling De Doelen	€ 26
▪ Tot augustus 2015 huur twee trainingsruimten	€ 15
▪ Tot oktober 2015 technisch onderhoud liften	€ 11

Naast bovengenoemde lopende contractverplichtingen tegen vastgelegde contractprijzen zijn er contractverplichtingen aangegaan, waarbij bepaalde artikelen afgenomen zullen worden van bepaalde leveranciers. Deze contractverplichtingen nemen de komende tijd alleen maar toe.

5 Bijlagen

5.1 Kerngegevens

A. Sociale structuur	01-01-2014	01-01-2015
Aantal inwoners	110.660	111.550
waarvan:		
- van 0 - 3 jaar	5.140	5.180
- van 4 - 16 jaar	18.640	18.790
- van 17 - 64 jaar	68.460	69.010
- van 65 jaar e.o.	18.420	18.570
Aantal uitkeringsgerechtigden WWB/IOAW/IOAZ/BBZ	1.582	1.650
Aantal gerealiseerde WSW-plaatsen in arbeidsjaren	439	439

B. Fysieke structuur	01-01-2014	01-01-2015
Oppervlakte gemeente	31.868 ha	31.868 ha
Aantal adressen	54.902	55.569
Aantal verblijfsobjecten met woonfunctie	48.839	49.416
Verblijfsobject gevormd*	1.044	1.131
Verblijfsobject in gebruik**	47.154	47.657
Verblijfsobject in gebruik (niet ingemeten)***	641	628
<i>Gegevens afkomstig uit BAG</i>		
Wegen:		
- Asfaltverhardingen	3.087.641 m ²	3.087.641 m ²
- Elementenverharding	2.527.479 m ²	2.527.479 m ²
- Zand en halfverhardingen	656.796 m ²	656.796 m ²
- Beton	13.804 m ²	13.804 m ²
Bomen	70.000 st.	70.000 st.
Gazon	529.200 m ²	529.200 m ²
Bermen	1.912.200 m ²	1.912.200 m ²
Bos en natuurgebied	2.400 ha	2.400 ha
Speelplekken (excl. trapveldjes)	-	-
Speelplekken (incl. trapveldjes)	236 st.	236 st.
Riolering buitengebied (persleidingen/drukriolering)****	535 km	535 km
Riolering stedelijk gebied	578 km	578 km
Lichtmasten	17.125 st.	17.125 st.
Verkeersregelinstantaties	26 st.	26 st.

* **Status gevormd:** Uit een vergunningverlening ontstaat een adres met de status gevormd. Dit zal pas wijzigen als de bouw wordt gestart of is gereedgemeld.

** **Status in gebruik:** een adres is actief.

*** **Status in gebruik (niet ingemeten):** op een bestaand adres is een verbouwingsvergunning verleend of de gereedmelding van een nieuwbouw is gedaan. Het adres is actief.

**** Hiervan is 115 km vrij vervalleiding in het buitengebied.

5.2 Overzicht van activa

Omschrijving	M E EH	Aanschafwaarde 1/1	Correctie aanschaf-waarde	Actuele aanschaf- waarde 1/1	Vermeer- deringen	Vermi- n- dering aanschaf- waarde	Aanschaf- waarde 31/12	Cum. afschrijving 1/1	Correctie cum afschrijving
Gebouwen	E	180.316.047	-3.364.585	176.951.462	5.262.103	-5.283.467	176.930.098	54.169.523	-3.364.585
Gronden en terreinen	E	23.830.192	-219.237	23.610.955	740.043	-432.387	23.918.611	5.275.033	-219.237
Gronden en terreinen	M	3.876.685	-104.012	3.772.673	3.240.348	-495.408	6.517.613	2.287.443	-104.012
Gronden en terreinen GZ	E	6.896.141	0	6.896.141	-884.029	-257.820	5.754.292	0	0
Grond-, weg- waterbouwk. Werken	E	19.758.095	-14.196.892	5.561.203	7.527.767	-1.705.313	11.383.657	5.283.317	-1.495.883
Grond-, weg- waterbouwk. Werken	EH	0	12.701.009	12.701.009	0	0	12.701.009	0	0
Grond-, weg- waterbouwk. Werken	M	63.373.304	-526.403	62.846.901	10.831.133	-8.711.975	64.966.059	14.972.812	-35.097
Vervoermiddelen	E	1.513.010	-489.469	1.023.541	183.091	-13.324	1.193.308	985.684	-489.469
Mach., apparaten en install.	E	7.193.108	-726.605	6.466.503	676.930	0	7.143.433	2.285.311	-726.605
Overige materiele activa	E	1.224.193	-211.224	1.012.969	543.320	-319.996	1.236.294	677.950	-211.224
Overige materiele activa	M	29.345	491.306	520.652	2.034.222	-2.299.349	255.525	0	0
Deelnemingen	E	3.020.261	0	3.020.261	0	-18.151	3.002.110	0	0
Gemeenschappelijke regelingen	E	18.697	0	18.697	0	0	18.697	18.197	0
Lening woningbouwprogramma's	E	120.131.087	0	120.131.087	0	-35.197.585	84.933.502	22.940.853	0
Overige langlopende leningen	E	27.385.922	5.103	27.391.025	171.212	-3.042.741	24.519.496	5.221.768	0
Overige uitzettingen looptijd jaar	E	5.393.222	0	5.393.222	2.437.078	-25.000	7.805.301	981.837	0
Bijdrage aan activa van derden	E	593.688	0	593.688	0	0	593.688	0	0
		464.552.998	-6.641.010	457.911.988	32.763.218	-57.802.515	432.872.691	115.099.729	-6.646.113

Omschrijving	M E EH	Actuele cum afschrijving 1/1	Afschrijving dienstjaar	Verminde-ring afschrijving	Boekwaar-de 1/1	Boekwaar-de 31/12	Toegere- kende rentelasten	Kapitaal- lasten dienstjaar
Gebouwen	E	50.804.938	4.760.918	-1.258.752	126.146.524	122.622.994	3.956.376	7.458.542
Gronden en terreinen	E	5.055.796	609.808	-200.712	18.555.159	18.453.720	574.700	983.795
Gronden en terreinen	M	2.183.431	198.355	0	1.589.242	4.135.827	47.677	246.032
Gronden en terreinen GZ	E	0	0	0	6.896.141	5.754.292	0	0
Grond-, weg- waterbouwk. Werken	E	3.787.434	5.414	-3.022.257	1.773.769	10.554.377	330.267	-2.627.887
Grond-, weg- waterbouwk. Werken	EH	0	493.928	2.963.569	12.701.009	9.243.512	0	3.457.497
Grond-, weg- waterbouwk. Werken	M	14.937.715	1.245.574	0	48.400.492	48.782.770	1.452.015	2.697.589
Vervoermiddelen	E	496.215	181.362	0	527.326	515.731	15.820	197.182
Mach., apparaten en install.	E	1.558.706	688.652	0	4.907.797	4.896.075	147.234	835.886
Overige materiele activa	E	466.726	164.066	0	546.243	605.502	20.745	184.810
Overige materiele activa	M	0	-12.598	0	29.345	268.123	-23.635	-36.232
Deelnemingen	E	0	0	0	3.020.261	3.002.110	82.476	82.476
Gemeenschappelijke regelingen	E	18.197	500	0	500	0	15	515
Lening woningbouwprogramma's	E	22.940.853	27.697.404	0	97.190.234	69.492.830	3.288.225	30.985.629
Overige langlopende leningen	E	5.221.768	3.491.574	0	22.169.257	18.822.895	614.658	4.106.232
Overige uitzettingen looptijd jaar	E	981.837	0	0	4.411.385	6.823.463	0	0
Bijdrage aan activa van derden	E	0	88.006	0	593.688	505.682	27.970	115.976
		108.453.616	39.612.963	-1.518.152	349.458.373	324.479.903	10.534.544	48.688.043

5.3 Overzicht van restantkredieten

Omschrijving	Programma	Bron	Beschikbaar krediet		Vermeerderingen en verminderingen lopend dienstjaar	Boekwaarde 31/12 jaar T (2-5)	Restant-krediet (1-4)	Nog te verwachten kosten en opbrengsten	Verwachte over- of onderschrijding (5-6)	Krediet ouder dan 2 jaar	Krediet afsluiten	Opmerkingen
			1	2								
Veldhuizen A - Achterstallig Onderh.	10	GSO-4	0	-8.097	8.097	0	0	0	0	0	nee	Project loopt t/m 2015; Niet afsluiten Ook relatie met GSO
Buurtonclerges Stadscontract Directievoering Groenprojecten	10	GSO-4 Overige investeringswerken	0	0	0	0	0	0	0	0	nee	Project loopt t/m 2015; Niet afsluiten Ook relatie met GSO
Proosdijpark Groene verbindingen	10 11	GSO-4 Kredietaanvraag Buitengebied	0 162.375	-41.996 146.061	41.996 7.307	0 153.369	0	0	0	0	nee	Project loopt t/m 2015; Niet afsluiten Ook relatie met GSO Betreft Krediet Buitengebied bestemd voor het afhandelen van langlopende subsidieplichtingen voor het beheer van groene verbindingen. Het krediet wordt daarvoor open gehouden.
Uitv. progr. school- en thuisroutes	2	HWS	360.000	246.267	72.120	318.388	41.612	41.612	0	0	nee	Projectuitvoering vindt plaats op verzoek van de scholen. Doorlopend project. Krediet is taakstellend.
Wegen buitengebied (PB 2011-2014)	2	Reconstructie wegen buitengebied	13.300.000	9.504.064	2.287.168	11.791.232	1.508.768	1.508.768	0	0	nee	Krediet jaarschijf 2015 bedraagt € 1.500.000. Gehele bedrag wordt naar verwachting in 2015 ingezet.
N224 - Verdubbeling	2	HWS	889.400	780.748	750	781.498	107.902	0	107.902	0	nee	De verdubbeling van de N224 is afgerond. Financiële afwikkeling in 2015.
N224 - Voorbereiding en planvorming	2	HWS	890.000	772.612	19.405	792.017	97.983	97.983	0	0	nee	In 2008 is na de overdracht van de weg door de provincie gestart met de verdubbeling van de N224. De eerste fase is in 2009 afgerond. In 2012 is de 2e fase gerealiseerd ter hoogte van de Proosdijveldweg/Lunterseweg. In 2013 is de laatste fase grotendeels uitgevoerd ter hoogte van Het Nieuwe Landgoed. Deze fase is in 2014 afgerond. In 2015 zal nog een carpoolplaats aangelegd worden (met een bijdrage vanuit krediet N224), wordt een groene golf in gebruik genomen (doorstroming verkeer) en zal de subsidie-afwikkeling met de provincie plaats vinden. Daarna kan financieel de balans worden opgemaakt, inschatting is dat de financiële middelen ruim voldoende zijn.
N224 - Wegdek fase 1	2	HWS	2.150.000	1.693.282	0	1.693.282	456.718	0	456.718	0	nee	Wegdek fase 1 van de N224 is afgerond, op het aanbrengen van geluidreducerend asfalt na. Om kapitaalvernieuwing te voorkomen, wordt dit geluidreducerend asfalt pas in 2024 aangelegd. De vrijval van de kapitaallasten van dit krediet wordt toegevoegd aan de Reserve vervanging kapitaalgoederen. Op het moment dat het geluidreducerend asfalt wordt aangebracht, wordt voor de (meer)kosten een beroep gedaan op deze reserve.
N224 - Wegdek fase 2	2	HWS	2.300.000	947.443	0	947.443	1.352.557	1.352.557	0	0	nee	Zie A191101
N224 - VRI's	2	HWS	960.000	909.165	24.231	933.396	26.604	26.604	0	0	nee	Zie A191101
N224 - Groen	2	HWS	336.500	275.771	27.808	303.579	32.921	0	32.921	0	nee	Aan alle verplichtingen rondom groen is voldaan voor de N224. Financiële afwikkeling in 2015.
N224 - Omleggen fietspad/bruggen	2	HWS	350.000	333.805	0	333.805	16.195	0	16.195	0	nee	Het omleggen van fietspaden / bruggen is voltooid binnen het product N224. Financiële afwikkeling in 2015.
N224 - Dekkingsbronnen	2	HWS	-3.790.575	-2.840.050	-748.950	-3.589.000	-201.575	-201.575	0	0	nee	Zie A191101
N224 - Wegdek fase 2b	2	HWS	700.000	-134.332	540.351	406.019	293.981	0	293.981	0	nee	Wegdek fase 2b van de N224 is afgerond. Financiële afwikkeling in 2015.
Zandlaan	2	Kenniscampus	223.823	1.151.658	-927.834	223.824	-1	0	-1	0	nee	De herinrichting van het noordelijk deel van de Bovenbuurtweg volgt begin 2014. De aanleg van de toegangsweg voor de sporthal staat nog steeds gepland voor 2015. De einddatum van het project zal niet wijzigen.
Verkeerssubsidies 2013	2	UVP	-315.000	-220.000	-42.500	-262.500	-52.500	-52.500	0	0	nee	Dit betreft de te ontvangen subsidies over het UVV 2013. De definitieve subsidieafwikkeling van de onderliggende projecten vindt plaats via de SISA-verantwoording 2014 en 2015.
Stationsvoorziening - Aanp./Uitbr. Verkeersmaatregelen	2	UVP	50.000	97.763	0	97.763	-47.763	-47.763	0	0	nee	Project afgerond, maar de afrekening met de provincie loopt nog.
	2	UVP	1.219.410	796.422	125.269	921.691	297.719	297.719	0	0	nee	Van de activiteitsbudgetten t.b.v. de uitvoering van diverse routematige verkeersmaatregelen en -activiteiten is nog budget benodigd voor activiteiten in 2015.
Fietsbewegwijzering	2	UVP	100.000	106.714	-17.904	88.810	11.190	11.190	0	0	nee	Uitvoering heeft grotendeels in 2013 plaatsgevonden door ANWB. Doorloop in 2014; plaatsen fietsbewegwijzering in het Binnenveld en subsidiebijdrage Provincie. Bewegwijzeringsontwerp is gereed. Daarna definitieve ontwerp en raming van de NBD. Vertraging door faillissement Veluws Toerismebureau. Uitvoering gaat naar 2015.
Fiets filevrij Ede-Veenendaal	2	HWS	50.000	-144.468	139.572	-4.896	54.896	54.896	0	0	nee	Project kent verschillende fasen. De maatregelen aan de Kade zijn al uitgevoerd. Planning restant werkzaamheden is afhankelijk van de projecten Spoorzone en Kop van de Parkweg, verwachting is een doorloop tot en met 2017.
Klaphekweg/Veenderweg - rotonde	2	UVP	300.000	0	82.475	82.475	217.525	217.525	0	0	nee	In uitvoering. Project is samen met project Proosdijveldweg uitgevoerd. Afronding en financiële afwikkeling in 2015.
HWS-Oost	2	HWS	1.244.487	0	0	0	1.244.487	1.244.487	0	0	nee	Dit betreft de middelen die zijn gereserveerd voor de aanpassing van de hoofdwegenstructuur Ede Oost, nadat de helft van de beschikbare HWS-middelen eerder als budget is overgeheveld ter dekking van het project Veluwe Poort. De resterende middelen dienen om in de toekomst flankerende maatregelen op wegen als de Klinkenbergweg, Stationsweg, Raadhuisstraat en/of Amstelsesweg te kunnen realiseren bij de totstandkoming van de ontsluitingsstructuur Ede Oost. Inzet afhankelijk van ontwikkelingen Parklaan.
PN2012-2015 UVV 2014	2	UVP	0	0	0	0	0	0	0	0	nee	Bestemd voor aanvraag UVV 2014. Krediet kan worden afgesloten.
Toegankelijkheid bushaltes fase 1 en 2	2	UVP	50.000	21.643	-2.881	18.762	31.238	31.238	0	0	nee	In 2009 is gestart met de voorbereiding van de aanpassing van alle bushaltes i.v.m. nieuwe wettelijke toegankelijkheidsdelen. Een groot aantal is reeds uitgevoerd. De resterende haltes staan voor 2015 (ca. 18 stuks) op de planning.
BT Ede-West	2	HWS	1.000.000	0	9.888	9.888	990.112	990.112	0	0	nee	Er is sprake van temporisering, omdat uitvoering afhankelijk is van de besluitvorming rondom de Spoorzone. Onderzoek 2015 en uitvoering 2015/2016 (Frankeneng / Galvanistraat). Op de te treffen maatregelen is ook subsidie verleend ter hoogte van € 634.500
Molenstr/Raadhuisstr - Opstelstroken	2	HWS	500.000	484.524	48.983	533.506	-33.506	0	-33.506	0	nee	Er is sprake van onvoorziene extra uitgaven, zoals bijv. wapening in asfalt
LdVerNaties/Van Steenweg - rotonde	2	UVP	320.000	11.762	10.096	21.858	298.142	298.142	0	0	nee	Definitief Ontwerp gereed met aangepaste uitgangspunten naar aanleiding van de inloopavond. Uitvoering naar verwachting in voorjaar 2015.
Luntersepap tweerichtingsfietspad	2	UVP	0	4.572	13.084	17.656	-17.656	0	-17.656	0	nee	Er moest meer uitgevoerd worden dan gedacht. Het betreft hele kleine oppervlakten, wat meer budget vergt dan normaal gesproken.
Carpoolplaats Kernhem	2	UVP	70.000	5.980	46.884	52.864	17.136	17.136	0	0	nee	Bestemmingsplan in september 2014 vastgesteld. Geen bezwaren. Aanbestedingsprocedure is gestart. Uitvoering voorjaar 2015.

Omschrijving	Programma	Bron	Beschikbaar krediet		Verminderingen en verminderingen lopend dienstjaar	Boekwaarde 31/12 jaar T (-3)	Restant-krediet (1-4)	Nog te verwachten kosten en opbrengsten	Verwachte over- of onderschrijding (5-6)	krediet ouder dan 2 jaar	Krediet afsluiten	Opmerkingen
			1	2								
Bevoorrading Spindop HWS - Aan te vragen krediet	2	UVP	75.000	0	450	450	74.550	74.550	0	nee	nee	Uitvoering 2015. Flora en fauna onderzoek is uitgevoerd.
	2	HWS	857.806	-67.194	0	-67.194	925.000	925.000	0	ja	nee	Dit betreft de middelen die zijn gereserveerd voor de aanpassing van de hoofdwegenstructuur Ede West. De resterende middelen dienen om in de toekomst flankerende maatregelen rondom de Hakselsweg te kunnen realiseren bij de totstandkoming van de ontsluitingsstructuur Ede West.
Bernekorn Zuidwest - 30 km zone	2	UVP	120.000	69.434	38.136	107.569	12.431	12.431	0	ja	nee	Bij Kierkampweg zal in 2015 een overstekvoorziening met middengeleider gerealiseerd worden.
L'ren - Oranjeplein 2e ontsluiting	2	UVP	0	-51.524	51.524	0	0	0	0	nee	nee	In december 2014 is het bestemmingsplan vastgesteld. Onzeker of er gronden onteigend dienen te worden. Voorsnog verwachting dat het project in 2015 binnen de beschikbare middelen zal worden afgerond.
De Klomp - Herziening VRI's	2	UVP	100.000	0	0	0	100.000	100.000	0	nee	nee	Uitvoering door de provincie in 2012. Ondanks herhaaldelijk aandringen hebben wij nog steeds geen factuur ontvangen.
Verkeersmaatregelen Otterlo	2	UVP	325.000	24.498	130.610	155.108	169.892	169.892	0	nee	nee	Budget voor parkeerplaatsen en Hoenderloseweg. Parkeervoorzieningen zijn in 2014 afgerekend en opgeleverd. Uitvoering groenbestek in winter 2014/2015. De tweede fase (Hoenderloseweg) staat op hold vanwege geen medewerking en toestemming van de provincie. Project loopt dehalve nog door in 2015.
Fietsvoorz Hoenderloseweg Otterlo	2	UVP	0	0	4.798	4.798	-4.798	-4.798	0	nee	nee	Bij de Programmabegroting 2015-2018 is een krediet van € 400.000 beschikbaar gesteld om passende fietsvoorzieningen te treffen op de Hoenderloseweg. Uitgansde van en gekoppeld aan de realisatie van het nieuwe sportpark wordt het fietspad in 2015 gerealiseerd. Uitgaven 2014 betreft interne uren die ter voorbereiding zijn gemaakt.
DCA12 - De Halte	2	Overige investeringswerken	32.500	32.002	-2.125	29.877	2.623	0	2.623	nee	nee	Gereed; nu afsluiten; vervanging over 7 jaar.
Wulpilaan 9 - 8 klassen	4	IAP 2010	1.877.561	2.039.402	90.427	2.129.829	-252.268	-252.268	0	ja	nee	Bouw moet nog afgerekend worden en er komt nog een opbrengst uit de grondexploitatie.
Oranjelaan 7 - Verbouwing	4	2012	100.000	17.514	27.976	45.489	54.511	54.511	0	nee	nee	Verbouwing is in voorbereiding. Voorstel moet nog goedgekeurd worden.
Kernhem - 2e CNS school - 9 klassen	4	HP2005	2.171.787	2.146.066	25.722	2.171.787	0	0	0	nee	ja	Afgerekend zaaknr. 790945
Hogewoud 11 - Basisschool - bouw	4		2.153.127	2.127.405	25.722	2.153.127	0	0	0	nee	ja	idem als regel 52.
De Radar - 1e inrichting groep 6	4	2011	12.061	0	12.062	12.062	-1	0	-1	nee	ja	Afgerekend zaaknr. 759556
Stadh Willem III, 1 permanent lokaal	4	IAP 2009	311.712	296.127	0	296.127	15.585	0	15.585	nee	nee	Slotdeclaratie ontvangen; binnenkort afrek.
Stadh Willem III, uibr speelokaal	4	IAP 2010	150.772	143.233	0	143.233	7.539	0	7.539	nee	nee	Slotdeclaratie ontvangen; binnenkort afrek.
Stadh Willem III, 2e speelokaal	4	IAP 2013	6.819	6.478	341	6.819	0	0	0	ja	ja	Slotdeclaratie ontvangen; binnenkort afrek.
Hendrik Stafweg 2, inr.+Meub. Gr.7-9	4	IAP 2013	29.249	0	29.249	29.249	0	0	0	nee	ja	Project gereed
Tollenburg 15, 1e inr.+inv. Gr.8/9	4	IAP 2013	30.144	0	30.144	30.144	0	0	0	nee	ja	Project gereed
Goudenstein 1, 1e inr.+inv. Gr.5/6	4	IAP 2013	30.677	0	30.677	30.677	0	0	0	nee	ja	Project gereed
Veldhuizerbrink 24, uitbr.gr.151617	4	IAP 2013	389.315	0	389.315	389.315	0	0	0	nee	ja	Project gereed
Schoolstraat 1 bouwkosten	4		0	0	5.140	5.140	-5.140	0	-5.140	nee	nee	In 2015 wordt project afgesloten
Calvijschool, 1e inr. OLP 15e grp.	4		49.840	0	49.840	49.840	0	0	0	nee	ja	afgerekend zaaknr. 800783
Verbouwing Cultura stadswinkel/LOE	6		0	506.844	-506.844	0	0	0	0	nee	ja	Is verrekend met de incidentele middelen die vrijvallen met de afwikkeling van de overname van Cultuurbuurt.
Bezoekerscentrum Lunteren	6		250.000	0	250.000	250.000	0	0	0	nee	ja	A624100 Goudsberg - Recreatief attractiepoint
Kernhem sporthal inrichting	5		94.372	86.541	6.400	92.941	1.431	0	1.431	nee	ja	Hangt samen met A381100.
Kernhem - Sporthal - bouwkosten	5	2012	2.000.000	1.508.549	45.330	1.553.879	446.121	0	446.121	ja	ja	Het krediet hangt aan een oud voorstel, welke inclusief BTW is opgeleverd. Nadien is het BTW regime gewijzigd, waardoor de BTW op o.a. investeringen verrekend kunnen worden. Dit heeft geleid tot een voordeel. Er komt nog 1 factuur van €20.000 voor aanpassingen gevaarlijke ramen. Deze laten we in 2015 op de exploitatie drukken. Dus krediet in 2014 afsluiten.
Zantenstraat van gymzaal renovatie	5		542.000	233.715	110.709	344.424	197.576	0	197.576	nee	ja	Gunstige aanbesteding, waardoor zeer positief aanbestedingsresultaat.
Gymlok Ruyterstr 3 verpl Hassebraam	5		250.000	0	22.004	22.004	227.996	227.996	0	nee	nee	Wordt in februari / maart opgeleverd. Het zou kunnen dat het krediet iets overschreden gaat worden door tegenvallers en leges die veel hoger zijn uitgevallen.
Voorber.krediet sportzaal Otterlo	5	OCS/2000/2173	50.000	0	6.644	6.644	43.356	43.356	0	nee	nee	De voorbereidingskosten zullen in 2014 plaatsvinden en lopen door in 2015. De werkelijke realisatie van de bouw van de sportzaal wordt pas in 2016 verwacht. Krediet wordt dan opgehoogd. Kosten 2014 blijven achter. Op vraag van de wethouder nader onderzoek en daardoor stagnatie/vertraging in gemaakte projectkosten.
Peppelensteeg - 2e korfbalv. - topl.	5		120.000	0	0	0	120.000	120.000	0	nee	nee	De korfbalvelden liggen er nog goed bij. Vervanging wordt pas in 2015 verwacht.
Hoekelumse Eng-atkoop kantine FC Jeugd	5	2012	130.000	100.000	41.666	141.666	-11.666	0	-11.666	nee	ja	De reden dat dit project langer duurt is omdat dit een gecombineerd project van Hoekelum en Alimanskamp Edeveen is ivm aanbestedingsvoordelen. Kleine overschrijding krediet.
Hoekelumse eng.atletiekbaan Climax	5		500.000	0	357.648	357.648	142.352	182.352	-40.000	nee	nee	Misschien in de toekomst complicatie door rechtzaak met aannemer. Verwachte meerkosten door asfalttegenvallers bij de uitvoering.
Inschoten verv. toplaag kunstgrasveld	5		200.000	0	170.418	170.418	29.582	5.000	24.582	nee	nee	Door gunstigere aanbesteding deel krediet over. Afrekening verwacht begin 2015.
Peppsteeg verv. toplaag kunstgrasveld	5		200.000	0	170.418	170.418	29.582	5.000	24.582	nee	nee	Door gunstigere aanbesteding deel krediet over. Afrekening verwacht begin 2015.
Otterlo - Verplaatsing sportpark	5	2010	4.370.000	1.589.370	198.393	1.787.763	2.582.237	2.582.237	0	ja	nee	Bestemmingsplan zo goed als afgerond. Nu beroep en zienswijze afwachten. Verwachting blijft dat in najaar 2015 de schop in de grond gaat.
Het Nieuwe Landgoed stichtingskosten	9		457.253	13.417	441.333	454.750	2.503	2.503	0	nee	nee	Project loopt nog door tot eind 2015
Het Nieuwe Landgoed invent. en terr	9		474.815	0	889	889	473.926	473.926	0	nee	nee	Project loopt nog door tot eind 2015
De Spil - Dorpshuis verbouwing	9	2012	633.500	440.035	121.225	561.261	72.239	0	72.239	ja	ja	Op 29 november is de verbouwing opgeleverd. De onderhoudstermijn treedt dan in werking. In die periode worden diverse opleverpunten afgerond. De onderhoudstermijn duurt bouwkundig een half jaar en installatietechnisch een jaar. Dit ter hoogte van een bed

Omschrijving	Programma	Bron	Beschikbaar krediet	Boekwaarde 1/1 jaar T	Vermeerderingen en verminderingen lopend dienstjaar	Boekwaarde 31/12 jaar T (-3)	Restant-krediet (1-4)	Nog te verwachten kosten en opbrengsten	Verwachte over- of onderschrijding (5-6)	Krediet ouder dan 2 jaar	Krediet afsluiten	Opmerkingen
UVP Energie-Energievoorz.nieuwbouw	11	Uitvoeringsprogramma energie 2013-2016	1	0	2 516	3 1.210	4 1.726	5 -1.726	6 0	7 -1.726	nee	Onderdeel van het Uitvoeringsprogramma energie 2013 - 2016. Dit wordt in 2016 afgesloten. Vanaf 2017 kapitaallasten die per saldo € 0 zijn.
UVP Energie-Isolatie bestaand woning	11	Uitvoeringsprogramma energie 2013-2016	2.000	0	-3.434	-3.434	5.434	5.434	0	nee	nee	Onderdeel van het Uitvoeringsprogramma energie 2013 - 2016. Dit wordt in 2016 afgesloten. Vanaf 2017 kapitaallasten die per saldo € 0 zijn.
UVP Energie-Duurz.Energie bedrijven	11	Uitvoeringsprogramma energie 2013-2016	7.500	0	0	0	7.500	7.500	0	nee	nee	Onderdeel van het Uitvoeringsprogramma energie 2013 - 2016. Dit wordt in 2016 afgesloten. Vanaf 2017 kapitaallasten die per saldo € 0 zijn.
UVP Energie-D.E.Windenergie	11	Uitvoeringsprogramma energie 2013-2016	5.000	0	0	0	5.000	5.000	0	nee	nee	Onderdeel van het Uitvoeringsprogramma energie 2013 - 2016. Dit wordt in 2016 afgesloten. Vanaf 2017 kapitaallasten die per saldo € 0 zijn.
UVP Energie-Zonne energie	11	Uitvoeringsprogramma energie 2013-2016	25.000	0	0	0	25.000	25.000	0	nee	nee	Onderdeel van het Uitvoeringsprogramma energie 2013 - 2016. Dit wordt in 2016 afgesloten. Vanaf 2017 kapitaallasten die per saldo € 0 zijn.
UVP Energie-Bodemenergie	11	Uitvoeringsprogramma energie 2013-2016	25.000	0	0	0	25.000	25.000	0	nee	nee	Onderdeel van het Uitvoeringsprogramma energie 2013 - 2016. Dit wordt in 2016 afgesloten. Vanaf 2017 kapitaallasten die per saldo € 0 zijn.
UVP Energie-Bio-energie	11	Uitvoeringsprogramma energie 2013-2016	25.000	0	0	0	25.000	25.000	0	nee	nee	Onderdeel van het Uitvoeringsprogramma energie 2013 - 2016. Dit wordt in 2016 afgesloten. Vanaf 2017 kapitaallasten die per saldo € 0 zijn.
UVP Energie-Uitbr.Duurzaam warmtenet	11	Uitvoeringsprogramma energie 2013-2016	60.000	11.950	-5.617	6.333	53.667	53.667	0	nee	nee	Onderdeel van het Uitvoeringsprogramma energie 2013 - 2016. Dit wordt in 2016 afgesloten. Vanaf 2017 kapitaallasten die per saldo € 0 zijn.
UVP Energie-Communicatie/Educatie	11	Uitvoeringsprogramma energie 2013-2016	22.500	1.675	3.750	5.425	17.075	17.075	0	nee	nee	Onderdeel van het Uitvoeringsprogramma energie 2013 - 2016. Dit wordt in 2016 afgesloten. Vanaf 2017 kapitaallasten die per saldo € 0 zijn.
UVP Energie-Onvoorzien	11	Uitvoeringsprogramma energie 2013-2016	68.000	0	21.038	21.038	46.963	45.237	1.726	nee	nee	Onderdeel van het Uitvoeringsprogramma energie 2013 - 2016. Dit wordt in 2016 afgesloten. Vanaf 2017 kapitaallasten die per saldo € 0 zijn.
UVP Energie-Sekking	11	Uitvoeringsprogramma energie 2013-2016	-240.000	-50.000	162.000	102.000	-342.000	-342.000	0	nee	nee	Onderdeel van het Uitvoeringsprogramma energie 2013 - 2016. Dit wordt in 2016 afgesloten. Vanaf 2017 kapitaallasten die per saldo € 0 zijn.
Grondstromen	10	Overige investeringswerken	0	-56.152	51.454	-4.698	4.698	4.698	0	ja	nee	Doorlopend project; Niet afsluiten.
Uitvindersbuurt - Algemeen	11	Overige investeringswerken	0	-2.482.564	2.482.564	0	0	0	0	ja	nee	
Uitvindersbuurt - Riolering	10	Overige investeringswerken	0	-334.889	334.889	0	0	0	0	ja	ja	
Uitvindersbuurt - Bouwrijp - 1e fase	10	Overige investeringswerken	0	-273.078	273.078	0	0	0	0	ja	ja	
Uitvindersbuurt - Bouwrijp - 2e fase	10	Overige investeringswerken	0	126.387	-126.387	0	0	0	0	ja	ja	
Uitvindersbuurt - Bouwrijp - 3e fase	10	Overige investeringswerken	0	125.285	-125.285	0	0	0	0	ja	ja	
Uitvindersbuurt - Bouwrijp - 4e fase	10	Overige investeringswerken	0	11.420	-11.420	0	0	0	0	nee	ja	
Uitvindersbuurt - Woonrijp - 1e fase	10	Overige investeringswerken	0	708.744	-708.744	0	0	0	0	ja	ja	
Uitvindersbuurt - Woonrijp - 2e fase	10	Overige investeringswerken	0	462.543	-462.543	0	0	0	0	ja	ja	
Uitvindersbuurt - Woonrijp - 3e fase	10	Overige investeringswerken	0	335.417	-335.417	0	0	0	0	ja	nee	Project loopt nog door tot eind 2015
Uitvindersbuurt - Woonrijp - OR MCD	10	Overige investeringswerken	0	4.358	-4.358	0	0	0	0	nee	nee	Project loopt nog door
Uitvindersbuurt - Bestemm.pl.Veld I	10	Overige investeringswerken	0	8.201	-8.201	0	0	0	0	nee	nee	Project loopt nog door tot eind 2015
Bospoort - Herinrichting	10	GSO-4	0	-1	1	0	0	0	0	ja	nee	Project loopt nog door tot eind 2015
Frisokazerne - Herontwikkeling	10	Overige investeringswerken	12.000.000	4.102.163	5.913.067	10.015.230	1.984.770	1.084.770	900.000	ja	nee	Bij de vaststelling van het krediet was er nog een tekort van 900.000. Dit betekent dat als het volledige bedrag zou worden uitgegeven, we een gat in de business case zouden hebben van 9 ton. Inmiddels zijn de kosten naar beneden bijgesteld waardoor we die 9 ton niet gaan uitgeven en de business case sluitend hebben. Dit resulteert in een onderbesteding van 900.000 en een lagere kapitaallast die gedeekt kan worden uit de huuroopbrengsten. In 2015 wordt het project financieel afgewikkeld, de verwachting is dat de afwikkeling kan plaatsvinden binnen het geraamde budget
Rec. Nwe. Maanderbuurtweg	10	Overige investeringswerken	0	341.862	-341.862	0	0	0	0	ja	ja	
Huygenspark - Inrichting	10	Overige investeringswerken	0	972.922	-972.922	0	0	0	0	nee	nee	Project loopt nog door
Reehorsterweg Zuid	10	Overige investeringswerken	0	26.163	-26.163	0	0	0	0	nee	nee	Uitvoering vanaf 2015 e.v.j.
Westzoom - Haverkamp	10	Overige investeringswerken	0	134.223	-134.223	0	0	0	0	ja	nee	Kosten worden in 2014 bij de Ontwikkelaars in rekening gebracht.
Westzoom - Zandscheer	10	Overige investeringswerken	0	26.450	-26.447	3	-3	0	-3	ja	nee	Kosten worden in 2014 bij de Ontwikkelaars in rekening gebracht.
Wekerom - Dorpsplein	10	Ontwikkelingsplan Buitengebied	0	3.480	-3.480	0	0	0	0	nee	nee	Zie Programmabegroting 2014-2017 € 250.000 beschikbaar gesteld.
Recreatieve voorz. en infopanelen	10	Ontwikkelingsplan Buitengebied	5.000	1.588	479	2.067	2.933	0	2.933	ja	ja	Betreeft Ontwikkelingsplan Buitengebied; financiering binnen het totaal van toegekende budgetten en kredieten. Maatregelen zijn opgepakt en worden in 2014 afgerond.
Projecten Gem. Landschapsbeheer	10	Ontwikkelingsplan Buitengebied	132.433	240.344	-107.911	132.433	0	0	0	ja	ja	Betreeft Ontwikkelingsplan Buitengebied; financiering binnen het totaal van toegekende budgetten en kredieten. Betreeft uitgaven die onder ILG subsidie vallen. ILG subsidie is in 2014 afgerekend. Krediet kan derhalve afgesloten worden.
Wildobservatiepunt Eder&Ginkel Heide	10	Ontwikkelingsplan Buitengebied	132.000	9.627	152.939	162.567	-30.567	-24.000	-6.567	ja	nee	Na realisatie is besloten om het wildobservatiepunt te gaan verhuren. Hierdoor is de btw niet meer compensabel, maar een kostenpost. Dit leidt tot een overschrijding van € 25.212. Vanaf het moment dat het wildobservatiepunt verhuurd gaat worden, valt dit project onder de ondernemers btw-regelgeving. Vanaf dat moment kan het grootste deel van de btw op de investering (verwachting ca. € 24.000) verrekend worden.
Doesburger Eng - Inrichting	10	Ontwikkelingsplan Buitengebied	212.500	74.375	0	74.375	138.125	138.125	0	ja	nee	Betreeft Ontwikkelingsplan Buitengebied; financiering binnen het totaal van toegekende budgetten en kredieten. Het restantkrediet is gereserveerd (VR2013/7) voor de herontwikkeling van de Rioolwaterzuiveringsinstallatie te Otterlo. Dit project heeft vertraging opgelopen wegens uitval van de projectleider. In 2014 is het project weer opgepakt. Uitvoering in 2015.
Landgoed Kernhem - Ontw. Stadspark	10	Ontwikkelingsplan Buitengebied	126.388	103.911	22.478	126.388	0	0	0	ja	ja	Betreeft Ontwikkelingsplan Buitengebied; financiering binnen het totaal van toegekende budgetten en kredieten. Betreeft uitgaven die onder ILG subsidie vallen. ILG subsidie is in 2014 afgerekend. Krediet kan derhalve afgesloten worden.
Goudsberg - Recreatief attractiepoint	10	Ontwikkelingsplan Buitengebied	125.000	125.000	0	125.000	0	0	0	ja	nee	Betreeft Ontwikkelingsplan Buitengebied; financiering binnen het totaal van toegekende budgetten en kredieten. Subsidie wordt in 2015 vastgesteld, dan kan het project afgesloten worden.

Omschrijving	Programma	Bron	Beschikbaar krediet	Bookwaarde 1/1 jaar T	Vermeerderingen en verminderingen lopend dienstjaar	Bookwaarde 31/12 jaar T (-+3)	Restant-krediet (1-4)	Nog te verwachten kosten en opbrengsten	Verwachte over- of onderoverschrijving (5-6)	Krediet ouder dan 2 jaar	Krediet afsluiten	Opmerkingen
			1	2	3	4	5	6	7			
Otterlo - Recreatiecluster	10	Ontwikkelingsplan Buitengebied	50.278	17.142	-19.723	-2.581	52.859	52.859	0	ja	Nee	Betreft Ontwikkelingsplan Buitengebied; financiering binnen het totaal van toegekende budgetten en kredieten. Het restantkrediet is gereserveerd voor de herontwikkeling van de Riolowaterzuiveringsinstallatie te Otterlo. Dit project heeft vertraging opgelopen wegens uitval van de projectleider. In 2014 is het project weer opgepakt. Uitvoering in 2015.
RWZI Otterlo	10		0	0	22.496	22.496	-22.496	-22.496	0	nee	nee	Voorbereidingskosten voor de herontwikkeling van de Riolowaterzuiveringsinstallatie te Otterlo. Uitvoering in 2015. Zie ook A621100 en A628100.
FV - Regionale Arbeidsmarkt	7		0	-66.600	67.150	550	-550	0	-550	nee	Nee	Betreft een project in het kader van het regiocontract, loopt uiteindelijk op nul.
FV - Ontvangsten subsidie SVGV	10	Ontwikkelingsplan Buitengebied	0	-45.259	45.259	0	0	0	0	nee	nee	Betreft Ontwikkelingsplan Buitengebied; financiering binnen het totaal van toegekende budgetten en kredieten. Valt onder Regiocontract 2012 - 2015
FV - Landschapsbeheer regiocontract	10	Ontwikkelingsplan Buitengebied	82.567	13.056	21.856	34.912	47.655	47.655	0	nee	nee	Betreft Ontwikkelingsplan Buitengebied; financiering binnen het totaal van toegekende budgetten en kredieten. Valt onder Regiocontract 2012 - 2015
FV - Lunt.Buurtbosch - lanen	11	Ontwikkelingsplan Buitengebied	0	-127	-5.257	-5.383	5.383	5.383	0	nee	Nee	Betreft Ontwikkelingsplan Buitengebied; financiering binnen het totaal van toegekende budgetten en kredieten. Valt onder Regiocontract 2012 - 2015
FV - Landgoed Kernhem	10	Ontwikkelingsplan Buitengebied	106.145	46.874	18.039	64.913	41.232	41.232	0	nee	Nee	Betreft Ontwikkelingsplan Buitengebied; financiering binnen het totaal van toegekende budgetten en kredieten. Valt onder Regiocontract 2012 - 2015
FV - Cultuurhistorie - lands. elem.	10	Ontwikkelingsplan Buitengebied	10.830	665	-13.581	-12.916	23.746	23.746	0	nee	Nee	Betreft Ontwikkelingsplan Buitengebied; financiering binnen het totaal van toegekende budgetten en kredieten. Valt onder Regiocontract 2012 - 2015
FV - Groene Grens 2e fase	10	Ontwikkelingsplan Buitengebied	0	-147.798	142.675	-5.123	5.123	5.123	0	nee	Nee	Betreft Ontwikkelingsplan Buitengebied; financiering binnen het totaal van toegekende budgetten en kredieten. Valt onder Regiocontract 2012 - 2015
FV - Aanleg Klompenpaden	10	Ontwikkelingsplan Buitengebied	40.000	-4.167	32.783	28.616	11.384	11.384	0	nee	Nee	Betreft Ontwikkelingsplan Buitengebied; financiering binnen het totaal van toegekende budgetten en kredieten. Valt onder Regiocontract 2012 - 2015
FV - Revitalisatie Openluchttheater	6	Overige investeringswerken	0	0	-12	-12	12	0	12	nee	nee	Krediet is nog niet vastgesteld door de Raad, volgt opnieuw besluitvorming na de verkiezingen. Tot nu toe gemaakte kosten worden gedekt uit de gereserveerde middelen in de reserve Cofinanciering.
Meerwaarde uit afval	11	Overige investeringswerken	0	-46.894	46.894	0	0	0	0	nee	nee	Betreft een project in het kader van het regiocontract, loopt uiteindelijk op nul.
FV - Frisvalley	9	Overige investeringswerken	0	-44.790	44.790	0	0	0	0	nee	Nee	Betreft een project in het kader van het regiocontract, loopt uiteindelijk op nul.
GSO-4 Upgrade sportpark Peppelenst	5	GSO-4	0	1.500	-1.500	0	0	0	0	nee	nee	Betreft een project in het kader van het regiocontract, loopt uiteindelijk op nul.
Totaal			55.538.871	30.601.790	10.575.387	41.177.177	14.361.694	11.673.841	2.487.853			

5.4 Overzicht van reserves

Pro-gramma	Cat.	I/S	Nr.	Omschrijving	Boekwaarde 1/1	Overheveling reserves	Resultaat bestemming vorig jaar	Boekwaarde 1/1 na resultaat bestemming	Bij Rente	Bij realisatie	Af realisatie	Afschrijvingsbijdrage	Boekwaarde 31/12
13	1	I	R100	Algemene reserve	8.868.943	0	10.656.986	19.525.929	0	0	2.642.000	0	16.883.929
13	1	S	R200	Algemene reserve - Begroting	6.931.128	0	0	6.931.128	207.934	0	281.037	0	6.858.024
13	1	S	R201	Algemene reserve - Rente begroting	9.656.272	0	0	9.656.272	289.688	0	289.688	0	9.656.273
					25.456.343	0	10.656.986	36.113.329	497.622	0	3.212.725	0	33.398.226
11	2	S	R300	Afval	2.097.835	0	0	2.097.835	0	115.141	0	0	2.212.976
					2.097.835	0	0	2.097.835	0	115.141	0	0	2.212.976
1	3	I	R400	Overgangsrecht FLO	880.632	0	0	880.632	0	0	66.471	0	814.162
1	3	I	R410	Groot onderhoud wegen	2.901.066	-1.551.066	-1.350.000	0	0	0	0	0	0
2	3	I	R411	Parkeren	1.037.805	0	0	1.037.805	0	0	201.980	0	835.825
2	3	I	R415	Straatverlichting	760.897	-640.896	-120.000	1	0	0	0	0	1
2	3	I	R420	Werkgelegenheid	379.232	0	0	379.232	0	125.000	122.160	0	382.072
3	3	I	R430	Onderwijs - Huisvesting	14.074.795	0	0	14.074.795	422.244	0	8.618.531	21.765	5.856.743
4	3	I	R433	Onderwijs - Achterstandsbeleid	1.903.110	0	0	1.903.110	0	0	289.971	0	1.613.139
4	3	I	R434	Eigenheid en eigenzinnigheid	15.000	0	0	15.000	0	0	15.000	0	0
4	3	I	R435	Centrum voor Jeugd en Gezin	591.489	0	0	591.489	0	0	203.281	0	388.208
4	3	I	R439	Egalisatiereserve legaat van Lagen	373.969	0	0	373.969	11.219	0	14.814	0	370.374
7	3	I	R440	Cultuur	71.885	0	0	71.885	0	45.887	41.305	0	76.467
6	3	I	R441	Kunst en Cultuur - Ontwikkelfonds	462.731	0	0	462.731	13.882	3.205	2.400	0	477.418
6	3	I	R442	Kunstaankopen	784.627	0	0	784.627	0	48.870	94.896	0	738.601
7	3	I	R453	Inburgering	336.274	0	80.000	416.274	0	0	55.708	0	360.566
7	3	I	R460	Maatschappelijke opvang	806.245	0	177.000	983.245	0	354.000	70.000	0	1.267.245
9	3	I	R461	Vrouwenopvang/aanpak ouderenmish.	0	188.000	140.000	328.000	0	95.000	75.000	0	348.000
9	3	I	R470	Ede-Oost	7.490.966	0	82.500	7.573.466	227.204	82.500	0	0	7.883.170
10	3	I	R471	Parklaan - Bovenwijkse voorzieningen	2.165.062	0	67.500	2.232.562	66.977	3.254.975	574.009	0	4.980.504
10	3	I	R472	Woningbouw	142.622	0	0	142.622	0	112.023	0	0	254.645
10	3	I	R474	Omgevingsvergunningen	100.011	0	0	100.011	0	0	100.011	0	0
10	3	I	R475	Landschapfonds	80.475	0	0	80.475	0	152.500	145.300	0	87.675
10	3	I	R476	Stadsuitleg	357.937	0	0	357.937	0	208.641	0	0	566.578
10	3	I	R477	Starters- en doorstromers	2.621.235	0	85.000	2.706.235	81.187	150.000	120.000	0	2.817.422
10	3	I	R480	Bodemsanering	487.026	0	0	487.026	0	50.000	0	0	537.026
11	3	I	R481	Buitengebied - Uitvoering	69.562	0	0	69.562	0	0	0	0	69.562
11	3	I	R491	Lokale arbeidsvoorwaarden	337.668	0	0	337.668	0	102.000	69.500	0	370.168
13	3	I	R492	BTW - Compensatiefonds	1.986.428	0	0	1.986.428	0	1.365.969	1.450.000	0	1.902.396
13	3	I	R493	Cofinanciering	4.729.899	0	0	4.729.899	141.897	5.000	615.120	0	4.261.676
13	3	I	R494	DOE - Belegd deel	1.106.169	0	0	1.106.169	0	0	0	0	1.106.169
13	3	I	R495	Overlopende verplichtingen	1.175.197	-188.000	618.500	1.605.697	0	0	205.103	0	1.400.594
2	3	I	R496	Vervanging kapitaalgoederen	3.825.348	2.191.962	145.000	6.162.310	0	1.981.730	488.439	0	7.655.601
13	3	I	R497	Matching	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	3	I	R500	Bedrijfsmiddelen - Personeel	5.903.025	0	0	5.903.025	0	3.000	1.245.796	0	4.660.229
13	4	I	R501	Bedrijfsmiddelen - Kapitaallasten	1.913.175	0	0	1.913.175	57.395	0	155.160	0	1.815.410
13	4	I	R502	Bedrijfsmiddelen - Algemeen	5.025.845	0	0	5.025.845	150.775	217.978	452.137	0	4.942.462
13	4	I	R503	Bedrijfsmiddelen - Huisvesting	1.111.213	0	0	1.111.213	33.336	276.535	648.357	0	772.727
13	4	I	R504	Bedrijfsmiddelen - Automatisering	2.879.587	0	0	2.879.587	0	686.240	360.720	0	3.205.107
2	5	S	R605	Riolering buitengebied	9.737.438	0	0	9.737.438	292.123	0	0	786.051	9.243.510
4	5	S	R610	Basisschool Kernhem	229.274	0	0	229.274	6.878	0	0	0	221.631
4	5	S	R611	Basisschool de Meander	224.110	0	0	224.110	6.723	0	0	13.953	216.880
4	5	S	R612	Brede school de Kraats	450.000	0	0	450.000	13.500	0	0	26.000	437.500
4	5	S	R613	Basisschool Paasberg/Veldhuizen school	328.014	0	0	328.014	9.840	0	0	19.488	318.366
4	5	S	R614	Basisschool El Inkade	523.802	0	0	523.802	15.714	0	0	30.680	508.836
4	5	S	R615	Basisschool Wilhelminaschool	333.152	0	0	333.152	9.995	0	0	18.999	324.147
4	5	S	R616	Basisschool Emmaschool	434.775	0	0	434.775	13.043	0	0	26.218	421.600
4	5	S	R617	Egal.res.school+peuterspzi Wekerom	1.298.700	0	0	1.298.700	38.961	0	0	72.261	1.265.400
4	5	S	R620	Tijdelijk Jongerenwerk 2015-2017	0	0	0	0	0	180.000	0	0	180.000
5	5	S	R630	Sportpark Hoekelumse Eng	1.375.919	0	0	1.375.919	41.278	220.000	0	119.750	1.517.446
5	5	S	R631	Sport - FC Jeugd	1	0	0	1	0	0	1	0	0
5	5	S	R632	Sportpark Bosrand	578.083	0	0	578.083	17.342	0	0	71.699	523.727
5	5	S	R633	Sportpark Peppelensteeg	546.487	0	0	546.487	16.395	0	0	63.891	498.991
5	5	S	R634	Combiproject Peppelensteeg	187.306	0	0	187.306	5.619	0	0	3.000	189.925
5	5	S	R635	Sportpark Inschoten	748.741	0	0	748.741	22.462	0	0	78.914	692.289
5	5	S	R636	Sportpark De Eikelhof	1.185.322	0	0	1.185.322	35.560	0	0	138.007	1.082.874
5	5	S	R638	Sportpark Allemanskamp	464.831	0	0	464.831	13.945	0	0	46.092	432.684
5	5	S	R639	Sportpark De Beek	78.125	0	0	78.125	2.344	0	0	7.552	72.917
5	5	S	R640	Sportpark Harskamp	97.575	0	0	97.575	2.927	0	0	5.425	95.077
5	5	S	R641	Sporthal Het Nieuwe Landgoed	807.928	0	0	807.928	24.238	0	0	0	832.166
5	5	S	R642	Sporthal Otterlo	632.885	0	0	632.885	18.987	0	0	0	651.871
5	5	S	R643	Sporthal 't Riet	117.937	0	0	117.937	3.538	0	0	8.899	112.576
5	5	S	R644	Sportzaal De Peppel	208.942	0	0	208.942	6.268	0	0	18.559	196.651
5	5	S	R645	Sporthal De Peppel	386.517	0	0	386.517	11.596	0	0	22.855	375.257
5	5	S	R646	Sporthal De Soetendaal	413.106	0	0	413.106	12.393	0	0	26.163	399.336

Pro-gramma	Cat.	I/S	Nr.	Omschrijving	Boekwaarde 1/1	Overheveling reserves	Resultaat bestemming vorig jaar	Boekwaarde 1/1 na resultaat bestemming	Bij Rente	Bij realisatie	Af realisatie	Afschrijvingsbijdrage	Boekwaarde 31/12
5	5	S	R647	Sporthal Ut Sporthuus	992.204	0	0	992.204	29.766	0	0	60.692	961.278
5	5	S	R648	Gymlokaal Ceelman van Ommerenweg	411.838	0	0	411.838	12.355	0	0	26.557	397.637
5	5	S	R649	Sportpark Kastanjebos Otterlo	0	0	900.000	900.000	0	0	0	0	900.000
6	5	S	R660	Museum Oud Lunteren	35.992	0	0	35.992	1.080	0	2.140	0	34.931
6	5	S	R661	Kijk- en Luistermuseum	29.781	0	0	29.781	893	0	2.481	0	28.194
9	5	S	R670	Dorpscentrum De Spil	599.434	0	0	599.434	17.983	0	0	20.733	596.684
9	5	S	R672	Egal.res.Proosdijerveldweg 55	452.138	0	0	452.138	13.564	0	0	38.683	427.019
10	6	I	R700	Grondbedrijf	961	0	6.688.000	6.688.961	0	0	0	0	6.688.961
Totaal					92.799.524	0	7.513.500	100.313.024	1.923.427	9.721.053	16.505.791	1.787.407	93.664.306
					120.353.702	0	18.170.486	138.524.188	2.421.049	9.836.194	19.718.516	1.787.407	129.275.508

1. Algemene reser
2. Overige algemene reserve
3. Bestemmingsreserve
4. Overige bestemmingsreserves
5. Personeel- en bedrijfsreserve
6. Egalisatiereserve kapitaallasten
7. Bestemmingsreserve Grondbedrijf

5.5 Doel reserves

Programma	Omschrijving	Doel
1	Overgangsrecht FLO	Deze reserve heeft als doel het opvangen van tijdelijke extra overgangsrechten a.g.v. afschaffen Functioneel Leefijdsontslag Brandweer.
2	Groot onderhoud wegen	Deze reserve is een egaliseringsreserve voor grote onderhoudsuitgaven aan wegen.
2	Parkeren	Deze reserve is een egaliseringsreserve met als doel om exploitatieverschillen op het product parkeren te voorkomen. Daarnaast worden ontvangen afkoopsummen in de reserve gestort, welke worden ingezet voor het realiseren van parkeervoorzieningen.
2	Straatverlichting	Realiseren van vervanging van de lichtmasten met armaturen zonder daarbij grote fluctuaties in de gemeentebegroting te veroorzaken.
2	Vervanging kapitaalgoederen	Deze reserve dient als egaliseringsreserve voor voor- en nadelen op de actualisatie van de kapitaallasten.
2	Riolering buitengebied	Egaliseringsreserve kapitaallasten. Vanuit de wet zijn wij verplicht om de gemeentelijke eigen bijdragen op investeringen gedurende de looptijd van de kapitaallasten evenredig te laten vrijvallen. Om zo het totaal van de kapitaallasten te verlagen in de exploitatie.
3	Werkgelegenheid	De reserve werkgelegenheid is bedoeld voor reguliere werkzaamheden en werkzaamheden in het kader van uitvoering kadernota Economisch Beleid. Jaarlijks vindt een vaste storting plaats vanuit het Grondbedrijf. Dit, omdat activiteiten mede bedoeld zijn de verkoop van kavels (bedrijventerreinen) te bespoedigen.
4	Onderwijs - Huisvesting	Integraal voorzien in de behoefte aan huizing primair en voortgezet onderwijs via uitbreiding, ver- en nieuwbouw.
4	Onderwijs - Achterstandsbeleid	Stimuleren van en afdekken van de financiële risico's van de projecten uitgevoerd binnen het gemeentelijk onderwijsachterstandsbeleid met gebruik van voor dit doel beschikbare gemeentelijke middelen.
4	Eigenheid en eigenzinnigheid	In 2009 heeft het college van B&W het door IVA opgestelde onderzoeksrapport "Eigenheid of eigenzinnigheid, analyse van cultuur- en geloofgerelateerde denkbeelden en gedragsuitingen in de Gemeente Ede" aan de gemeenteraad aangeboden. Ter uitvoering van dit rapport is de notitie "Het verschil mag er zijn, samenleven in Ede" in 2010 door de gemeenteraad vastgesteld. De meerjarige dekking door zowel interne als externe financieringsbronnen van een breed scala aan uit te voeren meerjarige (2010 t/m 2014) taken loopt mede via de ingestelde reserve Eigenheid en eigenzinnigheid.
4	Centrum voor Jeugd en Gezin	Deze reserve is ingesteld ter dekking van de kosten van Centra voor Jeugd en Gezin
4	Basisschool Kernhem	Egaliseringsreserve kapitaallasten. Vanuit de wet zijn wij verplicht om de gemeentelijke eigen bijdragen op investeringen gedurende de looptijd van de kapitaallasten evenredig te laten vrijvallen. Om zo het totaal van de kapitaallasten te verlagen in de exploitatie.
4	Basisschool de Meander	Egaliseringsreserve kapitaallasten. Vanuit de wet zijn wij verplicht om de gemeentelijke eigen bijdragen op investeringen gedurende de looptijd van de kapitaallasten evenredig te laten vrijvallen. Om zo het totaal van de kapitaallasten te verlagen in de exploitatie.
4	Brede school de Kraats	Egaliseringsreserve kapitaallasten. Vanuit de wet zijn wij verplicht om de gemeentelijke eigen bijdragen op investeringen gedurende de looptijd van de kapitaallasten evenredig te laten vrijvallen. Om zo het totaal van de kapitaallasten te verlagen in de exploitatie.
4	Basisschool Paasberg/Veldhuizerschool	Egaliseringsreserve kapitaallasten. Vanuit de wet zijn wij verplicht om de gemeentelijke eigen bijdragen op investeringen gedurende de looptijd van de kapitaallasten evenredig te laten vrijvallen. Om zo het totaal van de kapitaallasten te verlagen in de exploitatie.
4	Basisschool El Inkade	Egaliseringsreserve kapitaallasten. Vanuit de wet zijn wij verplicht om de gemeentelijke eigen bijdragen op investeringen gedurende de looptijd van de kapitaallasten evenredig te laten vrijvallen. Om zo het totaal van de kapitaallasten te verlagen in de exploitatie.
4	Basisschool Wilhelminaschool	Egaliseringsreserve kapitaallasten. Vanuit de wet zijn wij verplicht om de gemeentelijke eigen bijdragen op investeringen gedurende de looptijd van de kapitaallasten evenredig te laten vrijvallen. Om zo het totaal van de kapitaallasten te verlagen in de exploitatie.
4	Basisschool Emmaschool	Egaliseringsreserve kapitaallasten. Vanuit de wet zijn wij verplicht om de gemeentelijke eigen bijdragen op investeringen gedurende de looptijd van de kapitaallasten evenredig te laten vrijvallen. Om zo het totaal van de kapitaallasten te verlagen in de exploitatie.
4	Egal.res.school+peuterspjl Wekerom	Egaliseringsreserve kapitaallasten. Vanuit de wet zijn wij verplicht om de gemeentelijke eigen bijdragen op investeringen gedurende de looptijd van de kapitaallasten evenredig te laten vrijvallen. Om zo het totaal van de kapitaallasten te verlagen in de exploitatie.
4	VMBO Het Streek Zandlaan	Egaliseringsreserve kapitaallasten. Vanuit de wet zijn wij verplicht om de gemeentelijke eigen bijdragen op investeringen gedurende de looptijd van de kapitaallasten evenredig te laten vrijvallen. Om zo het totaal van de kapitaallasten te verlagen in de exploitatie.
4	Tijdelijk Jongerenwerk 2015-2017	Deze reserve heeft tot doel het tijdelijk uitvoeren van extra jongerenwerk in het buitengebied. Middelen zijn afkomstig uit de nota 'Het verschil mag er zijn'.
5	Sportpark Hoekelumse Eng	Egaliseringsreserve kapitaallasten. Vanuit de wet zijn wij verplicht om de gemeentelijke eigen bijdragen op investeringen gedurende de looptijd van de kapitaallasten evenredig te laten vrijvallen. Om zo het totaal van de kapitaallasten te verlagen in de exploitatie.
5	Sport - FC Jeugd	Egaliseringsreserve kapitaallasten. Vanuit de wet zijn wij verplicht om de gemeentelijke eigen bijdragen op investeringen gedurende de looptijd van de kapitaallasten evenredig te laten vrijvallen. Om zo het totaal van de kapitaallasten te verlagen in de exploitatie.

Programma	Omschrijving	Doel
5	Sportpark Bosrand	Egalisatiereserve kapitaallasten. Vanuit de wet zijn wij verplicht om de gemeentelijke eigen bijdragen op investeringen gedurende de looptijd van de kapitaallasten evenredig te laten vrijvallen. Om zo het totaal van de kapitaallasten te verlagen in de exploitatie.
5	Sportpark Peppelensteeg	Egalisatiereserve kapitaallasten. Vanuit de wet zijn wij verplicht om de gemeentelijke eigen bijdragen op investeringen gedurende de looptijd van de kapitaallasten evenredig te laten vrijvallen. Om zo het totaal van de kapitaallasten te verlagen in de exploitatie.
5	Combiproject Peppelensteeg	Egalisatiereserve kapitaallasten. Vanuit de wet zijn wij verplicht om de gemeentelijke eigen bijdragen op investeringen gedurende de looptijd van de kapitaallasten evenredig te laten vrijvallen. Om zo het totaal van de kapitaallasten te verlagen in de exploitatie.
5	Sportpark Inschoten	Egalisatiereserve kapitaallasten. Vanuit de wet zijn wij verplicht om de gemeentelijke eigen bijdragen op investeringen gedurende de looptijd van de kapitaallasten evenredig te laten vrijvallen. Om zo het totaal van de kapitaallasten te verlagen in de exploitatie.
5	Sportpark De Eikelhof	Egalisatiereserve kapitaallasten. Vanuit de wet zijn wij verplicht om de gemeentelijke eigen bijdragen op investeringen gedurende de looptijd van de kapitaallasten evenredig te laten vrijvallen. Om zo het totaal van de kapitaallasten te verlagen in de exploitatie.
5	Sportpark Allemanskamp	Egalisatiereserve kapitaallasten. Vanuit de wet zijn wij verplicht om de gemeentelijke eigen bijdragen op investeringen gedurende de looptijd van de kapitaallasten evenredig te laten vrijvallen. Om zo het totaal van de kapitaallasten te verlagen in de exploitatie.
5	Sportpark De Beek	Egalisatiereserve kapitaallasten. Vanuit de wet zijn wij verplicht om de gemeentelijke eigen bijdragen op investeringen gedurende de looptijd van de kapitaallasten evenredig te laten vrijvallen. Om zo het totaal van de kapitaallasten te verlagen in de exploitatie.
5	Sportpark Harskamp	Egalisatiereserve kapitaallasten. Vanuit de wet zijn wij verplicht om de gemeentelijke eigen bijdragen op investeringen gedurende de looptijd van de kapitaallasten evenredig te laten vrijvallen. Om zo het totaal van de kapitaallasten te verlagen in de exploitatie.
5	Sporthal Het Nieuwe Landgoed	Egalisatiereserve kapitaallasten. Vanuit de wet zijn wij verplicht om de gemeentelijke eigen bijdragen op investeringen gedurende de looptijd van de kapitaallasten evenredig te laten vrijvallen. Om zo het totaal van de kapitaallasten te verlagen in de exploitatie.
5	Sporthal Otterlo	Egalisatiereserve kapitaallasten. Vanuit de wet zijn wij verplicht om de gemeentelijke eigen bijdragen op investeringen gedurende de looptijd van de kapitaallasten evenredig te laten vrijvallen. Om zo het totaal van de kapitaallasten te verlagen in de exploitatie.
5	Sporthal 't Riet	Egalisatiereserve kapitaallasten. Vanuit de wet zijn wij verplicht om de gemeentelijke eigen bijdragen op investeringen gedurende de looptijd van de kapitaallasten evenredig te laten vrijvallen. Om zo het totaal van de kapitaallasten te verlagen in de exploitatie.
5	Sportzaal De Peppel	Egalisatiereserve kapitaallasten. Vanuit de wet zijn wij verplicht om de gemeentelijke eigen bijdragen op investeringen gedurende de looptijd van de kapitaallasten evenredig te laten vrijvallen. Om zo het totaal van de kapitaallasten te verlagen in de exploitatie.
5	Sporthal De Peppel	Egalisatiereserve kapitaallasten. Vanuit de wet zijn wij verplicht om de gemeentelijke eigen bijdragen op investeringen gedurende de looptijd van de kapitaallasten evenredig te laten vrijvallen. Om zo het totaal van de kapitaallasten te verlagen in de exploitatie.
5	Sporthal De Soetendaal	Egalisatiereserve kapitaallasten. Vanuit de wet zijn wij verplicht om de gemeentelijke eigen bijdragen op investeringen gedurende de looptijd van de kapitaallasten evenredig te laten vrijvallen. Om zo het totaal van de kapitaallasten te verlagen in de exploitatie.
5	Sporthal Ut Sporthuus	Egalisatiereserve kapitaallasten. Vanuit de wet zijn wij verplicht om de gemeentelijke eigen bijdragen op investeringen gedurende de looptijd van de kapitaallasten evenredig te laten vrijvallen. Om zo het totaal van de kapitaallasten te verlagen in de exploitatie.
5	Gymlokaal Ceelman van Ommerenweg	Egalisatiereserve kapitaallasten. Vanuit de wet zijn wij verplicht om de gemeentelijke eigen bijdragen op investeringen gedurende de looptijd van de kapitaallasten evenredig te laten vrijvallen. Om zo het totaal van de kapitaallasten te verlagen in de exploitatie.
5	Sportpark Kastanjebos Otterlo	Egalisatiereserve kapitaallasten. Vanuit de wet zijn wij verplicht om de gemeentelijke eigen bijdragen op investeringen gedurende de looptijd van de kapitaallasten evenredig te laten vrijvallen. Om zo het totaal van de kapitaallasten te verlagen in de exploitatie.
6	Cultuur	Het doel van deze reserve is om (veelal) incidentele culturele aanvragen, die niet eerder in de begroting zijn
6	Kunst en Cultuur - Ontwikkelfonds	Deze reserve dient voor de ontwikkeling van een cultureel cluster in Ede-Oost. Er is voor de jaren 2008 tot en met 2010 een voorbereidingskrediet van €150.000 gevormd tot deze reserve.
6	Kunstaankopen	Doelstelling van deze reserve is om het aanbod in kunstwerken binnen Ede op peil te houden/danwel te vergroten.
6	Museum Oud Lunteren	Egalisatiereserve kapitaallasten. Vanuit de wet zijn wij verplicht om de gemeentelijke eigen bijdragen op investeringen gedurende de looptijd van de kapitaallasten evenredig te laten vrijvallen. Om zo het totaal van de kapitaallasten te verlagen in de exploitatie.
6	Kijk- en Luistermuseum	Egalisatiereserve kapitaallasten. Vanuit de wet zijn wij verplicht om de gemeentelijke eigen bijdragen op investeringen gedurende de looptijd van de kapitaallasten evenredig te laten vrijvallen. Om zo het totaal van de kapitaallasten te verlagen in de exploitatie.
7	Egalisatiereserve legaat van Lagen	Het legaat van Lagen is ontvangen met de bepaling dat de opbrengsten daarvan ten goede moeten komen aan de doelgroep van de (toenmalige) afdeling WIZ (Werk, Inkomen & Zorg).
7	Inburgering	Het opvangen van de gevolgen wegens transitie van de inburgering en volwasseneneducatie
9	Maatschappelijke opvang	Gemeente Ede is centrumgemeente voor de maatschappelijke opvang. Hiertoe wordt een decentralisatieuitkering ontvangen, waarbij resultaten op de besteding gereserveerd worden in de reserve.

Programma	Omschrijving	Doel
9	Vrouwenopvang/aanpak ouderen mishandeling	Gemeente Ede is centrumgemeente voor de vrouwenopvang. Hiertoe wordt een decentralisatieuitkering ontvangen, waarbij resultaten op de besteding gereserveerd worden in de reserve
9	Dorpscentrum De Spil	Egalisatiereserve kapitaallasten. Vanuit de wet zijn wij verplicht om de gemeentelijke eigen bijdragen op investeringen gedurende de looptijd van de kapitaallasten evenredig te laten vrijvallen. Om zo het totaal van de kapitaallasten te verlagen in de exploitatie.
9	Egal.res.Proosdijerveldweg 55	Egalisatiereserve kapitaallasten. Vanuit de wet zijn wij verplicht om de gemeentelijke eigen bijdragen op investeringen gedurende de looptijd van de kapitaallasten evenredig te laten vrijvallen. Om zo het totaal van de kapitaallasten te verlagen in de exploitatie.
10	Ede-Oost	Gemeentelijke bijdrage in de ontwikkeling van de Spoorzone Ede.
10	Parklaan - Bovenwijkse voorzieningen	Ter bekostiging van infrastructurele ontsluiting binnen het project Veluwe Poort
10	Onrendabele toppen	De reserve dient ter afdekking van de onrendabele top voor op planontwikkeling anticiperende aankopen.
10	Omgevingsvergunningen	Het egaliseren van de exploitatie van omgevingsvergunningen. Daarnaast biedt de reserve ook de mogelijkheid om grote schommelingen in de hoogte van de legestarieven te voorkomen.
10	Landschapsfonds	Op 10 juli 2008 heeft de raad het 'Ontwikkelingsplan Buitengebied Ede, Ruimte voor Kwaliteit' vastgesteld. In dit plan is opgenomen dat een Landschapsfonds zal worden ingesteld. De bedoeling hiervan is dat de toename van verstedelijking van het landelijke gebied gecompenseerd wordt door investeringen in de groene ruimte. Bij afname van het areaal groen door woningbouw of bedrijventerreinen wordt een afdracht gedaan ten gunste van dit fonds.
10	Stadsuitleg	Ter bekostiging van bovenwijkse voorzieningen. Daaronder worden verstaan infrastructurele werken gelegen buiten de begrenzingen van (uitbreidings-)plannen, welke voor het functioneren van deze plannen evenwel noodzakelijk zijn.
10	Starters- en doorstromers	De reserve is ingesteld om de rente- en beheerlasten voor het aangaan van starters/doorstromersleningen te kunnen bekostigen. Hierbij is uitgegaan van een benodigd niveau van 25% van de uitstaande leningen. Vanuit het raadsbesluit is het maximum aan uitstaande leningen vooralsnog op € 9,6 mln bepaald.
10	Grondbedrijf	De reserve dient ter afdekking van alle risico's die op grondprojecten worden benoemd en gekwantificeerd en vervolgens op bedrijfsniveau worden gesommeerd.
11	Afval	Deze reserve is een egalisatiereserve met als doel om exploitatieverschillen op product afval en tariefschommelingen (op de leges) te voorkomen.
11	Bodemsanering	In 1997 heeft het college bepaald dat via deze reserve gespaard wordt voor toekomstige gemeentelijke bijdragen voor bodemsanering (egalisatie van lasten).
11	Buitengebied - Uitvoering	Het gereserveerde bedrag in deze reserve is noodzakelijk voor het opstellen van de structuurvisies Ede-Stad en het Buitengebied met kernen.
13	Algemene reserve	Deze reserve is ingesteld bij de gemeenterekening als saldireserve, waarmede jaarlijkse tekorten dan wel overschotten, na resultaatbestemming worden verrekend.
13	Algemene reserve - Begroting	Deze reserve geeft zorgt voor een jaarlijkse bijdrage aan de meerjarenbegroting en dient als algemeen dekkingsmiddel.
13	Algemene reserve - Rente begroting	Deze reserve geeft zorgt voor een jaarlijkse bijdrage aan de meerjarenbegroting en dient als algemeen dekkingsmiddel. Het bedrag bestaat uit het rentebedrag over de hoofdsom.
13	Woningbouw	Buffer naar aanleiding van conversie in 1987 voor tegenvallers die zich bij de financiering van de woningbouw kunnen voordoen (herziening rentepercentages). Egalisatiereserve
13	Lokale arbeidsvoorwaarden	Het bevorderen van lokale arbeidsvoorwaarden.
13	BTW - Compensatiefonds	Het egaliseren van de (negatieve) resultaten door de invoering van het BTW-compensatiefonds.
13	Cofinanciering	Het uitgangspunt van deze reserve is dat het moet gaan om ontwikkelingen die duurzaam zijn, meer samenhang teweeg brengen in en tussen beleidsvelden en bijdragen aan het evenwicht tussen gemeentevang en voorzieningenniveau. Er dient te worden voldaan aan de volgende kenmerken: <ul style="list-style-type: none"> • versterken/ontwikkelen stedelijke functie(s) en bereikbaarheid; • versterking/verbetering dienstverlening burger; • duurzaamheid en groene imago van Ede versterken; • verhoging kwaliteit openbare ruimte; • opwaardering mogelijkheden cultuur/recreatie/vrije tijd; • vergroting leefbaarheid.
13	DOE - Belegd deel	Ten laste van dit, bij de ABN-AMRO bank belegd, fonds dienen investeringsbijdragen plaats te vinden, die verbonden zijn aan de verbetering van duurzame woon- en leefkwaliteit in de gemeente. Revolverend fonds
13	Overlopende verplichtingen	Deze reserve wordt gebruikt om middelen die beschikbaar komen via de resultaatbestemming en bedoeld zijn voor de exploitatie tijdelijk in te storten.
13	Matching	Reserve die gebruikt wordt voor de "matching" van gemeentelijke bijdragen op investeringen.
13	Bedrijfsmiddelen - Personeel	Egalisatiereserve voor kosten van gemeentelijk personeel
13	Bedrijfsmiddelen - Kapitaallasten	Egalisatie van inkomsten met betrekking tot investeringen
13	Bedrijfsmiddelen - Algemeen	Egalisatiereserveten behoefte van de gemeentelijke bedrijfsmiddelen
13	Bedrijfsmiddelen - Huisvesting	Egalisatiereserve met betrekking tot investeringen voor de gemeentelijke huisvesting
13	Bedrijfsmiddelen - Automatisering	Egalisatiereserve met betrekking tot investeringen op ICT gebied

5.6 Overzicht van voorzieningen

Nummer	Progr.	Omschrijving	Cat.	Boekwaarde 1/1	Rente	Bij realisatie	Af realisatie	Vrijval	Boekwaarde 31/12
Voor verplichtingen, verliezen en risico's									
V101	12	Wethouderspens. en uitkeringen	1	2.697.542,40	0,00	138.596,03	206.962,33	0,00	2.629.176,10
V102	12	Herbezettingsgelden	1	264.175,72	0,00	88.442,00	53.705,62	298.912,10	0,00
V103	12	Personeelbudgetten	1	258.485,21	0,00	24.296,31	229.392,92	0,00	53.388,60
V104	12	Frictiekosten leeftijdsarrangement	1	4.184.000,00	0,00	4.509.241,85	2.067.847,52	6.625.394,33	0,00
V125	7	P-voorziening Participatie	1	1.031.305,00	0,00	0,00	0,00	1.031.305,00	0,00
V165	10	NIEGG - niet in expl.genomen gronden	1	795.388,00	0,00	0,00	0,00	0,00	795.388,00
				9.230.896,33	0,00	4.760.576,19	2.557.908,39	7.955.611,43	3.477.952,70
Ter egalisering van kosten									
V110	12	Huisvesting	2	349.862,17	0,00	459.068,00	384.040,41	424.889,76	0,00
V111	4	Huisvesting - pri./vgz. onderwijs	2	2.191.711,62	0,00	900.000,00	1.047.825,00	2.043.886,62	0,00
V113	9	De Essenburg	2	13.847,00	0,00	0,00	0,00	13.847,00	0,00
V114	5	Zwembad	2	248.369,13	0,00	0,00	201.832,79	46.536,34	0,00
V115	5	Binnensportaccommodaties	2	83.056,45	0,00	17.192,56	5.287,63	94.961,38	0,00
V116	5	Buitensportaccommodaties	2	526.816,13	0,00	112.302,00	247.258,18	391.859,95	0,00
V119	3	Overige gebouwen	2	497.019,62	0,00	99.999,00	298.148,63	298.869,99	0,00
V131	4	Accommodaties kinderdagopvang	2	55.396,32	0,00	0,00	0,00	55.396,32	0,00
V140	6	Monumenten	2	217.982,48	0,00	120.000,00	150.556,44	187.426,04	0,00
V142	6	Beeldende kunst	2	106.163,42	0,00	26.634,00	0,00	127.000,00	5.797,42
V145	9	Sociaal cultureel werk	2	440.107,03	0,00	117.550,00	0,00	557.657,03	0,00
				4.730.331,37	0,00	1.852.745,56	2.334.949,08	4.242.330,43	5.797,42
Voor middelen van derden w.v. de bestemming gebonden is									
V121	7	ROA/VVTV	3	11.842,29	0,00	0,00	0,00	11.842,29	0,00
V123	7	Bijzondere bijstand	3	128.067,07	0,00	-128.067,07	0,00	0,00	0,00
V127	7	Nieuwkomers	3	162.768,22	0,00	0,00	90.551,15	0,00	72.217,07
V144	6	Cultuurparticipatie	3	0,47	0,00	0,00	0,47	0,00	0,00
V163	2	Begraven	3	163.245,74	0,00	142.890,70	0,00	306.136,44	0,00
V164	11	ISV-gelden	3	84.238,30	0,00	0,00	4.505,00	0,00	79.733,30
				550.162,09	0,00	14.823,63	95.056,62	317.978,73	151.950,37
Voor bijdragen aan vervangingsinvesteringen waarvoor een heffing wordt geheven									
V162	2	Riioolaanleg en -beheer	4	27.603.926,66	483.068,72	6.734.927,00	2.702.808,00	0,00	32.119.114,38
				27.603.926,66	483.068,72	6.734.927,00	2.702.808,00	0,00	32.119.114,38
Naar debiteuren									
V124	7	Dubieuze debiteuren - WIZ		4.099.168,70	0,00	0,00	205.923,00	0,00	3.893.245,70
V160	12	Dubieuze debiteuren - Algemeen		3.385.762,71	0,00	282.090,77	481.454,27	0,00	3.186.399,21
				7.484.931,41	0,00	282.090,77	687.377,27	0,00	7.079.644,91
Naar voorraden									
V161	10	Negatieve plannen Grondbedrijf		42.722.156,19	1.281.664,69	14.077.340,00	0,00	0,00	58.081.160,88
				42.722.156,19	1.281.664,69	14.077.340,00	0,00	0,00	58.081.160,88
Totaal				92.322.404,05	1.764.733,41	27.722.503,15	8.378.099,36	12.515.920,59	100.915.620,66

Categorie 1 - Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's

Categorie 2 - Voorzieningen ter egalisering van kosten

Categorie 3 - Voorzieningen voor middelen van derden w.v. de bestemming gebonden is

Categorie 4 - Dubieuze debiteuren

5.7 Doel voorzieningen

Programma	Omschrijving	Doel
2	Begraven	Het egaliseren van de begraafrechten.
2	Rioolaanleg en -beheer	Egalisatie van rekeningsaldi op basis van een systeem van gesloten financiering van rioolretributies.
3	Overige gebouwen	Deze voorziening is gevormd t.b.v. het meerjarenonderhoudsplan van gebouwen.
4	Huisvesting - primair/voortgezet onderwijs	Egalisatie van onderhoudsuitgaven.
4	Accommodaties kinderdagopvang	Verevening van onderhoudsuitgaven t.o.v. de onderhoudsplanning gebouw Pollenstein 1 te Ede.
5	Zwembad	Het dekken van frictiekosten voortkomend uit de overname van het zwembadpersoneel door een particulier bedrijf.
5	Binnensportaccommodaties	Egalisatie van onderhoudsuitgaven van gymnastieklokalen waarvoor wij als gemeente het onderhoud verrichten (is op nul gezet en wordt meegenomen in de herziening van alle onderhoudsvoorzieningen).
5	Buitensportaccommodaties	Egalisatie van onderhoudsuitgaven.
6	Monumenten	Onderhoud en restauratie van gemeentelijke en (in specifieke gevallen) rijksmonumenten.
6	Beeldende kunst	De instandhouding van gedenktekens en grote kunstwerken door middel van onderhoud, gepland in Planon.
7	P-voorziening Participatie	Met ingang van 1 januari 2009 is de Wet participatiebudget in werking getreden. Zie Staatsblad 588, 2008. Tegelijkertijd is ook het Besluit participatiebudget in werking getreden (Staatsblad 589, 2008). Hierin worden een aantal financiële aangelegenheden geregeld waaronder de omvang van de zogenaamde reserveringsregeling. Op grond van deze regeling kunnen niet bestede middelen in het daarop volgend jaar alsnog worden ingezet voor het bestemde doel. Het zogenaamde meeneembudget. De voorziening participatie is in 2013 vervolgens hernoemd in P-voorziening Participatie.
7	ROA/WTV	Kosten t.l.v. gemeente Ede m.b.t. uitgeprocedeerde asielzoekers (inburgering).
7	Bijzondere bijstand	Gezondheidsbevorderende projecten minima.
7	Nieuwkomers	Het voorzien in de verplichtingen voor inburgeringstrajecten waarvoor binnen het participatiebudget geen budget meer beschikbaar is.
7	Dubieuze debiteuren - WIZ	Afdekken van het gemeentelijk risico van de afboekingen wegens oninbaarheid van de debiteuren WIZ-clënten.
9	De Essenburg	Egalisatie van onderhoudsuitgaven.
9	Sociaal cultureel werk	Verevening van onderhoudsuitgaven t.o.v. de onderhoudsplanning buurthuizen
10	NIEGG - niet in exploitatie genomen gronden	Waarborgen dat de waardering van niet in exploitatie genomen gronden conform BBV richtlijnen is.
10	Negatieve plannen Grondbedrijf	De voorziening heeft als doel de geprognosticeerde resultaten van negatieve grondexploitatieplannen af te dekken.
11	ISV-gelden	De afwikkeling van ontvangen subsidies Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing (ISV).
12	Wethouderspensionen- en uitkeringen	Het veilig stellen van eventuele risico's van waardeoverdrachten voor toekomstige wethouderspensionen en -uitkeringen in het kader van de wet APPA (Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers).
12	Herbezettingsgelden	Betaling van salarissen die niet binnen het budget vallen.
12	Personeelbudgetten	Het treffen van een voorziening voor personeelsverplichtingen.
12	Frictiekosten leeftijdsarrangement	Het treffen van een voorziening voor personeelsverplichtingen m.b.t. het leeftijdsarrangement
12	Huisvesting	Egalisatie groot onderhoud.
12	Dubieuze debiteuren - Algemeen	Het nemen van het verlies wanneer blijkt dat een vordering moeilijk inbaar zal zijn.

5.8 Overzicht van opgenomen geldleningen

Lening-nummer	Geldgever	Einde looptijd	Restant hoofdsom op 01-01-2014	Som stortingen in 2014	Som aflossingen in 2014	Som extra aflossingen in 2014	Som rentebedragen in 2014	Restant hoofdsom op 31-12-2014	Som boekrente in 2014
108	BNG	2017	743.412	0	180.653	0	14.088	562.759	11.007
109	BNG	2032	2.111.379	0	84.062	0	63.341	2.027.317	61.548
111	BNG	2042	4.900.779	0	113.364	0	132.811	4.787.415	131.275
112	BNG	2032	704.085	0	30.051	0	15.983	674.034	15.926
113	BNG	2018	3.566.420	0	656.159	0	148.898	2.910.261	125.384
114	BNG	2014	2.412.573	0	69.999	2.342.573	112.908	0	37.950
115	BNG	2014	2.555.514	0	74.147	2.481.367	119.598	0	40.198
116	BNG	2014	34.043	0	34.043	0	1.488	0	500
117	BNG	2014	250.513	0	17.986	232.527	11.574	0	3.890
119	BNG	2014	487.038	0	34.968	452.070	22.501	0	7.563
120	BNG	2014	3.963.112	0	58.869	3.904.243	187.059	0	62.873
121	BNG/DNB	2014	10.973.371	0	318.386	10.654.985	513.554	0	172.611
122	BNG	2014	2.171.962	0	155.943	2.016.019	100.345	0	33.727
123	BNG	2014	143.695	0	10.317	133.378	6.639	0	2.231
124	BNG	2014	1.289.959	0	37.427	1.252.532	60.370	0	20.291
125	BNG	2014	21.975	0	21.975	0	960	0	323
126	BNG	2045	1.589.010	0	25.966	0	61.415	1.563.044	60.579
127	BNG	2045	647.289	0	10.577	0	25.018	636.711	24.677
128	BNG	2045	327.120	0	5.496	0	12.136	321.624	11.966
129	BNG	2045	1.466.299	0	23.961	0	56.672	1.442.339	55.901
130	BNG	2045	1.209.249	0	17.243	0	55.807	1.192.006	55.409
131	BNG	2045	3.303.182	0	47.101	0	152.442	3.256.081	151.355
132	BNG	2045	2.031.059	0	36.218	0	68.548	1.994.841	67.937
133	BNG	2045	1.494.781	0	26.655	0	50.449	1.468.126	49.999
134	BNG	2045	1.359.671	0	24.246	0	45.889	1.335.426	45.480
135	BNG	2035	4.125.494	0	128.123	0	142.948	3.997.371	142.714
136	BNG	2045	5.468.429	0	84.573	0	228.033	5.383.855	227.446
137	BNG	2030	5.368.717	0	217.743	0	239.445	5.150.974	237.826
138	BNG	2030	5.582.645	0	226.419	0	248.986	5.356.226	246.489
139	BNG	2035	1.858.803	0	53.400	0	76.954	1.805.404	76.408
140	BNG	2035	3.500.160	0	106.173	0	128.456	3.393.987	127.493
141	BNG	2025	562.384	0	37.278	0	22.889	525.106	22.514
142	BNG	2025	2.705.919	0	185.842	0	93.354	2.520.077	91.769
143	BNG	2046	4.553.281	0	56.893	0	227.573	4.496.388	227.233
144	BNG	2046	3.563.387	0	44.524	0	178.098	3.518.863	177.919
147	BNG	2024	4.040.234	0	282.166	0	208.072	3.758.068	200.806
148	BNG	2039	5.881.586	0	99.498	0	352.601	5.782.088	351.342
150	BNG	2020	3.189.670	0	386.307	0	174.156	2.803.363	167.594
151	BNG	2031	4.537.802	0	252.100	0	174.025	4.285.702	167.606
152	BNG	2026	3.511.400	0	214.871	0	130.800	3.296.529	127.131
153	BNG	2027	3.360.000	0	240.000	0	84.000	3.120.000	81.150
154	BNG	2027	8.391.173	0	431.729	0	409.489	7.959.444	404.749
156	BNG	2029	6.016.000	0	376.000	0	275.834	5.640.000	259.633
157	BNG	2028	3.682.311	0	170.647	0	184.116	3.511.664	182.970
158	BNG	2019	1.984.171	0	293.844	0	93.454	1.690.327	81.055
159	BNG	2029	6.656.000	0	416.000	0	292.531	6.240.000	277.754
160	BNG	2030	17.091.363	0	726.513	0	669.127	16.364.850	649.645
161	BNG	2031	9.019.590	0	336.017	0	405.431	8.683.573	397.485
162	BNG	2032	12.771.686	0	433.836	0	591.329	12.337.850	577.076
163	BNG	2033	13.278.466	0	398.445	0	673.749	12.880.021	662.782
165	BNG	2021	60.000.000	0	0	0	2.250.000	60.000.000	2.250.000
164	BNG	2015	2.000.000	0	0	0	52.300	2.000.000	52.300
166	BNG	2042	7.636.667	0	263.333	0	310.049	7.373.333	299.773
169	BNG	2014	25.000.000	0	0	25.000.000	120.111	0	24.479
171	BNG	2043	643.852	0	14.215	0	17.352	629.637	17.160
172	BNG	2019	0	25.000.000	0	0	0	25.000.000	276.134

100059	NWB/DNB	2017	7.498.853	0	1.822.667	0	140.978	5.676.186	115.279
100060	NWB	2020	885.418	0	113.557	0	31.654	771.861	28.271
250026	BNG	2018	2.141.155	0	390.058	0	99.992	1.751.097	99.992
250027	BNG	2019	4.169.046	0	619.901	0	189.692	3.549.145	175.589
250028	BNG	2046	4.908.868	0	63.107	0	238.080	4.845.761	236.295
Totaal leningen og			305.342.022	25.000.000	11.601.592	48.469.694	11.796.151	270.270.736	10.992.462

5.9 Single Information Single Audit

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2014 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking siSa - d.d. 2 januari 2015								
BZK	C7C	Investering stedelijke vernieuwing (ISV) II Provinciale beschikking en/of verordening Project-gemeenten (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen	Overige bestedingen (jaar T)	Cumulatieve bestedingen ten laste van provinciale middelen tot en met (jaar T)	Cumulatieve overige bestedingen tot en met (jaar T)	Toelichting afwijking
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: C7C / 01	Aard controle R Indicatornummer: C7C / 02	Aard controle R Indicatornummer: C7C / 03	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: C7C / 04	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: C7C / 05	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: C7C / 06
			1 2010-002817	€ 0	€ 0	€ 232.258	€ 581.479	
			Kopie beschikingsnummer	Eindverantwoording Ja/Nee	Activiteiten stedelijke vernieuwing (in aantallen) Afspraak	Activiteiten stedelijke vernieuwing (in aantallen) Realisatie	Activiteiten stedelijke vernieuwing Toelichting afwijking	
				Alleen in te vullen na afloop project	Alleen in te vullen na afloop project	Alleen in te vullen na afloop project	Alleen in te vullen na afloop project	
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: C7C / 07	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: C7C / 08	Aard controle D1 Indicatornummer: C7C / 09	Aard controle D1 Indicatornummer: C7C / 10	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: C7C / 11	
			1 2010-002817	Ja	Ja	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)		
OCW	D9	Onderwijsachterstandenleid 2011-2015 (OAB) Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie		
			Aard controle R Indicatornummer: D9 / 01	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 02	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 03	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 04	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 05	
			€ 0	€ 540.785	€ 2.821.002	€ 0		
I&M	E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer SiSa tussen medeoverheden Provinciale beschikking en/of verordening Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen	Overige bestedingen (jaar T)	Correctie ten opzichte van jaar T verantwoorde bestedingen ten laste van provinciale middelen	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde overige bestedingen	
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 01	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 02	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 03	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 04	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 05	
			1 2010-000384	€ 0	€ 0			
			2 2013-010159	€ 0	€ 46.633			
			3 2013-018587	€ 12.295	€ 28.690			
			4 2013-018607	€ 57.975	€ 22.237			
			5 2013-018616	€ 20.805	€ 48.545			
			6 2013-018601	€ 5.971	€ 13.931			
			7 80A094E4	€ 0	€ 0			
			Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen tot en met (jaar T)	Cumulatieve overige bestedingen tot en met (jaar T)	Toelichting	Eindverantwoording Ja/Nee	
				Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie		Als u kiest voor 'ja', betekent dit dat het project is afgerond en u voor de komende jaren geen bestedingen meer wilt verantwoorden	
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 06	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 07	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 09	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 10	
			1 2010-000384	€ 10.672	€ 0		Nee	
			2 2013-010159	€ 275.000	€ 480.255		Ja	
			3 2013-018587	€ 12.295	€ 28.690		Nee	
			4 2013-018607	€ 57.975	€ 22.237		Ja	
			5 2013-018616	€ 20.805	€ 48.545		Nee	
			6 2013-018601	€ 5.971	€ 13.931		Nee	
			7 80A094E4	€ 0	€ 0		Nee	
SZW	G1	Wet sociale werkvoorziening (Wsw)_gemeente 2014 Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of er in (jaar T) geen, enkele of alle inwoners zijn	Het totaal aantal geïndiceerde inwoners van uw gemeente dat een dienstbetrekking heeft of op de wachtlijst staat en beschikbaar is om een dienstbetrekking als bedoeld in artikel 2, eerste lid, of artikel 7 van de wet te aanvaarden op 31 december (jaar T)	Ja/Nee	Volledig zelfstandige uitvoering			
			Aard controle R Indicatornummer: G1 / 01	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G1 / 02				
			0.00	Nee				
SZW	G1A	Wet sociale werkvoorziening (Wsw)_totaal 2013 Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Alle gemeenten verantwoord hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G1B + deel gemeente uit SiSa (jaar T-1) regeling G1C)	Hieronder per regel één gemeente (code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Het totaal aantal gerealiseerde arbeidsplaatsen voor geïndiceerde inwoners in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief deel openbaar lichaam	Het totaal aantal gerealiseerde begeleid werkenplekken voor geïndiceerde inwoners in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief deel openbaar lichaam			
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G1A / 01	Aard controle R Indicatornummer: G1A / 02	Aard controle R Indicatornummer: G1A / 03			
			60228 Ede	439,39	11,81			

SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB_gemeente 2014 Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Wet werk en bijstand (WWB) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2 / 01</i>	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Wet werk en bijstand (WWB) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2 / 02</i>	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2 / 03</i>	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2 / 04</i>	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2 / 05</i>	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2 / 06</i>				
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2 / 07</i>	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2 / 08</i>	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomens kunstenaars (WWIK) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2 / 09</i>	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatornummer: G2 / 10</i>	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 05</i>	Besteding (jaar T) Bob Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 06</i>				
			€ 21.194.866	€ 495.179	€ 1.076.830	€ 16.954	€ 131.923	€ 0				
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeente 2014 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 01</i>	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 02</i>	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 03</i>	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 04</i>	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 05</i>	Besteding (jaar T) Bob Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 06</i>				
			€ 189.141	€ 110.000	€ 97.093	€ 204.726	€ 52.642	€ 0				
			Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 07</i>	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 08</i>	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatornummer: G3 / 09</i>	Ja	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 05</i>	Besteding (jaar T) Bob Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 06</i>				
€ 0	€ 0	Ja	€ 0	€ 0	€ 0							
SZW	G5	Wet participatiebudget (WPB)_gemeente 2014 Wet participatiebudget (WPB) Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Het aantal in (jaar T) bij een ROC ingekochte contacturen Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle D1</i> <i>Indicatornummer: G5 / 01</i>	Let op: Dit is de enige gelegenheid om verantwoording af te leggen over deze taakuitvoering Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle D1</i> <i>Indicatornummer: G5 / 01</i>	Let op: Deze verantwoording kan niet door een gemeenschappelijke regeling worden uitgevoerd, ongeacht de keuze van de gemeente bij indicator G5/07 Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle D1</i> <i>Indicatornummer: G5 / 01</i>	1.699	Besteding (jaar T) participatiebudget Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G5 / 02</i>	Waarvan besteding (jaar T) van educatie bij roc's Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G5 / 03</i>	Baten (jaar T) (niet-Rijk) participatiebudget Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G5 / 04</i>	Waarvan baten (jaar T) van educatie bij roc's Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G5 / 05</i>	Reservering besteding van educatie bij roc's in jaar T voor volgend kalenderjaar (jaar T+1) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G5 / 06</i>	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee De zelfstandige uitvoering betreft de indicatoren G5/02 tot en met G5/06 Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatornummer: G5 / 07</i>
			€ 2.830.627	€ 289.324	€ 18.143	€ 0	€ 0	Ja				
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0				